Limburgs Dagblad

Lolleybal

Zaterdag 8 augustus 1992

74e jaargang nr. 186.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers *f* 1,60

Philips-topman weet financiële wereld niet te overtuigen **PAGINA 5**

Hoge heroïneprijs trekt dealers aan **PAGINA 9**

Zomerserie: het lichaamswater **PAGINA 11**

Jongeren op vakantie in Limburg

Toen er nog geen files waren

PAGINA 19

● Messerschmitt

Edith Stein 50 jaar geleden vergast **PAGINA 20**

Heintje Davids in de gemeentepolitiek

Denkwijzer **PAGINA 25**

Grand foulard als lapmiddel **PAGINA 27**

Zingende ijscoman voor bruiloften **PAGINA 29**

Programma's voor het weekeinde **PAGINA 31 en 33**

● Ron Zwerver met vriendin Jacky. Tot tranen toe bewogen na de zege op Cuba. Foto: ANP

Strijd om goud op twee fronten

HEERLEN – De Nederlandse olympische equipe maakt in het slotweekeinde van de Spelen nog minimaal kans op twee gouden medailles. Daarvoor heeft Oranje nog twee levensgrote ijzers in het vuur. Ten eerste zijn daar de volleyballers van Arie Selinger. De discipelen van de Israelische bondscoach mepten Cuba met 3-0 onderuit in de halve finale en zijn daarmee al zeker van zilver. Maar het kan ook goud worden als Brazilië morgen om 13.30 uur wordt verslagen.

De tweede kanshebber op goud is Orhan Delibas. De Arnhemse bokser won in de halve finale van het zwaarwelter met 8-3 van de Brit Reid. Delibas neemt het morgen in de finale op tegen de wereldkampioen in deze klasse, de Cubaan Juan Carlos Lemus. Ook Delibas heeft in ieder geval de zilveren medaille al binnen.

Barcelona '92

Gevechten in en om Sarajevo onverminderd voortgezet

Blauwhelmen onder vuur

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO – Bij een aanval op het hoofdkwartier van de VN-vredesmacht in Bosnië-Hercegovina zijn in de nacht van donderdag op vrijdag vier Franse blauwhelmen gewond geraakt. Dit heeft de woordvoerder van de vredesmacht gisteren. verklaard. Een van de gewonden is er ernstig aan toe.

Vier granaten kwamen neer bij het hoofdkwartier in Sarajevo, dat is ondergebracht in het PTT-gebouw. Wie ze heeft afgevuurd is zoals gewoonlijk onduidelijk. Vier pantserwagens werden eveneens zwaar beschadigd.

Uren daarvoor lagen het vliegveld van Sarajevo en het hoofdkwartier onder vuur in een heftige schotenwisseling tussen moslim- en Kroatische strijders aan de ene kant en Serviërs aan de andere kant, waardoor twijfels rezen over de toekomst van de VN-missie in Sarajevo. „Het is geen gezond teken voor de VN dat hun manschappen onder vuur staan terwijl de humanitaire operatie op het vliegveld weer is opgeschort. We zijn net onze missie aan het evalueren", zei Magnusson. Radio Zagreb meldde gisteren zware aanvallen van Servische troepen bij Slavonski Brod in Kroatië en de Bosnische steden Bihac, Doboj en Gradacac.

De Servische vice-minister van defensie, Dobrica Vulovic, belegde gisteren een persconferentie om journalisten te vertellen dat hulp voor vluchtelingen in Servië enorme vertraging oploopt als gevolg van de bureaucratie die gepaard gaat met het VN-handelsembargo tegen Servië.

Een Unicef-transport vanuit Nederland zou er wegens de papiermolen drie weken over gedaan hebben om Servië te bereiken. Hij zei dat de Servische regering geen zaken als zeep, dekens, scheergerei en vitaminen te vergeven had.

De meeste vluchtelingen verblijven bij familie en vrienden en slechts drie procent in opvangfaciliteiten die zijn opgezet door de regering, zei de minister. Gastgezinnen kampen echter met de hyperinflatie en kunnen steeds moeilijker aan voldoende voedsel komen, aldus de minister.

Zie ook pagina 3

● **Navo-soldaten moeten konvooien begeleiden**

max. 33° C

min. 17° C

TROPISCH

Vandaag wordt met een zuidoostelijke stroming zeer warme lucht aangevoerd. De wind is zwak tot matig en waait uit richtingen tussen oost en zuidoost. De temperatuur loopt in de middag op tot de tropische waarde van 33 graden.

Vannacht en morgen zijn er naast wolkenvelden ook opklaringen te verwachten. Wel neemt de kans op een onweersbui, mogelijk met hagel en windstoten, aanzienlijk toe. Met een temperatuur van 27 graden in de middag zal het minder warm worden dan vandaag, maar door de hoge vochtigheidsgraad van de lucht zal het toch zeer warm aanvoelen.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:

zon op:	**06.12**	**onder: 21.17**
maan op:	**18.23**	**onder: 01.08**

MORGEN:

zon op:	**06.14**	**onder: 21.15**
maan op:	**19.05**	**onder: 02.02**

● „Mannen, gruwelijk mager, vel over been, sommigen bijna als kadavers met een huid die als perkament om hun armen gevouwen zit, hun gezichten hol-ogig en met de lege blik van een gevangene die niet weet wat er het volgende moment met hem kan gaan gebeuren." Dat zagen Britse televisie-journalisten, toen zij donderdag in de buurt kwamen van een interneringskamp in Bosnië. Hier houden Serviërs mannen gevangen, die volgens hen misdadigers zijn. In bijna alle gevallen bestaat de misdaad alleen uit het feit dat zij geen Serviërs zijn... De journalisten merkten ook dat er in de kampen een enorme angst heerst. De gevangenen waren zichtbaar te bang om te praten. „Ik wil geen leugens opdissen, maar ik kan u niet de waarheid vertellen", aldus een van hen. Buiten het kamp spraken de journalisten wel met vroegere gevangenen. Die vertelden verhalen over mensen die doodgeslagen waren. Foto: AP

Kinderen in Heerlen beschoten

HEERLEN – Een onbekende heeft donderdagmiddag vier kinderen uit Heerlen beschoten met een luchtdrukgeweer of -pistool. De kinderen, in leeftijd variërend van 9 tot 15 jaar, waren aan het spelen op de Nederlandlaan in de Heerlense wijk Vrieheide. Drie van hen werden door de kogels aan hun benen geraakt. Twee kinderen liepen daarbij alleen blauwe plekken op, een derde kind moest een vleeswond door de dokter laten behandelen. Het vierde kind werd rakelings langs het hoofd geschoten.

De politie vond bij een buurtonderzoek een luchtdrukgeweer en -pistool in een huis aan het Vrieheidepark. Onderzoek moet duidelijk maken of met een daarvan op de kinderen is geschoten. Aanhoudingen zijn nog niet verricht.

Volgens de politie klaagden buurtbewoners al langer over een onbekende schutter die onder andere op voorbijgangers, ruiten en dieren schoot.

Drie Nederlanders gearresteerd

Drugslaboratorium in Kessenich opgerold

DOOR FRANK SEUNTJENS

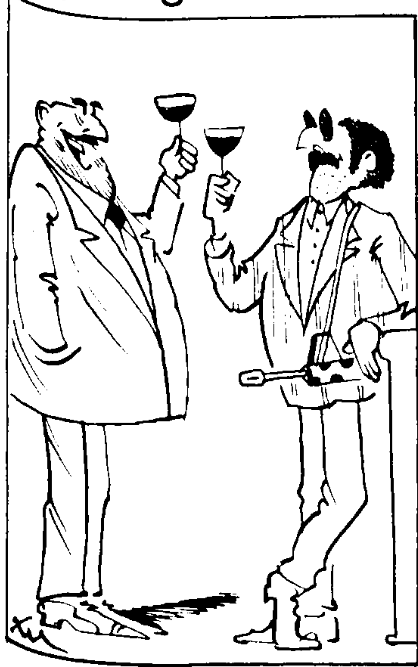
KESSENICH (B.) – Bij een inval in een afgelegen villa in het Belgische grensdorpje Kessenich, vlakbij Thorn, heeft het Regionaal Rechercheteam Noord-Brabant in samenwerking met de Rijkswacht Maaseik en de Bijzondere Opsporingsbrigade (BOB) donderdagavond een omvangrijk drugslaboratorium opgerold. In de villa werden drie Nederlanders gearresteerd. Het gaat om de Limburger Jos van E. (48), Gerard H. (48) uit Eindhoven en Johan F. (43) uit Geldrop. De drie waren lid van een drugsbende die amfetamine en XTC-pillen verhandelde in de Benelux en Engeland. Als bendeleider wordt een 38-jarige man uit Leende beschouwd. Hij werd in zijn woning aangehouden. Binnenkort zijn er nog meer arrestaties te verwachten.

Van E. was de huurder van de villa in Kessenich. Het laboratorium werd ontdekt in de garage. De politie trof er kolven met vloeistof aan en zestig jerrycans met elk vijftig liter chemicaliën. Het bleken belangrijke grondstoffen te zijn voor de produktie van de chemische drugs amfetamine en XTC. In Horst-America werd een voorraadcontainer in beslag genomen waarin de bende vaten met chemicaliën had opgeslagen. In de woning van F. vond de politie 200.000 gulden aan Engelse ponden. Hoeveel de bende met de handel in amfetamine en XTC heeft verdiend, moet nog worden uitgezocht. De politie in Nederland en België heeft bijna anderhalf jaar aan de zaak gewerkt. Ze kwam de bende op het spoor na het oprollen van een andere organisatie die handelde in amfetamine en XTC.

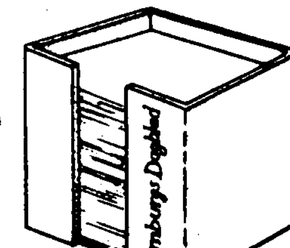
Zie verder pagina 11

● **'Het hele huis ruikt naar chemische troep'**

Italiaanse anti-maffiawet goedgekeurd

...daar drinken we op!...

k

Chinese kunst- en antiekgrenzen gaan open

Maastrichtenaar organiseert antiekveiling in Peking

DOOR JOS FRUSCH

HEERLEN – In Peking wordt van 10 tot en met 15 oktober een grote internationale veiling gehouden met meer dan tweeduizend Chinese kunst- en antiekvoorwerpen uit vrijwel alle dynastieën. Op het eerste gezicht niets opzienbarends, ware het niet dat de Chinese autoriteiten tot voor kort een absoluut exportverbod op goederen van vóór 1795 uitvaardigden. Dat aan het hoofd van de organisatie van deze veiling een Maastrichtenaar is, wekt de interesse in nog hevigere mate.

Zakenman Peter Janssen staat aan het hoofd van de 'China Art & Antique Foundation' die gevestigd is in de binnenstad van Maastricht. Als medewerker van een uitgeverij die voor de vakhandel handleidingen voor in- en export van auto's maakt, kwam hij vier jaar geleden voor het eerst in China. „Ik behoor tot de groep mensen die meteen verslaafd raakt aan het land," aldus Janssen. „Dat cultuurverschil, die uitdaging om met de Chinezen zaken te doen, die fascinatie van de oudste nog bestaande cultuur; het was liefde op het eerste gezicht."

Omdat Chinezen over elke beslissing drie à vier dagen plegen na te denken, had Peter Janssen tijdens zijn vele verblijven in China tijd genoeg om met zijn hobby – kunst en antiek – bezig te zijn. Hij kocht, illegaal, enkele stukken en liet ze door Nederlandse antiquairs onderzoeken. Hun enthousiaste reacties zetten de Maastrichtenaar op het spoor wegen te zoeken om de kunsthandel te legaliseren.

Twee jaar lang had Janssen nodig om die klus te klaren, zeker voor Chinese begrippen zeer snel. De Maastrichtenaar had niet alleen contacten op het hoogste regeringsniveau, ook de tijd was rijp voor een dergelijke ingrijpende verandering. Door de strenge exportbepalingen werd aan de groeiende vraag naar Chinees antiek de laatste decennia voornamelijk tegemoetgekomen met smokkelwaar. De laatste jaren namen schatgraverij, grafschennis en smokkel echter dusdanige vormen aan, dat rigoureuze maatregelen niet konden uitblijven: in het najaar van 1990 werden 700 illegale opgravingen gesloten en meer dan 3000 antieke voorwerpen in beslag genomen. Deze omstandigheden hebben volgens Janssen aan de basis gestaan van de naar zijn oordeel spectaculaire koerswijziging: „Enerzijds is de controle op de illegale handel verscherpt, aan de andere kant hebben de Chinezen mogelijkheden geschapen om op wettige wijze aan de vraag naar Chinees antiek te voldoen."

De veiling die het uiteindelijke gevolg was van de dadendrang van de Maastrichtse zakenman, is volgens Janssen opnieuw een bewijs dat er in China verschrikkelijk veel aan het veranderen is. „Ze denken steeds marktgerichter. Met de opbrengsten van de veiling willen ze het behoud van andere kunstschatten en het onderhoud van musea financieren."

Als voorzitter van de stichting, die bestaat uit adviseurs, tolken, experts op het gebied van veilingen, kunst en organisatie, onderhoudt Peter Janssen intensieve contacten met de Chinese autoriteiten en met de Chinese ambassade in Den Haag. En vanuit Maastricht doen de medewerkers van het bureau de public relations voor Europa en Amerika. Door de veiling krijgt de Chinese overheid – en met name het China State Cultural Relic Bureau – de mogelijkheid voor de eerste keer in contact te komen met een groot aantal handelaren en internationale experts. „De Chinezen hechten grote waarde aan het welslagen van het evenement," aldus Janssen. „Als in 1997 Hongkong met zijn grote veilinghuizen een deel van China wordt, krijgt de kunst- en antiekhandel enorme impulsen. De Chinezen willen anticiperen op deze situatie door zich te wapenen met kennis."

● *Peter Janssen: „China wil zich wapenen met kennis."*

Dat China groot belang hecht aan deze veiling, blijkt ook uit de zorg waarmee de Chinezen het programma hebben samengesteld: er zijn speciale chartervluchten naar Peking, visa liggen klaar bij aankomst en de deelnemers worden ondergebracht in de beste hotels. Met een galadiner in het parlementsgebouw, aangeboden door de centrale regering, wordt hen na afloop van de veiling uitgeleide gedaan. „Dat men daarvoor de Great Hall of the People aan het Plein van de Hemelse Vrede heeft uitgekozen, bewijst eens te meer dat China werk wil maken van de kunst- en antiekhandel," aldus Janssen. „Er komt binnenkort zelfs een officiële delegatie naar Nederland, die wereldkundig gaat maken dat de Chinese kunstgrenzen definitief open gaan. Vijf jaar geleden was dit absoluut ondenkbaar geweest."

Marinierskapel musiceert in Ulestraten

ULESTRATEN – Maandag 14 september concerteert de Marinierskapel in Ulestraten in de feestloods aan de Klein Berghemmerweg. Het galaconcert, dat als afsluiting van de jaarlijkse feestweek van fanfare Concordia geldt, begint om 20.15 uur.

De Marinierskapel, met veel muzikanten uit Limburg, staat onder de leiding van Ger Buitenhuis. Het programma in Ulestraten omvat onder andere La Forza del Destino van Verdi, Armageddon van Hardy Mertens, de Blue Rhapsody van Jerry Bilik en Les Preludes van Franz Listz.

Na de pauze volgt een muzikale show met zeer uiteenlopende genres.

'Museumketen' in Den Bosch

Tijdens het theaterfestival de Boulevard, dat tot en met 16 augustus in Den Bosch plaatsvindt, gaat de 'Museumketen' in première. Het is een beeldende kunst project dat na de Boulevard ook nog te zien is op de Paradefestivals in Groningen, Leeuwarden en Amstelveen.

De 'Museumketen' bestaat uit twaalf kleine cabines, die door evenveel Brabantse kunstenaars aan de binnenkant tot kunstwerk zijn gemaakt. Het is de bedoeling dat bezoekers van het festival een voor een zo'n cabine binnengaan en op die manier worden omsloten door het kunstwerk.

Door alle twaalf cabines af te gaan ontstaat als het ware een keten van eenpersoons musea, aldus initiatiefnemer Miesjel van Gerwen.

verder...

... zijn marmertechniek, kalligrafie, collages en zeefdrukken van de Chinese kunstenares Su Fun Chan tot en met 31 augustus te zien in het Bestuurscentrum te Brunssum. Open op werkdagen van 9 tot 12.30 en van 13 tot 17 uur.

● *Kunstwerk van Ad Verhoeven in de ABP-tuinen.*

... exposeren Marja Bus uit Geleen en haar zoon Karel Bus uit Beek in de etalages en de wachtruimte van het Liass, Elisabethstraat 9 in Geleen. Open op werkdagen tijdens kantooruren.

... is in de tuin van het ABP in Heerlen tot en met 29 september de beeldententoonstelling Blad goud te zien. Met werk van onder anderen Pi Backus, Dr Devens en Jef Roeselers. Dagelijks geopend.

... toont de 'Fondation l'Aigle Asenray' tot en met 17 augustus schilderkunst uit Wit-Rusland in de Lindanusstraat 7 in Roermond. Open wo t/m za 11 tot 1 uur, zondag 11 tot 17 uur.

... lopen in de maanden augustus en september in het Henk Schram Centrum, Klompenstraat 1 in Valkenburg, twee exposities: fotowerk van Roland over het uitgaansleven in het non-verbale tijdperk anno nu en applicaties van stof en gekleurd papier van Esmée, die met 'Blauw omdat ik hou' een ode aan Nederland brengt.

... toont galerie Venster, een nieuwe expositieruimte in de Rue J. Collinet 21b in het Belgische Klein-Ternaaien (even onder Maastricht) tot en met 2 september werk van de Maastrichtse kunstenares Noor Tielens. Open vr t/m zo 13-17 uur.

exposities

Made in Belgium

EYS–TRINTELEN – Onder de titel 'Made in Belgium' toont galerie SiO2, Eyserweg 4 in Eys-Trintelen, tot en met 6 september keramiek en glas uit België. Morgenmiddag om 15 uur wordt deze tentoonstelling geopend. Ze is van donderdag tot en met zondag te bezichtigen van 14 tot 17 uur.

De expositie omvat werk van studenten van twee Belgische academies: de eindexamenkandidaten 'keramiek' van het Instituut voor Kunstonderwijs te Hasselt en de gevorderde studenten van de afdeling 'glaskunst' van het Instituut voor Kunstambachten te Mechelen. Deze afdeling staat onder leiding van de Tsjechische glaskunstenares Miloslava Svobodová. De vier studenten tonen schalen en kommen, al dan niet geëtst of gezandstraald, figuren van glaspasta, een set geblazen flaconvormen, objecten van gegoten glas en geometrische keramische vormen gecombineerd met glas.

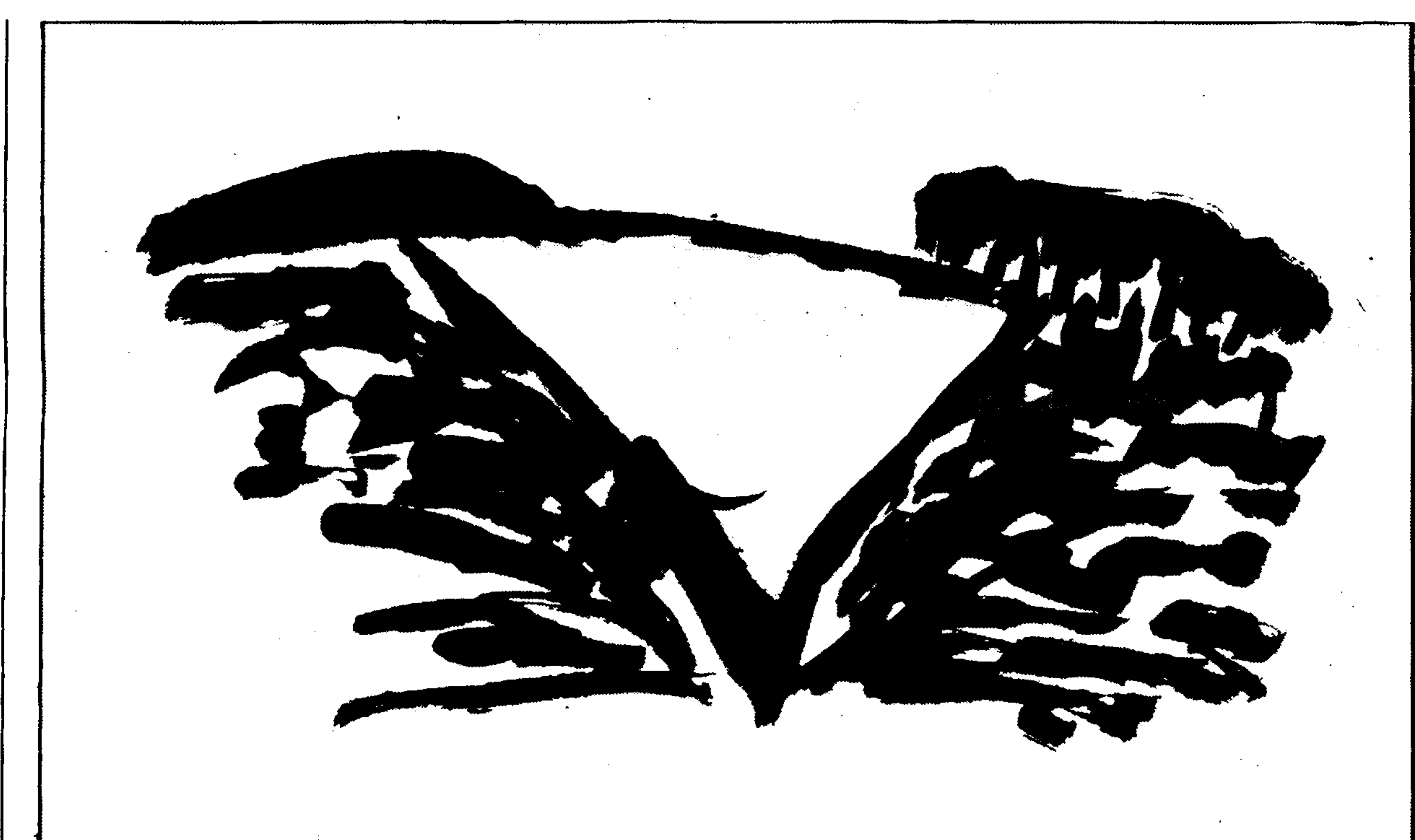
In Hasselt leidt Anne Ausloos de afdeling 'keramiek'. Binnenhuisfonteinen, kleine sculpturen, schalen die lijken op dwarrelende herfstbladeren en diverse kopjes getuigen van de eigen beeldtaal die zij haar leerlingen probeert bij te brengen.

Sieraadkunst in Sittard

SITTARD – De expositie 'Sieraad en Sieraad' in het Kritzraedthuis in Sittard laat werk zien van hedendaagse Limburgse sieraadkunstenaars. Ze looptt tot en met 20 september en is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

Naast draagbare sieraden laat deze expositie ook objectvormige werken zien. De tentoonstelling kan als representatief gezien worden voor de actuele ontwikkeling op het gebied van de hedendaagse edelsmeedkunst in Limburg. In totaal is er werk te zien van vijftien kunstenaars: Paul Derez, Loet Gescher, Jacques Lemmens, Marietje Mazèl, Kees Meertens, Ric Nilesen, Yvonne Savoukel, Nico Schilders, Fabiola Sormani, Alette Thielen, Tamira Tummers, Theresie Tholen en Math Volkers.

Ze maken allemaal experimenteel werk en zoeken naar nieuwe oplossingen, wat invloed heeft op vorm- en materiaalgebruik, techniek en toepassingsmogelijkheden.

● *Kunstwerk van Rosemarijn van Limburg Stirum, te zien in galerie Anny van den Besselaar.*

Schilderijen en houtsneden bij Van den Besselaar

MAASTRICHT – De schilder en graficus Rosemarijn van Limburg Stirum exposeert tot en met 6 september in galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a in Maastricht. De expositie wordt zondagmiddag om 16 uur geopend en is te zien van vrijdag tot en met maandag van 13 tot 17.30 uur.

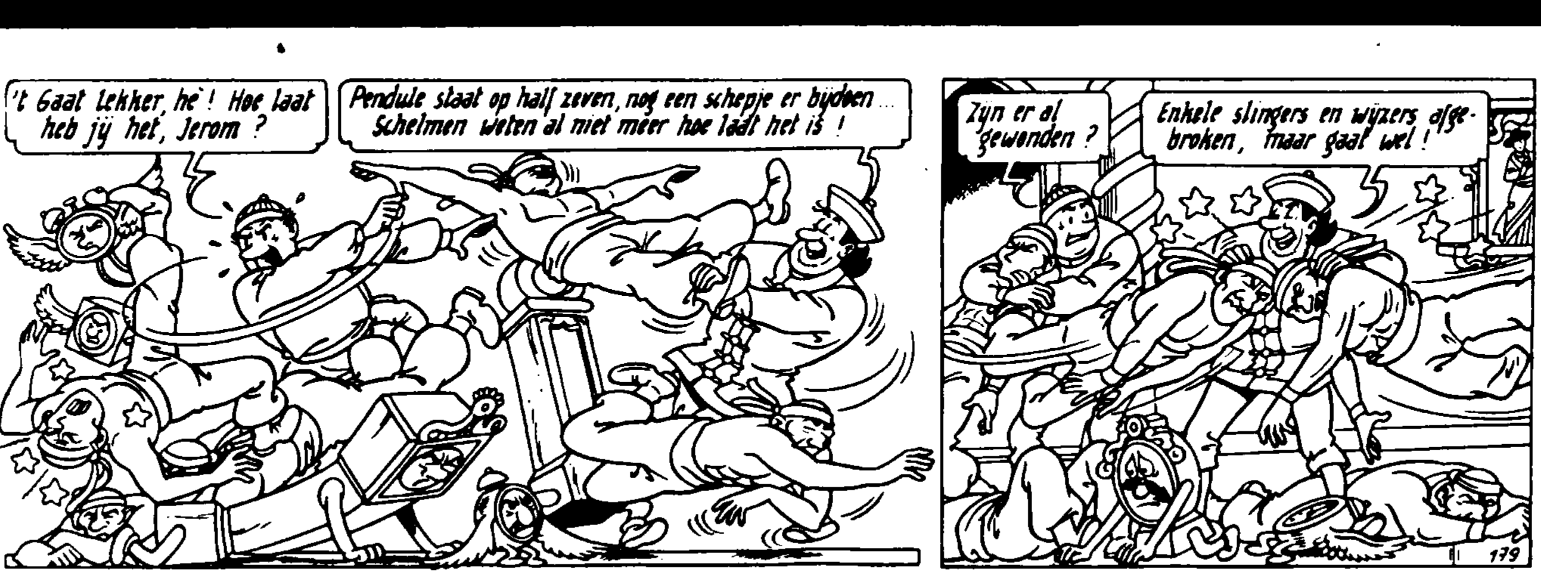
De natuur, het landschap, zoals zij ze op het moment van waarnemen ervaart, zijn de bron van verbeelding van Rosemarijn van Limburg Stirum, die onder meer studeerde aan de Rietveldacademie in Amsterdam. De soms al geabstraheerde beeldvormen op haar snelle potlood- of pasteltekeningen worden uitgediept, figuratie wordt al werkend losgelaten. De dan ontstaande vormen zijn krachtig en direct. Spanje vormt een belangrijke inspiratiebron voor deze kunstenares. Recent is haar reis in de voetsporen van El Cid, de held uit het middeleeuwse Spaanse epos 'El poema del Cid'. Van haar reisindrukken maakte zij 21 houtsneden en verschillende doeken.

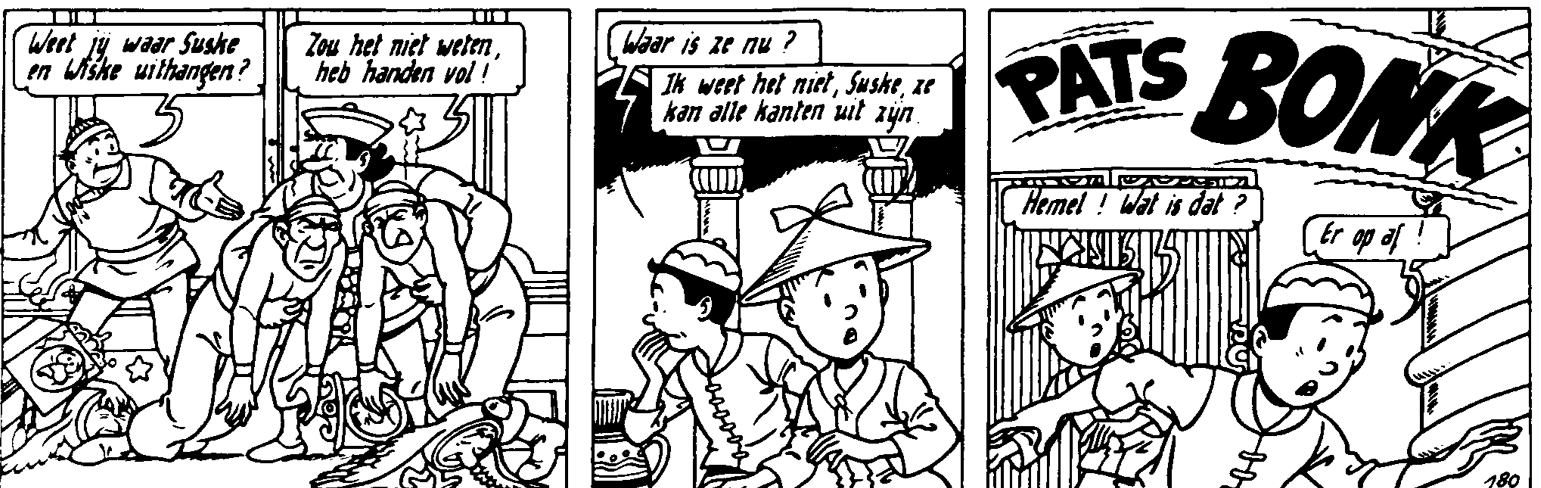
Installatie bij Henn

MAASTRICHT – In galerie Henn, St.-Nicolaasstraat 26c in Maastricht, toont de Duitse Christina Kubisch tot en met 22 augustus een geluidsinstallatie. De tentoonstelling is geopend van woensdag tot en met zaterdag van 16 tot 20 uur.

Christina Kubisch is beïnvloed door de fluxus-beweging die multimediale verbindingen van kunstvormen en de opheffing tussen passief publiek en actieve kunstenaars nastreeft. In haar geluidsinstallaties probeert zij traditionele luistersituaties te doorbreken.

de klinkende klokken

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

recept

Varkensbiefstuk met peterselie-roomsaus

DOOR HUUB MEIJER

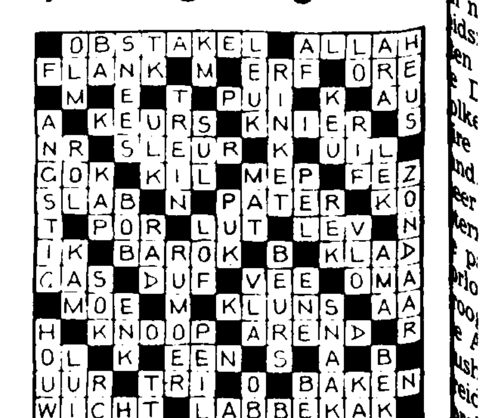
Deze saus is niet uitsluitend voorbehouden aan varkensbiefstukken. Ze past goed bij varkenshaasjes, warme of koude fricandeau of bij kalfsoesters of -fricandeau.

Benodigdheden voor 4 personen: 4 varkensbiefstukken (-oesters), peper en zout, boter. Voor saus: peterselie, 1 dl sterk ingekookte bouillon, 1 dl slagroom, 2 tl mosterd.

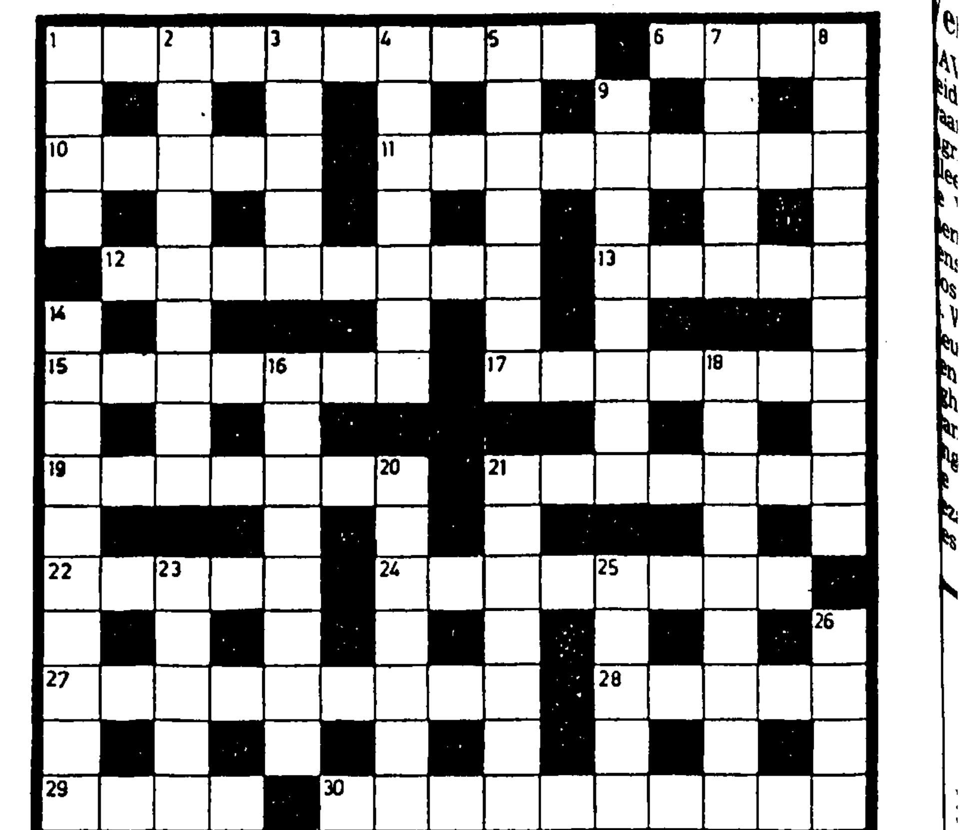
Was en hak peterselie. Kruid vlees met peper en zout en bak bruin en gaar. Neem vlees uit pan en houd warm. Schenk braadvocht uit pan en blus bodem pan af met ingekookte bouillon en slagroom. Roer aanbaksels los en laat even pruttelen. Voeg mosterd en fijngehakte peterselie toe en warm even door en breng op dikte met allesbinder. Serveer saus bij biefstukken.

TIP: Het blad van peterselie wordt uitsluitend gebruikt in soepen, sauzen en voor de garnering. De stelen echter niet weggooien. Gebruik ze om te laten trekken in bouillons, sauzen maar ook om toe te voegen aan kookwater van spaghetti of rijst.

Oplossing van gisteren

cryptogram

Horizontaal: 1. Ziekenfondspremie? 6. Loop, loop zo hard je kunt en toch is het onwijs; 10. Zo blijft de zaak draaiende; 11. Daar loop je mee als je me steeds gelijk geeft; 12. Op de vloer zit 'ie aan z'n hoofd als iedereen nog slaapt; 13. Zo te zien is het niet van jou; 15. Verzekerde groenten ten oorlog! 17. Loop langzaam, dat wordt hiermee bevestigd; 19. Onaangenaam ruikende vogel? 21. Het regent ziektekiemen bij een gezicht als een onweerswolk; 22. Een beetje minder warm en gekleurd; 24. Niet verder gaan met de bergruimte, dan kun je er wat in bewaren; 27. Zo rijden we terug en kijken we er door, tenminste zo lijkt het; 28. Groet de file voor je schade krijgt; 29. E houdt bij het gat de wacht; 30. Het hengelen naar iets kostbaars is voor deze dieren niets bijzonders.

Verticaal: 1. Er ligt een waas over dat bouwland; 2. Aan de nagerechten opdringen; 3. Allemaal in de muziek; 4. Krijgt u een uitkering door een benauwd geluid? 5. Het is vol gemoedsstemmingen en toch schril om het IJ; 7. In de bergen ligt reeds het schrijfgerei klaar; 8. Een tochtje om 't ei, dat heeft wat te zeggen; 9. 't Is mis met de bijenboom; 14. Twee kleuren, maar het blijft donker; 16. Een rad voor de ogen? Als men gaat vliegen wel; 18. 't Is halen in plaats van brengen bij hen; 20. Wees voorzichtig dat U en E een salto daarin voorkomen; 21. In het uur van een onderdaan moet er geplant worden; 23. De schuur met afval; 25. Aaf en haar ingenieur staan er gekleurd op; 26. Dieren in de buurt van N.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad BV

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN Bank Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932/455506
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
bij automatische betaling:

per maand	ƒ 27,45
per kwartaal	ƒ 82,35

Per acceptgiro:

per maand	ƒ 28,45
per kwartaal	ƒ 83,35
losse nummers	ƒ 1,60
	Bfr. 30

ERLEN - Bewoners van eine dorpen op het platteland nnen hun postzaken binnen- rt afhandelen bij de 'SRV- an'. De PTT stopt met de rij- nde postkantoren (de 'rode ssen'), maar gaat regelen dat mobiele melkhandelaren ast zuivel en groenten ook stzegels en aanverwante zaken an leveren.

PTT heeft het afgelopen jaar samenwerking met de NMO, Nederlandse Melkhandelaren rganisatie, een proef gehouden Groningen en Friesland. Die zo succesvol verlopen, dat de T met de NMO gaat praten

PTT wil af van dure 'rode bussen'

SRV-man gaat ook de post erbij doen

om alle activiteiten van de rijdende postkantoren bij de 'SRV-man' onder te brengen. De PTT heeft nu nog 45 'rode bussen' op het platteland rondrijden, verspreid over regio's in heel Nederland.

De NMO, waarvan het grootste deel van de leden 'SRV-man' is, heeft er wel oren naar. „Het betekent voor ons de kans op meer omzet", aldus een NMO-woordvoerder. „Als je mensen binnen hebt, heb je tenslotte ook de kans ze wat te verkopen. Bovendien gaan we alleen de kleine zaken doen, zoals postzegels, postpakketjes en girocheques". Volgens de PTT heeft de operatie voor alle partijen alleen maar voordelen. Het grootste voordeel is voor de PTT zelf, dat zo van te dure 'rode bussen' hoopt af te komen. „De kosten ons handenvol geld, dus daar wilden we al langer mee stoppen," aldus een woordvoerder.
Ook de plattelandsbewoners zijn volgens de PTT alleen maar beter af. Zo deden de 'rode bussen' in het noorden van Nederland 61 standplaatsen aan, tegen zo'n 100 van de SRV-mannen.

Bondgenootschap heeft lidstaten voorstellen gedaan

NAVO-soldaten moeten konvooien beschermen

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL - Hoge NAVO-diplomaten hebben alle NAVO-lidstaten een voorstel gestuurd voor het opzetten van militaire bescherming van humanitaire hulpkonvooien. De lidstaten hebben tot maandag de tijd gekregen om te reageren. In het voorstel gaat het niet om het instellen van 'veiligheidszones' in Bosnië-Herzegovina, noch om het met geweld herstellen van de vrede, zeiden diplomaten in Brussel. Het idee is om het voorstel na goedkeuring op maandag, door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties te laten omzetten in een mandaat voor de NAVO of voor de CVSE (Conferentie over Veiligheid en Samenwerking in Europa).

Frankrijk heeft gisteren besloten bij de Veiligheidsraad op korte termijn een ontwerpresolutie in de geest van het NAVO-voorstel in te dienen, dat eigenlijk in de eerste plaats erop is gericht te draaien om uitbreiding van het aantal VN-troepen. Frankrijk wil meer VN-soldaten eveneens inzetten om beter toezicht te kunnen houden op de omstandigheden in de gevangenkampen.

De minister Hans van den Broek heeft zich uit voor het uitbreiden van het aantal VN-manschappen die alleen bescherming van hulpkonvooien. Van den Broek had gisteren Douglas Hogg op bezoek, de Britse onderminister van buitenlandse zaken, die bezig is met de voorbereidingen voor een vervolg van de EG-vredesconferentie over Joegoslavië, eind deze maand in Londen. Hij liet doorschemeren dat een nieuw mandaat van de Veiligheidsraad nog wel even op zich kan laten wachten.

De Duitse minister van defensie Volker Rühe wees gisteren een militaire interventie in Bosnië van de hand. De Duitse bewindsman zei niet te zien in het opvoeren van de internationale druk op de strijdende partijen waardoor wellicht „de hulp van buitenaf kan worden bemoeilijkt".

De Amerikaanse president George Bush heeft zich ook voor een uitbreiding van de VN-acties uitgesproken, maar wil geen Amerikaanse troepen inzetten in wat hij 'de guerrilla-oorlog' in Bosnië-Hercegovina noemde.

Verder

NAVO-lid Turkije heeft de Veiligheidsraad een plan voorgelegd dat al wel verdergaand militair ingrijpen is vervat. Turkije zal niet zelf handelen, het is de plicht van de Veiligheidsraad in actie te komen, aldus de minister, die nog eens benadrukte dat het conflict in Bosnië-Hercegovina niet religieus is. Wel denkt Turkije erover met de steun van bijna 50 'islamitische landen' druk uit te oefenen op de Veiligheidsraad.

Iran heeft om een buitengewone zitting van de Islamitische Conferentie gevraagd om het idee van een gezamenlijke interventiemacht te bespreken.

Kampvuur 'ontploft'

BRUSSEL - In het Belgische Wetteren, in de buurt van Gent, zijn in de afgelopen nacht vier padvinders en een leidster gewond geraakt toen hun kampvuur explodeerde. Een van hen heeft zware kwetsuren aan de benen opgelopen. Het gaat om een achtjarig meisje dat nu in het universitaire ziekenhuis van Gent wordt behandeld.
De explosie vond, even na middernacht, plaats in een padvinderskamp waar een dertigtal padvinders. Gisterochtend is gebleken dat ze hun kampvuur stookten op een plaats waar zich nog oude munitie uit de Tweede Wereldoorlog in de grond bevond.

Op zoek naar eerherstel

● Een groep Kozakken luistert naar een toespraak van een hoge Russische regeringsvertegenwoordiger. In Moskou worden op dit moment onderhandelingen gevoerd tussen vertegenwoordigers van de Kozakken en de regering. Inzet van de gesprekken is rehabilitatie van het beroemde ruitervolk. Onder Stalin zijn de Kozakken en masse van landverraad beschuldigd.
Foto: EPA

Gespecificeerde rekening slaat niet aan

Geringe animo voor nieuwe telefoonnota

ROTTERDAM - Van de 18.000 telefoonabonnees in Rotterdam-Lombardijen, die vanaf volgende week hun rekening kunnen krijgen, hebben er slechts 280 belangstelling voor deze nieuwe service van PTT Telecom. Dat is een 'score' van 1,5 procent. De - niet kosteloze - gespecificeerde nota vermeldt onder meer datum en tijdstip van het gesprek, gekozen nummer en lengte van het onderhoud.
De inwoners van Lombardijen krijgen vanaf woensdag de primeur van de gespecificeerde telefoonnota. In Lombardijen blijkt overigens de 'gerubriceerde' nota, die PTT Telecom voortaan gratis gaat verstrekken, populair. Ruim 15.000 abonnees (85 procent) hebben te kennen gegeven dat zij voortaan de nota per rubriek uitgesplitst willen hebben in onder meer lokale en interlokale gesprekken, buitenlandse telefoontjes en gesprekken met bij voorbeeld 06-nummers. Een minderheid (13,5 procent) wil alles bij het oude laten: een nota waarop de kosten alleen zijn gesplitst in gespreks- en abonnementskosten.
Volgens woordvoerster J.A. van der Louw van PTT Telecom spreekt uit de geringe animo voor de gespecificeerde nota „een groot vertrouwen in de juistheid van de nota".
Ze denkt niet dat de kosten van deze service (vijf cent per gesprek) de mensen weerhouden van deelname. „Als je het gevoel hebt dat je rekening niet klopt, heb je er wel wat voor over om daar achter te komen", aldus Joke van der Louw.

Celstraf en tbs geëist voor doden bewaker

AMSTERDAM - Tegen de verdachte van het doodsteken van een Hema-bewaker is gisteren in Amsterdam zowel twee jaar cel en tbs met dwangverpleging geëist. De verdachte is de 20-jarige Antilliaan M. W.. Gedragskundigen noemden W. sterk verminderd toerekeningsvatbaar en achtten de kans op herhaling van een zelfde soort delict verre van uitgesloten.
W. stak vorig jaar 27 november de 27-jarige Hans Aland dood voor de deur van de Hema-vestiging op het Bijlmerplein in Amsterdam-zuidoost. Hij gebruikte daarvoor het grote mes dat hij een paar minuten eerder bij de winkel gestolen had. De bewaker wilde W. daarvoor buiten aanhouden. W. stak vervolgens het mes diep in het hart van de bewaker waarop Hans Aland overleed.

Waarschuwing Gorbatsjov

LONDEN - Rusland bevindt zich 'op de rand' van een sociale explosie, die de regering omver kan werpen en leiden tot een fascistische dictatuur, zo verklaarde gisteren de vroegere Sovjetpresident Michail Gorbatsjov in een vraaggesprek met BBC-tv.
Door de chaotische economische situatie kan deze omverwerping al snel plaatsvinden en daaruit kan alleen maar dictatuur voortkomen. „De route naar het fascisme zal beginnen door een sociale explosie, veroorzaakt door de verarming van de bevolking", aldus Gorbatsjov.

punt uit

● **Toto**
Jeff Porcaro, slagwerker van de Amerikaanse band Toto en een van de meest gevraagde sessiedrummers in de lichte muziek, is gisteravond overleden op 38-jarige leeftijd in zijn Californische woonplaats Hidden Hills. Als doodsoorzaak wordt hartstilstand genoemd.

● **Kamervragen**
Justitie moet laten onderzoeken waarom de Raad voor de Kinderbescherming en de rechterlijke macht besluiten hebben genomen die indirect hebben geleid tot de gewelddadige dood van de tienjarige Peter Hoijtink uit Alkmaar. De PvdA in de Tweede Kamer stelt dit in vragen aan de bewindsman over deze zaak.

● **HEMA**
De ondernemingsraad (OR) van de Hema heeft een kort geding aangespannen tegen de Hema-directie. De Raad voelt zich buitenspel gezet bij een reorganisatie, die 200 tot 250 werknemers hun baan kost.

● **Inspectie**
Een inspectieteam van de Verenigde Naties is gisteren gearriveerd in Baghdad. De VN-medewerkers gaan in de Iraakse hoofdstad op zoek naar wapens en wapendocumenten die Irak mogelijk achterhoudt. De aankomst komt een dag nadat de Iraakse minister van cultuur en informatie verklaarde dat onderzoeksteams van de VN geen toegang meer krijgen tot welk ministerie dan ook.

Medische gegevens gebruikt bij ontslagprocedure

Twee artsen beboet na schenden beroepsgeheim

UTRECHT - Wegens ernstige schending van het beroepsgeheim heeft het medisch tuchtcollege in Eindhoven twee huisartsen elk een boete van 2500 gulden opgelegd.

Een van de twee huisartsen had in een ontslagprocedure voor de kantonrechter tegen zijn ex-assistente, die ook een van zijn patiënten was, gebruik gemaakt van de uitslag van een cardiologisch onderzoek dat de ontslagen assistente kort tevoren had ondergaan en waarvoor de huisarts haar naar een specialist had verwezen.
De huisarts had bovendien een collega bij de zaak betrokken die in de procedure bij de kantonrechter als 'vertrouwensarts' figureerde terwijl de vrouw hem notabene helemaal niet kende, laat staan dat ze hem als vertrouwensarts had ingeschakeld. Het tuchtcollege oordeelde dat beide artsen zo ver hun boekje te buiten waren gegaan en het vertrouwen in de 'stand der geneeskunde' zo ernstig hadden ondermijnd dat niet kon worden volstaan met een lichtere tuchtmaatregel zoals een berisping maar dat hier een boete op zijn plaats was.
De werkgever-arts had aangevoerd dat toestemming vragen aan de werknemeester voor het openbaar maken van de gegevens niet nodig was, omdat de kantonrechter een geheimhoudingsplicht heeft.
Maar nog afgezien van het feit dat de civiele rechtspraak voor de kantonrechter in het openbaar geschiedt geldt de geheimhoudingsplicht van de arts ook tegenover degenen die op grond van hun functie een zwijgplicht hebben, zegt de tuchtraad.

Kwalijker

De rechters vonden de zaak des kwalijker omdat de arts via schending van zijn geheimhoudingsplicht probeerde zich tegenover zijn exwerknemeester/patiënte in een gunstiger positie te manoeuvreren en onder financiële verplichtingen uit te komen die hij tegenover de vrouw had.

Somalische soldaten vrezen verlies inkomsten

Doorvoede strijdkrachten tegen komst VN-eenheid

Van onze redactie buitenland

BARDERA - Feestvierend met voldoende biefstuk en spaghetti zeiden Somalische strijdkrachten gisteren dat zij mordicus tegen het plan van de Verenigde Naties zijn om een eenheid blauwhelmen in te zetten voor de luchtbrug van voedsel en medicamenten voor miljoenen stervende Somaliërs.

„Wij kunnen hier geen gewapende vreemdelingen toestaan. Het binnenbrengen van vreemde troepen is een schending van de soevereiniteit van de bevolking van Somalië", aldus Mohamed Ahmed Noor, de rechterhand van de in Muqdisho gezeten krijgsheer Mohamed Farah Aideed.

„Het enige dat we nodig hebben is meer voedsel voor onze strijders, zodat die zorg kunnen dragen voor de veiligheid van de Somalische burgers. De Verenigde Naties hebben slechts één doel voor ogen: heel Somalië overspoelen met voedsel", aldus Noor.
Terwijl Noor bij deze uitspraak bijval krijgt van zijn disgenoten, zijn op een steenworp afstand in een huis voor daklozen kinderen aan hun laatste levensuren begonnen. Uitgedroogd en uitgehongerd, liggend op stukken karton, zonder kleding. Ze sterven als vliegen.
Een medewerker van een hulporganisatie noemt de situatie „grimmig en volstrekt hopeloos". „Woensdag zagen we in een tijdsbestek van twintig minuten dertig mensen doodgaan", aldus de medewerker, die eraan toevoegt dat de mensen van Bardera evenals die van Muqdisho niets liever willen dan de komst van een VN-eenheid. „Zij zijn het slachtoffer geworden van bendes bandieten en rovers, die in hun strijd om de macht uiteraard tegen de komst zijn van VN-functionarissen in Somalië."
Volgens de functionaris verliezen de bandieten daarmee een belangrijk deel van hun inkomsten. Medewerkers van hulporganisaties zijn nu genoodzaakt gewapende Somaliërs in te huren om voedseltransporten veilig van de haven landinwaarts te brengen. De bendes van Somalië dwingen de hulporganisaties fikse prijzen te betalen voor hun humanitaire hulp.

Nederlandse militairen hechten wel aan vrijwilligheid

'Als we gestuurd worden, gaan we'

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG - Bij de organisaties van beroepsmilitairen, de Nederlandse Officieren Vereniging en de Algemeen Christelijke Organisatie van Militairen (ACOM) is er geen enkele twijfel: als de regering besluit in internationaal verband Nederlandse troepen naar Bosnië te sturen met de bedoeling te vechten, dan gaan ze.

„Natuurlijk is het zo dat de militair naar elke plek gezonden kan worden waar de politiek hem nodig vindt. Die gedachte is ons ook allerminst vreemd. Maar het was tot dusver eigenlijk een dode letter: gedacht werd altijd aan optreden in Navo-verband. Het ging altijd om het beschermen van de vitale belangen van het Vrije Westen. Nu zie je de zaken enorm snel verschoven", zegt voorzitter N. Stuiver van de Nederlandse Officieren Vereniging.

De beroepsmilitair zal niet twijfelen maar gaan. Aan het thuisfront, wordt daar wellicht anders over gedacht, geeft Stuiver aan. „Thuis zal men zich veel sterker afvragen of er in Bosnië wel een taak voor Nederlandse militairen is weggelegd". Tot dusver zijn de Nederlandse militairen op basis van vrijwilligheid gegaan. Dat geldt zowel voor de dienstplichtigen als de beroepsmilitairen. „Er zijn nog steeds voldoende vrijwilligers", zegt M. Verhoef van de Acom, de grootste militaire vakorganisatie.

Dienstplichtigen

Ook onder dienstplichtigen is tot nu toe voldoende animo voor de Balkan. Maar de vakbonden voor dienstplichtigen wijzen erop dat die bereidwilligheid snel minder wordt als militairen een reele kans lopen te sneuvelen in een gevecht.

AVNM-woordvoerder Koen Augustijn: „Wij vinden dat je dienstplichtigen eigenlijk niet kunt inzetten voor echte gewapende actie. Daar zijn ze niet goed voor opgeleid. Dat ligt anders met dienstplichtigen die een commando-training hebben doorlopen".

De VVDM voelt veel voor de invoering van een Zweeds systeem, waarbij mensen zich vrijwillig aanmelden om deel te nemen aan VN-operaties. Het gaat om beroepsmilitairen, dienstplichtigen die hun diensttijd hebben afgerond, en zelfs burgers die bijvoorbeeld willen helpen bij voedseltransporten.
VVDM-voorzitter Pieter Kas: „In dit systeem kun je zelfs kiezen of je ingeschakeld wilt worden bij een operatie ter handhaving van de vrede of bij een operatie waarbij die vrede met geweld afgedwongen moet worden. Op die manier krijg je gemotiveerde mensen bij elkaar, die een weloverwogen besluit hebben kunnen nemen".

De VVDM heeft dit model aangekaart bij het ministerie van defensie. Volgens Kas reageert Defensie daar 'vrij dubbel' op. „Defensie hecht enerzijds wel aan het principe van de vrijwilligheid. Maar anderzijds vreest ze praktische problemen met de aflossing van troepen. Zijn er bij aflossingen steeds wel voldoende mensen beschikbaar, vraagt Defensie zich af".

'Geef soldaten nieuwe keuze'

DEN HAAG - De circa 250 Nederlandse dienstplichtigen in voormalig Joegoslavië moeten nu kunnen kiezen of ze daar blijven, aangezien het er naar uit ziet dat de aard van de militaire operaties drastisch verandert. Ze zijn er op dit moment om de vrede te handhaven, maar het is niet uitgesloten dat ze onderdeel worden van een offensieve strijdmacht.
De soldatenvakbonden VVDM en AVNM willen dat Defensie de dienstplichtigen die keus nu laat maken en zijn hierover in overleg met het ministerie. De bonden eisen verder van Defensie dat de voorlichting aan de verbindingstroepen die nog naar de Balkan gaan, sterk wordt verbeterd.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
Bron: Cebuco Summo Scanner 079

Vermist/Gevonden

Weggelopen korthange witte Siamese KATER met bruine snoet, tegen bel. terug te bez. 045-441121

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Weggelopen wolfsgrauwe duitse HERDER, omg. Voerendaal. Tegen beloning terug te bezorgen, tel. 045-255405

Wie heeft op 6-6-'92 in de intercity A'dam-M'tricht 2 FOTO-ALBUMS (in plastic zak) gevonden??? Graag 'n telefoontje: 046-747823.

Mededelingen

Dikke mensen gezocht !
die echt willen afslanken (100% garantie)
Uw kans, tel. 045-323128.

Personeel aangeboden

Aank. SCHOONHEIDS-SPECIALISTE kan nog clienten voor een gezichtsbehandeling aannemen. Voor afspr. tel. 045-220336.

Artistiek vormgever zoekt baan voor enkele dgn. p.wk. voorkeur in DESIGN-branche. Bereidheid tot reizen, verhuizen. Br.o.nr. B-2208 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

CHAUFFEUR biedt zich aan voor escortzaken e.d., i.b.v. auto. Tel. 045-227950.

Gedipl. BEVEILIGINGS-BEAMBTE i.b.v. eig. surveill.wagen zoekt full-time baan. Tel. 046-581628.

Heb nog COMPUTERTIJD vrij voor administratief werk. Tel. 04451-2275 na 14 uur.

Biedt zich aan voor ochtenden MAN, 50 jr. VUT, veelzijdig inzetbaar. Tel. 04451-2275 na 14 uur.

Jongeman, 28 jr., zoekt full-time BAAN, 8 jaar erv. Tel. 045-750872.

Personeel gevraagd

Bouwvak personeel

Fa. H. Op de Kamp
vraagt ervaren
tegelzetters/natuursteenstellers
voor diverse werkzaamheden in Nederland en Duitsland.
Tel. 046-757448 na 20.00 uur.

Mildner bouw vraagt dringend colonnes METSELAARS, betontimmerlieden en ervaren scheidingswanden- en plafondmonteurs omgeving Aken/Köln. Tijdens kant.uren 045-231200.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Gevr. STUKADOORS voor Ned. en Duitsland grensstreek. Ned. verzekerd, loon per m2 mog. Stukadoorsbedrijf C. Mallmann, Rect. Fischerstr. 25 Landgraaf. Tel. 045-316576.

Bouw- en ingenieursburo Catena BV vraagt voor haar eigen werken in Duitsland, betontimmerlieden en METSELAARS (liefst coll.). Hoog loon, wekelijkse betaling, Duits verzekerd. Sollicitaties na tel. afspraak 045-232100

K & S Bau zoekt met spoed METSELAARS voor Duitsland. Inl. 045-326412.

Chauffeurs

FULL-TIME Taxichauffeurs en chauffeurs voor groepsvervoer. Pers. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Horeca personeel

Restaurant Eduard's
Specialiteiten restaurant in het centrum van Valkenburg vraagt met spoed:
Zelfstandig werkend KOK
Derde jaars restaurant KOK
Wij bieden een prettige werksfeer in een bloeiend bedrijf welk het gehele jaar geopend is.
Interesse? Bel 04406-13107.

Gevraagd Friturehulp m/v
voor enkele avonden per week. Tel. 045-222728.

Restaurant Hof van Herstal te Echt vraagt met spoed
kelner / serveerster
leerling kelner / serveerster
afwashulp
U werkt in een sfeervol pand met plezierige gasten en gezellige collega's. Bent u geïnteresseerd s.v.p. tel. contact opnemen met Giny Bruggeman, tel. 04754-84150.

Welke jonge energieke dame tot 30 jaar wenst een leven te delen met eigenaar van 'n goedlopend Hotel-café-restaurant in 't Limb. Land, als SERVEERSTER en levensgezellin. Br.m.foto gegarandeerd retour o.nr. B-2224 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Part-time SEVEERSTER gevraagd. Inl. tussen 12.00-17.00 uur. Tel. 045-465101.

Wij zkn enkele HORECA-MEDEWERKERS M/V voor cafetaria, enkele uren p. wk. en weekend, oudere personen geen bezwaar. Tel. 045-716910 of 045-751542.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

FRITURE Zeswegen vraagt medewerkster met erv., leeft. v.a. 24 jr., voor 3 a 4 dgn. per week. Tel. 045-726764 of 045-229037.

Gevr. KELNER / serveerster v. pizzeria, rest. in Kerkrade. En chauffeur gevr. v. bezorgen van pizza's. Tev. gevr. erv. friturehulp in Kerkrade. 045-353735.

Huish.pers./Oppas

Ervaren POETSHULP en babysit ('s avonds) gevr. Info 045-423364.

Nette OPPAS gezocht voor 2 kind. van 3 en 5 jaar, voor 2 resp. 3 dagen p.wk., per sept. tot april, omg. Heerlen-Nrd. Tel. 045-219206.

HULP in huishouding gevraagd voor donderdagmorgen. 3 uur. Tel. 045-221032.

HULP in de huishouding gevr. variabele werktijden, omg. H'baan 045-426683.

Kantoorpersoneel

* De miljoenenzaak *
90-iger jaren, nieuw topprodukt verovert Europa.
Of u ƒ 2.000,- / 20.000,- of ƒ 50.000,- per maand verdienen wilt, bepaalt u zelf. Nieuw netwerkmarketing.
Gevraagd voor direkt
Bedrijfsleider full- of parttime
Bel nu voor info 0949-632483229, fax: 0949-632483139
H. Horst, Meckenheimerstr. 46A, 6733 Hassloch-Duitsland

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt:
Personeelsconsulent m/v
voor een van onze relaties in regio Heerlen. U hebt een afgeronde opleiding HBO-Personeelswerk en bij voorkeur enige jaren ervaring in industriële of grafische branche. Deze uitdagende functie in een prettige werksfeer is voor enige tijd.
Informatie: 045 - 71 83 32, Marie-Cecile van den Noort
HEERLEN, OP DE NOBEL 1 / AKERSTRAAT

Technisch personeel

hesi
vraagt
CV MONTEURS M/V
LOODGIETERS EN
SERVICEMONTEURS
met ervaring
Info: maandag t/m vrijdag 16.00-17.00 uur.
Tel. 045-442326

Met SPOED gevraagd automonteur/plaatwerker. LOOTAX vof. Tel. 045-411159.

Gevraagd: PROD. M.W. voor een bedrijf te Vaals, LTS dipl. vereist, telefoon 04406-16525.

Gevraagd: t.b.v. meerdere projecten, electromonteurs, bankwerkers en instrumentatie technici 04406-16525.

Gevraagd PERSOON die bij particulier rolluiken kan monteren. Tel. 045-221872.

Uitzendbureau's

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt:
Vakantiekrachten m/v
voor een bedrijf in Beek, Elsloo, Geleen en omgeving. Wij zoeken schoonmaakkrachten. Werktijden 's ochtends van 9.00 tot 11.30 uur en/of 's avonds van 17.00 tot 20.00 uur. Leeftijd: vanaf 18 jaar. Hebt u interesse?
Neem dan contact met ons op.
Informatie: 046 - 75 61 56, Mireille Vincken.
GELEEN, RIJKSWEG ZUID 1a.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
Vakantiekrachten m/v
voor de inpak- en/of banketafdeling van een brood-/banketbakkerij in Brunssum. Kun je de hele week werken of nog maar enkele dagen, neem dan direct contact met ons op.
Informatie 045-273838, Solveig Tillemans
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
Vakantiekrachten m/v
voor een fabrikant van plastic-waren. Leeftijd vanaf 18 jaar. Ben je direct inzetbaar en wil je nog een aantal weken werken, neem dan direct contact met ons op.
Informatie 045 - 273838, Karin Poelman
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15

Winkelpersoneel

Jonge enth. verkoopster
(schoolverlater), enigszins bekend met kinderkleding/merken en maten. Tel. 045-714840.

De keurslager Jos en Pierre van Melick kan direct een part-time VERKOOPSTER plaatsen, voor 24 of 32 uur per week. Voelt U zich thuis in een gemotiveerd team en durft U klant ook voor U op de eerste plaats neem dan telef. contact met ons op voor het maken van een afspraak. Tel. 045-212651. Och ja, een beetje verkoopervaring is meegenomen.

Harry Maas Modeschoenen zoekt VERKOOPSTER, liefst met ervaring, voor 20-30 uur per week. Soll. na tel. afspr. 045-714473.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Diversen personeel

ZOMERAKTIE PICCOLO'S EN REUZEPICCOLO'S
tot en met 29 augustus.
3 x plaatsen binnen 7 dagen, slechts 2 x betalen.
(met uitzondering van enkele rubrieken)
Bel het Piccoloteam: 045-719966.

Als U tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot:
Vertegenwoordiger/ster
waarbij U tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt, en na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist. Uw brief, met genoten opleiding etc. wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland B.V. Postbus 107, 6000 AC Weert.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers
voor Heerlen / Voerendaal
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Geerstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Aerobic instructeur/instructrice
voor in de avonduren. Uitgebreide inlichtingen op aanvraag Br.o.nr. B-2202, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Europe Cruise Line b.v.
zoekt voor enkele passagiersschepen op de Duitse rivieren vanaf augustus tot begin november:
Kamermeisjes
Serveersters en barmedewerkers
die beschikken over een goede kennis van de franse, duitse en engelse taal en serveer-ervaring.
Geïnteresseerd? Bel maandag dan naar Europe Cruise Line b.v. Rijnkade 34, 6811 HA Arnhem.
Tel. 085-457611 en vraag om een sollicitatieformulier.

Het
Limburgs Dagblad
is op zoek naar een
bezorger
in
Sittard en Born
* ca. 1 uur werk per dag
* prima vergoedingen
* extra spaarregeling voor mooie kado's
* provisiemogelijkheden
Bel snel met: A. Jacobs, kantoor Limburgs Dagblad, Baandert 16, Sittard, 046-515577.

Spar Mart Kaumanns-Lemmens te Berg & Terblijt
vraagt per direkt
· Chef-slager
VEREIST: opleiding SVO, leeftijd 20-35 jaar, bij voorkeur woonachtig in de omgeving.
GEBODEN WORDT: 'n verantwoordelijke en zelfstandige functie, goed salaris en prettige werktijden.
Tevens vragen wij een:
Medewerkster Slagerij
voor plm. 20 uur per week.
Schrift. soll. Valkenburgerstr. 25 D, 6325 BK Berg & Terblijt

Pretpark de Valkenier
vraagt met spoed vaste MEDEWERKERS/STERS voor bemanning kassa's, buffetten, keukens, winkels, attrakties, restaurant en algemene functies.
Vereisten zijn: lft vanaf 16 jr t/m 21 jr, verzorgd uiterlijk en goede omgangsvormen. Sollicitaties na telefonische afspraak. Tel. 04406-12289, ma. t/m vr. van 9.00-16.00 uur.

Pretpark de Valkenier
Vraagt met spoed voor het
Valkenier Midzomeravondfestival
Van 18 juli t/m 23 augustus elke avond van 18.30 uur tot 0.30 uur medewerkers/sters voor bediening attrakties, serveersters, winkelbediendes en buffethulpen. Vereisten zijn leeftijd vanaf 18 tot 25 jaar, goede omgangsvormen en verzorgd uiterlijk. Sollicitaties na tel. afspraak 04406-12289.

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt:
Produktie-medewerker m/v
voor verschillende bedrijven in de omgeving van Sittard. Het betreft full-time banen, zowel in dagdienst als ploegendienst. Leeftijd: 18 tot 40 jaar. Beschikt U over een opleiding op LBO-niveau, kom.dan direct langs.
Informatie: 046 - 51 42 22, Jeanette Vaessen
SITTARD, ROSMOLENSTRAAT 4

Holland Casino Valkenburg
vraagt op korte termijn een
ZAALASSISTENT M/V
Hij/zij is iemand die de gasten en de medewerkers alle mogelijke service verleent. Zoals het wisselen van geld, het reserveren van plaatsen of het serveren van drankje.
Maar ook het assisteren bij het openen en sluiten van speeltafels, het schoonhouden van de tafels behoren tot de werkzaamheden. Behalve een opleiding op MAVO-niveau, is voor deze baan een representatief uiterlijk en een dienstverlenende instelling nodig. U werkt gemiddeld 36 uur per week in wisseldiensten en tijdens de weekeinden. Salarisindikatie ƒ 35.000,- - ƒ 42.000,- bruto per jaar. Voorts uitstekende sekundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder een eigen pensioenfonds. Indien U geïnteresseerd bent in deze funktie, dan kunt U Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een recente pasfoto, binnen 10 dagen richten aan:
Holland Casino Valkenburg.
Adres: Postbus 807, 6300 AV Valkenburg a.d. Geul.
T.a.v. mevrouw T.D. van Vierzen-Witt.
Chef Personeel & Organisatie.

New Brasil
vrgt. nog spontane meisjes die in 'n gezellige sfeer willen werken. Goede verd. Int. mog. 043-251040 na 17 uur.

Gevraagd: t.b.v. een KUUROORD te Valkenburg, een counter medew. op oproepbasis en een civiele dienst medew. in continue dienst. Telefoon 04406-16525.

Gevr.: I.I. STOFFEERDER-meubelmaker op LTS niv., tevens verkoopsters afd. vleeswaren en groenten, cassiere en serveersters, telefoon 04406-16525.

Landelijk Ochtendblad
vraagt bezorger/ster voor
Echt
Info 04754-81229 tijdens kantooruren 040-121775.

Landelijk Ochtendblad
vraagt bezorger/ster voor
Hulsberg
Info 04405-1581 tijdens kantooruren 040-121775.

Fehato's zoekt:
Zelfstandige ondernemers
Voor een eigen afslank- en gezondheidsstudio met bestaande unieke formule voor meerdere plaatsen in Limburg. Systeem is wereldwijd bekroond met de S.P.C.A. voor algehele figuurcorrectie Professionele opleiding en begeleiding. Beperkt startkapitaal vereist.
Fehato's Roermond - Tel. 04750-35991.

Gezocht MILIONAIRS-LEERLINGEN. Of U ƒ 2.000,- of ƒ 50.000,- p. mnd. verdienen wil, beslist U zelf. Nieuw netwerk Marketing verovert Europa! Tel./Fax. 0949-66616186 of tel. 0949-623343883. Fax. 0949-623348184.

Estilo Haarmode zoekt fanatieke leerling KAPPER (ster). Tel. 046-742700.

Nieuwe Escortservice ECSTACY vraagt enth. medewerksters van 18 t/m 30 jr. Tel. 045-227950.

Gevraagd betrouwbare CHAUFFEUR m. eig. verv. (14 uur beschikbaar) voor prive/escort.045-274587.

Jong, flexibel ARCHITEKTENBURO uit Heerlen, dat beschikt over een ARKEY-CAD-tekensysteem zoekt op freelance-basis medewerkers: bestekschrijver/calculator, tekenaar, CAD-tekenaar. Br.o.nr. B-2200, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd iemand die buitenhekwerk wil SCHILDEREN. Br.o.nr. B-2222, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. OPPAS v. 2 kinderen van maandag tot vrijdag 14.30-21.00 u. 045-272841.

Gevr. vrouwelijke SPOELHULP voor de avonduren, leeft. v.a. 22 jr. Te bevr. 045-213305.

Ervaren BUFFETHULP (telefoniste) voor de middaguren, per direct gevr. Bar/club omg. Landgraaf, 045-317032 of 045-423364.

Gevr. OPPAS voor 2 kind. in Heerlen, voor 3 dgn. p.wk., niet rokend, erv. gewenst. Tel. 045-741979.

Gevr. HULP in de huish. voor 2 morgens per week Tel. 045-323942.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kamers

1e-jaars studente uit Groningen zoekt m.i.v. augustus kamer in MAASTRICHT of dir. omg. Tel. 05906-2772.

Kamers te huur voor rustige personen, hartje HOENSBROEK. Tel. na 12.00 uur 045-224509.

KAMER v. nette jongem. m. gebr. van keuken en badk. nabij centrum Heerlen per 1 sept. '92. Huur ƒ 425,-p. mnd en 2 mnd borg telefoon 045-725588.

Te huur KAMER voor student(e), pr. ƒ 320,- all-in. Tel. 045-721081.

Te huur KAMERS in centrum Kerkrade. Tel. 045-461493, bellen tussen 10.00-18.00 uur.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

Reparatie met GARANTIE huishoudelijke apparatuur, elektro, sanitair, centr. verw. Tel. 045-720247 (beantw).

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Hobby/Doe het zelf

Alles schoon !!
Met KÄRCHER reinigingssystemen :
koud- en warmwater hogedrukreinigers, allesszuigers, tapijtsorstzuigers, vloerreinigers etc. etc.
Het complete Kärcher programma vindt u bij
KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

Bedrijven/Transacties

Te k. compleet MEUBEL-STOFFEERDERIJ-INVENTARIS. Tel. 045-227788.

Ter overname aangeboden TAXIBEDRIJF, vervoersgebied Limburg. Br.o.nr. B-2206 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

13 gebruikte stalen bureaus, samen in één koop ƒ 875,-. (evt. ook per 3 st.). Tel. 045-422891

Vooruitstrevend(e) dynamisch(e) man, vrouw, echtpaar gevraagd. Voor exploitatie van 'n SNOEPSPECIAALZAAK op franchise- of zelfstandigebasis in een Versland te Zuid-Limburg. Zeer goede winst mogelijkheden, zeer goede begeleiding. Bent U geïnteresseerd schrijf of bel met Versland Onroerend Goed BV. Postbus 5224, 6401 GE Heerlen. Tel. 045-229322.

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!
INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-18.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Te k. Verplaatsbare KANTOORUNIT 9 by 3 mtr. m. Douche-W.C., keukenbl., verwarm. ƒ 2.500,-. Rockmarkt, Kissel 46a telefoon 045-723142.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te k. Nieuw of gebruikt. GROTE partij stalen en houten magazijn en archiefstelling. Palletstelling voor Europapallets 90 cm en 110 cm br. Rockmarkt, Kissel 46a, Heerlen 045-723142.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. Materiaal KASTEN 2 deurs 100 by 200 by 50 afsluitbaar ƒ 125,- p. stuk. Rockmarkt, Kissel 46a, Heerlen 045-723142.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

Inmaakaanbieding !!
10 kg PRUIMEN ƒ 7.50. Ook ander fruit en honing.
Fruit Dynamics, tel. 04405-2152.

Wij zoeken een enthousiaste
commercieel, techn. medewerker
voor de buitendienst. Hebt u interesse?
Bel dan met de landbouwonderdelenbank, 04493-2715.

RIJ- EN SPORTPAARDEN te koop. Telefoon 045-352843.

Aangeb. droge KIPPENMEST met aantrekk. prijs. Voor inl. Loonbedrijf Janssen, Kerkrade, 045-463583.

Te koop gevr. deknijpe vleesras PINKEN, zoogkoeien en ander weidevee. F. Weerts, Wijlre, 04450-1577.

Gebr. mach.: Vicon 1 paks klauw; Meyer 1 paks klauw met draaikrans; Kongskilde vibro cultivator, 3 mtr; Div. 2-3 en 4 schaarploegen; Rabe en Lemken zaadbedcombinaties; Miedema kipper, 8 ton trelleborg banden; Vai kipper, 6 ton; Aardappelloofklappers 2 en 4 rijg; Aardappelrooimach, Grimme Europa super HL 750 en DL 1500; Wuhlmaus 2311 en Goossens, 1 rijige bunkerrooier; Div. Miedema boxenvullers. Climax stortbunker en losse zeefketting. LMB J. HORSMANS, Klimmen. 04405-2775.

Te k. LANDBOUWGROND 2.30 ha te Oensel Schimmert. Tel. 046-371157.

OPRUIMING : Nieuwe Kärcher Warmwaterreiniger: 380 Volt 135 atm. ƒ 5.250,- nu ƒ 3.650,- excl. BTW; 220 Volt 100 atm. ƒ 5.850,- nu ƒ 3.850,- excl. BTW. Voor al uw Kärcher-apparatuur Colle, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

Te k. j. fokooien en DEKBOKKEN, ƒ 4,25 lev. gewicht. Lindeln 56, Oirsbeek.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Uit voorraad leverbaar. 1- en 2 rijige aardappelvoorraadrooiers, veewagens, 2-4 koeien en 6-8 koeien, tandem ass. Gegalvaniseerde maisvoederdrinkbakken ook gedragen of op wielen met event. hoorde en/of dak, 1500/3600 ltr. Krachtvoederbakken voor zoogkalveren. Perfect weideblokken. Plastic drinkbakken 400 t/m 1200 ltr. Gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 mtr. LMB Jean SPONS - Eijsden Tel. 04409-3500

Te koop SNIJMAIS droge stof 365, ven 971. Tel. 04457-1393.

Te koop TRAKTOR John Beer 79 Pk met frontlader en te koop gevr. Rijzadel. Tel. 045-353195 na 18.00 uur.

Te k. 4 vleesras RUNDEREN van 15 mnd. oud. Tel. 045-312493

As. zondag JONGVEE-KEURING. A.J.W. Heerlen, bedrijf van fam. Soogelee, Mareheiweg 1 te Ransdaal.

Te koop STOPPELPLOEG, in goede staat. Tel. 046-376332.

Loonbedr. Schnackers vraagt 2 TRACTORCHAUFFEURS. Tel. 045-313263.

Te k. RECREATIEPAARD, goed aangespannen en bereden. Tel. 04455-1421.

SNIJ-MAIS te koop. Klimmenderstr. 104, Klimmen. Tel. 04405-2565.

Te k. PLATEAUWAGEN ƒ 450,-; Grote dubb. asser ƒ 850,-; Cultivator ƒ 350,-. Telefoon 045-224899.

Autoverhuur

Liever huren bij Bastiaans
v.a. ƒ 42,- p.d. incl. BTW, 100 km. vrij. Bel voor een prijslijst
Spoorsingel 50, Heerlen. Tel. 045-724141.

AUTO'S

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen. Tel. 045-416388.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2896.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Alfa

Te koop ALFA 7 IE, bwj. '89, zeer mooi, div. extra's, ƒ 18.750,-. Tel. 046-510615

Te k. ALFA 75 18 IE, kl. rood bwj. nov. '90, km.st. 35.000, ƒ 26.500,-. Tel. na 18.00 uur 045-751349.

Te k. ALFA 33 QV 1.5 bwj. 8-'85 verlaagd, sportvelg., CV, elektrische ramen, kuipstoelen en install. Vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 046-335524

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Audi

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS
verderop in deze rubriek.
St. Maartensdijk
Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

AUDI 80 GLS bwj. '79, APK 6-'93 ƒ 1.100,-. Telefoon 04459-2120.

Te koop AUDI 80, bwj. juli '91, div. extra's, km.st. 18.000. Tel. 046-338905.

AUDI 80 18 S, '89, petrol donkergroenmet., bijz. mooi, ƒ 22.750,-. 046-529307.

Te koop AUDI 100 CD 2.3 E, bj. 8-'85, zeer mooi, inr. kl. auto mog. Tel. 045-228469.

AUDI 80 GLS, 4-drs., type '81, APK, in nw.st., ƒ 2.200,-. Tel. 045-232321.

AUDI 80 bwj. '80, i.z.g.st. met APK, ƒ 1.650,-. Tel. 045-217202.

BMW

Te k. van zeer oude heer
BMW 316
bwj.'87, als nieuw, 1e eig., pr.n.o.t.k. Tel. 04450-1405, na 14.00 uur.

BMW 320i, bwj. 10-'83, 1e eig., bronsitmet., schuifdak, radio, BBS-velgen, Hartge verlaagd. Tel. 045-255421.

Proficiat!

Eindelijk Gestrikt!!
de 2 grootste vrijgezellen van Heerlen trouwen va[...]
Proficiat van Sandy

Ut zeët waal, ut is nit woar maar
ut Mieke
Martin, Miranda, Leon Harald, Mirande.

Hiep, hiep, hoer[a]
John ziet
Abraham
Nog vele jaren in een gezondheid! Wense[n] vrouw, kinderen en k[...]

PROFICIAT
Tot vanavond, Mimie.

* 07-08-199[2]
Danny en Maria[...] van harte gefeliciteer[d] de geboorte van ju[...]
DOCHTE[R]
Wil en Sandra.

Met een PICCOLO Limburgs Dagblad uw oude spulletjes kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer Tel. 045-719966.

Prachtige BMW 316, bwj. '84, i.z.g.st., pr. ƒ 7.950,-. Torenstr. 27, Oirsbeek.

Te k. zeer mooie BMW 315 '83, APK 4-'93. Antoniusstr. 61, Geleen. 046-757430.

BMW 324 D, bwj.'87, roodmet., 4-drs., sp.velgen, vr.pr ƒ 15.000,-. 045-324761.

Te k. BMW 323i, bwj. '81, APK '93, kl. blauwmet. schuif/kanteldak, sportvlgn. trekh. vr.pr. ƒ 3.700,-. Tel. 04406-16173.

BMW 1602, wit, bwj. '71, v. nwe. onderd. APK 11-'92, ƒ 2.750,-. Tel. 045-416017.

BMW 735i, bwj. 10-'83, airco ABS, schuifk.dak, lm velg., LPG, top cond., pr. ƒ 9.850,-Tel. 045-255784.

Directie-auto BMW 524, TD, automaat, bwj. '87, 122.000 echte km, schuifdak, electr. ramen, sportstuur, sportvelgen enz., als nw., pr. ƒ 27.500,-. Inr. mog. Tel. 045-410500 of 418463.

BMW 323i bwj. '81, vr.pr. APK gek., ƒ 4.000,-. Tel. 045-426750. na 18.00 uur.

Te koop mooie BMW 318, i. z.g.st., APK april '93, ƒ 1.750,-. Te bevr. Leliestr. 19, Sittard. Tel. 046-518790

BMW 318i bwj. '84 met sportvelgen, wit, vraagpr. ƒ 10.000,-. Tel. 046-521169

BMW 318i, bwj. '85, 89.000 km, kl. rood, 1e eigenaar, ƒ 14.000,-. Tel. 045-314620

Te koop BMW 323i, bwj. eind '84, APK, vele extra's, pr.n.o.t.k. Tel. 045-410126.

Te koop BMW 520i, plataengrünmet., bwj. '85, km. st. 92.000, i.z.g.st., pr.n.o.t. k. Stenenbrug 54, Landgraaf Tel. 045-324764.

BMW 535i, 1985, in prima staat, div. extra's. Tel. 04499-2050.

Te koop direct[ie] BMW 730 i, nw. mod[el] dec. '87, veel extra's, evt. inr. mog., ƒ 32.500,-. Broekstr. bicht. Tel. 04498-5582[...]

BMW 316 aut., stuurbekr., 4 hoofdst[...] l.m. velgen, w.w.glas v.a. '91, 90.000 km, vrpr. ƒ 11.500,- 04959[...]

Te koop BMW 323[i] model, bwj. '84, veel a[...] Tel. 045-226718.

Te koop BMW 315, b[wj.] '83, als nieuw, met a[...] ƒ 7.250,-. Tel. 045-2263[...]

Cabriolet

Te koop MG B, 197[...] knapper); MG B, 197[...] me i.z.g.st; MG [...] 1972. Tel. 04493-2715

MAZDA MX 5 sportca[r] '91, rood, 18.000 km, luut nieuw en sch[...] Tel. 045-422891

Koopje! Samba CA[BRIO]LET, '86, kleur zwart, motor mogelijk. 046-520[...]

Te k. VW KEVER Spe[...] cabrio '73, geh. gerest[...] nieuw. Tel. 045-75011[...]

Chevrolet

Te koop CHEVROLET vette Stingray cabrio '68; Chevrolet Corvette '81, i.z.g.st.; Camper 28, 6 cyl. diesel me[t] comfort. Tel. 046-51500[...]

CHEVROLET Malibu APK '93 V8 benz. ƒ [...] V. Bovag bedr. 045-2244[...]

Chrysler

Chrysler Le Baron CAB[RIO] alle opties, bwj. '88, i.z.g.st. inr. mog. Tel. 045-4247[...]

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Citroën

Rij nu - betaal later !!

Citroën AX 11 RE wit met cabrio-top	05-19[..]
VW Polo 1.3 Injectie wit	05-19[..]
Ford Sierra 2.0i Special wit	06-19[..]
Opel Corsa 1.2 Swing wit	06-19[..]
Opel Kadett 1.3i 5-drs. wit	06-19[..]
Volvo 340 automaat	05-19[..]
Nissan Cherry 1.3	06-19[..]
Citroën BX Leader-uitv.	06-19[..]
Peugeot 205 Accent-uitv.	06-19[..]
Peugeot 205 1.3 XR	11-19[..]
Citroën AX 11 TGE	12-19[..]
Citroën BX 1.4	06-19[..]
Seat Ibiza 1.2	05-19[..]
Citroën 1600 TRi break	06-19[..]
Citroën AX 11 TGE	05-19[..]
Citroën BX 1.9 GTi	06-19[..]
Ford Escort 1.3	07-19[..]
Citroën XM Break	02-19[..]

Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Uw aktieve Citroën-dealer in Zuid-Limburg

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Citroen BX 19D, 134.000 km bwj. jan'88 ƒ 12.000,-. Pastorystraat 12 Nuth.

Te k. CITROËN AX 1.4TZS, bwj.11-'87, ƒ 7.900,-. Kerkraderweg 198, Heerlen.

CITROËN AX 1.1 spirit, bwj. 11-'89, 3-drs, wit, 42.000 km, div. extr., i.z.g.st. vr.pr. ƒ 10.900,-. Tel. 046-742907

Te k. CITROËN DS 20, zwart, bwj. '71, APK, vr.pr. ƒ 6.450,-. Tel. 045-456146.

Citroën VISA II Club, bwj. '81, pr. ƒ 1.250,-. Stegelstr. 3, Nuth

Te koop CITROËN Visa II, bwj. '82, kleur zwart. Tel. 046-332247.

Koopje CITROËN bus 1000 C25, bwj. '83, APK dec. '92. Tel. 045-241588.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop [...] bwj. 1984, APK [...] ƒ 2.500,-. Tel. 046-5200[...]

Daihatsu

Te k. Daihatsu CHARA[DE] aut. bwj. '83, motor [...] t.e.a.b. Tel. 045-416718

Fiat

Te k. in nw st. zijnde F[IAT] 124 cabriolet bwj. [...] evt. inr. mog. 045-4153[...]

Fiat RITMO, bwj.'87, AP[K] '93, pr. ƒ 3.750,-. Inr. [...] Tel. 045-427289.

Te k. FIAT 127, bwj. APK 2-'93, prijs ƒ 1.750,-. Tel. 045-321331.

FIATJES 500 te koop. Tel. 04492-1700.

Fiat RITMO bwj. '83, APK '93, motor 100%, ƒ 1.500,-. Mijnlamp Schaesberg.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

DOOR BERT HESSELINK

Het dilemma van het Westen

HEERLEN – De roep om militair ingrijpen van het Westen in het Joegoslavische conflict neemt steeds meer toe. Vooral nu het bekend is dat de Serviërs in Kroatië en Bosnië-Hercegovina mensen in concentratiekampen martelen en vermoorden, wordt er meer en meer gesproken over interventie.

Secretaris-generaal van de Verenigde Naties Boutros Boutros Ghali heeft al eerder voorgesteld om 20.000 militairen naar het gebied te sturen om er in ieder geval voor te zorgen dat humanitaire hulp kan worden geboden. De Veiligheidsraad heeft dat voorstel voorlopig in de koelkast gezet. Toch gaan er in de hele wereld steeds meer stemmen op om gewapenderhand op te treden in Joegoslavië. De laatste maanden van de crisis op de Balkan hebben duidelijk gemaakt dat diplomatieke missies van tal van vertegenwoordigers van de EG, Westeuropese Unie (WEU), NAVO en Verenigde Naties gedoemd zijn te mislukken als er geen sprake is van enige militaire dreiging. Zelfs de spectaculaire persoonlijke bemoeienis van de Franse president Mitterrand maakte geen indruk op de Servische leiders.

Een militaire operatie van welke omvang dan ook heeft in het voormalige Joegoslavië nogal wat risico's. Maar voordat er in het Westen besloten wordt tot militair ingrijpen, moet er eerst politieke overeenstemming zijn over het beoogde resultaat van een militaire actie.

Is het Westen van plan om met ingrijpen een eind te maken aan het geweld in Bosnië-Hercegovina? Of willen de 'leiders van de wereld' met een interventie slechts bereiken dat humanitaire operaties zonder problemen kunnen worden uitgevoerd? Een andere reden voor een militaire tussenkomst zou het inrichten van opvangkampen voor de miljoenen vluchtelingen in de regio kunnen zijn.

Het voormalige Joegoslavië is zeer bergachtig en dus moeilijk militair te controleren. In het bergachtige gebied kunnen guerrillastrijders of partizanen succesvol opereren. In de Tweede Wereldoorlog had Hitler de grootste moeite om dit gebied te veroveren. Hij verloor, ondanks een enorm militair overwicht, zes divisies in de Joegoslavische bergen aan de fel strijdende partizanen. Bij een militaire interventie van de VN, NAVO of WEU met grondtroepen zullen dus naar alle waarschijnlijkheid duizenden 'westerse' slachtoffers vallen. Toch is het inzetten van grondtroepen noodzakelijk als er besloten wordt een eind te maken aan de gruwelijkheden in Bosnië.

Als het Westen afziet van massaal militair ingrijpen, omdat de prijs die betaald moet worden (het verlies van duizenden militairen) te hoog is, zal er gekozen moeten worden voor een beperkte interventie met luchtbombardementen (in de Golfoorlog bekend als 'chirurgische ingrepen'). Ook deze aanpak brengt risico's met zich mee. Want de kans is groot dat de burgerbevolking in het voormalige Joegoslavië ook getroffen wordt door die militaire acties. Als het niet direct is, dan mogelijk indirect. Want de kans bestaat dat de interventie zal leiden tot represailles van de Serviërs onder de burgerbevolking.

Naast het probleem van de risico's die verbonden zijn aan het interveniëren in Joegoslavië, is er nog veel onduidelijkheid over de toekomst. Zo is het de vraag wat er moet gebeuren als Westerse militairen er in zijn geslaagd de moordpartijen een halt toe te roepen. Dan moet er onderhandeld worden over de grenzen tussen de nieuwe landen Kroatië, Slovenië, Bosnië-Hercegovina, Macedonië en Servië-Montenegro. De internationale gemeenschap heeft de eerste drie landen officieel erkend. De erkenning van Macedonië laat nog op zich wachten. De twaalf landen van de EG hebben laten weten dat zij bereid zijn Macedonië te erkennen als het land een andere naam aanneemt. Binnen de EG verzet Griekenland zich hevig tegen de erkenning van Macedonië onder die naam. De Grieken zijn van mening dat zij het historische recht hebben op de naam Macedonië. Zij vrezen dat Macedonië in de toekomst aanspraak zal maken op het Griekse deel met de naam Macedonië.
De republieken Servië en Montenegro willen samen verder in een nieuwe federatie onder de oude naam en de oude vlag. Als er een einde is gemaakt aan het geweld is het nog maar de vraag of de Serviërs genoegen nemen met de nu bestaande en door alle partijen erkende landsgrenzen. De Serviërs zullen zich dan moeten terugtrekken binnen eigen grenzen, en daartoe lijken ze niet bereid, want het is de Serviërs juist alleen maar te doen om gebiedsuitbreiding. Om te controleren of alle partijen de grenzen erkennen, zal het Westen waarschijnlijk zeer lang met militairen in het gebied moeten blijven. Ook dat is een consequentie van militaire bemoeienis.

Voorlopig ziet het er echter nog niet naar uit dat er snel zal worden ingegrepen in Joegoslavië. De verdeeldheid in de internationale gemeenschap is daarvoor te groot. Binnen de Europese Gemeenschap houdt vooral Groot-Brittannië de boot nog af. De regering van premier Major wil wel de steun vanuit de lucht voor de hulpkonvooien overwegen, maar is nog lang niet toe aan een beslissingen over daadwerkelijk militair optreden.
Volgens de Franse regering zijn 'alle diplomatieke opties' om tot een vreedzame oplossing van het conflict te komen nog niet verbruikt. Maar het is wel zeker dat Franse generaals al bezig zijn met het treffen van voorbereidingen voor een militair ingrijpen.
In het derde, invloedrijke EG-land Duitsland, zijn de meningen over een optreden in het voormalige Joegoslavië nog sterk verdeeld.

Voor veel EG-landen, waaronder Nederland, is met name de houding van de Verenigde Staten bepalend. Net als ten tijde van de Golfoorlog twee jaar geleden kijkt bijna de hele wereld weer naar de Amerikaanse president Bush. Ook nu verwacht de wereld dat 'de politie-agent van de wereld', een rol die Bush tijdens zijn presidentschap met verve vervulde, het voortouw zal nemen. Maar juist in deze periode, met de Amerikaanse presidentsverkiezingen voor de deur, kan Bush internationale problemen missen als kiespijn. Binnenlandse problemen zijn de items, waarop de Democratische kandidaat Bill Clinton wil scoren in de verkiezingscampagne tegen zijn Republikeinse tegenstander. Met het oog op de nog steeds tanende populariteit van Bush, doet hij er verstandig aan zijn gezichtsveld even te verleggen. Hij kan het risico van vele Amerikaanse verliezen bij een eventueel militair ingrijpen niet lopen. Toch bereiden de Amerikanen een beperkte militaire inzet voor ter bescherming van humanitaire hulpkonvooien.
In Nederland komt volgende week een aantal Kamerleden terug van vakantie om in Kamercommissies te debatteren over de toestand in het voormalige Joegoslavië. Er lijkt zich een meerderheid af te tekenen voor het opvoeren van de militaire druk op Servië. Maar alleen redt Nederland het natuurlijk niet. Het is zaak om allereerst de twaalf EG-landen op een lijn te krijgen, om dan vervolgens via de NAVO of de VN actie te ondernemen. Want voor een gewapende interventie is een breed politiek draagvlak noodzakelijk.

Dat het langzaam maar zeker tijd wordt voor een andere aanpak te kiezen om de rust in het Balkangebied te herstellen is zonneklaar. Zoals de Amerikaanse senator Alfonso D'Amato zei: „Wat de Serviërs doen is een internationale misdaad. En wat de wereld niet doet is ook een internationale misdaad."

Concentratiekampen in Servië

achtergrond

Zelfs Timmer praat Philips niet uit dal

DOOR WILCO DEKKER

EINDHOVEN – 's Mans entree, begeleid door binnen- en buitenlandse fotografen en cameraploegen, was wederom imposant. Jan D. Timmer, ook wel 'Orkaan Gilbert' en 'Der Hammer' genoemd, was persoonlijk opgestoomd naar het Eindhovense Evoluon om de 'enige misverstanden' omtrent Philips uit de wereld te helpen. Toen de rook was opgetrokken, bleek alles evenwel bij het oude gebleven. Op de constatering na dat de orkaan vooralsnog uitgeraasd is en het wondermiddel Timmer zijn werking gisteren miste.

De aankondiging dat de Philips-topman zelf de presentatie van de cijfers over het tweede kwartaal voor zijn rekening zou nemen, had nogal wat verwachtingen gewekt. Timmer zou niet komen als hij niet iets leuks te melden had, zo was de redenering. Het bleek ijdele hoop. Philips blijft voorlopig lelijk last houden van de wereldwijde crisis in de consumentenelektronica. En het lot van Philips' nieuwe troeven CD-I, DCC en HDTV blijft onzeker, ondanks de opbeurende woorden van Timmer. Beleggers hadden duidelijk meer verwacht. Dus brokkelde met de beurskoers gisteren ook de magie rond Jan D. Timmer weer wat af.

Op enthousiasme, uitbundigheid of zelfs champagne hoeft bij Philips voorlopig niemand te rekenen. Het concern ligt redelijk op koers, waarbij onderdelen als Licht en Medische Systemen zelfs uitstekende resultaten laten zien. Operatie Centurion loopt naar wens, meldde Timmer dan ook. Maar de crisis in de consumentenelektronica (beeld- en geluidsapparatuur) bederft alle plezier. „Als het in de consumenten-elektronica wereldwijd beter zou gaan, dan hadden we misschien wel champagne geschonken," zei Timmer.
De crisis rond audio en video heeft Philips het eerste halfjaar tussen de 400 en 500 miljoen gulden gekost, rekende Philips' financiële topman Appelo de verzamelde pers gisteren voor. Dat is precies het verschil tussen een mager winstje (zoals de 82 miljoen gulden in het tweede kwartaal) en een voor een bedrijf als Philips behoorlijk resultaat. En het verschil tussen een kopje koffie of champagne.
Daarom deed de mededeling van topman consumenten-elektronica Henk Bodt, dat pas in 1994 weer zwarte cijfers te verwachten zijn, de stemming geen goed. Het betekent immers dat de resultaten bij Philips voorlopig onder het gewenste niveau zullen blijven. Het betekent ook dat de schuldenlast voorlopig als een molensteen om de nek van Philips blijft hangen. „Dat blijft een bron van zorg", gaf Timmer toe. „Wie slecht bij kas zit, moet selectief investeren".

Rode cijfers

Natuurlijk zijn er verzachtende omstandigheden. In de stagnerende, door prijzenslagen geteisterde markt voor beeld- en geluidsapparatuur heeft Philips zijn marktaandeel behouden. Bovendien zit de Japanse concurrentie ook in de rode cijfers. En Philips zit niet stil. Er gaat nog efficiënter en beter geproduceerd worden. Het produktenpakket bestaat volgend jaar voor dertig à veertig procent uit zaken die nu nog niet op de markt zijn. Een verdubbeld aantal salesmanagers wordt de weg opgestuurd om die produkten aan de man te brengen.

Zoals bijvoorbeeld Digital Compact Cassette (DCC) en de interactieve compact disc (CD-I). Beide staaltjes van techniek – die Philips in de toekomst veel geld moeten opleveren – waren recentelijk negatief in de publiciteit. Onterecht, zo betoogde Timmer. Want daar was hij tenslotte voor gekomen.

Allereerst DCC, waarvan de lancering uitgesteld moest worden van september tot 'ergens voor de Kerst'. „We hadden nooit september moeten noemen, dat was dom", aldus Timmer. „Verder is er met dit prachtige produkt niets aan de hand". Dan CD-I, waarvan de verkopen in de Verenigde Staten zouden tegenvallen. „CD-I heeft zoals alle nieuwe produkten tijd nodig", meende de Philips-topman. „Tien jaar geleden geloofde ook niemand in de compact disc. En nu is CD een geweldig succes". Vragen? Geen vragen, want cijfers over de verkopen van CD-I worden niet gegeven.
Meer tijd trok Timmer uit voor de 'misverstanden' rond HDTV. Maar daar had hij tijdens 'de uit de hand gelopen discussie van de laatste weken' dan ook 'baarlijke nonsens' over gelezen, hetgeen 'ongelooflijk betreurenswaardig' was. „Zoals dat wij samen met Thomson zeven miljard gulden geïnvesteerd zouden hebben in HDTV. Zeven miljard gulden! Waar hadden we die vandaan moeten halen", vroeg Timmer zich vol ongeloof af. Om vervolgens voor alle duidelijkheid nog één keer de juiste stand van zaken rond de 'toekomst-televisie' te geven.

In Europa zijn tientallen bedrijven en bedrijfjes bezig met HDTV. Dat is goed, want anders had Europa een technologische achterstand opgelopen. Philips wil die voortrekkersrol voor Europa graag vervullen. Of de EG in Brussel daarbij helpt, moet afgewacht worden. In november wordt daarover een beslissing genomen. Mocht die negatief uitvallen, dan is dat geen ramp. Want Philips is klaar voor HDTV. „Is HDTV belangrijk voor Philips?", vraagt Timmer zichzelf vast af. „Ja, want we hebben er geld in geïnvesteerd. Maar HDTV wordt niet de ondergang van Philips".
Even later adviseert Timmer de journalisten niet alles rond DCC, CD-I en HDTV 'op te blazen'. En de beurskoers? Die is 'bespottelijk' laag. En weg is Jan D. Timmer. Omringd door fotografen en cameramensen uit binnen- en buitenland, uiteraard.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op de publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Honecker

Nadat maandenlang de 'Stasi' (voormalige Oostduitse veiligheidsdienst) de krantekoppen van de Duitse pers beheerste, wordt nu via het thema 'Honecker' de tegenwoordige, hemeltergende nood van miljoenen Oostduitsers aan de kaak gesteld. Om de huidige falende Duitse politiek ten opzichte van de voormalige DDR te verdoezelen wordt nu meer dan ooit de schuld gezocht bij de 'Erblast' (een erfenis van vroegere Oostduitse fouten), een gegeven dat systematisch wordt gepubliceerd en zonder enige kritiek wordt nagepraat door een Westduitse meerderheid. Maar een groot deel vroegere Oostduitsers herinnert zich volgens televisie- en kranteninterviews terdege dat het leven in de voormalige DDR – met haar sociale en culturele instellingen en werkgelegenheid voor bijna iedereen – beter was dan nu. Hen bekruipt zo langzamerhand het gevoel dat ze door West-Duitsland zijn bezet. Men had gehoopt op een nieuwe DDR met een menselijk gezicht en niet op een satelliet van de Bondsrepubliek West-Duitsland met als doel een nieuw 'Groot Duitsland' te stichten.

Nu wordt de zogenaamde 'Erblast' in de schoenen geschoven van het voormalige DDR-staatshoofd Honecker, die tijdens het Duitse fascisme als anti-fascist tien jaar in de gevangenis doorbracht. Omdat in de laatste decennia enkele grenssoldaten hun bevoegdheden overtraden en, ondanks voorafgaande waarschuwingen tegen het onbevoegd de grens overschrijden, verantwoordelijk zijn gesteld voor de dood van mensen, wil nu de Grootduitse justitie Honecker een nooit door hem uitgevaardigd 'bevel tot doodschieten' in de schoenen schuiven.
Ze hebben de 80-jarige Honecker, net zoals in het verleden, in de gevangenis opgesloten. Maar niemand staat er bij stil dat een groot aantal Duitse generaals indertijd daadwerkelijk betrokken is geweest bij het geven van orders om mensen dood te schieten, wat tot gevolg had dat miljoenen Europese burgers het leven lieten. Vele van deze generaals zitten niet in een gevangenis; nee, ze zitten zelfs op hoge posities of genieten van een zeer goed pensioen. En het waren ook de juristen uit de oorlog, die na het einde van de Tweede Wereldoorlog aan de Duitse universiteiten college gaven en de huidige juristen vormden. Ook binnen de juridische kringen bestaan verschillende opvattingen. Ik behoor tot de nog levende oudere generatie, geboren en opgegroeid in Aken. Ik heb tijdens mijn jeugd het fascistische tijdperk aan den lijve ondervonden en zal deze wortel des kwaads en de daarop volgende politieke situatie van de twintigste eeuw niet kunnen vergeten. Men mag niet voorbijgaan aan het feit dat het ontstaan van de DDR een gevolg is van het fascisme en de daarop volgende wereldoorlog. We mogen niet toelaten dat dit voor de huidige jeugd verdoezeld wordt.

VAALS **Josef Steffens**

● Composteren

Vanaf 1 januari 1994 wordt het composteren van groente-, fruit- en tuinafval, (gft), wettelijk verplicht. Hoe streng zal de verantwoordelijke minister hier de hand aan houden? Hoe soepel zal ons provinciebestuur laksheid gedogen? Hoe creatief zal de NV Afvalsturing het probleem oplossen? Hoe passief zullen gemeenten zich in 1994 verschuilen achter overmacht en gebrek aan economische middelen?
Limburg loopt, vergeleken bij het landelijk gemiddelde, helemaal achteraan bij het gescheiden ophalen van huisvuil. En dáár begint het composteren mee. We hebben het te gemakkelijk. Nog genoeg gaten om in te storten en de laagste storttarieven van het land. Daarom hadden we nooit haast. We denken dat het allemaal zo'n vaart niet loopt, met die wettelijke plicht. Dat denken we uit ervaring. Maar onze goede bedoelingen moeten getoond worden. Met plannen voor een paar grootschalige voorlopige composteerinstallaties.

Waarom zo ingewikkeld als het eenvoudig en veel milieuvriendelijker kan, vraagt de Partij Nieuw Limburg zich af. Daar moet gezond verstand achter zitten! Maak elke gemeente verantwoordelijk voor verwerking van het eigen groente-, fruit- en tuinafval, voor het zelf composteren. Waarom onze tuinafval helemaal naar Venlo vervoeren om daar op een grote hoop te gooien? Dat geeft veel extra verkeersoverlast. Bovendien is er bij die grootschaligheid meer kans op gebrekkige contrôle en gevaar voor verontreiniging. Daardoor kan in één klap een grote partij compost besmet of onbruikbaar worden. De gemeente die weinig bestrijdingsmiddelen gebruikt krijgt bij een eigen installatie ook schonere compost terug. De milieudienst die de burgers intensief voorlicht over het gescheiden houden van afval en daarbij ook goede voorzieningen treft wordt beloond met kwaliteitscompost. Dat geeft meer mogelijkheden voor afzet binnen de eigen gemeente. Het voorbeeld van Beesel zou veel vaker model moeten staan. Daar worden de mensen gestimuleerd om zelf hun afval te composteren. Daar zou zowel voor de gemeente als voor de burgers een financiële prikkel aan vast moeten zitten. Er wordt wel eens gefluisterd dat gemeenten niet echt geïnteresseerd zijn in het terugdringen van gemeentelijk groente-, fruit- en tuinafval. Er zouden al contracten zijn afgesloten voor levering aan de toekomstige zeer grote en zeer dure centrale composteerinstallaties. Maar dat zal toch niet waar zijn?

HEERLEN
mevr. drs J.L.M. Höppener-Helmich
Coördinator Stichting Steunpunt Milieunetwerken

● Rolstoelers

Maandag werd, in het kader van de Bloemenmarathon, de etappe Valkenburg-Heerlen verreden met aansluitend een criterium in Heerlen-Centrum. Met stijgende verbazing heb ik naar deze rolstoelatleten staan kijken. Wat deze mannen op die ranke machientjes presteren doet niet onder voor hun niet gehandicapte collega's in bijvoorbeeld Barcelona.
Het was een schitterende race met volle inzet en volledig afzien van de deelnemers. Ik heb er echt van genoten. Jammer was het daarom dat ik dinsdag tevergeefs in uw dagblad zocht naar een uitgebreid verslag van dit evenement. Buiten een klein kolommetje, nauwelijks groter dan een piccolo-advertentie, was er niets te vinden. Jammer voor de atleten, die het verdienden en hun sympathisanten.

HEERLEN **A. Snijders**

● Bosnië

Heer kom ons redding brengen, Heer haast u. Duizenden baden het dagelijks in Bosnië en Kroatië. Maar telkens scheen de Heer te zeggen: 'Vraagt het aan jullie mede-christenen in het Westen. Die hebben de middelen ervoor'. En zij antwoordden: 'Ja Heer, wij deden niet anders. En inmiddels worden wij uitgeroeid. Die burgers willen wel. Maar hun regeringen niet. Wanneer zullen zij eens moedig worden? Misschien pas als het gevecht hun grenzen bereikt?' Die kans is groter dan ze denken. Zoals tijdens Hitler'. En de Heer zei: 'Zolang zij zelf in het Westen geen respect blijken te hebben voor de levens van ongeborenen, invaliden en ouderen, zullen zij niets doen. Hoe kunnen zij immers veroordelen wat zij zelf toestaan? Al doen zij het humaner'. Toen zwegen ze ontmoedigd en gingen met de restanten van hun bezittingen huilend op de vlucht. Hun dierbare doden achterlatend.

DEN HAAG **H. Rutges**

Auto's

Fiat

Rij nu, betaal later

3MW 318i	1988
'eugeot 309 GL LPG	1989
;eat 1.2 GL SABATINI	1990
'oyota Corolla 1.3 XLi	1990
'olkswagen 1.3 CL Avance	1987
iat Uno 60 Super	1988
iat Uno 45	1989
iat Uno 45 Champ	1989
iat Uno 45 Super IE	1989
iat Uno 1.0 Super 5-drs.	1990
iat Uno 1.4 IE	1990
iat Uno 1.5 SX IE	1990
iat Uno 1.5 IE AUTOMAAT	1991
iat uno 1.5 SX IE 5-drs.	1991
iat Tipo 1.4 AGT S ABARTH	1991
iat Tipo 1.4 DGT IE	1990
iat Tipo 1.6 DGT IE	1991
iat Tipo 1.9 Turbo Diesel	1992
iat Tempra 1.6 S IE	1991
iat Croma 2.5 Diesel	1987
iat Croma 2.0 SL IE	1988
iat Croma 2.0 SX IE	1990

Kentekenklaar, 0 km

iat Panda 1.0 L IE zwart wit	1992
iat Uno 1.4 IE ELEGANT roodmet.	1992
iat Tempra 1.6 SX IE	1992

0 % rente

Vraag naar onze voorwaarden !
12 maanden 100% garantie

Fiat Schobben Brunssum

Tegelstraat 3. Tel. 045 - 250675

iat UNO 55 S. bwj.'85, 5 ersn., nieuw model 1100, PK 6-'93, ƒ 4.750,-. Tel. 45-751387.

iat RITMO DL Diesel, bwj. 36, kl. rood, pr. ƒ 3.950,-. el. 046-521448.

IAT 124 Spider Pininfarina urbo USA, bwj.'83, kl. zwart onc. staat. 04754-81102.

e k. in nw st. zijnde FIAT 24 cabriolet 2.0i bwj.'80 vt. inr. mog. 045-415379.

Te koop Fiat UNO 60 S, grijsmet., 5-drs., bwj. '89, i. z.g.st., vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 046-525739 b.g.g. 046-332253.

Te k. FIAT Uno 60S '87, 70.000 km, trekhaak, sunroof, alle papieren, is als nw, Vr.pr. ƒ 7.300,- 045-713165

CABRIOLET Fiat 2000 pininfarina Spider, bwj.'80, kl. ferrari rood, nieuw st., APK, ƒ 19.500,-. 04405-1569.

Ford

e koop Ford CAPRI 2.3, net APK, bwj. '79, in perf. taat, vr.pr. ƒ 2.250,-. Te evr. 046-524679.

e k. FORD Granada 2.8i, wj.'79, vr.pr. ƒ 1.500,-. Te evr. 045-728291.

e k. mooie Ford ESCORT -deurs bwj' 82 Vr.pr. 3.950,-. Zandkuilenstr. 11, loensbroek, mariarade.

e k. Ford ESCORT '77 PK 2-'93, pr.ƒ 275,-. Tel. 45-319615.

e k. Ford FIESTA XR2 uitv. ood, bwj.'85 Vr.pr. 7.250,- inruil mog. Tel. 45-220827 na 17 uur.

e koop Ford ESCORT, bwj. 31, ƒ 2.900,-. Tel. 09-49. 407.4268.

ord SIERRA 1.8 Laser bwj. 2-'85, 5-bak, sportvelg., tereo-spoiler enz. gloednw 7.350,- 04406-13137.

ord ESCORT 13 L, bwj. '82 PK '93, vr.pr. ƒ 3.750,-. el. 045-426416.

ord TAUNUS 1.6, '81, APK rt '93, i.z.g.st., ƒ 1.500,-. reebeekstr 77, Treebeek

ord FIËSTA 1.1 sport, bwj. 37, APK, i.z.g.st., inr. 5-drs. uto mog. Tel. 045-227068.

e k. Ford FIESTA 11 CLi 5-aks, 3 drs, bwj.'90, nw model '91 kl. ferrari rood in st. an fabr. nw pr. ƒ 14.750,-. el. 043-254462.

ord FIËSTA, bwj.'81, met randschade, mot. perfect, e.a.b. Tel. 045-410115.

ESCORT 1300 zilvermet., bwj. '81, vraagpr. ƒ 2.850,-. Tel. 045-225320.

Ford ESCORT 13 L, bwj. '81 APK 4-'93, i.z.g.st., pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-210280.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bouwjr. '89, km.st. 45.000, wit, i.z.g.st. Tel. 04493-3918

Te k. Ford SIËRRA Sedan 1.8 Special, bwj. '89, met LPG, nwe. APK, onderh. boekje aanw., auto verkeert in abs. nw.st. pr. ƒ 14.750,-. Tel. 045-222543.

Let Op! ƒ 2.000,- onder handelaarspr. Ford FIËSTA 1100 Supersport, wit, bwj. '87, div. extra's. Tel. 045-274180 b.g.g. 252790.

Te k. Ford SCORPIO 2.4 IGL bwj. '88 in nw.st., pr. ƒ 20.500,-, Dorpstraat 181, Bingelrade.

Te koop Ford ESCORT 1.6 L, autom., bwj. 11-'83. APK 12-'92, 3-drs. i.z.g.st. ƒ 4.750,-. Tel. 04454-62092

Ford ESCORT 1.6 Laser, '86, 5-bak, 5-drs, zeer mooi, ƒ 5.950,-. Tel. 045-454087

Ford ESCORT 1.3 Laser, bwj. '84, stervelgen, spoiler enz. pracht auto, koopje, ƒ 5.250,-. 04406-14307.

Te k. Ford CAPRI 1600 S, bwj. '78, vaste pr. ƒ 2.000,-, tel. 045-219266.

Ford ESCORT Cabrio 1600 i, bwj. '87, in nw.st., vr.pr. ƒ 24.750,-. Tel. 045-327270

Te k. Ford FIESTA bwj.'81 APK 17-2-'93 vr.pr. ƒ 2.000,- tel. 045-426416.

Honda

TE KOOP

Honda Accord Aerodeck

2.0 EX, bouwjaar '86, grijsmetallic, APK gekeurd.
Tel. 045-715249, na 18.00 uur.

IONDA Accord, 3-drs., bwj. 0-'79, APK 10-'92, 82.000 m, i.g.st., pr. ƒ 1.250,-. Tel. 04454-62092.

e k. weg. omst. HONDA Civic 15i 16 V autom., stuurbekr., bwj. 11-'90, 4000 km(!) Schadevrij, als nw., pr. 23.750,-. Tel. 045-213016 b.g.g. 353347.

e koop ACCORD 2.0 EXi, 37, LM-velgen, 90.000 km., pr.n.o.t.k. Tel. 09-49. 2405602282 of 045-720530

e k. HONDA Civic, bwj. '78, l. grijs, APK 8- '93, vaste r. ƒ 750,-. Tel. 045-318619

e k. Honda PRELUDE 2.0 EX bwj. '88, kl. rood met bumpers in kleur, stuurbekr. elec. schuifd., stereo, vr.pr. 19.500,-. Tel. 04451-2587

e k. Honda CIVIC, bwj. '79, PK 7-'93, vr.pr. ƒ 750,-. Kerkstr. 115, Ubachsberg. el. 045-740131.

HONDA Civic 14 GL 16 V, nw. mod., 3-drs., '89, ƒ 14.500,-. Tel. 046-510165

Hyundai

HYUNDAI Pony 1.5 GLS aut., wit, luxe uitv., '88, als nw ƒ 11.000,- 04406-16332

e k. HYUNDAI Pony 1.5 deluxe, kl. wit, werkel. splinternw., bwj.'88, vr.pr. 7.750,-. W. de Rijkestr. 11 Landgraaf.

Jaguar

e k. zeer mooie Jaguar SOUVEREIGN, kl. wit, bwj. 88. Tel. 046-523306.

Jeep

e k. RANGE ROVER Vogue '83, airco etc.. t.e.a.b. 45-222556.

Texacars 4x4
04702-3040

Patrol GR nw. hoge kort; Patrol 7-pers. '87; Pajero 2.5 TDi 7-pers. '90; Pajero softt. '88; Patrol 2x '88; Rocky '87; Trooper met airco 86; Suzuki's vanaf bwj. '83; High roof '89.

Vat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Lancia

LANCIA
Dedra 1.8 zwartmet. '90
Dedra 1.8 zwartmet. demo '92
Prisma Turbo Diesel '88.
Automobielbedrijf
Kompier
off. Lancia-dealer,
tel. 045-428840

Mazda

MAZDA 626, 2.0I GLX, 1989 LPG, hatchback, 110.000 km, rood, vr.pr. ƒ 17.950,-. 02975-69242, na 18.00 uur.

Te k. MAZDA 323 F, bwj.'90, 39.000 km, div. extra's. Kerkraderweg 84, Heerlen. (Molenberg).

Weg. auto van de zaak SPOEDVERKOOP van Mazda 323 1.5 GLX, bwj. '86, wit. Tel. 046-743085.

Te k. MAZDA 323 bwj. '82 APK 6-'93. i.z.g.st. Vr.pr. ƒ 2.800,-. Tel. 045-718010.

MX 5 CABRIOLET '91, van part., rood, 18.000 km., absoluut nieuw en schadevrij, ƒ 47.500,- (evt. inruil mog.). Tel. 045-422891

Te k. MAZDA 626 bwj. '83, kl. wit, goed onderh. APK 5-'93, Vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-313818.

Te k. MAZDA 626 Hardtop coupé, bwj. '82, electr. ramen en spiegels, APK, pr. ƒ 1.500,-. 046-525602.

MAZDA 323F, 16V, nieuw, kleur rood. Tel. 04499-1071.

Te k. MAZDA RX 7, kl.rood, bwj. 1983, in perf.st., gebr. als 2de auto, uiterste pr. ƒ 15.000,-, tel. 045-442767.

MAZDA 626 2.0i 12-V GLX HB aut. bwj. 11-'88, zeer luxe uitv. perf. onderh. vr.pr. ƒ 16.850,-. 043-618827.

Mercedes

Te koop gevraagd MERCEDES 240 Diesel, tel. 045-726564.

Te k. MERCEDES 190 D 2.5 kl. zilver, arco, bwj. 10-'87, vr.pr ƒ 28.900,- 045-414372 Kerkraderweg 198 Heerlen.

Te k. MERCEDES 190 D, kl. impala, nw. mod., bwj.'89, zeer mooi schuifd., verl., vr. pr. ƒ 38.900. 045-414372, Kerkraderweg 198, Heerlen.

Te k. MERCEDES 300 TD t. '81, aut. APK '93, i.z.g.st. pr. ƒ 5.250,-. 046-748922.

MERC.B 380 SE 4-'83, APK 9-'93, bronsmetall., sportvelgen, autom. ABS, alle opties, km.st. 160.000, nw. banden, geh. i.z.g.st., pr. ƒ 18.750,-. 043-620513.

Te koop MERCEDES 350 SL Cabrio. met winterkap ƒ 45.000,-. Tel 046-757676.

MERCEDES 190 D, bwj.'85, veel extra's, ANWB gek., Beekstr. 13 Brunssum. Tel. 045-255027.

Te k. MERCEDES bus bwj. '79 1 jr. APK, pr.n.o.t.k. tel. 045-254029.

Te k. weg. aanschaf stationcar MB 300 D autom. APK midden '93, iets werk, vr.pr. ƒ 2.300,-. Nieuw gespoten. 046-518655, na 14.00 uur.

MG

Te k. mooie M.G.B. bwj. 1969, met chroom bumpers, kl. groen. Aldenhofstr. 26, Hoensbroek, 045-219032.

Mitsubishi

Te k. MITSUBISHI Lancer GL station, bwj. '77, APK 5-'93, i.g.st., kl. geel, vraagpr. ƒ 1.300,-. Tel. 045-727739.

Misubishi COLT GLX, 4-drs. bwj.'80, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.500,-, niewe APK. Tel. 045-741973.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

MITSUBISHI L 300 VAN, bwj.'82, APK juli '93, grijs kent., ƒ 1.600,-. Tel. 045-727773

Nissan/Datsun

Datsun CHERRY 1.3 GL, bwj. '82, i.z.g.st. ƒ 1.900,-. Tel. 04492-2601.

Te k. NISSAN 100 NX Plus, bwj. 6-'91, rood, sportv. 2 spoilers, 2 jr. fabr. gar. inr. mog. Tel. 046-337517.

Nissan MICRA 1.2 XL, bwj. '92, kl. rood, stuurbekr., autom., div. extra's, pr. ƒ 17.750,-. Tel. 046-526923

Te k. DATSUN Cherry coupé GL, bwj. '80, l.m.-vlgn. APK 8-'93. Tel. 04457-1396

Te k. Nissan BLUEBIRD 2.0 LX, bwj. '87, LPG, APK 11-'92, vr.pr. ƒ 12.500,-, inr. combi mog. 04406-12690.

Te k. Nissan BLEUBIRD 2.0D, stationc., bwj. '85, APK 4-'93, i.g.st. luxe uitv., vr.pr. ƒ 7.750,-. 04752-4036

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Oldtimers

VOLVO Amazone P130, bwj '68, donkergroen, techn. zeer goed, ƒ 8.250,-. Tel. 04459-2277.

Te koop CITROËN Traction Avant 11 BN, bwj. '51. Tel. 045-215425.

Opel

Te k. Opel MANTA, bwj. '81, i.z.g.st. pr. ƒ 2.500,-. Kasteelstr. 54, Brunssum.

Te k. Opel CORSA 1.2S, 3-drs. APK bwj. 8-1984 ƒ 5.250,- 045-727169.

Te koop Opel KADETT 1200 bwj. '77, vr.pr. ƒ 600,-, tel. 045-219266.

Te k. Opel MANTA 20S, 3-drs., bwj. '83, APK 4-'93, ƒ 1.450,-, 045-453572.

Te koop Opel KADETT 1.6 S, bwj. '85, 4-drs., met trekhaak, 5-bak, kl. schade, vr. pr. ƒ 8.000,-. 045-229481.

Opel KADETT 13 LS, 1988, LPG, in pracht staat, pr. ƒ 10.500,-. Tel. 04959-3203

Te k. v. liefheb. Opel KADETT BLS bwj.'69, gerestaureerd en zeer mooi; Opel Kadett sedan bwj. '73 met grote party onderd. telefoon 045-316419.

Te k. van part. Opel CORSA 1.4i Swing, bwj. '90, i.z.g.st. Tel. na 19 uur 045-444268.

Te koop Opel KADETT 1.6 diesel stationcar, bwj. '88, i. z.g.st., vele extra's. Tel. 046-336253.

Te koop KADETT E Bestel, '86, i.z.g.st., pr. ƒ 6.500,-. Tel. 04492-5392.

Te koop Opel MANTA HB bouwjr. '80, APK 2-'93, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-241763.

ASCONA 1.8i '86, 5-drs., 5-bak, div. extra's, nw. banden ƒ 6.500,-. Tel. 04450-1456.

Te koop ASCONA 1900, bwj. '80, APK, in zeer goede staat. Tel. 04450-1480.

Te koop Opel KADETT, bwj. '79, APK 3-'93, i.z.g.st. Tel. 045-320995.

2x Opel KADETT D bwj. '80, 1200 met APK, blauw en wit. Tel. 045-225774.

VECTRA 1.6i GL '92; Kadett 1.6i automaat '90; Kadett 1.3 Club '89/'87; Kadett 1.8 LS '88; Kadett 1.2 LS '87; Kadett 1.3 N Sedan '86; Corsa TR 1.3 '87; Corsa 12 S GL '86; Corsa 1.0 S '85/'84 Kadett 1.2 S '84/'81/'79. Automobielbedrijf Denneman, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT stationcar 12S, bwj. '80, ƒ 1.850,-. Tel. 045-352786.

Te koop Opel ASCONA '78, met LPG, ƒ 1.250,-. Tel. 04498-58512.

Automatic KADETT City, APK 5-'93, vr.pr. ƒ 1.200,-. Tel. 04492-4828.

Opel MANTA GSi, '85, antraciet, i.z.g.st., ƒ 9.250,-. Tel. 045-272159.

Te k. Opel KADETT 12N de luxe bwj. '83, zeer mooi, 3-drs., LPG, pr. ƒ 4.500,-, inl. na 17 uur, tel. 045-428702.

Opel KADETT D, bwj. '84, 1.6 5-versn. sportvlgn. get. gl. en div. extra's met of z. LPG, vr.pr. ƒ 4.250,-. Te bevr. 046-524679.

GÖTTGENS
BEEK
OPEL 046 3/5856
(bij Makado)

Nu bij ons
Actie's
op nieuwe Vectra's
uit voorraad.

Opel ASCONA 1.6 S, 4-drs., bwj. '84, APK 11-'92, i.z.g.st ƒ 4.750,-. Tel. 04454-62092

Te k. KADETT, bwj.'86, pr. ƒ 8.900,-. Kerkraderweg 198, Heerlen.

Te k. Opel KADETT D, bwj. 7-'81, kl. wit, get. gl. APK 8-'93, vr.pr. ƒ 1.750,-. Te bevr. 046-524679.

Te k. OPEL kadet '79, 10 mnd APK ƒ 1.250,-. 04406-14850 b.g.g. 045-742146.

Opel KADETT aut. Berliner, bwj.'83, APK 3-'93, vr.pr. ƒ 4.250,-, met extra's. Tel. 045-225913.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop weg. aanscha Opel Kadett: 4-drs. S bwj. '86, i.z.g.st. ƒ 11.000,-. Te bevr. M rettistr. 172, Kerkrade 045-462338.

OPEL Kadett coupé bwj.'75, APK '93, te 045-424484.

Te k. Opel KADETT, HB, bwj.'80, APK 03-'9 pr. ƒ 1.450,-. 045-23219

Te k. Opel ASCONA bwj."82 i.z.g.st. APK to Vr.pr. ƒ 2.100,- 046-581

Opel CORSA 1.2 HB, bwj. aug.'84, mooi en ƒ 5.450,-. Tel. 045-7513

Opel KADETT HB 1200 ƒ 2.750,-; Kadett 1200 '84, ƒ 4.250,-. Beide '93. 045-416291.

Te k. KADETT City i.z bwj. '77, vraagpr. ƒ 1.6 Kadett 1.3 N, bouwjr. Tel. 045-455763.

Opel CORSA 1.2 S, bw grijs kent., pr. ƒ 4.950,-. 045-323144.

Voor Piccolo's zie verder pagina 22

De tijdloze elegantie en de verfijnde chique die onze klassieke kollektie kenmerken doen liefhebbers watertanden. De ongekende omvang van de kollektie en de talloze kombinatiemogelijkheden stellen ook u in staat op onze afdeling Klassiek keuzes te maken die volledig aansluiten bij uw persoonlijke stijl.

Fauteuil en 2-zits bank, chroom gelooid 2 mm dik rundleder, handgepatineerd, bank 172 cm of 200 cm br.

◀**Secretaire** in mahonie of taxus, schrijfblad met ingelegd goudgeprint leder, afm. 96 x 48 x 205 cm

Mini sofatable, in mahonie of taxus, afm. 49 (+ 2 x 17) x 46 x 65 cm

Herenbureau in mahonie of taxus, lederen inlegblad met goudprint, afm. 162 x 91 x 78 cm (ook in andere maten)

8 speciaalzaken onder één dak:
■ Internationaal Design ■ Eigentijds Klassiek
■ Gé Top Woontextiel ■ Woonburo's ■ Modern
■ Slaapland ■ SieMatic Keukenstudio ■ Eiken

Maasnielderweg 33, Roermond Telefoon: 04750 - 16141
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur.
Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

SIJBEN ROERMOND
Wooncenter

Schuldeisers Air Holland krijgen negen procent

AMSTERDAM – Concurrente crediteuren van de failliete chartermaatschappij Air Holland kunnen op basis van de huidige stand van zaken een uitkering van 7 à 9 procent van hun vorderingen van in totaal f 50 miljoen verwachten. Indien enigszins mogelijk zal het faillissement eind 1992 worden beëindigd met een akkoord. Dit heeft curator M. Pannevis gisteren meegedeeld.

De activiteiten van de oude Air Holland, die vorig jaar ten onder ging, worden inmiddels met twee vliegtuigen voortgezet door Air Holland Charter (AHC). Deze heeft inmiddels de nog aanwezige boordvoorraden van Air Holland gekocht. Daarbij deed zich een complicatie voor omdat de goederen zich bevonden bij Cuisinair die nog een aanzienlijke vordering op Air Holland heeft. Van de opbrengst van de boordvoorraden van omstreeks een miljoen gulden wordt 60 procent uitbetaald aan Cuisinair en 40 procent aan Air Holland.

Met AHC werd overeenstemming bereikt over de overdracht van het grootste deel van de inventaris van het kantoor te Badhoevedorp. De inventaris, voorraden en goodwill van het restaurant De Landings werden verkocht aan een van de ex-personeelsleden. De opbrengst van de inventarisgoederen en van het hoofdkantoor wordt afgedragen aan de belastingdienst.

Air Holland heeft nog aanzienlijke bedragen te vorderen van een groot aantal debiteuren. Met de ABN Amro Bank werd overeenstemming bereikt over de gemeenschappelijke incasso van alle uitstaande vorderingen (f 1,6 miljoen).

Air Holland raakte na enkele succesvolle jaren in de problemen toen over het boekjaar 1990/91 f 41,7 miljoen werd verloren, waardoor het eigen vermogen tot f 4,2 miljoen kromp. Na een aantal vergeefse pogingen werden tenslotte financiers gevonden (de groep-Langendijk) die f 25 miljoen nieuw risicodragend kapitaal bijeenbrachten.

Nederlandse bedrijven in trek bij Britten

AMSTERDAM – Het Nederlandse bedrijfsleven is populair bij Britse ondernemingen. Uit onderzoek van KPMG accountants blijkt, dat tussen 1 januari 1988 en 1 juli van dit jaar 422 Nederlandse ondernemingen door buitenlandse bedrijven werden overgenomen. Daarvan kwamen er 160 of 38 procent in handen van Britten, gingen er 49 of 12 procent naar de Amerikanen en 42 of 10 procent naar de Duitsers. Japan staat met 15 aankopen of 3 procent op een gedeelde achtste plaats.

De meeste belangstelling van buitenlandse bedrijven gaat uit naar ondernemingen in de voeding, genot- en levensmiddelenindustrie en de transportsector. Ook in de eerste zes maanden van dit jaar domineert Groot-Brittannië. Van de 38 Nederlandse bedrijven die werden overgenomen kwamen er tien in handen van Britse ondernemingen.

Gerechtelijk vooronderzoek heropend

Cosmo verdacht van miljoenenfraude

UTRECHT – De Utrechtse rechter-commissaris heeft het gerechtelijk vooronderzoek naar de miljoenenfraude bij kappersketen Cosmo Hairstyling gisteren heropend. Op verzoek van Cosmo zullen de 32 getuigen worden gehoord, die niet bij het eerdere onderzoek werden betrokken.

Daarmee komt de rechtszaak van 19 en 20 oktober waarin de Cosmo-top zich voor de Utrechtse rechter moet verantwoorden over het mogelijk verdonkeremanen van miljoenen op losse schroeven te staan. Jarenlang onderzoek van de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (FIOD) en de sociale verzekeringsinstanties Detam en GAK heeft geleid tot de verdenking dat op grote schaal oneigenlijk met inkomsten is omgegaan. Grote sommen zouden ten onrechte niet aan de belasting zijn opgegeven en personeel zou gedeeltelijk zwart zijn uitbetaald. Cosmo-woordvoerder H. van Delft bevestigt de aanklacht.

Volgens officier van justitie mr. J.R. Krol zijn voor de rechtszaak twee dagen gereserveerd.

De dagvaardingen zijn, in afwachting van verder onderzoek, echter nog niet opgesteld, aldus Krol.

IJsjes en toiletartikelen zorgen voor stijging van vier procent

Meer winst Unilever

Van onze redactie economie

ROTTERDAM – Uitstekende verkopen van ijs en goede resultaten van onder meer de toiletartikelen hebben Unilever het afgelopen halfjaar een winststijging van 4 procent bezorgd. De nettowinst steeg van 1761 miljoen gulden in de eerste zes maanden van 1991 tot 1824 miljoen nu. Per aandeel betekent dit een verbetering van 24 cent tot f 6,51.

De winst van Unilever werd gedrukt door de dalende koersen van de dollar en het pond sterling. Wanneer geen rekening wordt gehouden met wisselkoersverschillen is de winst over het eerste halfjaar gestegen met 7 procent en groeide de omzet met 4 procent van 36,85 miljard tot 38,43 miljard gulden. Door een toeneming van de bijzondere lasten - ontstaan uit de verkoop van de verpakkingsbedrijven - was de stijging van de bedrijfswinst naar verhouding beperkt, 2 procent.

In het tweede kwartaal ging de nettowinst, gerekend tegen constante koersen, met 9 procent. en de omzet met 6 procent van 19,18 miljard tot 20,31 miljard gulden. De winst vóór belastingen steeg met 14 procent tot 1686 miljoen gulden.

Zonnig

Bestuursvoorzitter F.A. Maljers gelooft dat 1992 voor Unilever een zonnig jaar wordt. „We zien nog weinig tekenen van economisch herstel in een aantal voor ons belangrijke gebieden, maar we menen dat de vooruitgang van de eerste zes maanden vastgehouden kan worden in de tweede helft van het jaar," aldus Maljers.

De ijsdivisies van Unilever deden het vooral in Europa 'uitstekend', aldus Maljers, die met name in zijn nopjes is met het enorme succes van de Magnum-ijsjes. In Amerika zette het concern meer margarine en toiletzeep af, waarmee het zijn marktaandeel verbeterde. Ook in Latijns-Amerika en Zuidoost-Azië ging het Unilever voor de wind.

Aan de ketting

● Een havenarbeider in Singapore staat midden tussen de enorme ankerkettingen van een supertanker, die voor onderhoud in een droogdok ligt. De afdeling scheepsreparaties is de meest bloeiende tak van de haven van Singapore.

Foto: REUTER

Philips-concurrent versterkt positie

Osram slaat slag in Verenigde Staten

STAMFORD – De Duitse lampenfabrikant Osram gaat zijn positie tegenover concurrenten als Philips aanzienlijk versterken door in de Verenigde Staten de lichtdivisie over te nemen van het Amerikaanse concern GTE Corporation. Voor de lichtactiviteiten buiten Noord-Amerika heeft GTE een andere koper gevonden. De transacties brengen in totaal 1,1 miljard dollar op, zo heeft het Amerikaanse concern donderdag meegedeeld.

GTE bood de lichtdivisie, met het merk Sylvania, in het afgelopen najaar te koop aan omdat het concern zich wil concentreren op de telecommunicatie. Osram, onderdeel van het Siemens-concern, maakte al snel duidelijk geïnteresseerd te zijn. Philips had aanvankelijk ook belangstelling, maar liet eerder dit jaar weten na uitvoerige studie te hebben geconcludeerd dat een overneming niet zou bijdragen aan de winstgevendheid van de eigen lichtdivisie. Een woordvoerder van het Nederlandse concern herhaalde gisteren nog eens dat de voordelen niet zouden opwegen tegen de nadelen. Hij verklaarde dat Osram, Philips en de Amerikaanse General Electric nu op de internationale lampenmarkt qua omvang vergelijkbaar zijn.

Osram wordt door de overneming van de lichtdivisie van GTE de op één na grootste onderneming op de Amerikaanse lampenmarkt. Tot nu toe had het Duitse bedrijf in de VS een marktaandeel van slechts acht procent. General Electric blijft de grootste met veertig procent. Philips, met twintig procent, wordt naar de derde plaats verdrongen.

In Europa bezet Philips nog steeds de eerste plaats met een marktaandeel van ongeveer veertig procent. Osram is tweede met 28 procent en General Electric heeft zijn marktaandeel inmiddels opgeschroefd naar negen procent, onder meer door de overneming van de Hongaarse Tungsram.

Werkloosheid VS afgenomen

WASHINGTON – Het percentage werklozen onder de Amerikaanse beroepsbevolking, dat in juni op het hoogste niveau in ruim acht jaar was gekomen, is de afgelopen maand gedaald van 7,8 tot 7,7. Het aantal arbeidsplaatsen, exclusief de landbouw, steeg flink met 198.000. De vermindering van het aantal banen in de voorgaande maand is herzien van 117.000 tot 63.000, zo blijkt uit gisteren gepubliceerde cijfers van het Amerikaanse ministerie van arbeid.

De daling van het werkloosheidspercentage was door economen verwacht, maar de groei van de werkgelegenheid was sterker dan voorzien. Daarbij moet wel worden aangetekend dat de groei voor een belangrijk deel is te danken aan een regeringsprogramma voor zomerbanen voor jongeren.

Duits handelsoverschot meer dan verdubbeld

WIESBADEN – Het overschot op de Duitse handelsbalans is in de eerste helft van dit jaar ten opzichte van dezelfde periode van 1991 meer dan verdubbeld van 5,9 miljard mark tot 12,7 miljard mark, zo blijkt uit gisteren gepubliceerde cijfers van het Duitse bureau voor statistiek. Het surplus blijft echter nog ver achter bij de enorme bedragen die in de tweede helft van de jaren tachtig werden geregistreerd.

In 1989 leverde het eerste halfjaar nog een handelsoverschot op van ongeveer 70 miljard mark en in 1990 was dat 65 miljard mark. Vorig jaar nam het surplus sterk af onder invloed van de economische gevolgen van de Duitse hereniging, maar dit jaar is er dus weer een opgaande lijn.

De Duitse import groeide in de eerste zes maanden van dit jaar met 0,5 procent tot 323,8 miljard mark, terwijl de export met 2,6 procent toenam tot 336,4 miljard mark. In juni was er een overschot op de handelsbalans van 2,01 miljard mark tegen 1,13 miljard mark in mei en 395 miljoen mark in juni 1991.

munt uit

● NMB

Het fondsvermogen van het NMB Dutch Fund is in het eerste halfjaar gestegen met f 26,9 miljoen tot f 139,5 miljoen. De intrinsieke waarde per aandeel steeg van f 39,44 tot f 44,10 ofwel 12 procent. Per 9 december wordt het fonds omgedoopt in ING Dutch Fund gelijk met het verdwijnen van de naam NMB Bank.

● TGV

De nettowinst van het Brits-Franse bedrijf GEC-Alsthom is het afgelopen boekjaar, dat in maart eindigde, gestegen met 14 procent tot 282 miljoen ecu (f 649 miljoen). GEC-Alsthom, de producent van de Franse supersnelle trein TGV.

● Japan

De Japanse regering zal een bedrag van 700 miljoen dollar verstrekken voor de levering van pijpen aan het Russische bedrijf Gaz Prom. Het bedrag is het eerste deel van een pakket van 1,8 miljard dollar ter bevordering van de handel waarvoor Tokio zich oktober vorig jaar garant heeft gesteld.

● Euro Disney

Het pretpark Euro Disney bij Parijs sluit de komende winter een van de zes hotels. De Newport Bay Club vormt met zijn 1.100 kamers ongeveer 20 procent van de totale hotelaccommodatie van Euro Disney. Het besluit om het hotel in de wintermaanden te sluiten, is genomen nadat duidelijk werd dat het pretpark dit boekjaar geen winst zal maken.

● Van Dorp

Bij Van Dorp (kantoor-en schoolbenodigdheden) is in het eerste halfjaar van 1992 ondanks een omzetdaling van f 123,8 miljoen tot f 115 miljoen de nettowinst met 6 procent gestegen tot f 2,85 miljoen.

beurs

Beroerd

AMSTERDAM – „Behoorlijk beroerd", zo typeerde vrijdag een handelaar de stemming waarin de Amsterdamse effectenbeurs de week beëindigde. Goede kwartaalcijfers van Unilever werden volledig overtroefd door de malaise in Londen, waar de FTSE-index voor 100 aandelen 27,5 punten lager sloot op 2355,1 punten. In Amsterdam sloot de koersindex 1,60 lager op 197,0, terwijl de door de professie veelal gebezigde EOE-index 2 punten toegaf op 289,04.

Ook de Amerikaanse werkloosheidscijfers konden beleggers niet imponeren. De bijna 200.000 banen die er in juli bijkwamen bezorgden zelfs de dollarkoers een nieuwe klap. De Amerikaanse munteenheid verloor 1,5 cent op 1,6575.

In Amsterdam leden vooral de internationals onder de val van de „greenback". Unilever, die in het tweede kwartaal een winst per aandeel behaalde van f 3,70 (f 3,55 vorig jaar), weerde zich kranig. De levensmiddelenprocent steeg dwars tegen het marktsentiment in met f 1 tot f 184 bij een omzet van f 73 miljoen. De andere internationals raakten in de verdrukking. Zo moest Philips nog eens zes dubbeltjes verder terug tot f 23,70. Het elektronicafonds is daarmee nog maar twintig cent verwijderd van het laagste peil dit jaar (f 23,50 van 31 juli). Akzo werd f 1,70 lichter op f 147,30 en Koninklijke Olie f 2,30 op f 142,70. Verder deed de nieuwe tarievenslag op de transatlantische routes KLM veertig cent afkalven op f 31,30.

Hoogovens was vrijdag het zwarte schaap. De staal- en aluminiumproducent verloor f 2,90 op f 40,10, een reductie van 6,7 procent.

De stemming op de lokale markt was flauw. Grootste verliezer was drukkerij De Boer, die f 12 inleverde op f 215.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	46,10	46,10
ABN Amro A.in F.	75,10	74,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	179,60	179,80
Aegon	61,30	60,80
Ahold	81,50	81,60
Akzo	149,00	147,30
Alrenta	198,90	198,90
Amev cert.	54,40	53,90
Bols cert.	44,80	44,80
Buhrm.Tet. c.	42,80	42,50e
CSM cert.	96,00	97,00
DAF	19,80	19,60
Dordtsche Petr.	134,30	131,80
DSM	103,40	102,40
Elsevier cert.	107,90	108,20
Fokker cert.	25,90	25,30
Gist-Broc. cert.	35,30	35,90
Heineken	172,00	171,00
Hoogovens nrc	43,00	40,10
Hunter Douglas	63,50	63,00
Int.Müller	59,50	59,50
Int.Ned.Gr. c.	46,90	46,80
KLM	31,70	31,30
Kon. KNP	42,00	42,10
Kon. Olie	145,00	142,70
Nedlloyd	43,80	42,00
Océ-v.d.Gr.	63,00	61,80
Pakhoed cert.	38,40	38,40
Philips	24,30	23,70
Polygram	46,80	45,90
Robeco	90,50	90,30
Rodamco	42,70	42,70
Rolinco	88,70	88,40
Rorento	73,90	73,80
Stork	40,50	39,60
Unilever cert.	183,00	184,00
Van Ommeren nrc	37,20	36,40
Ver.Bezit VNU	76,40	76,20
Wessanen cert.	89,90	88,00
Wolters-Kluwer	77,50	77,70

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 46,10 (46,10)
Kon.Olie 141,70-142,70 (142,70)
Philips 23,40-23,60 (23,70)
Unilever 184,50-185,00 (184,00)

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	49,50	49,50
ABN AmroHld.prf.	6,14	6,14
ACF-Holding c.	31,70	31,00
Ahrend Groep c.	127,50	127,50
Asd Options Tr.	7,10	7,10
Asd. Rubber	3,35	3,35
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	126,00	126,00
Athlon Groep	48,50	48,50
Athlon Groep nrc	48,00	47,70
Aut.Ind.R'dam	79,00a	79,00a
BAM Groep	79,00	78,00
Batenburg	149,50	150,00
Beers	125,00	125,00
Begemann Groep	114,00	111,50
Belindo	297,00	297,00
Berkel's Patent	0,80	0,80
Blydenst.-Will.	35,10	35,10
Boer De. Kon.	227,00a	215,00a
Boer De Winkelb.	59,50	59,50
Borsumy Wehry	56,80	56,50
Boskalis Westm.	20,40	20,40
Boskalis pref.	20,60	20,60
Braat Beheer	27,00	27,50
Breevast	8,50	8,80
Burgman-Heybroek	2600,00	2600,00
Calve-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1175,00	1175,00
Cindu Intern.	136,00	139,00b
Claimindo	289,00	289,00
Content Beheer	22,50	22,50
Credit LBN	25,40	25,40
Crown v.G. cert.	116,00	116,00
CSM	95,30	95,80
DAF cert.	14,90	14,90
Delft Instrum.	22,70	22,70
Desseaux	43,70	43,70
Dorp-Groep	37,00	39,00
Draka Holding	23,70	23,20
Econosto	25,40	25,20
EMBA	205,00	205,00
Eriks Holding	78,00	78,00
Flexovit Int.	50,50	50,50
Frans Maas cert.	73,80	73,80
Fugro McClelland	34,70	34,70
Gamma Holding	107,00	106,50
Gamma pref.	5,60	5,60
Getronics	29,80	29,40
Geveke	25,00	25,00f
Giessen-de N.	91,00a	89,00a
Goudsmit	34,20	34,50
Grolsch	223,00	225,00
GTI-Holding	220,50	220,50
Hagemeyer	135,00	135,10
HAL Trust B	13,20	13,30
HAL Trust Unit	13,30	13,30
HBG	205,00	205,00
Heineken Hold.	153,70	152,80
Hes Beheer c	41,30	41,30
Hoek's Mach.	59,70	59,70
Holl.Sea S.	0,49	0,49
Holl. Kloos	396,00	390,00
Hoop Eff.bank	6,10	6,20
Hunter D.pref.	2,10	–
IHC Caland	77,00	76,40
Kas-Associatie	28,80	28,80
Kempen & Co	8,40	8,40
Klene Holding	103,00	103,00
Kondor Wessels	29,50	29,50
KBB	64,70	64,70
Kon. Sphinx	50,60	50,60
Koppelpoort	315,00	315,00
Krasnapolsky	238,00a	238,00a
Landré & Gl.	47,20	47,20
Macintosh	33,40	33,50
Maxwell Petr.	115,50	115,50
Moeara Enim	1190,00	1185,00
M.Enim OB-cert.	15000,00	15000,00
Moolen Holding	27,30	27,30
Mulder Boskoop	60,00	–
Multihouse	4,20	4,30e
Naeff	470,00	–
NAGRON	52,50	54,00b
NIB	580,00	581,00
NBM-Amstelland	8,50	8,50
NEDAP	323,00	323,00
NKF Holding	175,50	175,50
Ned.Part.Mij	50,90	50,90
Ned.Springst.	7300,00	7300,00
Norit	18,90	19,30
Nutricia GB	126,70	125,00
Nutricia VB	133,50	132,50
Nijv.-Ten Cate	98,60	98,60
Omnium Europe	8,50b	–
Orco Bank cert.	70,50	70,60
OTRA	346,50	347,50
Palthe	50,00a	50,00a
Pirelli Tyre	25,10	24,80
Polynorm	156,00	153,00
Porcel. Fles	146,50	146,50
Randstad	43,90	43,90
Ravast	20,30	20,50
Reesink	74,00	74,00
Samas Groep	32,80	32,60
Sarakreek	13,50	13,50
Schuitema	1643,00	1643,00
Schuttersveld	49,00	49,30
Smit Intern.	27,50	28,00
St.Bankiers c.	14,90	14,90
Stad Rotterdam c	39,90	40,10
Telegraaf De	84,00	84,00
Textielgr.Twente	88,50	88,50
Tulip Computers	15,60	15,30
Tw.Kabel Holding	119,00	117,50
Ubbink	75,00	74,00
Union	70,80	72,50
Un.Dutch Group	1,00	0,95
Vereenigde Glas	520,00	532,00
Verto cert.	26,50	26,50
Volker Stevin	60,50	60,50
Volmac	21,70	22,10
Vredestein	18,40	18,40
VRG-Groep	41,50	41,10
Wegener	62,30	61,80
West Invest F.	9,00a	9,00
West Inv.F. wb	104,00a	100,00a
Wolters Kluwer	311,00	306,00
Wyers	26,20	25,20

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	76,20	75,90
ABN Amro Albefo	47,80	47,80
ABN Amro Amer.F.	67,10	66,00
ABN Amro Eur. F.	69,20	69,20
ABN Amro Far EF.	43,40	42,70
ABN Amro Liq.Gf.	165,60	165,70
ABN Amro Neth.F.	82,60	81,80
Aegon Aandelenf.	31,80	31,80
Aegon Spaarplus	5,00	5,00b
Aldollar BF $	28,00	28,00
Alg.Fondsenbez.	219,00	218,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	63,60	63,30
Amvabel	77,20	77,10
Asian Tigers F.	61,50	61,20
Asian Select. F.	59,70	60,00
Austro Hung. F.	4,35	4,30
Beleg.f. Ned.	63,80	63,40
Bemco RentSel.	56,50	56,50
Bever Belegg.	3,20	3,20
CLN Obl. Div. F.	108,90	108,90
CLN Obl.Waardef.	116,00	116,00
Delta Lloyd Inv.	27,90	27,70
DP America Gr.F.	33,10	33,10
Dp Energy.Res.	46,50	–
EGF Investm.	120,50	120,50
EMF Rentefonds	71,90	72,10
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,50	42,50
Esmeralda part.	31,00	30,80
Eur.Ass. Trust	6,60	6,60
EMS Growth Fund	102,60	102,40
EMS Income Fund	104,00	104,00
EMS Offsh. Fund	104,80	104,80
EOE Index Fnd	313,00	309,00
Euro Growth Fund	44,60	44,60
Euro Spain Fund	7,80	–
Far East Sel.F.	51,00	51,00
Gim Global	48,80	48,80
Groeigarant	1,52	1,52
Holland Fund	71,90	71,00
Holl. Eur. Fund	46,50	46,30
Holl. Obl.Fonds	127,50	127,50
Holl. Pac. Fund	82,50	81,50
Holl. Sel.Fonds	84,70	84,60
Innovest	44,70	44,60
Interbonds	519,00	519,00
Intereffekt 500	25,40	25,20
Intereffekt wt	44,90	42,70
Investa part.	69,50	69,50
IS Himal.Fund $	7,00	7,00
Jade Fonds	130,50	130,00
Japan Fund	15,80	15,80
Jap.Ind.Alpha F.	6400,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5208,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,30	7,30
Mal.Capital F.$	9,40	9,30
Mees Obl.Div.F.	112,10	112,10
Mexico Income F.	22,50	22,50
MK Int.Ventures	10,20	10,20
Mondibel	76,50	76,50
Nat.Res.Fund	60,60	60,60
Nedufo A	122,00f	119,00a
Nedufo B	123,50	123,50
Nevas	50,50	50,50
Nevas 17 cumpref.	45,00	45,00
NMB Dutch Fund	44,20	44,00
NMB Geldmarkt F.	55,80	55,80
NMB Global Fund	44,50	44,50
NMB Oblig.F.	33,90	33,90
NMB Spaard.F.	103,26	103,29
NMB Rentegr. F.	119,40	119,40
NMB Vast Goed F.	34,60	34,60
New Asia Fund	5,30	5,30
Nomura Warr. F.	0,48	0,48
Obam, Belegg.	239,20	238,00
OAMF Rentefonds	11,40	11,40e
Orange Fund	20,90	20,90
Pac.Dimensions	79,00	78,00
Pac.Prop.Sec.F.	26,70	26,70
Pierson Rente	115,20	115,20
Postb.Aand.f.	49,80	49,80
Postb.Belegg.f.	56,60	56,60
Postb.Verm.gr.f.	55,50	55,50
Rentalent Bel.	153,60	153,60
Rentotaal NV	35,70	35,60
RG America F.	101,00	100,50
RG Divirent F.	50,90	50,90
RG Europe F.	93,00	92,50
RG Florente	116,60	116,70
RG Pacific F.	87,00	86,30
RG SP Groen	55,00	55,00
RG SP Blauw	51,00	51,00
RG SP Geel	46,70	46,60
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	78,30	78,00
Schrod.Int.Pr.F	26,00	26,00
Sci/Tech $	12,50	12,50
Suez Liq.Grf.	185,00	185,00
Technology Fund	19,40	19,40
Tokyo Pac.Hold.	165,00	161,00
Trans Eur.Fund	76,10	76,10
Transpac.F.Yen	220,00	218,00
Uni-Invest	18,00	18,00
Unico Inv.Fund	78,70	78,70
Unifonds DM	31,30	31,30
Vaste Waard.Ned	63,80	63,80
Vast Ned	101,90	102,00
VIB NV	47,60	47,50
VSB Mix Fund	49,60	49,10
VSB Obl.Gr.f.	102,00	102,00
VSB Rente Fonds	106,30	106,30
WBO Intern.	62,30	62,30
Wereldhave NV	108,50	105,00
Yen Value Fund	70,00	70,00
ZOM Florida F.$	34,30	34,30

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	25,00	25,00
ABF	107,00	107,00
Austria Global	1037,00	1037,00
Berghuizer Papier	36,20	36,20
Besouw Van cert.	44,60	44,60
Biogrond Belegg.	10,70	10,70
Comm.Obl.F.1	95,60	–
Comm.Obl.F.2	100,40	–
Comm.Obl.F.3	95,80	–
De Drie Electr.	13,20	13,20
Delta Ll.Dollarf.	65,90	65,50
Delta Lloyd ECU	57,40	57,60
Delta Lloyd Mix	59,50	59,40
Delta Lloyd Rent	55,50	55,50
Delta Lloyd Vast	53,80	53,80
DOCdata	6,50	6,40
Dutch Take Ov T.	42,00	42,00
Ehco-KLM kleding	41,40	41,40
E&L Belegg.1	69,00	68,50
E&L Belegg.2	72,20	71,90
E&L Belegg.3	108,30	108,30
E&L Belegg.4	74,70	74,50
E&L Kap.Rente F.	106,40	106,40
German City Est.	32,30	31,00
Gouda Vuurvast	65,70	65,70
HCA Holding	46,00	45,80
Helvoet Holding	37,20	37,20
Inter View Eur.	3,00	3,20
Kuhne+Heitz	37,00	37,00
Management Share	4,40	4,30
Neways Elec.	7,10	7,10
New Eur.Htls DM	18,00a	–
Ordina Beheer	20,50	20,50
Pan Pac. Winkel	10,80	10,80
Pie Medical	4,60	4,80
Simac Techniek	12,60	12,70
Suez Gr.Fund	50,00	49,80
VHS Onr. Goed	0,80	0,85
Vilenzo Int.	24,00	24,00
Wereldhave	4,10	–

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Dico Intern.	74,00	74,00
Free Record Shop	17,00	18,00
Geld. Papier c.	64,30	64,30
Groenendijk	30,10	30,10
Grontmij	49,50	49,50
LCI Comput.Gr.	3,20	3,40
Melle, van nrc	47,30	46,90
Nedcon Groep	57,60	57,80
Nedschroef	82,00	82,10
P & C Groep	74,30	74,30.
Sligro Beheer	56,50	56,60
Welna	60,70	59,00
Weweler	39,60	39,20
Wolff	67,80	67,50

Wall Street	v.k.	s.k.
allied signal	56	55 3/4
amer.brands	47 3/8	47 1/8
amer.tel.tel	43 7/8	43 5/8
amoco corp	49 1/2	49 1/4
asarco inc	28 7/8	28 1/4
bethl. steel	13 5/8	13 1/2
boeing co	40 3/8	40 1/8
can.pacific	14 1/2	14 1/2
chevron	70 3/8	70 1/4
chiquita	17	17
chrysler	21 3/8	20 1/2
citicorp	19 7/8	19 5/8
cons.edison	30 3/4	31
digit.equipm.	38 5/8	37 3/8
dupont nemours	53 3/8	52 7/8
eastman kodak	43 7/8	43 3/4
exxon corp	63 7/8	63 1/2
ford motor	41	40 5/8
gen. electric	75 1/2	75 3/8
gen. motors	37 1/8	37
goodyear	66 1/4	66 1/8
hewlett-pack.	71 1/2	58 7/8
int. bus.mach.	88 1/4	87 1/8
int. tel.tel.	67 5/8	67 3/4
klm airlines	19	18 3/4
mcdonnell	35 1/4	35 3/8
merck co.	52	52 1/8
mobil oil	64 1/2	64 1/4
penn central	19 3/4	19 1/2

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,600	1,720
austr.dollar	1,16	1,28
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,340	1,460
deense kroon (100)	27,75	30,25
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,05	3,30
finse mark (100)	39,60	42,10
franse frank (100)	31,90	34,65
griekse dr. (100)	0,81	1,01
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,85	15,55
jap.yen (10.000)	126,00	132,00
noorse kroon (100)	27,15	29,65
oost.schill. (100)	15,73	16,23
port.escudo (100)	1,23	1,41
spaanse pes. (100)	1,68	1,84
turkse lira (100)	0,0200	0,0300
zweedse kr. (100)	29,60	32,10
zwits.fr. (100)	123,00	127,50

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,66265-1,66515
antill.gulden	0,9145-0,9445
austr.dollar	1,2221-1,2321
belg.frank (100)	5,4715-5,4765
canad.dollar	1,40625-1,40875
deense kroon (100)	29,240-29,290
duitse mark (100)	112,7150-112,7650
engelse pond	3,1885-3,1935
franse frank (100)	33,345-33,395
griekse dr. (100)	0,8660-0,9660
hongk.dollar (100)	21,2250-21,4750
ierse pond	2,9960-3,0060
ital.lire (10.000)	14,870-14,920
jap.yen (10.000)	130,125-130,225
nwzeel.dollar	0,9002-0,9102
noorse kroon (100)	28,620-28,670
oostenr.sch. (100)	16,0140-16,0240
port. escudos (100)	1,3010-1,3410
spaanse pes. (100)	1,7615-1,7715
surin.gulden	0,9120-0,9520
zweedse kr. (100)	31,010-31,060
zwits.frank (100)	125,695-125,745
e.c.u.	2,2965-2,3015

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	198,60	197,00
id excl.kon.olie	191,90	191,10
internationals	199,70	197,40
lokale ondernem.	199,20	198,30
id financieel	140,10	139,70
id niet-financ.	256,20	255,00

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	290,70	288,40
id excl.kon.olie	264,90	263,80
internationals	304,10	300,60
lokale ondernem.	275,40	274,20
id financieel	214,60	214,00
id niet-financ.	333,70	332,10

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	116,90	115,90
internation	125,60	123,00
lokaal	115,20	114,40
fin.instell	123,90	123,30
niet-financ	113,60	112,80
industrie	125,20	124,40
transp/opsl	110,20	108,20

Goud en zilver

Goud- en zilverprijzen Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur: Goud onbewerkt 18,430-19,030, vorige 18,540-19,140, bewerkt 20,630 laten, vorige 20,740 laten, zilver onbewerkt 175-245, vorige 170-240, bewerkt 290 laten, vorige 280 laten.

Dow Jones

Industrie 3332,18
-8,38

Optiebeurs

	serie	omzet	v.k.	s.k.	
d/fl	c aug	170,00	282	0,70	0,50
dsm	c jan	115,00	164	1,70	1,40
dsm	p okt	105,00	251	3,50	4,00
dsm	p jan	90,00	635	0,80a	0,80
dsm	p jan	100,00	649	2,20	3,00
els	p okt	105,00	226	1,80	1,80
els	p jan	115,00	279	7,80a	8,50
eoe	c aug	290,00	493	5,20	3,60
eoe	c aug	295,00	417	2,20	1,60
eoe	p aug	285,00	255	1,20	2,00
eoe	p aug	290,00	730	3,00	3,90
eoe	p aug	295,00	370	5,30	7,30
eoe	p sep	290,00	233	5,00	6,50
eoe	p jan	300,00	158	12,00	13,80
hoog	c okt	42,50	262	4,00a	2,40
hoog	c okt	45,00	1207	2,40	1,30
hoog	c jan	47,50	507	3,00a	2,00
hoog	c jan	65,00	158	0,40	0,20
hoog	p okt	40,00	1291	1,70	2,70
hoog	p okt	42,50	260	2,50	4,00
hoog	p okt	45,00	705	4,00	5,50
hoog	p okt	50,00	172	7,00	10,00
nedl	c okt	55,00	241	0,80a	0,40
nedl	c jan	45,00	510	3,70a	3,00
phil	c aug	25,00	509	0,50	0,40
phil	c aug	27,50	553	0,10	0,10
phil	c jan	25,00	1147	2,60a	2,10
phil	c jan	27,50	163	1,30	1,20
phil	c o93	30,00	884	2,20	2,00
phil	c o95	20,00	691	9,20	8,80
phil	c o96	25,00	347	7,20a	7,10
phil	c o96	35,00	206	3,80	3,50
phil	p aug	22,50	196	0,30	0,30
phil	p aug	25,00	1008	1,20	1,50
phil	p okt	22,50	421	0,70	0,80
phil	p okt	25,00	370	1,70	2,00
phil	p jan	25,00	422	2,20	2,50
phil	p jan	30,00	178	5,70	6,20
phil	p apr	22,50	360	1,50	1,50
phil	p o93	30,00	416	6,10	6,40
phil	p o96	25,00	986	3,90	4,10
olie	c okt	150,00	276	1,90	1,10
olie	c okt	155,00	238	0,70	0,50
olie	p okt	140,00	281	2,00	2,70
top5	c aug	540,00	156	6,00	4,40
top5	p aug	540,00	172	7,00	9,00
unil	c jan	185,00	163	9,50	10,00
unil	p aug	180,00	1420	1,40	0,80
unil	p okt	180,00	473	3,00	2,40
xmi	p aug	350,00	201	1,13	1,15

a = laten g = bieden + ex-div.
b = bieden h = laten + ex-div.
c = ex-claim k = gedaan + h
d = ex-dividend l = gedaan + g
e = gedaan + bieden vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten sk = slotkoers gisteren

Even wennen aan Zaans dorp in Gelders bos

Dagelijks activiteiten in Nederlands Openluchtmuseum

DOOR SANTE BRUN

Het blijft even wennen, een Zaanse buurt in een snikheet, glooiend Gelders landschap vol eikebosjes – maar aan de andere kant: 'Holland' schijnt een verbastering van 'Houtland' te zijn, omdat de nu zo kale vlakten in onze westelijke provincies indertijd dicht bebost waren. Misschien wel net zo dicht bebost als het mooiste plekje van het Nationaal Openluchtmuseum bij Arnhem.

Sommige attracties zijn zo wereldberoemd dat je er niet toe komt er ooit een bezoek te brengen. Madurodam is er zo een, en de bollenvelden en de Keukenhof. En dus ook het Nederlands Openluchtmuseum. Ten onrechte wordt dit fraaie park overgelaten aan de stromen Denen en Polen die bewonderend staan te kijken naar de wijze waarop ooit originele 'produkten' van vooral boerencultuur, elders afgebroken, hier werden heropgebouwd.

Het museum is tachtig jaar oud, al werd het pas op 13 juli 1918 geopend; er stonden toen zes gebouwen en het terrein was 33 hectare groot, een oppervlak dat later is uitgebreid tot 44 hectare. De collectie omvat nu honderden fraaie stukken, uit vrijwel elke provincie een of meer. Langs de blauwe route (de langste, er is ook een kortere, rode) kom je uiteindelijk ook bij de Limburgse onderdelen: de vakwerkboerderij uit Krawinkel, de fraaie wegkapel uit Margraten, de grenspaal uit Roosteren-Susteren (een van de oudste stukken), de schuur uit Terstraeten en de handboogschietbaan uit Roermond.

Er is van alles, tot een complete kerk uit 's Heerenhoek, maar ook minieme boerderijtjes waar mensen en vee samen onder een dak leefden op een aangestampte lemen vloer.
Aanvankelijk was het de bedoeling om het leven 'stil te zetten' in ongeveer 1880, maar intussen zijn er ook huizen die zijn ingericht in de stijl van 1930, onvoorstelbaar modern dus vermoedelijk, in de ogen althans van degenen die het museum oprichtten. De aanleiding was het snel verdwijnen uit het landschap van allerlei vertrouwde elementen. En dat gebeurt nog altijd, hoewel het er niet naar uitziet dat het park ooit zal worden verrijkt met een door betonrot aangetaste torenflat, of een woningwetwoning uit de jaren vijftig.

De doelstelling is ook uitdrukkelijk: wonen en werken op het platteland in de laatste honderdvijftig jaar; het accent lijkt daarbij iets te verschuiven in de richting van industriële archeologie, bijvoorbeeld door de komst van de stoomzuivelfabriek Freia uit het Friese Veenwouden.

De moderne museumbezoeker zou al gauw beginnen te geeuwen als een openluchtmuseum slechts zou bestaan uit 'dode', stilstaande voorwerpen. Het is onmogelijk om in kort bestek weer te gegeven welke activiteiten te zien zijn, sommige dagelijks, andere op vaste tijden in de week. Zo kunnen de heren bezoekers zich op 3 en op 20 augustus in het Zaanse dorp voor een dubbeltje laten scheren door barbier Peer van Liemt, kun je in diezelfde omgeving geregeld overheerlijke nog warme vers gerookte paling kopen, worden paarden beslagen, wordt meel gemalen, hout gezaagd en vlas gesponnen. En er zijn doe-dagen voor kinderen.

Uit het hele land komen verhalenvertellers naar het Openluchtmuseum, een nieuwe activiteit die zeer is aangeslagen. Op 17 augustus verhalen uit Groningen, en op 25 en 27 augustus verhalen uit Brabant. Tot 25 augustus en in de herfstvakantie is er een ouderwetse kermis.

Daarnaast zijn er vaste en wisselende tentoonstellingen (onder andere van quilts, nog tot 23 augustus).

De demonstraties worden meestal gegeven tussen elf en vier uur. Nadere informaties op het terrein, of telefoon 085-576111. De toegangsprijs is 11 gulden voor volwassenen, kinderen en andere groepen krijgen korting. Je kunt met gemak een hele dag zoekbrengen in het museum; er zijn diverse picnicplaatsen en er is een uitgebreid restaurant. De gids van het museum is fraai uitgevoerd en geeft vele interessante details. Het boekje kost 10 gulden.

Het Nederlands Openluchtmuseum is gelegen aan de Schelmseweg 89, in 6816 SJ Arnhem, vlak bij de A12. Vanaf NS-station Arnhem is het museum te bereiken met trolleybus lijn 3 en met buslijn 13. Het park gaat om half tien open en sluit of vijf uur namiddag.

● *Een Zaans dorpje te midden van een Gelders eikenwoud: het is even wennen.*

● *Geregeld kunnen in het museum vers gerookte palingen worden gegeten.*

Wij raden onze lezers aan er rekening mee te houden dat de in deze rubriek opgenomen evenementen zonder ons medeweten afgelast, verplaatst dan wel uitgesteld kunnen worden.

ZATERDAG 8 AUGUSTUS

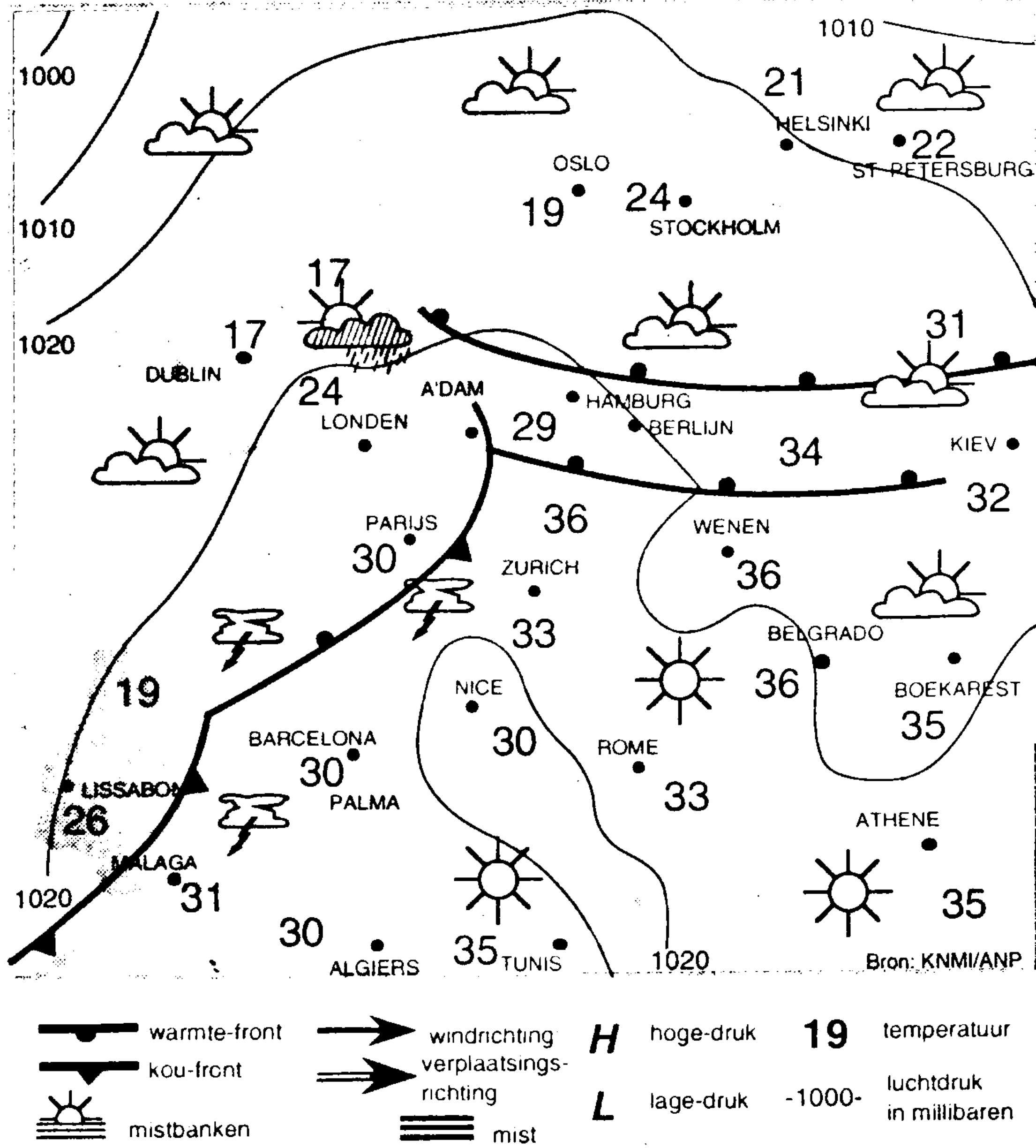
LOTTUM: Rozenfestival van 10 tot 24 uur, zondag van 10 tot 24 uur.
MAASEIK (B): Hartbufkes Preuve, culinair festijn op de markt. Ook zondag.
VIJLEN: Zomerwandeling wandelclub Jo-Ne Vijlen. Afstanden 7, 10, 15, 20, 25 en 42 kilometer. Starten tussen zeven en twee uur, aankomst tot vijf uur. De parcoursen lopen allemaal via bos- en heuvelachtige paden. Ook zondag wandeling.
HASSELT (B): Kunstmarkt 'Hasselt Mont Martre', achter het stadhuis, van 14 tot 18 uur.
HASSELT: Vlooienmarkt, Banneuxwijk om 13 uur.
MARGRATEN: Fossielen zoeken in Mergelgroeve Ankersmit, 't Rooth Bemelen, ingang bij St.-Antoniuskerk.
SIMPELVELD: Oude Molenfeesten vanaf 20.30 uur. Zondag vanaf 16 uur.
SITTARD: Fiesta Mexicana op de markt. Ook zondag.
SITTARD: Kunstmarkt 'Place du Temple' rond de hervormde kerk in winkelcentrum de Tempel. Van 10 tot 17 uur.
VOEREN (B): Tripsopfeest in gehucht Kinkenberg. Vanaf 20 uur boerenavond in stallen en schuren.
LIMBRICHT: Orgelconcert door Hans Fagius, Salviuskerkje om 20 uur.
LANAKEN (B): Folkloredagen in domein Pietersheim, vanaf 21 uur muziekprogramma in feesttent. Zondag vanaf 14.30 folkloreprogramma.
AKEN: Ocher Bend (kermis).

ZONDAG 9 AUGUSTUS

LIMBRICHT: Bloemencorso om 15 uur.
MEERSSEN: Rondleiding in en om de basiliek, 14 uur.
SITTARD: Begeleide stadswandeling. Vertrek om 14 uur bij VVV-kantoor.
ST.-GEERTRUID: Rondwandeling door Savelsbos met gids. Start om 15 uur bij VVV-kantoor.
GULPEN: Zomermarkt van 11 tot 18 uur op het Alexanderplein.
EYS: Excursie langs veldkruisen en kapellen. Vertrek om 14 uur bij kerk.
VALKENBURG: 'Tuutemarkt' (zomermarkt) in Broekhem in Koningswinkelstraat.
VOEREN (B): Tripsopfeest in gehucht Kinkenberg. Vanaf 13 uur boerenfeest.
HECHTEL-EKSEL (B): Vliegshow, Kamperbaan 75, vanaf 10 uur.
KERKRADE: Orgelconcert door Tjeu Zeyen, abdijkerk Rolduc om 19.30 uur.
ROGGEL: Tirolermarkt van 11 tot 1 uur.
HASSELT: Internationaal oldtimerfestival vanaf 8.30 uur in de binnenstad.
ST.-TRUIDEN (B): Twee uur durende wandeling onder begeleiding langs beelden en gedenkstenen. Vertrek op Grote Markt om 14 uur.

MAANDAG 10 AUGUSTUS

BEEK: Orgelconcert door Hans van Gelder in hervormde kerk om 20 uur.
EPEN: Wandeling van 2.5 uur met gids. Vertrek om 10.30 uur bij VVV-kantoor.

Heerlijkheid Bergen 'in' bij toeristen

Van oudsher een heerlijkheid, het iets ten noordwesten van Alkmaar gelegen Bergen. Kunstenaarsdorp, maar – de laatste tijd – meer nog een toeristische trekpleister.

Nergens in Nederland zijn de duinen zo breed (5 kilometer) èn zo hoog (Radarduin bij Schoorl – 54 meter boven NAP), strand en zee liggen bij de hand en Alkmaar (kaasmarkt) en Langedijk (Neerlands oudste vaarveiling) bevinden zich op een steenworp afstand.

Daarachter liggen – rondom een van de mooiste polders van Holland, de Eilandspolder – schitterende dorpjes als Grootschermer, Graft, De Rijp en Driehuizen.

Op 4, 5 en 6 september wordt het zomerseizoen afgesloten met Jazz & Sail, een melange van live muziek in Bergen en zeilwedstrijden op de rede van Bergen aan Zee.

Vliegtuigen-kijken vanuit grand café

Een dagje op Schiphol vliegtuigen-kijken wordt steeds aantrekkelijker. Op de derde etage van het stationsgebouw is sinds deze week een echte horeca-etage ontstaan met drie restaurants, een bar, een grand café en twee banquetzalen. Elf maanden lang werd er verbouwd voor een bedrag van vijftien miljoen gulden. Eind september wordt het officieel geopend, maar vanaf deze week kunnen de gasten er al terecht.

Na de verbouwing ontstond een horeca-etage met een oppervlak van meer dan vierduizend vierkante meter. Het zelfbedieningsrestaurant Touch Down biedt met zeshonderd stoelen de meeste plaats aan de bezoekers en is al enige tijd open. In het modern ingerichte restaurant maken de medewerkers achter de toonbank het eten voor de ogen van de gasten klaar. Van een simpel broodje ham tot een uitgebreide maaltijd.

Maar sinds deze week heeft de bezoeker van de luchthaven meer keus. Voor z'n kopje koffie kan hij nu ook in grand café Rendez-Vous terecht.

Wie een borrel wil drinken, kan naar de geheel vernieuwde Brainbox-bar, die veel kleiner is geworden dan vroeger. Behalve Touch Down zijn er op de derde etage van het stationsgebouw twee restaurants waar kan worden gegeten. Het bekende Javaanse restaurant Ken Dedes is gehandhaafd, al is de naam wel veranderd in Far Horizons.

Het à-la-carte-restaurant Aviorama is na de verbouwing fraaier gehuisvest.

Jonge bevers in de Biesbosch

Staatsbosbeheer in Driebergen meldt opnieuw de geboorte van jonge bevers in de Biesbosch. Vier zijn het er dit keer, nadat in juli al drie jongen in twee bevergezinnen waren ontdekt. De geboortes geven aan dat het goed gaat met de dieren, waarvan er vanaf 1988 uit het voormalige Oost Duitsland zo'n twintig naar de Biesbosch zijn overgebracht.

Maar te hard juichen over het resultaat wil Bart Nolet, bioloog bij Staatsbosbeheer, niet. Daarvoor zijn de gevolgen van de vervuiling van de Biesbosch voor de bevers nog te onzeker.

Het eerste jaar na het uitzetten van de bevers, stierf een onverwacht aantal. Weliswaar was enige sterfte ingecalculeerd, maar het waren juist vijf wijfjes die het niet redden. Het aantal bevers is inmiddels, inclusief de pas geboren jongen, op 37 gekomen.

Weg zonder zorgen

Obstipatie in de vakantie? Meestal het gevolg van te weinig vochtgebruik, het zogenaamde 'ophouden' of dagenlang zitten in auto, bus of trein. Oplossing? Het eten van vezelrijke voeding zoals bruinbrood, roggebrood, dadels, pruimen en abrikozen. Dat staat althans te lezen in de van nog veel meer gezondheidstips overborrelende brochure 'Weg zonder zorgen', die kosteloos kan worden aangevraagd bij Farmaconcept BV, Postbus 5059, 1410 AB Naarden.

● **HEERLEN**
Royal: Flodder in Amerika, d 15.30 18.15 en 21.00 uur. **Riv** Wayne's world, dag. 14.30 16 19.15 en 21.30 uur. **Maxim:** Pe Pan, dag. 14 en 16 uur. Wild o hid 2, dag. 18 en 20.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 14.30 18 en 21.30 uur. Batman retur dag. 14.15 18.15 en 21.15 uur. sic Instict, dag. 18.30 en 21 u Sneeuwwitje en de zeven dw gen, dag. 14 uur, za zo ook uur. The hand that rocks cradle, dag. 18.30 en 21 u Beethoven, dag. 14 en 18.30 u za zo ook 16 uur. My girl, dag. uur, za zo ook 16 u

● **SCHAESBERG**
Autokino: Flodder in Ameri dag. 22.15 uur. Freddy's dead, za 0.30 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Flodder in Amerika, d 14.30 18.30 en 21.15 uur. Fre dy's dead, dag. 14.30 18.30 21.15 uur. Peter Pan, dag. 14 uur. Wayne's world, dag. 14 18.30 en 21.15 uur. Final ana sis, dag. 18.30 en 21.15 u **Ciné-K:** Urga, dag. 21 uur. **nema-Palace:** Lethal weapon dag. 16 19 en 22 uur. Sneeuw tje en de zeven dwergen, dag. uur. Batman returns, dag. 14 18 en 21 uur. Beethoven, dag. en 16.15 uur. The hand th rocks the cradle, dag. 18.30 u Basic Instinct, dag. 21.30 u **Lumière:** Delicatessen, vr 20.30 uur, za ma 22.30 uur. Vle gels, za 20.30 uur, vr en zo 22. uur. Intervista, ma wo 20.30 uu di en do 22.30 uur. Hermetis zwart, di do 20.30 uur, wo 22. uur. **Kinderfilmhuis Zoe** Troetelbeertjes in Wonderlan di wo 14 uur.

● **VALKENBURG**
Openluchttheater: Beethove za 22.15 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Batman returns, dag. 2 uur, vr za zo ook 18.30 uur. Le hal weapon 3, dag. 21 uur, vr z zo ook 18.30 uur.

● **SITTARD**
Forum: Flodder in Amerika dag. 21 uur, vr za zo ook 18.3 uur. Basic instinct, dag. 21 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Flodder i Amerika, dag. beh. wo 19.30 e 22 uur, zo ook 14.30 en 17 uu Beethoven, dag. beh. wo 19.3 uur, zo ook 14.30 uur. Basic In stinct, dag. beh. wo 22 uur, z ook 17 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Flodder in Amerika, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m do 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Royaline: Lethal weapon 3, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, ma t/m do 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, zo wo 14.30 uur.**

● **HEERLEN**
Stadsgalerij Heerlen, Raadhuispl 19. Dubbel Spoor. T/m 13/8. Open t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 u **Thermenmuseum,** Coriovallumstr 9. Me vivatis, expositie met the wijn. T/m 23/8.

● **HOENSBROEK**
Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbro Zomeropstelling. T/m 16/8, open t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en 13.30-17 uur.

● **VOERENDAAL**
Galerie Lingelauf, Valkenburgerw 77. Werk van Dirk Oosterkamp. T 29/8, open di t/m vr 14-17 uur, za 10 uur.

● **LANDGRAAF**
Galerie Gaudi, Hereweg 83. Metamo fose. T/m 9/8. Zomerexpositie. V 15/8 t/m 13/9. Open do t/m zo van 10 uur.

● **MAASTRICHT**
Galerie Anny van den Besselaar, T felstraat 6a. Werk van Rosemarijn v Limburg Stirum. Van 9/8 t/m 6 Open vr t/m ma van 13-17.30 uur. **Bo nefantenmuseum.** Werk van Ra Smith. T/m 6/9. Drukdecors Maas trichts aardewerk. T/m 4/10. Open t/m vr 10-17 uur. **Galerie Henn,** St. Ni colaasstraat 26c. Installatie van Chr tina Kubisch. T/m 22/8. Open wo t/ za 16 tot 20 uur. **Gouvernement,** Lim burglaan 10. Limburg Open Air. T/m 1/9, open op werkdagen 9-17 uur. **Ga lerie Amarna,** Rechtstraat 84. 'King of Africa, what about the queen', he dendaagse sieraadkunst. T/m 29/ open di t/m vr 11-18 uur, za 11-17 uur do tot 21 uur.

● **CADIER EN KEER**
Beeldenroute en expositie. Uitwisse ling tussen Limburgse en Noordhol landse kunstenaars.

● **VAALS**
De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Werk van Hans Truijen. T/m 13/9. Open di t/m zo 14 tot 17 uur.

● **GULPEN**
De aw sjokelaatfebrik, Ringweg 31 Zomerexpositie. T/m 23/8, open do t/m zo 14-17.30 uur.

● **EYS-TRINTELEN**
Galerie SiO2, Eyserweg 4. Keramiek en glas uit Belgie. Van 9/8 t/m 6/9 open do t/m zo 14-17 uur.

● **ECKELRADE**
Henk Schram Centrum, Klompenstraat 1. Foto's van Roland en applicaties van Esmée. T/m 30/9, open op werkdagen van 14-16 uur.

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Zaterdag 8 augustus 1992 ● Pagina 9

ET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN.
HEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE.
ARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Straatwaarde drie keer hoger dan in rest land

Hoge heroïneprijs lokt dealers naar Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De straatwaarde van een gram heroïne of cocaïne is in Heerlen drie keer zo hoog als in de rest van het land. De politie vermoedt dat daarom steeds meer van buiten Limburg afkomstige dealers in Heerlen actief zijn. De laatste drie maanden constateert de Heerlense politie dat in verband met drugshandel steeds vaker mensen worden aangehouden die afkomstig zijn uit steden als Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven en Groningen.

Gevraagd naar hun beweegreden om helemaal naar Heerlen te komen voor hun handel, wijzen ze op het verschil in marktwaarde. Elders in Nederland krijg je gemiddeld zo'n veertig gulden voor een gram cocaïne of heroïne. In Heerlen kan een handelaar al gauw 120 gulden per gram incasseren.

Duitsers

Deze hoge prijs valt waarschijnlijk te verklaren door de grote vraag naar hard drugs. En dat komt doordat veel Duitsers voor heroïne of cocaïne naar Heerlen komen. Hoeveel dealers van buiten Limburg de laatste tijd in Heerlen actief zijn, kon de politie gisteren niet zeggen. Het gaat in elk geval om 'minder dan enkele tientallen.' Vooral rond het busstation Hoppenhof aan de achterzijde van het NS-station groeit de overlast door de drugshandel. Eergisteren hield de Heerlense politie daar een actie. Zes mensen werden opgepakt. Drie van hen, afkomstig uit Amsterdam en Rotterdam, zijn in verzekering gesteld.

Bij genoemde actie werden 17 mensen gecontroleerd, waarvan er tien werden aangehouden. Drie Duitsers zonder geldige papieren werden over de grens gezet. Twee van hen bleken zich enkele uren later weer in Heerlen te bevinden. De politie hield hen opnieuw aan. De politie kondigt aan acties als deze te blijven houden. De Spoorwegpolitie assisteert daarbij.

Logés gijzelen en bedreigen gastheer

VENLO – Een inwoner uit Venlo is afgelopen week herhaaldelijk met de dood bedreigd door twee mannen uit Zoetermeer, die bij de Venlonaar voor een logeerpartijtje op bezoek waren. De logé's zouden slechts enkele dagen blijven, maar wilden na drie weken nóg niet vertrekken. Intussen hadden ze een handeltje in harddrugs vanuit de Venlose woning opgezet.
De Venlonaar wist zijn logé's niet het huis uit te krijgen en keurde hun handel in heroïne en cocaïne af. Hij was echter niet bij machte om aan die praktijken een einde te maken, omdat hij door het tweetal uit Zoetermeer een week lang werd vastgehouden in zijn eigen huis. In de tussentijd werd hij meerdere malen bedreigd.
De Venlonaar slaagde er pas donderdagavond in om aan de greep van zijn logé's te ontsnappen, waarop hij onmiddellijk aangifte deed bij de politie die zich naar het huis aan de Haydnstraat begaf. Beide mannen werden ter plaatse aangehouden. De politie trof een mes, een pistool en een plastic zak met heroïne en cocaïne aan. De logé's zijn ingesloten.

Vijfde schacht vuursteenmijn

VALKENBURG – Vlak voordat met de opgravingswerkzaamheden in en rond de vuursteenmijn aan de Plenkert is gestopt, is nog een vijfde
mijningang gevonden. Tussen de drie ingangen in de Rotswand waarvan de schachten bij een wegverbreding zijn weggeruimd en de al eerder gevonden gave schacht meer in westelijke richting was zoveel afstand dat opgravingsleider drs Fred Brounen zo'n vijfde schacht al vermoedde. Die bleek inderdaad aanwezig en nog beter geconserveerd. Onderzoek in de schacht is niet gedaan omdat de tijd daarvoor ontbreekt. Brounen en Hub Pisters hopen later het onderzoek voort te zetten, afhankelijk van de financiële steun van gemeente, Historische Kring en mogelijke andere subsidiënten.

Dichtgemaakt

Het onderzoek is gisteren geëindigd met onder andere het maken van foto's en het nauwkeurig meten van gangen, schachten en hun situering in de omgeving. De gangen en schachten zijn vervolgens met zand en oorspronkelijk vulmateriaal dichtgemaakt. Om het archeologisch monument te beschermen blijven de bouwhekken voorlopig op hun plaats.

Bepakt met een rijke verzameling aan hakwerktuigen, bijlen, scherven, houtskool en een dik pak dagrapporten keert Fred Brounen terug naar Leiden om het onderzoek met het schrijven een proefschrift en het behalen van de doctorstitel te bekronen.

Man bij overval in keel gesneden

MAASTRICHT – Een onbekende man heeft gisteren bij een overval een man uit Maastricht twee messen op zijn keel gezet en hem daarbij in zijn keel gesneden.

Het slachtoffer zat midden in de nacht op een bankje in het Henri Hermanspark in Maastricht, toen de dader hem naar geld vroeg. Toen de man daar niet op inging, trok de overvaller twee messen en liep de Maastrichtenaar de snijwond op. Het slachtoffer gaf onder deze bedreiging zijn polstas met daarin zijn beurs af. De dader is ongeveer 1.75 meter, heeft een blanke huidskleur en kroeshaar.

In hetzelfde park werd enkele maanden geleden een buitenlandse homofiel dood aangetroffen. Hij werd door een messteek om het leven gebracht. De politie heeft dat misdrijf nooit kunnen oplossen.

Vier bewoners na brand dakloos

HEERLEN – Vier bewoners van een pand aan de Italiëlaan in Heerlen zijn gisteravond dakloos geworden. In de keuken op de eerste verdieping brak rond 19 uur brand uit. Een bewoner had een frituurketel op het vuur gezet en was daarna in slaap gevallen. De eerste en tweede verdieping van het gebouw liepen behoorlijke vuur- en rookschade op. De brandweer schat de schade op ongeveer 100.000 gulden.

Aanklacht tegen dierentuin

GENK - Enkele Belgische dierenrechtenorganisaties dagen de eigenaar van de dierentuin in Zwartberg voor de rechtbank. Dinsdag had een chimpansee drie vingers afgebeten van een kind dat de aap nootjes voerde. Een half jaar geleden werd een jongetje van drie ook al aan de apenkooi toegetakeld, wellicht door hetzelfde dier. De dierenrechtenorganisaties vinden dat de oorzaak van het ongeval te zoeken is in de slechte leefomstandigheden van de dieren. (Meer dan 20 chimpansees zitten in te kleine en ongeschikte kooien, zegt de woordvoerder). De eigenaar heeft, na het vorige ongeval, de kooien door de politie laten controleren. Ze werden veilig bevonden.

06-nummers voor Mega

MAASTRICHT – Het Limburgse energiebedrijf Mega (distributie van gas en elektriciteit) voert maandag 10 augustus 06-nummers in, waarmee de klanten voortaan goedkoper en gemakkelijker het energiebedrijf kunnen bereiken. Elk rayon van Mega – er zijn er twaalf – krijgt een apart 06-nummer voor informatie en een voor storingen. De laatste lijn is 24 uur per dag bereikbaar. Het bellen met het 06-nummer kost 3 cent per minuut.

Onderzoek naar ontucht loopt

GELEEN – Het onderzoek naar de van ontucht met minderjarigen verdachte Geleendenaar is nog in volle gang. Een medewerkster van de afdeling zedenzaken van de Geleense politie wilde gisteren niet bevestigen of nog meer kinderen het slachtoffer zijn geworden van de 46-jarige H., die zich beschikbaar stelde als kinderoppas en die hierdoor veel jeugd over de vloer kreeg. Ook ontkent noch bevestigt zij geruchten als zouden buurtbewoners van H. al geruime tijd geleden een vertrouwenarts hebben geïnformeerd over het feit dat bij de Geleendenaar kinderen in- en uitliepen.

Brand gesticht met hoofdkussen

HEERLEN – In de Heerlense wijk Heerlerbaan is gisterochtend kort na drieën brand gesticht. Onbekenden plaatsen een hoofdkussen tegen de voordeur van een woning aan de Sikkelhof. Ze staken het kussen in brand. De voordeur vatte vlam. De brandweer moest eraan te pas komen om de brand te blussen. De 62-jarige bewoonster van het huis kampte met ademhalingsmoeilijkheden, maar kon na behandeling het ziekenhuis weer verlaten. De politie heeft geen idee wie de brand heeft gesticht.

Geen vergoeding voor Somaliërs

DEN HAAG/STEIN - De gemeente Stein hoeft vier Somalische asielzoekers geen voorlopige vergoeding te geven omdat hun persoonlijke eigendomspullen tijdens een brand in februari verloren gingen. Dat heeft de Raad van State gisteren beslist. De persoonlijke eigendommen van de vier vluchtelingen bleken niet verzekerd. De brandverzekering dekte alleen de gemeentelijke woning plus inboedel. De Somaliërs dienden daarop bij de gemeente Stein een verzoek in om een bijdrage van circa 900 gulden per persoon. De gemeente Stein heeft die vergoeding niet verstrekt, maar heeft de Somaliers laten weten dat overgebleven kleding, welke is gereinigd, afgehaald kan worden. Eventuele schadevergoeding zou nog bekeken moeten worden.

Bankoverval in Maastricht mislukt

MAASTRICHT – Drie gewapende mannen hebben gisteren geprobeerd het filiaal van de ABN-Amrobank aan de Sint Hubertuslaan in Maastricht te overvallen. De daders hebben nagenoeg geen buit gemaakt. De mannen, waarvan er twee donker waren gekleed en één een groen trainingspak droeg, hadden alledrie een pruik opgezet. De mannen drongen het gebouw binnen om 8.25 uur. De beheerder die op dat moment alleen in het kantoor was, werd in het gebouw opgesloten. Nadere gegevens zijn nog niet bekend.

Scala betaalt 25.000 gulden schadevergoeding

Buurman accepteert voorstel discotheek

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Na een slopend kort geding dat vijf uur duurde, heeft de eigenaar van de Scala Jumbo Dancing in Valkenburg een regeling kunnen treffen met de buurman over geluidhinder. De inzet van het geding, sluiting van de Scala Jumbo Dancing, is van de baan.
De inhoud van de regeling: de eigenaar van de Scala, R. Huynen, betaalt aan R. Schrotenboer van Hotel Corona nu 25.000 gulden schadevergoeding voor gedorven inkomsten door lege hotelkamers. Na het seizoen sluit Scala zijn deuren per 1 september totdat in de zaak zodanige maatregelen zijn getroffen dat het geluid bij hotel Corona niet meer boven vijftien decibel uitkomt. Verder laat Huynen de vloer tussen de disco en het hotel doorzagen. Als na die maatregelen het geluid bij Schrotenboer alsnog boven de 15 decibel uitkomt, moet hij dat schriftelijk melden aan de Scala die dan direct voor vermindering van de overlast moet zorgen. Doet de Scala dat niet, dan moet bij elke volgende overschrijding van die geluidsnorm 25.000 gulden betaalt worden aan Schrotenboer.

Tijdens het geding bleek ook dat de gemeente Valkenburg de sluiting hoogst onwenselijk zou vinden. De gemeente vreesde dat relletjes zouden ontstaan als de bezoekers van de discotheek voor een gesloten deur zouden komen.

● *Het lijkt wel alsof dit paard een te lange pony heeft, maar dat is niet zo. Deze edele viervoeter in een wei in de buurt van het Schaesbergerveld in Heerlen, heeft van zijn baas een vliegengordijntje gekregen. Als het nu met zijn hoofd schudt, dan wapperen de touwtjes van het gordijn mee en daar hebben de vliegen niet van terug. Zonder speciale voorzieningen vormt het vliegenvolkje in deze warme tijden een ware plaag voor mens en dier.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Op regionale afvalberging in Schinnen

Storten van asbest aan banden gelegd

Van onze verslaggever

SCHINNEN – Het Streekgewest Westelijke Mijnstreek gaat de zes gemeenten die gebruik maken van de stortplaats in Schinnen nogmaals attenderen op het feit dat het storten van asbesthoudende afvalstoffen op de regionale stortplaats in Schinnen grotendeels aan banden is gelegd.

Met name particulieren die zich met asbesthoudend materiaal in Schinnen melden kan de toegang worden ontzegd. De verscherpte maatregel houdt verband met het in werking treden van het Besluit Aanwijzing Chemische Afvalstoffen (BACA), dat asbesthoudende voorwerpen en asbesthoudend bouw- en sloopafval aanmerkt als chemisch afval.
„Juist in deze periode, als mensen hun huis of bergingen opruimen, komen ze geregeld materiaal tegen dat asbest bevat. Zolang dat onder de toegestane 5 procent blijft is er niets aan de hand en kan het in Schinnen worden begraven. Bevat het meer asbest dan mogen wij het niet meer accepteren", aldus een woordvoerster van het Streekgewest Westelijke Mijnstreek in Geleen. Gemeenten en bedrijven die regelmatig in Schinnen storten waren hier al langer van op de hoogte maar nu geldt de regeling ook voor particulieren.

Platen

Spullen die wel nog in Schinnen gedumpt mogen worden zijn onder andere remblokken en koppelingsplaten en asbesthoudende (eterniet golf)platen en buizen.
Op speciale 'asbestdagen' kunnen particulieren terecht op de stortplaats in Schinnen. Voor dit jaar zijn dat nog de data 2 september, 7 oktober, 4 november en 2 december.

Spullen die de maximumgrens te boven gaan worden door de beheerder van de stortplaats niet geaccepteerd. Dergelijk materiaal wordt apart gehouden en later vervoerd naar een speciale stortplaats in Brabant, die voor het begraven van chemisch afval is ingericht.

Kleuter aangerand in Munstergeleen

MUNSTERGELEEN – Een vijfjarig meisje uit Munstergeleen is woensdagavond omstreeks 18.30 uur aangerand door een jongeman tussen de vijftien en achttien jaar oud. De jongen lokte het kind het omheinde grasveld achter de Sporthal in Munstergeleen op, waar hij haar aanrandde. De dader die een oud model herenfiets bij zich had, heeft kort donkerblond, ietwat stekelachtig geknipt haar. Hij was gekleed in een blauwe korte broek en een lichtkleurig shirt. De politie vraagt eventuele getuigen om contact met haar op te nemen.

Eerst patiënten weg, dan bacterie verwijderen

Intensive care Heerlen nog steeds niet ontsmet

Van onze verslaggever

HEERLEN – De besmette intensive care-afdeling van het De Weverziekenhuis in Heerlen kan nog niet gedesinfecteerd worden. Het wachten is op de overplaatsing van vier patiënten. Drie van hen dragen de bacterie inmiddels op hun lichaam.
Medio juli maakte het ziekenhuis bekend dat de bacterie MRSA, voluit Methicilline-Resistente Staphylococcus Aureus, zich op een patiënt had genesteld. De bacterie kan echter alleen kwaad als hij het lichaam binnendringt en dat is in Heerlen niet het geval.

Van de acht patiënten die midden juli op de betreffende afdeling werden verzorgd, zijn er inmiddels vier naar andere afdelingen overgebracht. De vier overigen zijn daar nog niet aan toe. Het hangt van hun individuele medische toestand af wanneer de hele afdeling leeg raakt. „Pas als alle patiënten de algemene intensive care verlaten hebben, kan de grote schoonmaak beginnen", zegt directiesecretaris Houben. Dat desinfecteren gebeurt met speciale middelen, die ook de MRSA-bacterie vernietigen.

„Bij de schoonmaak moet ook alle apparatuur gereinigd worden. Die ingreep is probleemloos. Met een flinke poetsploeg lukt dat in één dag", verwacht Houben.
Vervolgens worden monsters in de gedesinfecteerde ruimte genomen om te zien of de bacterie ook daadwerkelijk helemaal verwijderd is. Pas als dat het geval is, gaat de algemene intensive care weer open voor nieuwe patiënten. Tot die tijd wordt een beroep gedaan op andere ziekenhuizen in de regio.

Volgens Houben komt het wel vaker voor dat de MRSA-bacterie zich in ziekenhuizen op patiënten nestelt. „Normaal worden deze dan apart gelegd. Het probleem nu is dat de besmetting zich voordoet op een zeer specifieke afdeling, waardoor de patiënten niet elders in het ziekenhuis kunnen worden geïsoleerd."

Het is niet mogelijk om de MRSA-bacterie van een mensenlichaam te verwijderen. Je kunt wel apparatuur desinfecteren, maar een patiënt zou zo'n behandeling niet overleven. Door de omstandigheden zo hygiënisch mogelijk te houden, tracht het ziekenhuis de bacterie te 'verjagen.' Het De Weverziekenhuis houdt de Geneeskundige Inspectie regelmatig op de hoogte van de besmettingszaak.

Met grote vreugde geven wij kennis van de geboorte van onze zoon en broertje

Olivier

Laurens en Marlies Leeuwenberg-Dohmen en Michiel

6 augustus 1992

Hoefijzer 80
3632 WD Loenen aan de Vecht

Tot onze grote vreugde werd op 5 augustus 1992 onze zoon en broertje

Bart

geboren

Martha, Klaus, Sandra, Tanya en Verena Houtermans-Pagen

Willem van Gelre Gulikstraat 67
6137 HB Sittard

---

50 JAAR GETROUWD

Ir. Guy Teeuwisse en Toos Rietveld

Wie ons wil feliciteren is welkom op zaterdag 29 augustus van 16.00 tot 19.00 uur bij ons thuis, Rimburgerweg 3 in Eygelshoven

---

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons heeft betekend, nam God heden tot Zich, voorzien van de h.h. sacramenten der stervenden, in de leeftijd van 83 jaar, mijn dierbare vrouw, onze goede moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Hubertina Weerts

echtgenote van

Hendrik Joseph Jorissen

In dankbare herinnering:

Simpelveld:	H.J. Jorissen
Sittard:	Jan Jorissen
Simpelveld:	† Dré Jorissen
	Bertie Jorissen-Bisschops
Bocholtz:	Maria Schobbers-Jorissen
	Hub Schobbers
Bocholtz:	Harry Jorissen
	Geertje Jorissen-Bonnema
Simpelveld:	Jo Jorissen
	Maria Jorissen-Crijnen
Mechelen:	Math Jorissen
	Elly Jorissen-Bartholomé
Arensgenhout:	Annemie den Ouden-Jorissen
	Gerard den Ouden
	en al haar klein- en achterkleinkinderen
	Familie Weerts
	Familie Jorissen

6369 CK Simpelveld, 6 augustus 1992
Van Werschstraat 3

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 11 augustus om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

Maandagavond om 19.00 uur zal, mede ter intentie van de overledene, een h. mis worden opgedragen in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium van I g'n Bènde, Dr. Ottenstraat 60 te Simpelveld; bezoekuur van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, groot- en overgrootvader te hebben gehad, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan voorzien van de h. sacramenten

Martien Hellemons

echtgenoot van

Jet 't Hart

weduwnaar van

Maria Ida Verhijen

op de leeftijd van 80 jaar.

In dankbare herinnering:

Heerlen:	Jet Hellemons-'t Hart
Brunssum:	Gerda Hellemons
Heerlen:	Wiel en Mia
	Stiefs-Hellemons
Hoensbroek:	Jolie en Fölkel
	Orye-Hellemons
Hoensbroek:	Jeanet Hellemons
	zijn klein- en achterkleinkinderen

7 augustus 1992
Varenerf 30
6419 LA Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 12 augustus om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Cornelius te Heerlerheide, gevolgd door de crematie te Heerlen-Imstenrade.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Dinsdag a.s. om 18.45 uur rozenkransgebed, waarna aansluitend avondmis in voornoemde kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met groot leedwezen vernamen wij het overlijden van ons lid

Karin

Rust zacht.

Bestuur en leden
Biljartclub Eendracht 1932

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede hij ons gedurende zijn leven heeft omringd, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 76 jaar, mijn lieve man, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, zwager en oom

Bas Godschalk

echtgenoot van

Paula Haagmans

In dankbare herinnering:

Schinnen:	P.M. Godschalk-Haagmans
Spaubeek:	B.A. Cellissen-Godschalk
	H.A. Cellissen
Munstergeleen:	J.A.M. Godschalk
	G.H.M. Godschalk-Palmen
	Nathalie, Mira, Bert, Olf
Heerlen:	M.A. Wigman-Godschalk
	R.F.J. Wigman
	Audrey, Jenny
Munstergeleen:	A.J.M. Godschalk
	M.G. Godschalk-Dols
	Esther, Judith
	Familie Godschalk
	Familie Haagmans

6365 BT Schinnen, 7 augustus 1992
Sachariasstraat 7

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 11 augustus a.s. om 11.30 uur in de dekenale kerk van de H. Dionysius te Schinnen. Aansluitend zal de crematie plaatsvinden in het crematorium Nedermaas te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 11.00 uur.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van maandag 10 augustus a.s. om 18.45 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Bedroefd maar dankbaar voor al datgene wat zij voor ons betekend heeft, berichten wij dat toch nog onverwacht van ons is heengegaan

Elisabeth [illegible]

echtg[enote van]

Gerardus H[illegible]

in de leeftijd van 67 jaar.

Eindhoven:	G.H. Loeff
Eindhoven:	W.H.G.M. Loeff
Nuenen:	M.J.E. de Jong-Loeff
	M. de Jong
	Laura
Apeldoorn:	P.H.G.M. Loeff
	A.E. Loeff-Keja
	Suzanne

5612 BG Eindhoven, 6 augustus 1992
Veldm. Montgomerylaan 327

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 11 augustus 1992 om 10.30 uur in de St. Petruskerk, Kloosterdreef te Eindhoven, waarna crematie om 12.00 uur in het crematorium te Heeze, Somerenseweg 120.

Samenkomst in de kerk.

U kunt van haar afscheidnemen zondag van 11.00 tot 12.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur in het Uitvaartcentrum van Dela, Amundsenlaan 2 te Eindhoven.

Na de crematie is er gelegenheid tot condoleren in de aula van het crematorium.

---

†

Optimistisch en goed gehumeurd tot het laatst, niet moeilijk makend voor z'n naasten.

Na een dappere strijd en stil verdriet is heden, temidden van zijn gezin, thuis, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 73 jaar overleden, mijn lieve man, onze onvergetelijke pa en opa

Arie Hendrikus de Jong

drager van de eremedaille in zilver verbonden aan de orde van Oranje Nassau

echtgenoot van

Hermina Dinnissen

Heerlen:	H. de Jong-Dinnissen
Grevenbicht:	Kees en Wilma de Jong-Dijcks
	Claudia, Sylvia, Erik
Bocholtz:	André en Marlies
	de Jong-Slangen
	Evelien, Veronique
Heerlen:	Hedy en Jo Aalmans-de Jong
	Patrick
Hoensbroek:	Marij en Ger
	Schaffhausen-de Jong
	Nancy, Jeroen, Mark

6416 BL Heerlen, 6 augustus 1992
Woensdagstraat 2

De uitvaartmis zal gehouden worden op dinsdag 11 augustus a.s. om 11.00 uur in de kerk Verschijning van de Onbevlekte Maagd te Molenberg, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Imstenrade.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Maandag om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

Pa is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30 te Heerlen.

Gelegenheid tot afscheidnemen, dagelijks van 19.30 tot 20.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Zaterdag 8 augustus is het een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van hem die ons zo dierbaar was, mijn onvergetelijke man, pa en opa

Piet Goltstein

De plechtige eerste jaardienst zal worden gehouden op zondag 16 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Salvius te Limbricht.

T. Goltstein-Dieteren
kinderen en kleinkind

---

†

Na een liefdevolle verzorging in het verpleeghuis Schuttershof te Brunssum is, na een langdurige ziekte, op 77-jarige leeftijd van ons heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, onze lieve zuster, schoonzuster, tante en nicht

Annie de Rooij

De bedroefde familie:

Amstenrade:	F.G. de Rooij
Brunssum:	H.J.G. Hendriks-de Rooij
	Familie De Rooij

7 augustus 1992
Brunssummerweg 2, 6436 CX Amstenrade

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum.

Avondwake maandag om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de parochiekerk van Maria Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade op dinsdag 11 augustus om 11.00 uur.

Samenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.-k. kerkhof aldaar.

---

†

Na een voorbeeldig en zorgzaam leven is heden in het ziekenhuis te Kerkrade, voorzien van het h. sacrament der zieken, van ons heengegaan, in de leeftijd van 83 jaar, mijn dierbare echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer en oom

Jacobus Antonius Hendrikus Sluysmans

echtgenoot van

Maria Paulina Hubertina Kleinen

In dankbare herinnering:

Simpelveld:	M.P.H. Sluysmans-Kleinen
Simpelveld:	Leny Wolters-Sluysmans
	Heinz Wolters
Mechelen:	Jeff Sluysmans
	Jeanny Sluysmans-L[illegible]
Simpelveld:	Bert Sluysmans
	Henny Sluysmans-Bl[illegible]
Aalbeek:	Jeanne Driessen-Sluysmans
	Hub Driessen
Landgraaf:	Frans Sluysmans
	Marleen S[illegible]
[illegible]	Ine S[illegible]
	[illegible]
	Germaine
	Sluysmans-Vanderhoeven
	en al zijn kleinkinderen
	Familie Sluysmans

6369 VM Simpelveld, [illegible] augustus 1992
Irmstraat [illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 12 augustus a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld, gevolgd door de begrafenis op het kerkhof aldaar.

De overledene zal bijzonder worden herdacht in de avondmis van dinsdag 11 augustus a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 9.40 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van I g'n Bènde, Dr. Ottenstraat 60 te Simpelveld.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

† Peter Gerritsma, oud 86 jaar, weduwnaar van Bertha Boerwelt. Maastricht. [illegible] Corr.adres: [illegible] 51, [illegible] DK Bunde. De [illegible] zal worden gehouden op maandag 10 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Rothem-Meerssen. Schriftelijk condoleren achter in de kerk.

† Jeanne [illegible], oud [illegible] jaar, weduwe van Andreas [illegible]. Corr.adres: [illegible]straat 19, 6214 TZ Maastricht. De eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 10 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Petrus en Paulus te Wolder-Maastricht. Schriftelijk condoleren in de kerk.

† [illegible] Jozef, oud 95 jaar, echtgenoot van Maria Mostard, weduwnaar van Josephina Prevoo. Huize Gerlachus, Bilalanderweg 681, 6213 AL Maastricht. De h. requiemmis en de crematie zullen in besloten kring plaatsvinden.

† [illegible], oud [illegible] jaar, echtgenoot van [illegible] Sanders. [illegible] PK Maastricht. Peter Huyssenstraat. De uitvaartdienst is gehouden [illegible] augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. [illegible] te Caberg-Maastricht. Er is geen condoleren.

Diep verslagen stellen wij onze [illegible] in kennis van het overlijden van

René Graff

Bestuurslid en natuurgids van IVN-Stein

We danken je voor je inzet, je kritiek en voor je prachtige wandelingen in Eifel en Ardennen.

Bestuur IVN-Stein

---

†

Bewaar een woord, voor mij in uw stilte, O, wereld; wanneer ik dood ben. „Ik heb liefgehad".

Wij geven u kennis, dat op 33-jarige leeftijd, voorzien van de h. sacramenten, in haar eigen vertrouwde omgeving, in het bijzijn van haar moeder en broers, is overleden

Rosalie Laeven

Klimmen:	Fien Laeven-Vromen
	Hen, Jan, Hub
	Familie Laeven
	Familie Vromen

Heerlen, Aambosveld 9, 6 augustus 1992
Corr.adres: Pendersstraat 15, 6343 BA Klimmen

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 11 augustus om 11.00 uur in de H. Remigiuskerk te Klimmen.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Voorlopig liever geen bezoek aan huis.

Rozenkransgebed, waarna avondmis, maandag om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Geheel onverwacht nam God heden tot Zich, in de leeftijd van [illegible] jaar, voorzien van de h.h. sacramenten der stervenden, onze go[ede] moeder, schoonmoeder, grootmoeder, zuster, schoonzuster, tante [en] nicht

Lenie Vliegen

weduwe van

Mathieu Bisschops

In dankbare herinnering:

Vaals:	José en Jacq
	Sylvia, Jacqueline en Sask[ia]
Simpelveld:	Mieke en Léon
	Patrick en Raymond
Simpelveld:	Jos en Ellie
	Joyce en Kevin
	Familie Vliegen
	Familie Bisschops

6369 GP Simpelveld, 7 augustus 1992
Molsberg 54

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 12 augustus as. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Si[m]pelveld.

De overledene zal bijzonder worden herdacht in de avondmis van dinsdag 11 augustus as. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van I g'n Bènde, D[r.] Ottenstraat 60 te Simpelveld.

Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze anno[n]ce als zodanig te willen beschouwen.

Na een intens en welbesteed leven van liefde, goe[d]heid en zorgzaamheid, is heden, op 81-jarige leeftijd van ons heengegaan, voorzien van de h.h. sacrame[nten] der zieken, mijn welbeminde vrouw, moeder, zu[ster], tante en nicht

Reinera Wubbels

echtgenote van

Jean Paspont

Nieuwenhagen:	J. Paspont
	Familie Wubbels
	Familie Bringmann
	Familie Paspont

6 augustus 1992
1213-laan 34, 6373 EL Landgraaf

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks va[n] 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het St.-Gr[e]goriusziekenhuis te Brunssum.

Avondwake dinsdag om 19.00 uur in de hierna te no[e]men kerk.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden i[n] de parochiekerk van het H.Hart van Jezus te Land[graaf]-Nieuwenhagen op woensdag 12 augustus o[m] 11.00 uur.

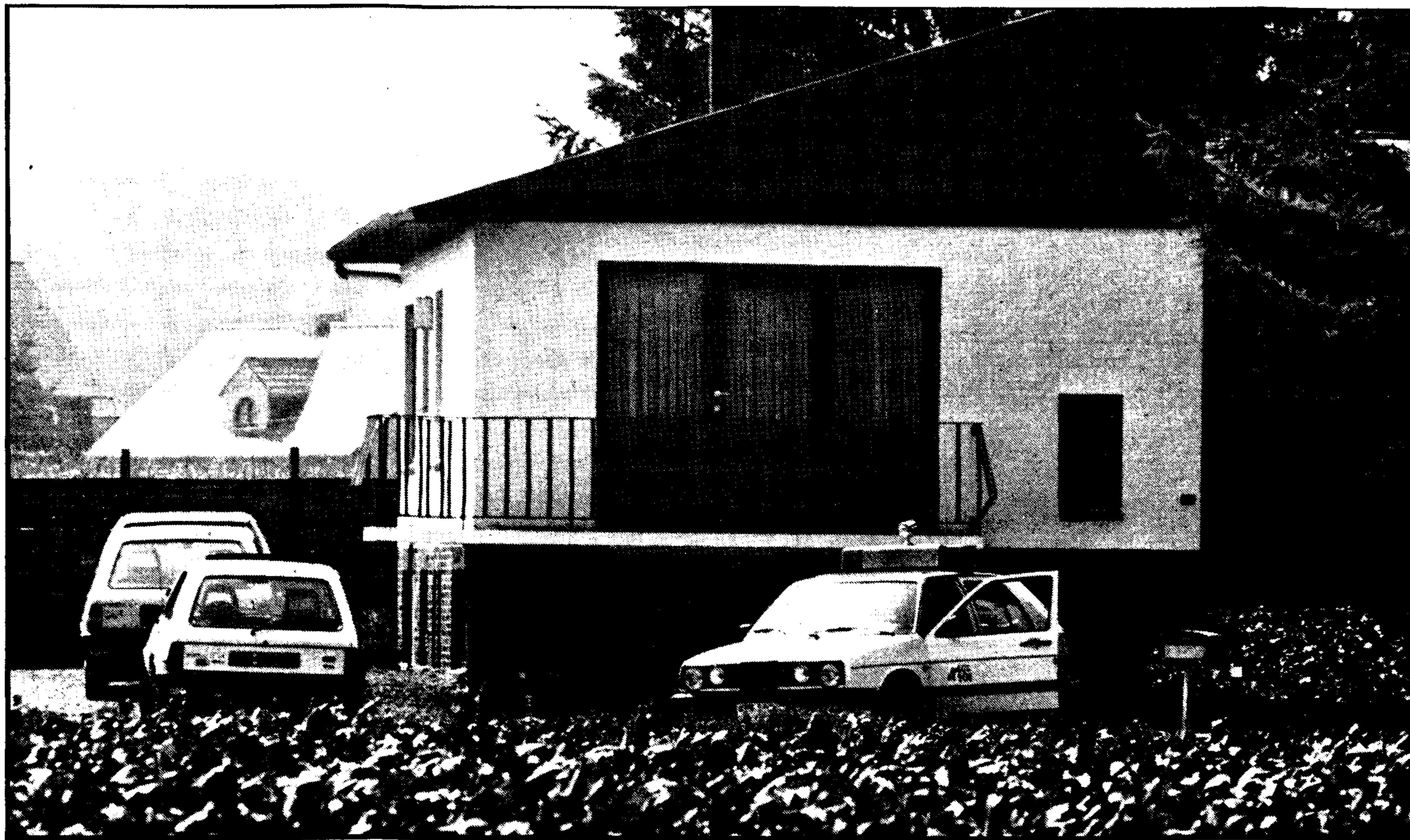
Samenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.

De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.[-k.] kerkhof aldaar.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, geli[e]ven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Rijkswachters werden ziek bij inval in laboratorium

'Het hele huis ruikt naar chemische troep'

● *De Rijkswacht houdt een oogje in het zeil bij de afgelegen villa in Kessenich.* Foto: JEROEN KUIT

Vervolg van pagina 1

KESSENICH – De witte villa van Jos van E. ligt aan de Kleine Kasteelweg, een eindje buiten de bebouwde kom van Kessenich. Het winkelweggetje, op een steenworp afstand van de grens met Nederland, wordt omzoomd door akkers en maïsvelden. Er staan slechts enkele huizen en boerderijen.

De Rijkswachters voor de villa houden nieuwsgierigen op afstand. Ze hebben strikte opdracht gekregen niet met de pers te praten. Desondanks vertelt de hoogste in rang desgevraagd dat de politie waarschijnlijk een grote slag heeft geslagen. „Ze hebben hier flink wat van dat spul gemaakt. Het hele huis ruikt naar chemische troep. Een paar collega's zijn er zelfs ziek van geworden."

De naaste buurvrouw van de gearresteerde Limburger is nog diep onder de indruk van de inval van de politie. „Ik zat rond een uur of zes televisie te kijken toen het op straat ineens wemelde van de Rijkswachters. Met getrokken pistolen omsingelden ze het huis hiernaast. Even later stonden ze ook bij mij op de stoep. Ze wilden weten of ik ooit iets verdachts heb gezien. Maar dat niet zo. Wel is het me opgevallen dat de buurman veel bezoek kreeg. Er stonden vaak auto's met Nederlandse kentekens voor de deur. Maar daar heb ik eigenlijk nooit aandacht aan geschonken."

Het contact met haar buurman had ze niet. „Hij woonde hier nog niet zo lang. Als ik in de tuin werkte, maakte ik wel eens een praatje met hem. Hij was best een aardige man. Ik hoorde dat hij uit de buurt van Lindewam, maar hij zou ook een zaak hebben gehad in Brunssum. Hij vertelde me dat hij Jos heette en militair van beroep was. Hij was twee keer gescheiden en woonde samen met een Poolse vriendin. Die heb ik ook wel eens gezien, maar dat vrouwtje spreekt geen woord Nederlands. Echt praten kon ik daar dus niet mee. Ik kan me eerlijk gezegd niet voorstellen dat de man met drugs te maken heeft. Hij was altijd bezig met klusjes in huis en stak veel tijd in zijn kinderen, twee oudere dochters en een zoontje. Daar was hij gek mee. Laatst heeft hij trouwens wel een grote afrastering gebouwd. Misschien had hij dan toch wat te verbergen."

Vervuiling van Cincindria-beek ver boven norm

Van onze correspondente

SINT-TRUIDEN - De Cincindriabeek in Sint-Truiden, waar zich een paar dagen geleden een hevige ontploffing voordeed, is veertig keer meer vervuild dan de meeste Europese rivieren zoals bijvoorbeeld de Maas of de Rijn. Dat is komen vast te staan na een wetenschappelijke studie, die in opdracht van de Socialistische Partij van Sint-Truiden werd uitgevoerd door het Limburgs Universitair Centrum.

De metingen waren eind juli uitgevoerd. Uit de studie blijkt ook dat de organische vervuiling in de beek 40 keer hoger lag dan de normale norm. De SP van Sint-Truiden heeft scherpe kritiek op de burgemeester en ex-minister van leefmilieu, die volgens hen de zaak veel te lang heeft laten aanslepen.

Geen opslag chemisch afval binnen Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN – In de provincie Limburg wordt voorlopig geen chemisch afval opgeslagen. Dit kan in de toekomst echter veranderen, als blijkt dat in Limburg grote hoeveelheden chemisch afval vrij komen. Dit betekent dat de zwaar verontreinigde grond van het Lauraterrein niet in Limburg terecht komt.

Voor de grond van het Lauraterrein bestaan volgens de provincie twee oplossingen: opslag elders in het land en verwerking bij de afvalwerking AVR in de Rijnmond bij Rotterdam. Het deel van het Lauraterrein dat minder zwaar vervuild is en niet onder de Wet chemisch afval (WCA) valt, wordt opgeslagen op de bestaande stortplaatsen in Landgraaf.

De provincie streeft er verder naar de verontreinigde grond van de tijdelijke opslagplaats (TOP) In de Cramer zo snel mogelijk op te ruimen. De grond is afkomstig van het terrein waar de Woonboulevard werd gebouwd. Opslag van deze grond op de stortplaats in Landgraaf is daarvoor op dit moment de enige optie, zo laat een woordvoerder van de provincie weten.

Maar begin 1993 wordt tevens de grond gesaneerd waar IKEA wil gaan bouwen. Deze grond, die niet onder de WCA valt, wordt ook opgeslagen op de TOP op In de Cramer. Het opruimen van de TOP zal daarom waarschijnlijk nog even duren.

De grond die nu op het Heerlense bedrijventerrein In de Cramer ligt opgeslagen en de 'IKEA-grond' vallen niet onder de WCA. De provincie heeft toestemming om vijf jaar van deze tijdelijke opslagplaats gebruik te maken. Deze periode kan eventueel verlengd worden, maar de provincie wil de grond het liefst volgend jaar opruimen.

● *Soms produceert de traanklier extra veel 'water' en rolt het water over je wangen.* Foto: DRIES LINSSEN

kopje onder

Water. Het stroomt door het land, komt uit de kraan, valt uit de lucht en springt uit je ogen. Water. Je kunt het drinken, erin springen, erop varen en erop slapen. Water, een mens kan niet zonder. Dertig keer gingen onze verslaggevers 'kopje onder' om één facet van deze bron van leven kleur te geven. Vandaag aflevering dertien: over het lichaamswater.

De mens als waterdrager

DOOR ANS BOUWMANS

MAASTRICHT – Als je een gezonde magere man of vrouw in een pers zou stoppen, en al het water er zou uitpersen, dan hou je 27 procent over: een opeenhoping van eiwitten, mineralen, suikers en vetten. De rest is water. Puur water. Dat wil echter niet zeggen dat water in zijn pure vorm in je lichaam te vinden is. Het lichaamswater zit vol met de al eerder genoemde stoffen, zoals eiwitten en mineralen.

Niet ieders lijf bestaat echter uit 73 procent water. Hoe meer vet er aan het lichaam zit, hoe kleiner het percentage water is. Maar goed, of je nu veel of weinig vet hebt, het blijft een waterige geschiedenis daarbinnen. Vandaar dit kijkje in het binnenmilieu van de mens als waterdrager.

Zonder water in je lijf is geen leven mogelijk. En voor het lichaam is water, wat de auto is voor de mens. Een transportmiddel, waarmee voeding en afvalstoffen kunnen worden getransporteerd. Van kruin tot kleine teen is het lichaamswater in een of andere vorm en in meer of mindere mate aanwezig. In de lichaamscellen en daarbuiten, zoals in weefsel, lichaamsholten en bloed. Het is heel belangrijk dat er voldoende lichaam in het water is en dat de concentratie van stoffen in balans is, zegt prof. Wim Saris, hoogleraar humane voeding aan de Rijksuniversiteit Limburg.

Saris: „Er is een mechanisme van twee mineralen, natrium (keukenzout) en kalium. Kalium komt voor in de lichaamscellen, natrium in het lichaamsvocht daarbuiten. Samen zorgen zij ervoor dat er evenwicht is." Als dat evenwicht wordt verstoord, kunnen bepaalde lichaamsfuncties uitvallen.

Saris geeft een voorbeeld. „De zweetklier zorgt ervoor dat de temperatuur aan de buitenkant van je lichaam op niveau wordt gehouden. Deze klier kan niet puur water uit je lichaam halen, maar zal vooral een gedeelte van het natrium meenemen." Vandaar de zoute smaak van zweet. „In een woestijn verlies je door het zweten veel natrium. Als je daar voldoende water drinkt, maar het zout niet aanvult, dan gaat het toch fout. Dan klappen de cellen in elkaar, geleidelijk aan." Vanzelfsprekend komt ook iemand die langdurig geen water – in welke vorm dan ook – binnenkrijgt, in de problemen. De gevolgen van gebrek aan water en zout, oftewel uitdroging: sufheid, coma en uiteindelijk de dood.

De Olympische Spelen, 1984, Los Angeles. De toen 39-jarige Zwitserse onderwijzeres Gabriella Andersen-Schiess, zwalkt het Los Angeles Memorial Coliseum binnen. Het laatste rondje van de marathon werd door de hele wereld met afgrijzen gevolgd. De combinatie van grote inspanning, hitte en te weinig water maakte van de marathonloopster een menselijk wrak. Extreme omstandigheden, die leidden tot uitdroging.

Per dag verliest een mens onder normale omstandigheden ongeveer tweeëneenhalve liter water. Een halve liter via het ademen. De longen zijn namelijk nogal vochtig. Via de huid verdampt ook een halve liter. Verder hebben de nieren per dag een liter à anderhalf nodig om afvalstoffen kwijt te raken. Opgeteld 2,5 liter vocht. Je verliest natuurlijk meer als je zweet, door koorts, hitte of hevige lichaamsbeweging. Of als je diarree hebt, een van de belangrijkste doodsoorzaken van zuigelingen in de Derde Wereld.

Waterstand

Om de 'waterstand' op peil te houden, moet in normale omstandigheden per dag ongeveer een liter vocht worden gedronken. Dat lijkt weinig. Maar via voedsel krijgt de mens ook water binnen. Bovendien kan de mens ook zelf water maken. Als het lichaam suikers verbrandt, dan produceert het CO_2 en water. Dat levert wel een halve liter per dag op.

Zoals een plant gaat slap hangen als de waterbalans wordt verstoord, zo geeft ook het lichaam een duidelijk signaal af als het met de watertoevoer fout gaat: je krijgt dorst. „Als je bijvoorbeeld sport, verdwijnt water door zweet. De hoeveelheid water in het bloed wordt minder, het bloed wordt hypertoon (dan zitten er teveel stoffen in, red.) en het bloed geeft een signaal", legt Saris uit. Een dorstsignaal, dus. Dit mechanisme werkt bij ouderen minder en bovendien hebben ze vaker moeite water vast te houden, vandaar dat zij net als sporters en zuigelingen vaker problemen met uitdroging zullen hebben.

Tot slot nog even iets over een van de meest mysterieuze manieren om lichaamswater kwijt te raken: huilen. De traanklieren zorgen ervoor dat het heldere, kleurloze, bacteriedodende traanvocht het oog vochtig houdt. Soms ontstaat er echter een overvloedige traanproduktie. Tranen springen in je ogen, en rollen soms over je wangen. Veel is niet bekend over de oorzaak, behalve dan dat het gebeurt van vreugde, verdriet en uien.

Jongen mag geen contact meer zoeken

Psychologiestudent tiranniseert gezin

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – De politierechter te Maastricht heeft gisteren Guido K. (21) uit Nieuwstadt/Susteren verboden nog langer contact te zoeken, op welke wijze dan ook, met de Sittardse Natasja van Biemen (18) of haar vader. De jongeman, die psychologie studeert in Nijmegen, mag voorts geen discotheek, zwembad of andere gelegenheid bezoeken waarvan hij weet dat daar de Sittardse aanwezig is.

De politierechter heeft dat bepaald in de strafzaak tegen de jongen die zich moest verantwoorden voor mishandeling van het meisje, haar vader en de vriend van het meisje.

De jongeman zou maandag 27 april van dit jaar hete chocolademelk over de borsten en de hals van het meisje hebben gegooid op het Serviamcollege in Sittard.

De pa zou vrijdag 5 juni door de student in elkaar zijn geslagen.

Een lot dat de vriend van het meisje ook zou hebben onderging.

Ontkenning

Guido ontkent zelf de aantijgingen. Hij voelt zich absoluut onschuldig. „Ik heb de chocolademelk niet over haar heen gegooid, maar ik was gestruikeld. Een ongelukje dus", aldus een koele Guido.

De jongeman had zich niet beperkt tot de mishandeling van de Van Biemens en de vriend van Natasja. De familie verdenkt hem er tevens van dat hij hen een abonnement van de Volkskrant bezorgde, hen lid maakte van Greenpaece en het Wereldnatuurfonds, taxi's voor hen bestelde en zelfs een begrafenisondernemer naar de familie stuurde.

Volgens de advocaat van de familie mr Frans Niemarkt handelt de jongen uit verliefdheid jegens het meisje waar hij een relatie mee zou willen. „Natasja wil echter niets van hem weten. De familie heeft zich nu gevoegd als beledigde partij in de strafzaak, maar anders had ze een kort geding aangespannen om aan de praktijken van de student een einde te maken", deelde Niemarkt gisteren desgevraagd mee.

Voorbij

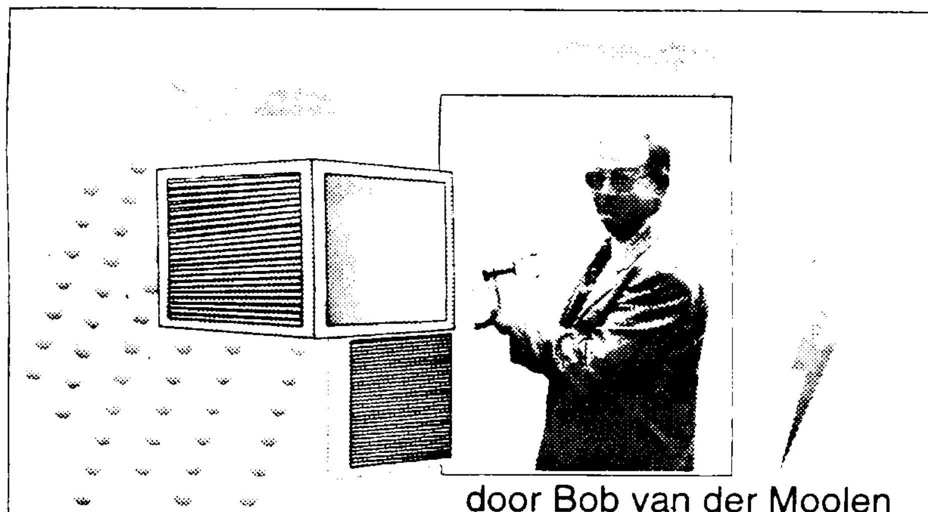
De advocaat van de Nieuwstadter liet gisteren weten dat de verliefdheid van de jongen naar het meisje toe voorgoed voorbij is.

Politierechter mr A. Verheezen vroeg de jongen tijdens de zitting of hij bezwaar had tegen een onderzoek naar zijn geestelijke vermogens. De student psychologie had daar geen bezwaar tegen. Verheezen liet de jongeman daarop weten dat als hij nog eenmaal voor soortgelijke feiten voor de rechter zou komen, dan onherroepelijk zo'n psychiatrisch onderzoek zou volgen.

De politierechter veroordeelde de jongeman tot een gevangenisstraf van één maand voorwaardelijk met een proeftijd van één jaar met de bijzondere voorwaarde dat hij zich dient te onthouden van het lastig vallen van het meisje en haar aanverwanten.

Omdat de jongeman gisteren de feiten ontkende, kon de mishandeling van de vriend van het meisje niet worden afgehandeld door de rechter omdat die mishandeling verkort was telastegelegd. Hij moet zich daarvoor later verantwoorden.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Zomer viert hoogtij

Indien zich in de zomer boven Scandinavië een sterk maar vooral standvastig hogedrukgebied weet te vestigen, wordt veelal de basis gelegd voor een periode met stabiel zomerweer. Eenmaal in deze positie houdt een dergelijk weersysteem oceaandepressies op veilige afstand, waardoor fronten niet of in afgezwakte vorm tot onze omgeving kunnen doordringen.

Deze zomer daarentegen volgen de weersystemen elkaar in snel tempo op. Kleine onweersstoringen veroorzaken korststondige inzinkingen, die echter weer op de voet worden gevolgd door gebieden met hoge druk, die vlot hun weg naar Oost-Europa volgen. In de meteorologie noemt men dit ook wel een 'trek-hoog'. Het temperatuursverloop is daarbij navenant; na een paar dagen met koeler weer stijgt het kwik zeer snel naar zomerse waarden.

Dit weerbeeld handhaafde zich ook de afgelopen week; na een warm weekend met 32 graden, gevolgd door onweer met nog maar 23 graden, maar vanaf woensdag opnieuw weer temperaturen rond de 28 graden.

Gistermiddag zocht de wind de oosthoek weer op en de al warme continentale lucht werd verder opgewarmd tot de tropische waarde van 31 graden en kon de 9e tropische dag worden opgetekend.

Ondertussen begint het ook in Zuid-Limburg erg droog te worden waar het tekort aan hemelwater inmiddels al is opgelopen tot ruim 60 mm. In Midden- en Noord-Limburg zijn plaatsen waar men al een deficiet heeft van bijna 90 mm.

Komend weekend wordt wellicht het warmste van dit jaar waarbij de hoogste temperatuur tot nu toe 32.4 graden (op 14 mei jl.) mogelijk overschreden wordt, de kans op onweer is erg groot.

Warm Limburg

Limburg is de warmste provincie van Nederland en bezit een ijzersterk record: de hoogste maxima kwamen in alle maanden, op één uitzondering na, in Limburg voor.

MAAND	DATUM	TEMP.	PLAATS
Januari	16-01'47	17.2	Maastricht
Februari	24-02'90	20.4	Hoensbroek en Eijsden
Maart	29-03'68	25.6	Venlo
April	24-04'68	32.2	Venlo
Mei	25-05'22	35.6	Sittard
Juni	27-06'47	38.4	Maastricht
Juli	29-07'21	36.9	Maastricht
Augustus	23-08'44	38.6	Gelderland (record voor Nederland)
Augustus	04-08'90	38.4	Stramproy (record voor Limburg)
September	05-09'29	35.2	Maastricht
Oktober	11-10'21	30.1	Sittard
November	01-11'25	23.3	Maastricht
December	04-12'53	17.8	Buchten

weerspreuk:

'Geeft begin augustus veel zonneschijn, dan zal het een strenge winter zijn'.

Bruinkoolgroeve Brunahilde II na half jaar uitgeput

Vijver van lelijk eendje tot zwaan

Wij worden omringd door fenomenen. We zien deze bijzondere verschijnselen alleen niet meer, omdat we eraan gewend zijn. We hebben ook niet de tijd om ons bij alles wat we tegenkomen af te vragen, waarom dit of dat zo is. Het Limburgs Dagblad wil de komende weken een aantal 'verschijnselen' uit onze omgeving toch eens nader bekijken. Zo ook de vijver achter het Brunssumse gemeentehuis. Hoe komt hij daar zo midden in Brunssum? Alleen de zeer ouden kunnen zich dat nog herinneren...

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – Bevindt zich op de bodem van de vijver in het Vijverpark in Brunssum een soort Atlantis? Kom je na een duik naar beneden oog in oog te staan met de overblijfselen van een plotseling verlaten groeve?

Er zijn namelijk Brunssummers die beweren dat zich op de bodem rails, graafmachines, wagentjes, keten en mijnwerkerswerktuigen bevinden. Nadat in 1919 mijnwerkers op een bron stootten liep de put bliksemsnel vol water, zo luidt het verhaal. Erg waarschijnlijk lijkt dat niet. Een bruinkoolgroeve, want dat was de huidige vijver oorspronkelijk, loopt nou eenmaal vol water zodra het pompen gestaakt wordt.

De jaarverslagen van 'den Hoofdingenieur der Mijnen' uit de jaren 1918 tot met 1920 onderschrijven dat laatste. „Het veld dat voor het eerst in december 1918 geproduceerd had, was reeds einde juli 1919 uitgeput, waarna met het waterpompen werd opgehouden. Voor zover de put niet was opgevuld, liep hij, zoals te verwachten was, vol water en werd een vijver gevormd", heet het in de verslagen uit die tijd.

Slechts ruim een half jaar dus was de bruinkoolgroeve in bedrijf. Gedolven werd ruim vierhonderdduizend ton. De groeve achter het huidige gemeentehuis kreeg de naam Brunahilde II. De vier maal zo grote concessie Brunahilde I, meer in noordoostelijke richting gelegen, werd nooit in gebruik genomen, omdat er te weinig te halen zou zijn.

De Nederlands-Belgisch-Engelse firma Bergerode exploiteerde de bruinkoolgroeve Brunahilde II, evenals enkele andere groeves in de regio. Onder vaak erbarmelijke omstandigheden haalden honderden mijnwerkers de bruinkool weg, zoals blijkt uit het boek Kolen en kompels van Loek Kreukels.

Op de bodem van de vijver moet in ieder geval bloed, zweet en tranen liggen. Wie weet hoeveel van de gemiddeld vijfhonderd mijnwerkers die in de Brunahilde II werkten, veelal afkomstig uit het westen van het land, letterlijk het loodje hebben gelegd bij het delven van de bruinkool? Vlak na de Eerste Wereldoorlog was er een enorme vraag naar energie. Daardoor was bruinkool korte tijd zeer gewild. Zodra er steenkool voorhanden was, kelderde de vraag naar de stinkende en minder energie leverende bruinkool. In 1920-1921 was het weer heel snel gedaan met de bruinkoolwinning in de regio, om later deze eeuw weer een vervolg te krijgen.

De Brunahilde II was destijds nog de inzet van een juridisch steekspel. De 71-jarige Brunssumnaar H. Bruijkers herinnert zich dat zijn schoonfamilie naar de rechter stapte omdat de machines van Bergerode zonder toestemming zijn tanden zetten in grond van de familie.

„De rechter bepaalde dat de familie een deel van de grond weer terug kreeg. Voor reeds afgegraven grond moest het bedrijf een schadevergoeding betalen." Het aantal mensen dat een anekdote over de vijver kan opdissen is overigens niet zo heel erg groot. Mensen die er gewerkt hebben, zijn moeilijk op te sporen; deze moeten zeker tussen de negentig en honderd jaar oud zijn. Over de Brunahilde II is bij de oudheidkundige stichting Historische Bron van Bronsham niet zo heel veel bekend. Dat het een groeve is geweest, zover reikt de kennis nog wel.

De honger naar energie, leverde uiteindelijk wel een mooie vijver op in Brunssum. Aanvankelijk zag men de vollopende groeve eerder als een probleem dan als een eiland van rust. Afkalving van de vijveroevers dreigde voortdurend, een muggenplaag moest voorkomen worden en overtollig water moest afgevoerd worden, zo blijkt uit de jaarverslagen van de hoofdingenieur uit de jaren vlak na de Eerste Wereldoorlog.

Om een muggenplaag te voorkomen werden vissen uitgezet. Beplanting kwam er om het afkalven van de oevers tegen te gaan. Niettemin spoelde aanvankelijk door regenwater de nodige teelaarde weg. De gevolgen van regenval en het toestromen van grondwater waren groter dan verwacht. De buis voor de afvoer van overtollig water bleek al spoedig veel te smal en werd vervangen door een grotere.

De diepte van de vijver varieert van zesenenhalve tot zeven meter. Behoorlijk diep, maar het was ooit tien meter. Langzaam maar zeker zorgt slib ervoor dat de leefruimte van de vissen inkrimpt. Toch zitten er nog genoeg vissen om een lijntje uit te gooien.

De 'recreatieve belevingswaarde' van de vijver in het hartje van Brunssum kan echter verhoogd worden, zo liet burgemeester Henk Riem zich enige tijd geleden ontvallen. De vijver met park kan voor de Brunssumse bevolking na enkele ingrepen meer gaan betekenen dan nu het geval is, betekent dat in normaal Nederlands.

Mede omdat er zich zwervers in het park ophouden en recreatieve mogelijkheden onbenut blijven, is het park minder populair dan het zou kunnen zijn. Door de aanleg van terrassen achter het huidige gemeentehuis maakt de vijver met park al meer deel uit van het centrum. De vijver hangt er als het ware een beetje bij. Maar ja, de plas werd dan ook niet volgens de laatste inzichten van een planologische commissie aangelegd.

● *Brunssum anno 1919 lijkt nauwelijks op de 30.000 inwoners tellende gemeenten die het nu is. Het oude raadhuis is op deze historische foto te zien. De huidige vijver achter het bestuurscentrum was toen een bruin koolgroeve, zoals deze foto uit het archief van het Mijnmuseum in Kerkrade laat zien.*

Afgraving Voorsterstraat tegen afspraken

Bewoners Nuth boos op gemeentebestuur

Van onze correspondent

NUTH – De bewoners van de Voorsterstraat in Nuth zijn boos op het gemeentebestuur. In een brief aan het college van B en W spreken zij hun ongenoegen uit over de beschadiging aan het tegenover hun woningen aanwezige talud. Bovendien vrezen zij dat de op de plek aangelegde inrit uiteindelijk zal leiden tot een ontsluitingsweg richting Pelikaanstraat.

Als hun vermoeden bewaarheid wordt dan zullen ook weldra woningen verrijzen in de weilanden waar ze nu op uitkijken. Want in 1990 wilde het gemeentebestuur toestemming verlenen om daar vier luxe flatgebouwen te laten bouwen. Na felle protesten van de bewoners stak de gemeenteraad daar een stokje voor.

Hetgeen niet inhoudt dat de weilanden niet bebouwd zouden mogen worden. Want reeds eerder werden de percelen aangewezen als bouwplaats. Ook kreeg een transportondernemer in Nuth, als eigenaar van de grond, vergunning om een ontsluiting te maken aan de Voorsterstraat. Hetgeen hernieuwde protesten van de bewoners opleverde. Zij zien die ontsluiting liever aan de Pelikaanstraat. „Want woningbouw is toch niet tegen te houden," zegt Jan Smink die al van kinds af aan in de Voorsterstraat woont. De gemeente wimpelde de bezwaren af maar beloofde tegelijkertijd dat het bestaand talud met de begroeiing en beplanting niet 'zonder meer' aangetast zou worden.

Maar op 17 juli stond plotseling een graafmachine van de transportondernemer aan de Voorsterstraat die een gedeelte van de beplanting weghaalde en het smalle toegangspad naar de wei verbreedde tot zo'n drie meter. "We hebben toen in allerijl wethouder Fons Lenoir gebeld", zegt een bewoonster. „Het enige wat hij kon zeggen was: het kwaad is geschied."

Bij de gemeente Nuth was gisteren niemand bereikbaar voor commentaar.

● *Wethouder Lenoir: 'Het kwaad is geschied'*
Foto: DRIES LINSSEN

Aantal mensen gevraagd 'richting aan te geven'

Parade doet aan zelfonderzoek

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Het Paradebestuur in Brunssum heeft aan een aantal mensen gevraagd hoe het nu verder moet met het internationale folkloristische festijn.

„Natuurlijk vindt er ook een interne evaluatie plaats over de organisatie van de voorbije jubileum-Parade, maar dat is een geheel andere zaak," schrijft Jo Cuijpers die een aantal lieden die de Parade van nabij hebben meegemaakt, om commentaar heeft gevraagd. Voor 5 september moet dat binnen zijn.

Onder het motto: 'n Pas terug; 'n pas vooruit; op de plaats rust', wil het Paradebestuur weten welke richting het moet inslaan. „Uiteraard heb ik daar zelf ook een mening over, maar ik wil die graag toetsen aan de ontvangen reacties uit diverse invalshoeken," meent Cuijpers. Hij wil het laatste kwartaal van dit jaar gebruiken om een marsroute uit te stippelen, die per 1 januari 1993 bewandeld moet kunnen worden.

Tijdens de tiende Parade die van 17 tot 23 juli in Brunssum gehouden werd, is nogal wat kritiek geuit op de organisatie. Er werd zelfs gesteld dat het evenement de organisatie zou zijn ontgroeid; met andere woorden dat de Paradeorganisatie tot niet heeft een dergelijk groot folkloristisch feest te organiseren. De organisatie en ook burgemeester Riem stelde daar tegenover, dat de deelnemers aan het festival een zeer positieve indruk van de Parade hebben meegenomen naar huis.

Parade-voorzitter Jo Cuijpers zei tijdens de Parade al, dat hij gefundeerde kritiek graag tegemoet ziet en ook wat mee wil doen. De uitnoding aan een aantal mensen van diverse disciplines vormt daartoe een eerste aanzet.

in gesprek

● Brandweer

In de krant van 4 augustus op pagina 12 wordt door een 'verslaggever' verslag gedaan van een brand in Brunssum. De kop vermeldt dat de brandweer van Heerlen naar een verkeerd adres was gestuurd. Bij mijn weten, en ik kan het weten, is de brandweer van Heerlen bij deze brand helemaal niet in aktie gekomen. Een stuk verder in het artikel schrijft uw verslaggever dat de Brunssumse brandweerlieden bij een adres aan het Treebeekplein slangen aan het uitrollen waren, terwijl de brand aan de Treebeekstraat 121 was. Bij de alarmering van de brandweerlieden was er inderdaad sprake van twee straatnamen, nl. Treebeekstraat en Treebeekplein. Aangezien vanuit de brandweerkazerne de aanrijroute naar de Treebeekstraat eventueel via het Treebeekplein zou kunnen lopen, is de eerste uitrukwagen via het Treebeekplein gereden, echter van uitrollen van slangen op het Treebeekplein is geen sprake geweest.

Het is mij en mijn brandweercollega's opgevallen dat, wanneer de brandweer Brunssum in aktie komt en van deze aktie verslag wordt gedaan in uw dagblad, meestal de brandweer van Heerlen te pas en te onpas genoemd danwel gefotografeerd wordt. Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat dit opzet is. Het is ons bekend dat de Heerlense brandweer op beleids- en bestuurlijk niveau 'imperialistisch' bezig is. Het zal u duidelijk zijn dat de Brunssumse spuitgasten, die doorgaans branden blussen naast hun normale werk of, als ze thuis zijn, tussen de soep en de aardappelen, zich behoorlijk genomen voelen.

BRUNSSUM John Smit

Zilveren Camera naar Heerlen

HEERLEN – De reizende fototentoonstelling De Zilveren Camera is van 30 augustus tot en met 18 oktober te zien in het Thermenmuseum in Heerlen. De expositie toont ruim tweehonderd foto's van Nederlandse fotografen. Daarop is het jaar 1991 in drama, emotie en schoonheid te zien. De Zilveren Camera is het resultaat van een jaarlijkse wedstrijd onder Nederlandse fotojournalisten. De winnende foto is van Frits Meijst, die de totale ontredering van Koerdische vluchtelingen heeft vastgelegd.

Tentoonstelling woonprojecten in Heerlen

HEERLEN – In het gemeentelijke informatiecentrum aan het Raadhuisplein 20 stelt de gemeente Heerlen vijf grote woonprojecten voor. Op deze manier wil de gemeente meer informatie geven over nieuwe woonmogelijkheden in Heerlen.

Op de tentoonstelling staan vijf grotere woonprojecten centraal: Heerlerheide, Corioveste, Nieuw-Husken, Welten 4 en het Caumerparkplan. Daarbij worden woningen in de diverse prijsklassen, zowel in de huur- als de koopsector, belicht.

Ook de ligging van de projecten, de verbindingen met de directe omgeving en gegevens over de verschillende typen woningen komen aan bod.

Speciale aandacht is er voor de groep 55-plussers. In de tentoonstelling zijn twee 55-plus projecten opgenomen met gelijkvloerse woningen, die zich in de directe nabijheid van winkels en openbaar vervoer bevinden.

De tentoonstelling is tot en met 16 oktober op door de weekse dagen te bekijken van 9.30 tot 17.15 uur.

Radiostation op bres voor ziekenhuis

BRUNSSUM – De CFNB (Canadian Forces Network Brunssum) houdt van vrijdagavond 21 tot zondagavond 23 augustus een 49,5 uur lange 'radiomarathon'. De opbrengst is bestemd voor het St. Gregoriusziekenhuis in Brunssum.

Bijna vijftig uur lang kunnen mensen muziek aanvragen bij het Canadese radiostation. Hiervoor moet, bij wijze van uitzondering, betaald worden. Gedurende de uitzending zullen enkele prijzen weggegeven worden. Met het ingezamelde geld kan voor de kinderafdeling van het ziekenhuis speelgoed en meubilair aangeschaft worden. Via de kabel zijn de uitzendingen van CFNB te ontvangen op 91,5 Mhz.

Schrijnend gebrek aan vrijwilligers

Gimmix in Sittard dreigt met sluiting

Van onze verslaggever

SITTARD – Uitgaanscentrum Gimmix in Sittard luidt de noodklok. Als niet op korte termijn vijftien tot twintig gemotiveerde vrijwilligers gevonden worden, gaat de knip op de deur en houdt Gimmix op te bestaan, meldt medewerker Richard de Beer, al dertien jaar betrokken bij het wel en wee van Gimmix.

Het Sittardse uitgaanscentrum aan de Rijksweg-zuid kampt al geruime tijd met een tekort aan vrijwilligers, aldus de somber gestemde De Beer. Gimmix, het vroegere Kelderke, is een stichting die drijft op vrijwilligers. Medewerkers krijgen is niet toegestaan, legt hij uit. „Het gevolg is dat veel potentiële medewerkers afvloeien naar de Sittardse horeca. Wij leiden de mensen goed op, maar na een tijdje gaan ze in een café werken, waar ze wel geld verdienen."

De Beer zal het zeer betreuren als Gimmix de deuren moet sluiten. Financieel zijn er geen problemen, bezweert hij. „Maar de nood is echt hoog gestegen. We hebben nu twintig mensen. Dat is te weinig. We hebben de afgelopen periode al mensen moeten benaderen om ons uit de nood te helpen. Als we niet snel nieuwe vrijwilligers krijgen, gaat de knip op de deur en dan is het afgelopen. Als de jeugd die naar binnen komt niet de moeite doet ervoor te werken, dan heeft het ook weinig zin om open te blijven."

Het pand aan de Rijksweg-Zuid is eigendom van de gemeente Sittard.

Gimmix betaalt weliswaar huur, maar dat gaat in wezen om een te verwaarlozen bedrag, aldus De Beer. Volgens hem staan al genoeg gegadigden te trappelen om het gebouw over te nemen, mocht Gimmix inderdaad het loodje leggen.

Bij de koffi

Tropisch

● *Deze dagen lopen de te raturen op naar trop hoogte. Niet alleen buiten binnen in het postkantoor de Bautscherweg. Het is zo heet dat menig klant a drie minuten wegloopt om in de buitenlucht te gaan st Zo heel vreemd vinden we niet als je bedenkt dat er airconditioning is in het bouw. Daarbij komt dat m klant klaagt over de stank er hangt. Vreemd vinden w ook niet als je bedenkt da met geen mogelijkheid ge kan worden in het kantoor middels hebben de mede kers van postkantoor B scherweg alom bewonder afgedwongen van de klan Ondanks de omstandighe blijven ze doorwerken. M ja, ze moeten wel, willen ze boterham verdienen.*

Pfff

● *Als je goed kijkt, dan kom ze af en toe tegen: mensen nu nog met een colbertje aa pen. Hun bewegingen traag en hun zweet ruik je honderd meter afstand. En je ze aanspreekt, zeggen Pfff, dit is een strenge zome*

Telefoon

● *Voor schoolkinderen uit wegen wordt deze maand dervakantiewerk gehou Dat is van 24 tot en met 28 gustus. Op 12, 14, 21 en 26 gustus zijn er bovendien da tiviteiten. Dit melden w donderdag. Daar stond ed het telefoonnummer van de ganisator Zymose-Zeswegen en dat is de komende tijd ge ten. Daarom moet u 227 draaien of drukken.*

Rugzak

● *Je ziet ze erg veel deze da reizigers met een rugzak in trein. De meesten nemen mee op vakantie dan asiel kers naar hun nieuwe Boomlange kerels en kra meiden worden onder het wicht en volume van zo'n zak opeens iele Pygmeeën wilde een behulpzame heer klein meisje van dienst zij het afdoen van haar loodzw rugzak. Toen de rugzak b in het bagagerek lag, bleek meisje opeens 1,90 meter te z Ach, het staat wel gezellig die bonte zakken waaraan lerlei parafernalia han zoals vlaggetjes, natte ha doeken, zweetgympies en ro ge mokken met aangeko resten muesli.*

Muts

● *Een motorrijder uit het F se Haulerwijk is tijdens de in Assen aangehouden doo politie. Hij droeg een muts plaats van de verplichte mo helm. De Fries protesteerde toen de politie hem op de wilde slingeren. Hij wist na lijk te vertellen dat een m veiliger is dan een motorhe Omdat deze theorie voor dienders nieuw was, vroeg zij hem om een uitleg.*

Muts 2

● *De Friese coureur basee zijn theorie op een test in Belgisch motorblad. De teste hadden tien helmen en één m gekocht en deze vanaf een renflat naar beneden laten len. De helmen bleken de ju van vertien hoog niet te ben overleefd, de muts wel go: de muts is veiliger, zo c cludeerden de Belgische teste Na dit verhaal konden de ag ten de Fries onmogelijk bek ren. Hij kwam er met waarschuwing van af. U dus wat u te doen staat, als zonder helm wordt aangehou den op een motor.*

Live

● *'Allways look at the bright of life', zongen de Pytho Waarschijnlijk om die presenteert de horeca rond Emmaplein in Heerlen ied zondag in augustus live muziek. Voor de gelegenheid een speciaal mobiel podium gebouwd. Zondag 9 augustus 14 uur, morgen dus, opent duo Los Latinos de reeks op dens. Volgende week, 16 augu tus, is het de beurt aan Kwatsch. Het laatste optre is op 23 augustus. Het is het round orkest Balloon dat rie afsluit. Het gaat om experiment waarvoor de meente Heerlen een vergunni heeft verleend. Slaagt de pro dan volgt in september tweede serie, ter afsluiting deze hete zomer.*

Volleybalteam met zilver al in de achterzak dicht bij olympisch ideaal

Selinger krijgt altijd gelijk

DOOR AD HEESBEEN

BARCELONA – De duizenden Nederlandse televisiekijkers moeten er gistermiddag kippevel van hebben gekregen. Toegejuicht door een zingend en uitbundig Oranje-legioen liet Ron Zwerver na de sensationele doorbraak van het Nederlandse 'dreamteam' naar de olympische volleybalfinale zijn gevoelens in het Palau Sant Jordi de vrije loop. Eerst viel hij huilend in de armen van zijn even gedreven maatje Avital Selinger, vervolgens spurtte hij als dank voor bewezen medische diensten naar NSF-arts Peter Vergouwen en fysio Hans Hoekstra om uiteinelijk minutenlang zijn tranen te delen met zijn al even emotionele vriendin Jacky.

„Wat een fantastisch gevoel," klonk het opgelucht nadat hij zich uit de innige omstrengeling met zijn levenspartner had losgewrikt. „Zo mooi kan sport ook zijn. Zilver hebben we al, nu nog het goud."

Vader

Enkele meters verderop bloeide de familieband tussen de Selingers minstens even heftig op. Nog trotser dan hij na de winst op wereldkampioen Italië al was, drukte Arie Selinger zijn in Israel geboren en opgegroeide kind na de even snelle als spectaculaire uitschakeling van Cuba, de nummer 2 van de wereld (3-0), in de halve eindstrijd tegen de borst. „Ik ken de geschiedenis niet zo goed", gaf senior een extra dimensie aan hun gelukzalige stemming, „maar ik geloof dat het in het volleybal nooit eerder is voorgekomen dat een vader-zoon combinatie goud heeft gewonnen."

Maar ook als coach zag Selinger, die zich gisteren afgaande op de spontane omhelzing verzoende met voorzitter Bert Funk, nog nimmer goud aan de horizon blinken. In '84 stond hij in Los Angeles wel in een olympische volleybalfinale met het vrouwenteam van de Verenigde Staten, maar toen bleek China te sterk. „Dat zit hem nog altijd hoog", herinnerde Ron Zwerver zich. „Hij heeft ooit tegen me gezegd dat hij al zijn geld zou willen weggeven voor de mooiste medaille. Het zal ongetwijfeld niet gebeuren, maar het zegt iets over het gevoel dat zoiets bij hem losmaakt als we die plak binnenhalen."

Zo ver is het nog niet, zo realiseerde iedereen zich. „Maar de droom wordt langzaam werkelijkheid", glimlachte Avital Selinger, nadat hij samen met zijn vader voor de Israëlische televisiecamera's was geweest. „We zijn het beoogde doel nu heel dicht genaderd. In feite kan onze missie al niet meer mislukken. Zelfs als we zondag de finale verliezen. Dat zou niet meer dan een kleine fout zijn in een heel lang proces."

Pioniers

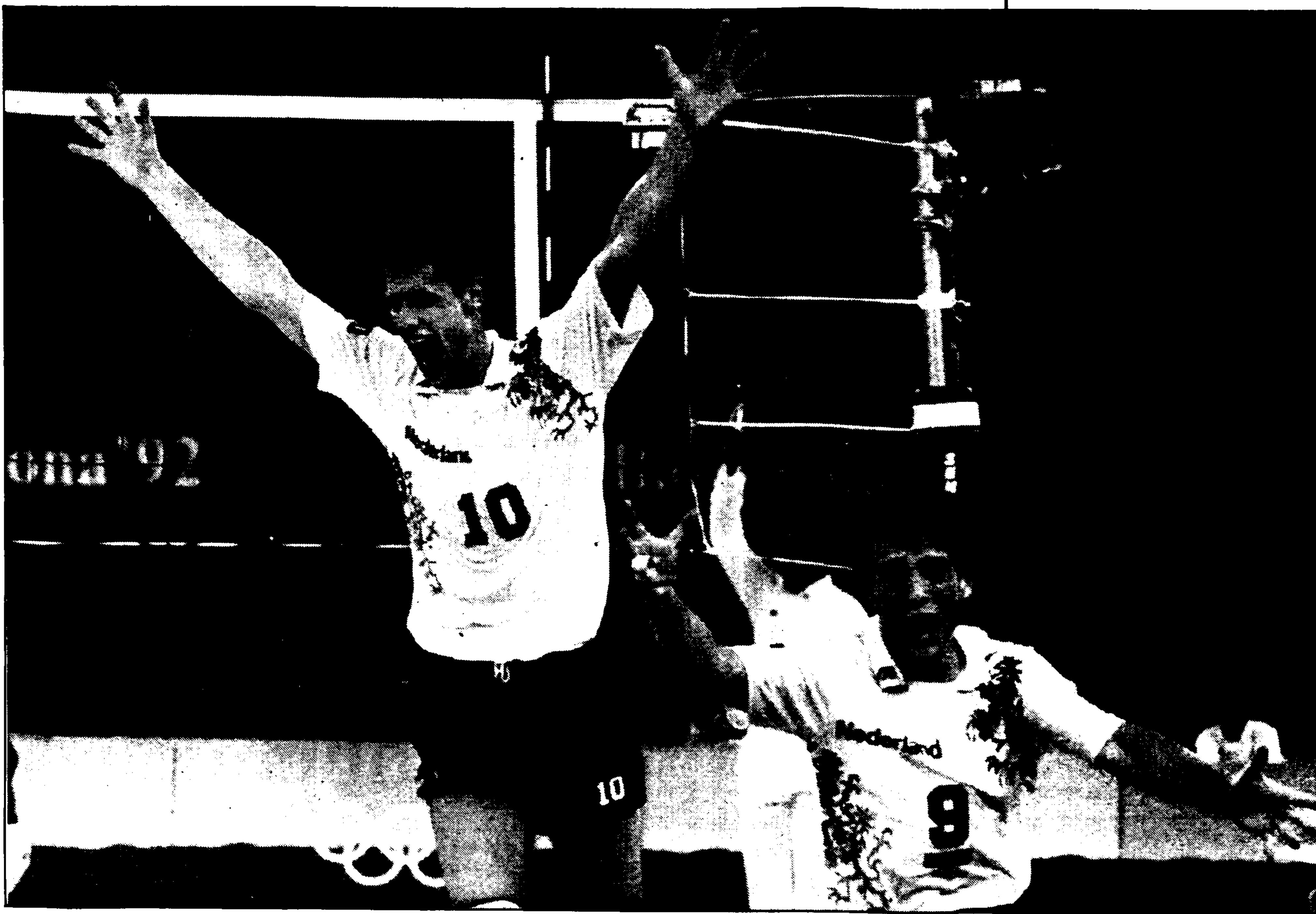
Maar zo zal de kleine (1.75 m) grote spelverdeler dat morgen ongetwijfeld niet ervaren. Net zo min als de andere pioniers van het eerste uur Martin Teffer, Ron Boudrie, Edwin Benne en Ron Zwerver. Zij willen hun olympisch ideaal na zes jaar met goud bekronen. Niet voor niets lieten zij, en sterspeler Ron Zwerver in het bijzonder, veel geld liggen om in Barcelona te schitteren. Jan Posthuma, Ronald Zoodsma, Peter Blangé en Rob Grabert (de enige afwezige van het buitenlandse viertal) deden dat niet en staken de grens over om hun zakken flink te vullen.

„Wij beleven het toch anders dan de buitenlanders", kon Edwin Benne niet om de harde werkelijkheid heen. „Zij hebben bij hun clubs al vele mooie momenten meegemaakt.

Aan de andere kant vinden zij dit natuurlijk ook schitterend. De Olympische Spelen is hoe dan ook een uitzonderlijk evenement. Op zo'n toernooi iets winnen, geeft een haast onbeschrijfelijk gevoel van geluk. Het klinkt misschien gek, maar toen Ellen van Langen goud won, waren we net zo uitgelaten als zij zelf. We herkenden allemaal iets van haar in onszelf. Favoriet zijn en dat ook waarmaken. Daar hebben wij echt een kick van gekregen. Tegen Cuba had ik ook zoiets van: dit is mijn toernooi, mijn wedstrijd, mijn moment. Er is niks voor jullie bij."

Peter Blangé, voor de rest van het toernooi uitgeschakeld door een tegen Italië opgelopen achillespeesblessure, daarentegen zat met andere gevoelens op de bank. „Zo koel als ik normaliter ben op de vloer, zo gespannen was ik nu", toonde de Voorburger zijn betrokkenheid. „Uit pure wanhoop ben ik maar een beetje gaan coachen."

Desondanks ziet Blangé ook de betrekkelijkheid van alles in. „Ach", verwijst hij naar de beslissende klap van Olaf van der Meulen in de kruisfinales tegen Italië, „de marge tussen een plek in de halve eindstrijd is soms niet meer dan vijf centimeter op een aardoppervlakte van 40.000 kilometer. Ik wil alleen maar zeggen: de pech, die we in de voorronden hebben gehad, heeft zich in de laatste fase vertaald naar geluk. Arie Selinger kan wel zeggen dat hij op Italië en Cuba heeft gegokt, maar dat is de goden verzoeken. Hoe dan ook: het is gelukt. Dat is het vreemde van die man. Hij krijgt altijd gelijk."

● David en Goliath. Intense vreugde bij Edwin Benne (links) en Avital Selinger na de overwinning op Cuba in de halve finale.

Foto: ANP

Oranje tegen Brazilië

BARCELONA – Het Nederlands mannenteam speelt morgen in de finale van het olympisch volleybaltoernooi tegen Brazilië. De Zuidamerikanen wonnen in de tweede halve finale met 3-1 van de Verenigde Staten. Nederland en Brazilië troffen elkaar al eerder op donderdag 30 juli in Barcelona al in de voorronde van groep B. Toen werd het 3-0 voor Brazilië.

Kenia grootmacht op steeple

BARCELONA – Er is altijd grote twijfel geweest over zijn precieze geboortedatum, maar aan zijn kwaliteiten als hardloper heeft nooit iemand aanstoot genomen. Matthew Birir trok gisteren de Keniaanse troika in een schitterend en zeer tactisch gelopen finale naar de eerste drie plaatsen op de 3000 meter steeple.

Birir (8.08.85), Sang (8.09.55) en Mutwol (8.10.74) gingen zo onstuimig tekeer in de laatste twee kilometer dat de rest van het veld op eerbiedwaardige afstand werd gelopen. Alleen de Italiaan Lambruschini kon de tempoversnellingen nog goed volgen. Tegen de eindsprint van de donkere gazellen bleek echter ook Lambruschini niet meer bestand.

Kanogoud kinderspel

CASTELLDEFELS – Twaalf jaar na haar eerste kanogoud in Moskou en vier jaar na de twee gouden plakken in Seoel veroverde de vroegere Oostduitse Birgit Schmidt opnieuw de olympische titel in de eenpersoons kajak. Een bijzondere prestatie, want na Seoel zat ze drie jaar niet in een kano. Ze bracht haar tweede kind ter wereld. Pas in januari hervatte ze de training. Schmidt beheerste de 500 meter volledig. Geen moment kwam haar vierde gouden medaille in gevaar.

Drechsler

Verspringster Heike Drechsler rekende in Barcelona af met een jarenlange frustratie. Een boycot (1984), Florence Griffith en Jacky Joyner (1988) hadden haar in het verleden alle hoop op goud ontnomen. Drechsler, een product van het voormalige DDR-systeem, kreeg gisteravond haar revanche. Ofschoon de 7.14 meter niet kon tippen aan de windgesteunde 7.63 meter van Sestrières, bleek de afstand voldoende voor goud.

Op het onderdeel kogelstoten was het niet de zwaargewichtige favoriete Zhihong Huang uit China, maar de GOS-atlete Kriveleva die tekende voor de overwinning met 21.06 meter.

Eerste Nederlander sinds 1928 in olympische boksfinale

Bep is dood, lang leve Orhan Delibas

DOOR LOET VAN SCHELLEBEEK

BADALONA – De minister-president daalde er zelfs de trappen voor af, drukte de bezwete bokser aan de borst. Zei dat hij genoten had, dat de arbitrage correct en de zege overtuigend was en wenste de winnaar veel succes in de finale. Vervolgens gaf hij hem een hand - en dat nu had hij beter kunnen laten, want Orhan Delibas ging door de grond.

Het past misschien niet de premier de linkerhand te reiken, maar dan maar onbeleefd. Lubbers hoeft met rechts alleen het glas te heffen, hem (Delibas) wacht in Barcelona nog een Cubaan: Juan Carlos Lemus, de ongekroonde wereldkampioen.

Vierenzestig jaar na Bep van Klaveren (Amsterdam 1928) staat er weer een Nederlandse bokser in een olympische finale. Een bokser bovendien naar het hart van de betreurde kampioen. Een strijder, een vechter, een man bij wie het publiek altijd aan zijn trekken komt. Bep is dood, lang leve Orhan Delibas!

Duidelijk genoeg (8-3) was de overwinning op Robin Reid en waren ook zijn eerdere triomfen om niet van een toevalstreffer te hoeven spreken. „Ik heb altijd gezegd," zei Hennie van Bemmel, zijn nog jeugdige trainer, „dat hij in een veld van 32 sowieso bij de laatste acht moet kunnen komen. Omdat ik 'm gewoon tot de sterkste acht van de wereld reken."

Dat dat er niet uitkwam in Sydney, bij de wereldkampioenschappen, en een paar maanden eerder in Goteborg (EK'91), had alles met de loting te maken. Delibas treft het doorgaans slecht. In Zweden de wereldkampioen in de eerste ronde, in Sydney de ook niet misselijke Duitser Schmidt. „Dit kan zo niet doorgaan," hield Van Bemmel hem voor, „eens moet je toch medailles gaan winnen."

Die prognose kwam uit. In San Pellegrino di Terme (Italië) won de zwaarwelter in maart vijf wedstrijden in vijf dagen en kwalificeerde hij zich voor het toernooi, waarvan hij thans de eindstrijd heeft bereikt. In juni voegde hij er in Halle de hooggekwalificeerde Chemie Pokal aan toe. Daar versloeg hij de Europese (de Zweed Wehlin) en de voormalige wereldkampioen. De laatste, Duvergel, is ook een Cubaan, net als Lemus, en dat geeft vertrouwen voor de dag van morgen.

Handblessure

Alleen die hand... Voor het eerst vertrok het gezicht van de Turkse Nederlander in een pijnlijke grimas, toen zijn helpers in de hoek na de zege op de Brit zijn handschoenen uittrokken. „Ik kan geen vuist maken," zei hij op weg naar de douches en er klonk oprechte verontrusting in zijn stem.

„Die blessure," aldus Hennie van Bemmel, „speelt al sinds San Pellegrino. Die hand was daar dikker dan-ie hier ooit is geweest. Een kneuzing. Rust is de beste remedie, maar kom daar maar eens om als je naar Barcelona wilt. Daar heb ik veel met ijs kunnen werken en op het laatst nog wat met bandages gerommeld, maar hier is dat er gewoon niet bij. Dit zijn de Olympische Spelen, maar de bescherming is een lacher. Een rolletje gaas krijg je, een prutsverbandje, fatsoenlijk intapen is er niet bij."

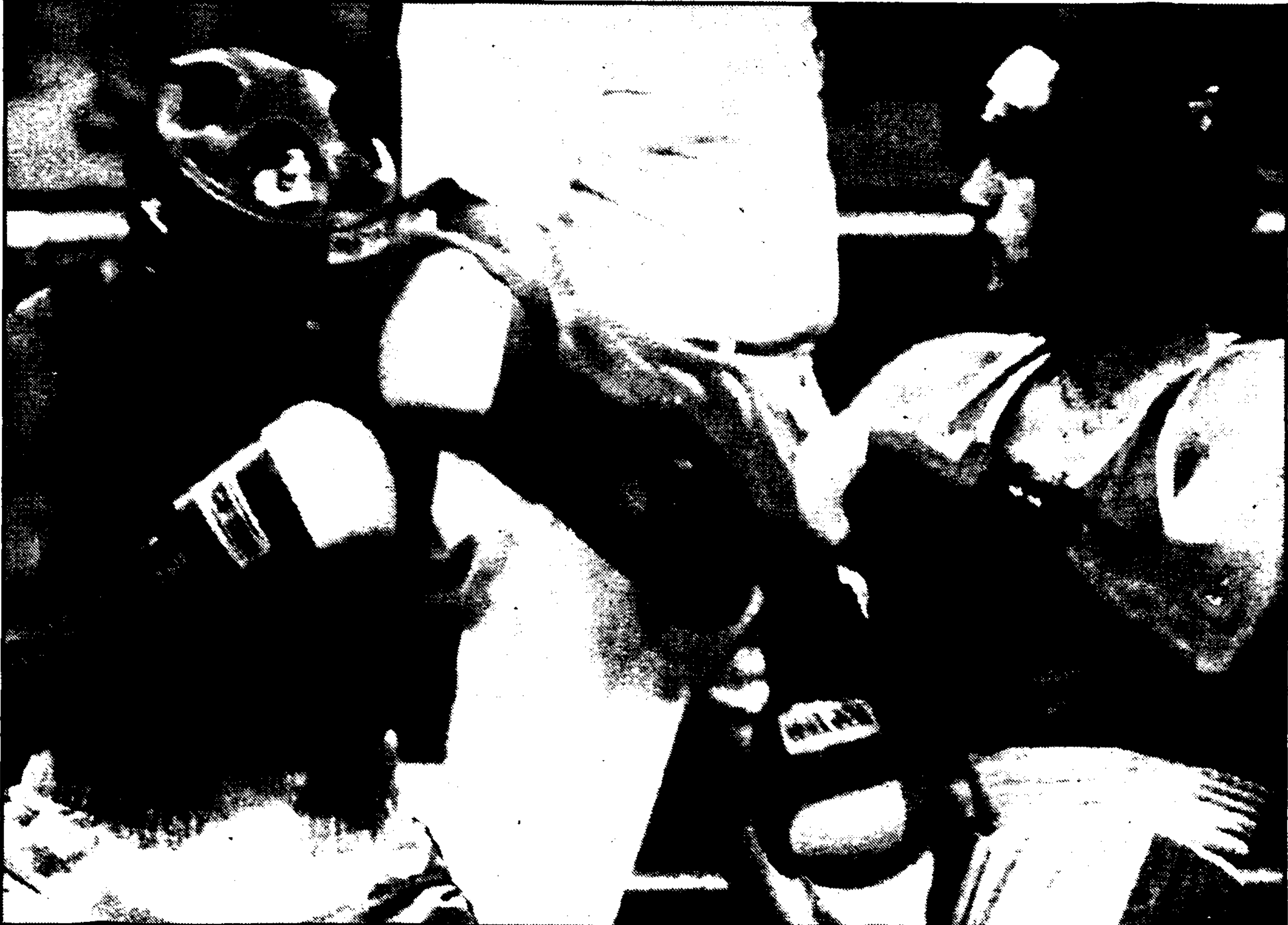
In anderhalve dag evenwel kan veel gebeuren en Orhan is een harde. Maar - vraag aan Hennie van Bemmel - hoe praat je hem de hand uit het hoofd? „Dat zal niet zo veel moeite kosten," lachte de Arnhemmer. „In San Pellegrino was hij na drie partijen geplaatst voor de Spelen. Laten we maar stoppen, zei ik, dat is beter voor je hand. Maar hij werd boos, wilde het toernooi per se winnen - en dan praat je hem dan niet uit het hoofd."

De trainer veronderstelde, dat zijn pupil klaagde „omdat de wedstrijd voor zijn gevoel niet liep zoals de andere. Ook al hadden na die overwinning op Raul Marquez allebei zijn handen en zijn knieën vreselijk veel pijn gedaan, dan nog had je hem er niet over gehoord. Nu wel. Gaat wel over."

Klus

Juan Lemus (25) uit Pinar del Rio behoort, volgens Van Bemmel, met Felix Savon en Hector Vinent, de lichtwelter, tot de beste Cubanen van dit moment. „Het wordt een verschrikkelijke klus, hij is heel sterk, maar we zullen zien wat we er tactisch tegenover kunnen zetten."

Hij gaf alvast een hint: „Lemus valt aan, is explosief, maar pakt zo nu en dan zijn pauzes. Dat zijn de momenten, waarvan Orhan gebruik moet zien te maken." 'Zuinig boksen' heet dat in het moderne boksen, en daar had Bep van Klaveren nou echt nog nooit van gehoord.

● Orhan Delibas (rechts) dringt door de verdediging van de Brit Reid. De van origine Turkse bokser haalde de finale.

Foto: ANP

medaillestand

Land	goud	zilver	brons
GOS	42	35	23
Ver.Staten	31	32	33
Duitsland	24	19	26
China	16	22	15
Spanje	11	2	2
Hongarije	10	11	3
Zuid Korea	10	5	10
Frankrijk	8	5	14
Australië	6	8	9
Canada	6	4	6
Cuba	7	3	9
Italië	5	5	8
Gr.Brittannië	5	3	8
Roemenië	4	5	7
Japan	3	7	11
Polen	3	5	8
Tsj.Slowakije	3	2	1
Noord Korea	3	0	4
Bulgarije	2	6	5
Nederland	**2**	**3**	**6**
Kenia	2	3	2
Turkije	2	2	2
Indonesië	2	2	1
Noorwegen	2	2	1
Griekenland	2	0	0
Zweden	1	5	3
Nieuw Zeeland	1	4	4
Finland	1	1	1
Brazilië	1	1	0
Denemarken	1	0	3
Ethiopië	1	0	3
Estland	1	0	1
Litouwen	1	0	0
Marokko	1	0	0
Jamaica	0	3	1
Namibië	0	2	0
Oostenrijk	0	2	0
Zuid Afrika	0	2	0
België	0	1	2
Iran	0	1	2
Servië	0	1	2
Israël	0	1	1
Letland	0	1	1
Mexico	0	1	0
Peru	0	1	0
Taiwan	0	1	0
Slovenië	0	0	2
Argentinië	0	0	1
Bahamas	0	0	1
Colombia	0	0	1
Kroatië	0	0	1
Malaysia	0	0	1
Mongolië	0	0	1
Suriname	0	0	1

Koningin ontvangt medaillewinnaars

DEN HAAG – Koningin Beatrix heeft alle Nederlandse medaillewinnaars bij de Zomerspelen in Barcelona uitgenodigd voor een feestelijke bijeenkomst. De podiumklanten van Oranje worden dinsdagmiddag op paleis Huis ten Bosch in Den Haag verwacht.

dagwinnaars

Dertiende dag Olympische Spelen

TENNIS
Mannen dubbelspel. Goud: Becker/Stich. Zilver: Ferreira/Norval. Brons: Ivanisevic/Prpic en Frena/Miniussi.
Vrouwen enkelspel. Goud: Capriati (VSt). Zilver: Graf (Dui). Brons: Arantxa Sanchez (Spa) en Mary-Joe Fernandez (VSt).

KUNSTZWEMMEN
Finale duetten. Goud: Josephson/Josephson (VSt). Zilver: Vilagos/Vilagos (Can). Brons: Okuno/Takayama (Jap).

WORSTELEN
Vrije stijl tot 57 kg. Goud: Puerto (Cub). Zilver: Smal (GOS). Brons: Kim (NKo).
Vrije stijl tot 62 kg. Goud: Smith (VSt). Zilver: Mohammadian (Iran). Brons: Martinez (Cub).

Vrije stijl tot 82 kg. Goud: Jackson (VS). Zilver: Sjabraijlov (GOS). Brons: Khadem (Iran).

Vrije stijl tot 90 kg. Goud: Tsjadartzjev (GOS). Zilver: Simsek (Tur). Brons: Campbell.

ATLETIEK
Mannen snelwandelen 50 km. Goud: Perlov (GOS). Zilver: Mercenario Carbajal (Mex). Brons: Weigel (Dui).
Vrouwen verspringen. Goud: Drechsler (Dui). Zilver: Kravets (GOS). Brons: Joyner-Kersee (VSt).
Mannen 3000 meter steeple. Goud: Birir (Ken). Zilver: Sang (Ken). Brons: Mutwol (Ken).
Vrouwen kogelstoten. Goud: Kriveleva (GOS). Zilver: Huang (Chi). Brons: Neimke (Dui).
Polsstokhoogspringen. Goud: Tarasov (GOS). Zilver: Trandenkov (GOS). Brons: Garcia (Spa).
Vrouwen, 10.000 meter. Goud: Tulu (Eti). Zilver: Meyer (ZAf). Brons: Jennings (VSt).

SCHERMEN
Sabel equipes. Goud: GOS. Zilver: Hongarije. Brons: Frankrijk.

HOCKEY
Vrouwen. Goud: Spanje. Zilver: Duitsland. Brons: Groot-Brittannië.

BASKETBAL
Vrouwen. Goud: GOS. Zilver: China. Brons: Verenigde Staten.

VOLLEYBAL
Vrouwen. Goud: Cuba. Zilver: GOS. Brons: Verenigde Staten.

KANO
Mannen K1 500 meter. Goud: Kolehmainen (Fin). Zilver: Gyulay (Hon). Brons: Holmann (Noo).
Mannen K2 500 meter. Goud: Bluhm/Gutsche (Dui). Zilver: Freimut/Kurpiewski (Pol). Brons: Rossi/Dreossi (Ita).
Mannen C1 500 meter. Goud: Buchalov (Bul). Zilver: Slivinski (GOS). Brons: Heukrodt (Dui).
Mannen C2 500 meter. Goud: Masseijov/Dovgalenok (GOS). Zilver: Papke/Spelly (Dui). Brons: Marinov/Stojanov (Bul).
Vrouwen K1 500 meter. Goud: Schmidt (Dui). Zilver: Koban (Hon). Brons: Dylevska (Pol).
Vrouwen K2 500 meter. Goud: Portwichj/Von Seck (Dui). Zilver: Gunnarsson/Andersson (Zwe). Brons: Koban/Donusz (Hon).

ROLHOCKEY
Demonstratiesport. Goud: Argentinië. Zilver: Spanje. Brons: Italië.

Meer kans op tekenbeet door aanhoudend warme weer

BRUNSSUM – Bij Staatsbosbeheer in Driebergen komen de laatste weken meer klachten binnen van mensen die gebeten zijn door een teek. Dat zegt woordvoerder K. Rypkema, die als oorzaak het voortdurende warme weer noemt. Daardoor gaan meer mensen naar de bossen. Ook op de Brunssummerheide zijn enige tijd terug wel eens teken gesignaleerd. Een tekenbeet kan de Ziekte van Lyme veroorzaken, die een ernstig verloop kan hebben.

„Teken hebben bloed van zoogdieren nodig om zich voort te planten. Op de Veluwe en in de Achterhoek komen dus meer teken voor dan elders, want vooral reeën en herten zijn ideale gastadressen voor teken. Met het warme weer zoeken meer mensen de bossen op, waardoor de herten verstoord worden en gaan lopen. De teken verspreiden zich daardoor meer dan normaal het geval is, zodat er ook een grotere kans is gebeten te worden," aldus Rypkema.

Wie door een besmette teek gebeten wordt, merkt dat drie tot veertien dagen na de beet. Er onstaat een grote, witte, harde plek op de huid en men voelt zich grieperig. De huisarts kan de verschijnselen met anti-biotica bestrijden. Zelfs in het laatste stadium van de ziekte, als er gewrichtsontsteking en hersenvliesontsteking optreedt is de ziekte volgens Rypkema goed te genezen.

„Het beste advies is gewoon op de paden te blijven. Wie bramen of bosbessen wil plukken, moet zorgen het lichaam goed te bedekken en een hoedje te dragen, want teken laten zich vooral uit bomen op het hoofd vallen. Wie later toch jeuk voelt en een duidelijk bobbeltje kan de teek met een watje met alcohol verdoven en eruit trekken. De wond moet ontsmet worden."

Rypkema benadrukt dat de meeste teken geen dragers van de Ziekte van Lyme zijn. Snel handelen na een beet voorkomt bovendien besmetting.

Gemeenteraad wil gebouw ter beschikking ste

Heerlens initiatief opvang ontheemde

Van onze verslaggever

HEERLEN – Binnen de Heerlense gemeenteraad is het initiatief genomen om in ging van de stad Leiden opvangcentrum in te r voor ontheemden uit het malige Joegoslavië. fractieleider Arie Kuijp dit initiatief ontwik heeft vanmorgen al ee sprek met burgemeester van Zeil over de eventue vang. „Dat kan door d meente Heerlen geb maar beter nog in Str westelijk verband," zegt per.

De beelden die gisteren via d visie getoond werden van d centratiekampen in Bosnië leed dat de bevolking daar aangedaan, waren voor Kuijp leiding telefonisch contact nemen met de andere fracti zitters in de raad.

„Ik hoorde ook dat de gem Leiden een gebouw ter beschi heeft gesteld voor de opvan ontheemden uit het vroegere slavië. Ik vind dat we hier he moeten doen. We mogen niet toezien, ik kan dat in ieder niet. Er moet iets gebeuren. D vind ik dat ook Heerlen, maar nog het Streekgewest Oo Zuid-Limburg, een gebouw schikking moet stellen voor vang van de vluchtelingen."

Ondersteuning

Alle fractievoorzitters onder den het idee van Kuijper. „ de Socialistiese Partij kon i bereiken. Maar ik ga ervan u ook deze fractie het er mee ee zegt Kuijper. Op grond v raadsbrede ondersteuning v initiatief kan de PvdA-man v met burgemeester Van Zeil w beren spijkers met koppen te

De gemeente Leiden heeft gi een gebouw voor de opvang v Bosniërs ter beschikking g Leiden vindt dat de Nederland gering te weinig doet voor de heemden. Ook in Leiden we initiatief daartoe genomen do PvdA raadslid, namelijk Chris Boer.

Kuijpers blijkt al gebouwen oog te hebben voor opvang v onthemden. „Maar ik wil da eerst met de gemeente en de tuele eigenaren praten voord bekend gemaakt worden. Da me beter," aldus de fractievo ter.

Wilde paarden en runderen rondom Maasplassen

Aqua Terra richt natuurparkjes in

HERTEN – Maasplassen-eigenaar Aqua Terra gaat tweehonderd hectare landbouwgrond veranderen in natuurparkjes met wilde paarden en runderen à la Koningssteen in Thorn. De inrichting gebeurt in samenspraak met de stichting Ark en het Limburg Landschap.

De natuurgebieden worden in Midden-Limburg gerealiseerd langs het Lateraalkanaal en de weg naar Oolderhuuske (30 hectare), de Leeuwer Horst nabij Asselt (60 hectare), de Oolderplas (40 hectare), de Rijckelse Bemden (50 hectare) en nabij de Asseltse Plassen (20 hectare). Ook het bestaande natuurpark Koningssteen (50 hectare) in Thorn blijft bestaan.

Het is de bedoeling om de landbouwgrond, die momenteel nog in gebruik is als weiland, te laten begroeien met wat spontaan uit zaad opkomt. Eventueel wordt hier en daar een boom of struik geplant. Ook is het de bedoeling om er Heckrunderen en Konickspaarden in te zetten als begrazers.

Aqua Terra-directeur Harrie Baggen zei gisteren dat de gronden niet worden verhuurd of verpacht. „We zullen deze terreinen zelf blijven exploiteren", zegt hij.

„De gebieden worden ingericht naar het voorbeeld van Koningssteen. Dat project imponeert. Ook onze klanten waarderen dat gebied ten zeerste. Om die reden gaan we ook de natuurterreinen uitbreiden", aldus Baggen. Aqua Terra wil zelf een beheerder aantrekken voor de natuurgebieden.

Onderhoud

Baggen wijst het recente verwijt van de provincie dat Aqua Terra de bestaande natuurgebiedjes rond de grindplassen niet goed zou onderhouden af.

„Dat is een verschil van inzicht", zegt hij. „De provincie heeft inderdaad een onderhoudsplan gemaakt. Aan de hand van dat plan gaan ambtenaren van de provincie inspecteren. En dan blijkt inderdaad dat we niet overal maaien en de bomen opsnoeien. Maar de natuurmensen, die vinden dat prima. Die zeggen dat het moet zoals wij het nu doen. Een boom mag best met de takken in het water hangen. Maaien van gras hoeft heus niet overal. Bovendien moeten ze hun inspecties niet 's winters houden als er net hoogwater is geweest en de oevers vol liggen met drijfvuil. Laat ze maar eens net voor het seizoen komen. Dan hebben we alles pico bello," aldus Baggen.

● *Ook in Limburg zijn de campings overvol.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Folders tegen Mariaverering verspreid

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De stichting 'In de Rechte Straat', onder leiding van de dominee Toon Vanhuysse, heeft gisteren in Maastricht huis aan huis folders verspreid, waarin ze zich fel keert tegen de Mariaverering. Daarover toonde de classis Limburg, een federatie tussen de Nederlandse Hervormde kerk en de Gereformeerde Kerken in Limburg, zich eerder zeer ontstemd. „Wij, als federatie, distantiëren ons met klem van de stichting", aldus dominee F.W. Oosterwijk, predikant in de St. Janskerk in Maastricht.

Het rondleiden van het beeld 'de Sterre der Zee' berust volgens de stichting op bijgeloof en doet tekort aan de verering van Christus.

'In de Rechte Straat' werd opgericht door de voormalige roomskatholieke priester H.J. Hegger. Hij bekeerde zich tot het protestantisme en was als dominee werkzaam in Dendermonde in België. In 1979 onttrok hij zich aan de Nederlandse Gereformeerde Kerk.

Los van het feit dat Hegger sindsdien niet meer als dominee bij de Gereformeerde Kerk staat ingeschreven, vreest de federatie dat de 'goede verstandhouding' tussen protestanten en katholieken onder de actie te lijden heeft. „Als protestanten vormen wij in Limburg toch al een kleine minderheid", aldus Oosterwijk. „Als je met een kleine groep bent, temidden van een overgrote meerderheid, moet je zorgen dat die kleine gemeenschap hecht blijft. Anders blijf je nergens."

Heel goede bezetting in Limburg

Vakantiehuisjes en campings vol

Van onze redactie economie

MAASTRICHT – Campings en bungalowparken in Nederland zitten momenteel bomvol. Het Nederlands Bureau voor Toerisme meldt dat 95 procent of meer van de kampeerplaatsen bezet is. Vakantiehuisjes zijn eveneens vrijwel alle gevuld en de belangstelling voor trekkershutten is zo groot dat niet iedere gegadigde terecht kan. Alleen de duurdere hotels hebben nog ruimte voor gasten.

De meeste vakantievierders, zegt het NBT, zijn Nederlanders erop uit in eigen land. Duitsers, Fransen, Britten, Italianen en Spanjaarden completeren, in deze volgorde, de top zes van verschillende nationaliteiten. Het bureau enqueteerde 75 toeristisch en/of recreatieve bedrijven.

Het allervolst zijn momenteel de Waddeneilanden, op de voet gevolgd door de campings en vakantieparken aan de kust. Op het eiland Texel is een noodcamping ingericht. Toeristen op weg naar de eilanden wordt, op mededelingborden, aangeraden te reserveren.

De twee grootste bungalowbedrijven Center Parcs en Gran Dorado spreken van 'topdrukte'. In de provincie Groningen zijn vooral de campings aan het water zeer in trek. Verschillende VVV's melden dat de vraag het aanbod in een aantal gevallen overtreft.

In Limburg - de meest populaire vakantiebestemming van de Nederlander - is sprake van een zeer goede bezetting tot eind augustus. De provinciale VVV Brabant meldt dat de fietsvakantie een ongekende populariteit geniet. In de Gooi- en Vechtstreek zitten veel fietsende Duitsers en Zwitsers voor 'een rondje IJsselmeer'.

De Stichting Toerisme in Den Haag zegt dat het 'beslist drukker' is dan in 1991. „Toen hadden we nog de nawerking van de Golfoorlog. Nu hebben we ontzettend veel aanloop door het prachtige zomerweer, gekoppeld aan de Floriade en veel dagbezoek aan stad en strand".

Attractieparken

Het mooie zomerweer brengt ook veel dagjesmensen op de been. Attractieparken melden bezoekersaantallen die boven de verwachtingen liggen. Het Noorder Dierenpark in Emmen noteerde op 4 augustus een record van 22.000 mensen. De Floriade zag sinds de opening op 10 april bijna 2,2 miljoen de toegangspoort passeren. De Efteling kreeg er inmiddels zo'n 1,5 miljoen binnen.

Fiscus jaagt zwart gokge

MAASTRICHT – De fiscus st najaar de jacht op verzwegen gelden. Het gaat om een land actie, die gisteren is aangeko in het blad „Horeca". Het ver den bestaat dat horeca-on mers en gokexploitanten de jaarlijks miljoenen door de ne ren.

Dit voorjaar liet minister Kok al er via tal van acties een aa lijk bedrag aan niet-geïnde bel boven water moest komen.

Uit een voorlopige actie in Ve de belastingdienst daar geb dat de opgegeven opbrengste gokautomaten een kwart hoge gen dan vorig jaar.

Topdrukte in broeierige collegezalen van de zomerscholen

Liever in de schoolbanken dan dagje aan het strand

DOOR BEN MAANDAG

MAASTRICHT – De wind waait bij vlagen hard door het zolderraam naar binnen. Warm is het, onder de bruine hanebalken van het als collegezaal ingerichte vertrek op de bovenverdieping van gebouw Felix Meritis, het voormalige Shaffy-theater aan de Keizersgracht in Amsterdam. Er wordt gegeeuwd. Met telkens afdwalende ogen en gedachten proberen de deelnemers aan de cursus 'Europe on its way' bij de les te blijven. Wat zijn dat voor mensen, die de voorkeur geven aan de collegezaal boven het strand? Die het dictaatcahier verkiezen boven de buitenlucht?

Voor het derde achtereenvolgende jaar wordt in Amsterdam de Summer University gehouden, een reeks cursussen met onderwerpen variërend van 'Nieuwe ontwikkelingen in de bestudering van de 17e eeuwse Nederlandse kunst' tot 'Nieuwe concepten in electrotherapie'. De zomeruniversiteit is een succes. Ruim 600 deelnemers dit jaar, zo klinkt het verheugd bij de organisatie.

Zomerscholen, summer schools, summer universities. Leren tijdens de zomermaanden. De gewoonte is overgewaaid uit de Verenigde Staten. De faciliteiten van school of universiteit staan in de zomer toch te verstoffen, dus waarom daarvan niet gebruik gemaakt?

Zomerleergangen zijn ook aan de gang in Maastricht en Utrecht, waar 350 deelnemers meedoen aan dertien cursussen. Intensieve lessen Nederlands, maar ook een leergang 'Carillonspelen'. In het Haagse Vredespaleis worden elk jaar cursussen in de rechtswetenschappen gegeven.

Europa-freak

Wie komt daar nou op af, zo midden in de zomer? „Tja", zegt Lucas Westerhof (23) uit Zoetermeer. „Ik werk bij de provincie Zuid-Holland, op het EG-coördinatiepunt. De provincie heeft me hierheen gestuurd, maar ook al was dat niet gebeurd, dan was ik hier toch komen kijken. Ik ben namelijk nogal een Europa-freak".

Veel Nederlandse cursisten bezoeken de zomeruniversiteit vanwege hun werkgever, die het vaak niet onaanzienlijke bedrag aan inschrijfgeld neertelt. Voor deze cursus Europa bijvoorbeeld 750 gulden. Er zijn ook nogal wat deelnemers uit het buitenland, uitgestuurd van een beurs op zak van het Nederlandse ministerie van buitenlandse zaken. Om eens over de grenzen van hun eigen land te kijken.

En verder zwoegen er nog studenten, uit binnen- en buitenland, al dan niet met een beurs. Tatyana Kaboulova bijvoorbeeld, uit Oezbekistan. Logeert hier al een tijdje bij Nederlandse vrienden en verdiept zich nu in het verenigd Europa. „Voor mij was deze cursus veruit het interessantst", zegt ze. „Het gaat er mij vooral om hier contacten te leggen met mensen, liefst zakenmensen, zodat mijn land daarmee voordeel kan doen".

Luisteren

Het blijft warm in de collegezaal. Professor Pinder, afkomstig uit Engeland, maar werkzaam in Brugge, zet uiteen hoe het met de Europese gedachte tot stand is gekomen is. Hij heeft het over Schuman, over de 'Maastricht treaty'. Binnenwaaiend geluid van brommers, van klingelend klokkenspel, rumoer van de stad op z'n zomers dringt Pinders sonore stem naar de achtergrond.

Ruim veertig deelnemers, meer dan de helft vrouwen, zitten achter de tafels, in een grote kring. In het midden snakt een geelrood-oranje bos bloemen naar adem. Korte broeken, sandalen, gympen, gemakkelijke zomerkleding - er valt slechts een enkele stropdas te bekennen. Pinder haalt uit naar zijn landgenote, mevrouw Thatcher, die Europa weinig goeds heeft gedaan. Tatyana Kaboulova en Lucas Westerhof luisteren toe. Maken zo nu en dan een aantekening.

„Ik hoef niet zo nodig op het strand te liggen", zegt Tatyana. Ze is ruim veertig jaar geleden geboren in de tweede stad van Oezbekistan, Samarkand. Daar volgde ze ook haar studie. In Tasjkent deed ze het conservatorium, in Sint Petersburg schreef ze haar proefschrift. Nu geeft ze les in haar geboorteplaats, Engels en muziek.

Ze heeft gemerkt dat er na het zelfstandig worden van Oezbekistan wel het een en ander veranderd. „Vooral in cultureel opzicht. Meer aandacht voor andere talen dan Russisch. Oezbekistan kijkt om zich heen. Alles is daar zoveel anders dan hier. Je kan het niet vergelijken", ze.

Ze ontmoette in haar vaderla een paar Nederlanders, die e kunstexpositie wilden organi ren. Ze werd hun tolk. vriendschap reulteerde in h huidige bezoek aan Nederla

En opeens zit-ze in de hitte cursus te volgen. „Het versc tussen Nederland en Oezbek tan was geen cultuurschok" ze. „Ik heb veel gelezen over westerse cultuur. Dit was proef op de som".

Professor Pinder discussie met wat deelnemers over houding van de EG jegens burgeroorlog in voormalig J goslavië. Als Europeanen ten we ons schamen over wat daar allemaal gebeurt, zegt Pi der. Er zijn niet veel vragenst lers meer. Het is ook al laat in middag, ten gaan half zes. wacht de deelnemers nog een ciaal/cultureel programma. K nen ze meedoen aan een spel en uitvoering bekijken van dansgroep.

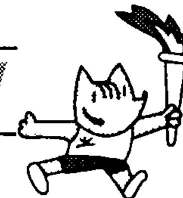
„Er zat niet zo veel nieuws in zegt Lucas Westerhof, de houten trappen afdalend beneden. „Het meeste wat vertelde was al wel bekend". cas ziet deze cursus als aanloo voor zijn studie in Leiden, mee hij volgende maand begin Naast z'n werk bij de provincie

Ervaring

Hij heeft ervaring met zomero leidingen. In de Verenigde St tuur volgde hij ooit een zomer cursus Engels. Duurde enke minuten. „Och, „Ach, vind het niet erg een jaartje kantie over te slaan. Trouwen ik had er dit jaar ook helema geen geld voor".

● *De leerlingen Lucas Westerhof en Tatyana Kasboulova voor het gebouw van de Amsterdamse zomeruniversiteit. „Niet erg eens een vakantie over te slaan."* Foto: GPD/ROLAND DE BRUIN

Titel voor Spaanse hockeysters

RRASSA – Het olympisch hocgoud voor de vrouwen is tehtgekomen bij de Spaanse ploeg in de finale met 2-1 van Duitsd won. De winnende treffer am met een fraaie tip van de k van Elisabeth Maragall. In de ste tien minuten hadden Carmen rea en Franziska Hentschel geord uit strafhoekslagen.

n beste wedstrijd was het niet, l een spannende voor de tienduid toeschouwers, onder wie de aanse koninklijke familie met an Carlos, Sofia en hun zeilende on Felipe. Het brons werd verrd door Groot-Brittannië dankde zege van 4-3 op Zuid-Korea. ide duels konden niet worden slist in de reguliere speeltijd van minuten. Er moest een slopende rlenging van een half uur aan te s komen.

Medaille geweigerd

BARCELONA – Worstelaar Elmadi Jabraijlov heeft de zilveren olympische medaille geweigerd. De sportman uit het Gemenebest van Onafhankelijke Staten protesteerde daarmee tegen de beslissing van de scheidsrechters. Jabraijlov verloor in de verlenging (6.54 minuten) met 0-1 de finale in de klasse tot 82 kg van de Amerikaan Kevin Jackson. Tijdens de reguliere tijd had hij onmiskenbaar een punt gescoord, maar de jury dacht daar anders over. Jabraijlov was zo boos over de beslissing, dat hij niet op het podium wilde verschijnen. Huilend verscheen hij toch, maar eenmaal op het ereschavot, weigerde hij de medaille.

Katrin Krabbe werkt mee aan onderzoek

EUBRANDENBURG – Een ag na de schuldbekentenis an trainer Thomas Springtein hebben Katrin Krabbe n haar teamgenoten Breuer n Derr de Duitse Sportbond fficieel op de hoogte gesteld an hun dopegebruik. Het berapte trio gaf schriftelijk toe et verboden middel clenbuerol te hebben geslikt. Het rietal beloofde volledige meewerking aan het onderzoek an de Duitse Sportbond.

e drie atletes bevestigden, dat ze anaf 16 april het medicijn Spiroent hebben ingenomen. Het middel, dat in principe bestemd is voor stmapatiënten, bevat clenbuterol. Die anabole stof helpt onder andere bij de omzetting van vet in spieren.

Het trio wacht een schorsing van vier jaar. De Duitse Sportbond beadrukte, dat geen enkel excuus voor het gebruik van clenbuterol zal worden geaccepteerd. Eerder deze week liet de omstreden coach Springstein weten, dat hij het middel aan zijn atletes had gegeven in de veronderstelling dat het niet op de dopinglijst voorkwam.

Advocaat

Krabbe en Breuer moeten overigens op zoek naar een nieuwe advocaat. Reinhard Rauball, de jurist die het duo in het eerste schandaal rond de vermeende fraude met urinestalen succesvol verdedigde, heeft de nieuwe opdracht geweigerd. „Ik zal nooit meer een dopingzaak behandelen," verklaarde de Duitser. „De eerste kwestie heeft ruim vier maanden geduurd. De strijd heeft bloed, zweet en tranen gekost. Ik heb geen zin in een nieuwe lijdensweg."

'Hoogwerker' vlucht uit stadion na dramatisch optreden in finale

Boebka maakt rare sprongen

Barcelona '92

BARCELONA – Zijn polsstok is keihard, maar zijn hart is week. Sergej Boebka dacht een monopolie op tophoogtes en wereldrecords te bezitten, maar blijkt ook slechts een mens van vlees en bloed te zijn. De polsstokvirtuoos faalde om onverklaarbare redenen hopeloos. Tweemaal wierp hij de dwarsligger af op de aanvangshoogte van 5.70 en eenmaal bij zijn ultieme lancering op 5.75 meter. Het drama Boebka was compleet.

Problemen met de aanloop, de draaiende wind, de stok en de opspelende zenuwen. Sergej Boebka, die landgenoot Tarasov goud zag winnen met 5.80 meter, had genoeg excuses in voorraad. Een gelouterd atleet van zijn kaliber moet echter onder alle omstandigheden kunnen presteren. Angst voor de dopingcontrole en het ontbreken van prijzengeld op de Spelen zouden wellicht een betere verklaring voor zijn prutserige optreden kunnen zijn.

Tijdnood

Slechts eenmaal eerder permitteerde de 28-jarige trapezewerker zich een dergelijk malheur, toen hij bij het EK in Split genoegen moest nemen met de zesde plaats. In alle andere grote finales waarin hij sinds 1983 aantrad, had hij met overmacht gezegevierd. „Misschien heb ik mijn sprongen te lang voorbereid," sprak een ontluisterde Boebka, die tweemaal in tijdnood kwam. „Het leek alsof de seconden sneller wegtikten dan normaal. Het zouden uiteraard ook de zenuwen geweest kunnen zijn. De grootste fout heb ik echter gemaakt door bij de laatste aanloop een te zachte polsstok te gebruiken."

Ex-coach Petrov hekelde al eens de instelling van Boebka. „Hij denkt nu dat hij de beste is, dat hij daarom niet meer zo hard hoeft te werken." Misschien ook dat de Oekraïner de competitie in Barcelona schromelijk heeft onderschat. Of was het zijn psycholoog Rudolf Zagrainov, die in een grijs verleden schaker Kasparov van haptonomische hulp voorzag, die heeft gefaald? Het blijft slechts gissen. Boebka, die op een hels fluitconcert werd getracteerd, weigerde verder elk commentaar en spoedde zich naar huis.

Sergej Boebka maakt wel eens vaker rare sprongen, maar dan meestal buiten de piste. Hij voelde zich ooit een echte 'Berliner'. In ruil voor heel veel centen liet hij zich als

door FRANS DREISSEN

promotor voor het karretje spannen van olympisch kandidaat Berlijn. Hij vertoont zijn kunstjes op het marktplein en in het circus. Zolang de hoogwerker er maar goed geld mee verdient. Kameleon Boebka verruilt meerdere malen per week zijn trainingsoutfit voor het kostuum van een zakenman.

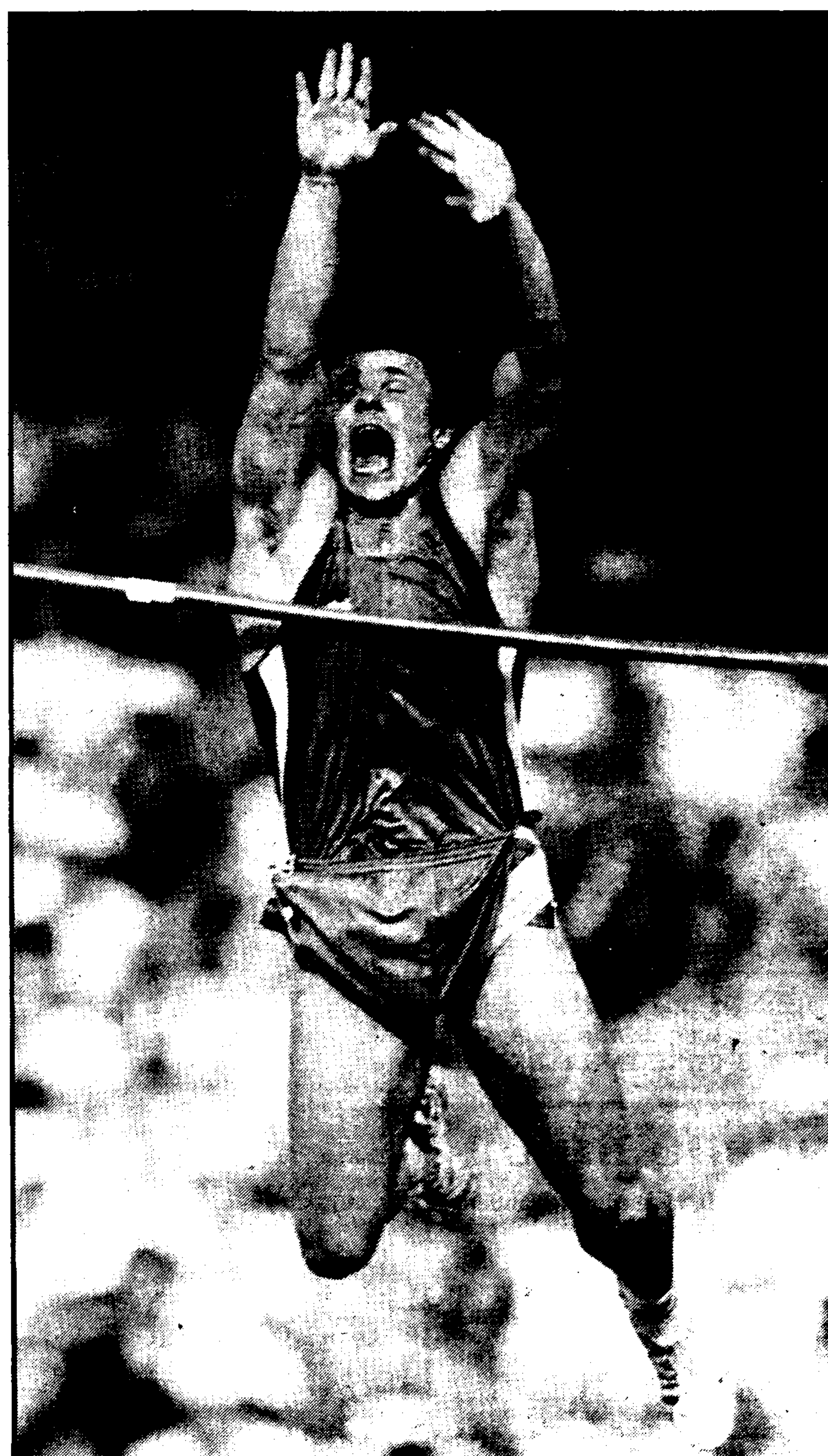
Toekomst

De trapezewerker hoeft zich in tegenstelling tot veel andere sporters uit het GOS geen hoofdbrekens over zijn toekomst te maken. Hij verdient kapitalen met de polsstok: 50.000 dollar startgeld, 50.000 dollar per wereldrecord en 100.000 dollar bonus van sponsor Nike. De kassa blijft rinkelen voor de 'Spoetnik', zoals Boebka zichzelf graag noemt. Ook na de flagrante misrekening van gisteravond.

Tuul loopt in het oog

BARCELONA – Eén deelnemer aan de olympische marathon is al blij dat hij zijn concurrenten morgen kan zien. De 33-jarige Pyambuu Tuul uit Mongolië kreeg vorig jaar het licht in zijn ogen terug dat hij op 20-jarige leeftijd verloor. „Ik vond een nieuwe toekomst," zegt hij. „Dankzij de marathon. Hardlopen is een speciaal deel van mijn leven." Zijn tocht naar de Montjuich loopt Tuul dan ook om er bij te zijn, niet om te winnen. Als de eerste atleet de finish passeert, zal hij pas halfweg zijn.

Zijn persoonlijk record staat op 3 uur en 40 minuten, gevestigd in de eerste marathon die hij zonder gids kon afleggen. Een recreantentijd, de besten hebben iets meer dan twee uur nodig. „Mijn taak is slechts deelnemen," aldus Tuul, onbevangen vanachter zijn dikke brilleglazen.

● *Favoriet in de vrije val: Sergej Boebka.* Foto: REUTER

Toonstra eenzaam op tien kilometer

BARCELONA – Christien Toonstra had gehoopt op een plaats bi de eerste tien en heel even gedach aan een bij de top zes. Haar wen ging niet in vervulling. De atlete ui Velsenbroek finishte als elfde ir 31,47,38 slechts 3,83 seconden bo ven haar nationale record. „Ik het alles alleen moeten doen", hijgd Toonstra uit na de race. „De final was te zwaar." Drie atletes beheer sten de tien kilometer finale van d vrouwen, die voor de tweede maa op het olympisch programm stond: de Schotse Liz McColgan, d Zuidafrikaanse Elana Meyer en d Etiopische Derartu Tulu. Tulu liep tot de laatste ronde in het spoor van Meyer, die haar enkele malen ge baarde de leiding over te nemen. D twintigjarige Tulu verschool zich echter. Bij het ingaan van de laatst ronde nam zij afstand. Meyer had totaal geen antwoord op de versnel ling en raakte in de laatste 400 me ter meer dan vijf seconden kwij aan de winnares van het goud.

Ghana met tien man naar brons

BARCELONA – Het voetbalteam van Ghana heeft bij de Olympische Spelen de eerste medaille voor hun land gewonnen. In de strijd om het brons versloeg de Afrikaanse for matie Australië met 1-0. Ghana beëindigde het teleurstellende due met tien man. Twee minuten voor tijd kreeg Qaye zijn tweede gel kaart wegens tijdrekken.

Volleybalgoud voor Cubaansen

BARCELONA – De Cubaanse volleybaldames hebben de smadelijke nederlaag, die de heren leden tegen Oranje, uitgewist. Met 3-1 wonnen de Cubaansen in de finale van het olympisch volleybaltoernooi van de dames van het GOS en pakten daarmee het goud.

Harold ging diep en ver

BARCELONA – Dodelijk vermoeid, maar voldaan. Zelden eerder had snelwandelaar Harold van Beek zo diep in zijn reserves moeten tasten. De systeemontwerper uit Waddinxveen legde uiteindelijk beslag op de eenendertigste en voorlaatste plaats. „Het parcours was ongelooflijk zwaar. Mijn eerste inzinking had ik al na tien kilometer. Na veertig kilometer kreeg ik last van een beknelde pees in mijn voet. Ik had niet gedacht dat ik de finish zou halen," sprak Van Beek.

De winst was voor Andrej Perlov uit het GOS. Zilver en brons gingen naar respectievelijk de Mexicaan Carlos Mercenario en de Duitser Ronald Weigel.

Vrouwen GOS verslaan China

BADALONA – De winnaar van het olympisch basketbaltoernooi bij de vrouwen is bekend. Het GOS zegevierde in een enerverende finale met 76-64 over de basketbaldames van China die genoegen moesten nemen met het zilver.

● *Jacqueline Poelman (midden) vuurt Karin de Lange aan, die als voorlaatste loopster met het stokje aan de haal gaat. Vergeefse moeite. Nederland bleef steken in de halve finales.* Foto: ANP

Estafetteploeg stokt

BARCELONA – Een auto zonder startmotor is moeilijk op gang te krijgen. De Nederlandse vrouwen estafetteploeg moest dat aan het begin van de avond ervaren. Nadat eerder deze week Nelli Cooman geblesseerd naar Nederland was teruggekeerd, bleek met Karen van der Kooij ook de tweede startmotor niet naar behoren te functioneren. De Haagse atlete als reserve naar Barcelona afgereisd, verscheen met een zwaar ingepakt linkerbovenbeen aan de start.

Zij had bij de eerste training in de nieuwe samenstelling een verrekking in het linker-bovenbeen opgelopen. „Wij waren al blij dat wij konden lopen," aldus Karin de Lange, de natuurlijke leidster van het viertal. „Wij zouden bij de warming up beslissen of het verantwoord was Karen van der Kooij te laten lopen. Dankzij het feit dat zij zwaar was ingetaped lukte dat. Maar je kon natuurlijk niets verwachten. Daarom ben ik blij dat wij met 43,91 seconden toch nog een redelijke tijd liepen."

Het viertal Van der Kooij, Poelman, De Lange en Huybrechtse kwam na afloop wat lacherig in de catacomben van het stadion. Het kwartet was blij in elk geval te hebben kunnen deelnemen. Petra Huybrechtse: „Wanneer het bij het inlopen mis was gegaan, dan waren wij helemaal voor niets hier geweest."

Het viertal heeft zich in elk geval geplaatst voor het WK, dat komend jaar augustus in Stuttgart wordt gehouden. De atletiek unie heeft bepaald dat iedereen, die in Barcelona bij de eerste twaalf eindigt, verzekerd is van een plaats in de ploeg voor Stuttgart. De estafetteformatie heeft dat te danken aan het feit dat slechts veertien landen deelnamen aan de aflossingswedstrijd. Daarom waren de series van gistermorgen reeds geschrapt.

Nederland eindigde als zevende in zijn serie, maar kreeg later de zesde plaats omdat het team van de Ivoorkust werd gediskwalificeerd. In totaal bezette Oranje de elfde plaats.

Jamaica bracht met Freeman, Cuthbert, Duhaney en Ottey de beste tijd op de klokken: 42,28 seconden.

olympische cijfers

ATLETIEK

Vrouwen 4 x 100 meter, series (eerste drie en twee tijdsnelsten naar halve finales). Eerste serie: 1. GOS 42,42, 2. Verenigde Staten 42,50, 3. Duitsland 43,32, 4. Australië 43,49. Tweede serie: 1. Jamaica 42,28, 2. Nigeria 42,39, 3. Frankrijk 42,58, 4. Cuba 43,51, 6. Nederland (Van der Kooy/Poelman/De Lange/Huijbrechtse) 43,91.

Vrouwen 4 x 400 meter, series (eerste drie en twee tijdsnelsten naar finale), eerste serie: 1. Verenigde Staten 3.22,29, 2. Jamaica 3.25,55, 3. Australië 3.25,68, 4. Canada 3.26,09. Tweede serie: 1. GOS 3.22,91, 2. Groot-Brittannië 3.25,20, 3. Duitsland 3.26,25, 4. Portugal 3.29,38.

Vrouwen 10.000 meter, finale: 1. Tulu 31.06,02, 2. Meyer 31.11,75, 3. Jennings 31.19,89, 4. Zhong 31.21,08, 5. McColgan 31.26,11, 6. Wang 31.28,06, 7. Pippig 31.36,45, 8. St. Hilaire 31.38,04, 9. Kimaiyo 31.38,91, 10. Hunter 31.46,49, 11. Toonstra 31.47,38, 12. Maki 31.55,06, 13. Dias 32.03,93, 14. Igarashi 32.09,58, 15. Slegers 32.14,17, 16. Munerotto 32.37,91, 17. Lorupe 32.53,09, 18. Moreda 34.05,56.

Vrouwen kogelstoten, finale: 1. Krivelева 21,06 meter, 2. Huang 20,47, 3. Neimke 19,78, 4. Laza 19,70, 5. Zhou 19,26, 6. Mitkowa 19,23, 7. Storp 19,10, 8. Pavlitsj 18,69, 9. Lisovskaja 18,60, 10. Danilczyk 18,29, 11. Pagel 18,24, 12. Zhen 17.81.

Vrouwen verspringen, finale: 1. Drechsler 7,14 meter, 2. Kravets 7,12, 3. Joyner-Kersee 7,07, 4. Medvedeva 6,76, 5. Dulgheru 6,71, 6. Moechailova 6,68, 7. Couch 6,66, 8. Echols 6,62, 9. Tiedtke 6,60, 10. Hyacinth 6,52, 11. Karczmarek 6,41, 12. Pytelewska-Nielsen 6,06.

Mannen 4 x 100 meter, series (eerste drie en vier tijdsnelsten naar halve finales), eerste serie: 1. Cuba 38,81, 2. Verenigde Staten 38,95, 3. Japan 39,16, 4. Mexico 39,77, 5. Togo 39,77, 6. Ivoorkust 40,02. Tweede serie: 1. Frankrijk 39,49, 2. GOS 40,07, 3. Sierra Leone 40,11. Derde serie: 1. Canada 39,34, 2. Groot-Brittannië 39,86, 3. Oostenrijk 39,86, 4. Ghana 40,11. Vierde serie: 1. Nigeria 38,98, 2. Spanje 39,60, 3. Thailand 39,91. **Halve finales** (eerste vier naar finale), eerste serie: 1. Verenigde Staten 38,14, 2. Cuba 38,49, 3. GOS 38,69, 4. Japan 38,81. tweede serie: 1. Nigeria 38,21, 2. Groot-Brittannië 38,64, 3. Oostenrijk 39,34, 4. Ivoorkust 39,46.

Mannen 4 x 400 meter, series (eerste twee en twee tijdsnelsten naar finale), eerste serie: 1. Trinidad Tobago 3.01,05, 2. Groot-Brittannië 3.01,20. Tweede serie: 1. Cuba 2.59,13, 2. Verenigde Staten 2.59,14, 3. Kenia 2.59,63, 4. Nigeria 3.00,39. Derde serie: 1. Brazilië 3.02,09, 2. Italië 3.02,28.

3000 meter steeple, finale: 1. Birir 8.08,84, 2. Sang 8.09,55, 3. Mutwol 8.10,74, 4. Lambruschini 8.15,52, 5. Brand 8.16,60, 6. Hanlon 8.18,14, 7. Diemer 8.18,77, 8. Brahmi 8.20,71, 9. Van Dijck 8.22,51, 10. Khattabi 8.23,82, 11. Lopez do Carmo 8.25,92, 12. Vera Rebollo 8.26,35.

Mannen snelwandelen, 50 km: 1. Perlov 3.50,13, 2. Mercenario Carbajal 3.52,09, 3. Weigel 3.54,39, 4. Spitsin 3.54,39, 5. Mrazek 3.55,21, 6. Gauder 3.56,47, 7. Kononen 3.57,21, 8. Rodriguez-Lopez 3.58,26, 9. Gospedra 3.58,41, 10. Garcia Bragado 3.58,43, 11. Johansson 3.58,56, 12. De Gaetano 3.59,13, 31. Van Beek 4.24,18.

Polsstokhoogspringen, finale: 1. Tarasov 5,80 meter, 2. Trandenkov 5,80, 3. Garcia 5,75, 4. Tarpenning 5,75, 5. Volz 5,65, 6. Peltoniemi 5,60, 7. Collet 5,55, 8. Krasnov 5,40, 9. Bagyula 5,30, 10. Ruiz 5,30.

HANDBAL

Vrouwen, om vijfde plaats: Oostenrijk - Verenigde Staten 26-17 (11-6).

Mannen, om elfde plaats: Egypte-Brazilië 24-24 na twee verlengingen (22-22, 19-19, 10-8). Egypte wint na strafworpen: 3-0; om negende plaats: Tsjechoslowakije-Duitsland 20-19 (11-8); om zevende plaats: Roemenië-Hongarije 19-23 (13-9); om vijfde plaats: Spanje - Zuid-Korea 36-21 (18-10).

HOCKEY

Mannen, om negende plaats: Malaysia-GOS 4-3 (2-2), om elfde plaats: Argentinië-Egypte 7-3 (5-2).

Vrouwen, om derde plaats: Groot-Brittannië - Zuid-Korea 4-3 na verlenging (3-3, 1-2). Finale: Spanje-Duitsland 2-1 na verlenging (1-1, 1-0). 8. Barea 1-0, 12. Hentschel 1-1, 84. Maraall 2-1. Eindstand: 1. Spanje, 2. Duitsland, 3. Groot-Brittanië, 4. Zuid-Korea, 5. Australië, 6. Nederland, 7. Canada, 8. Nieuw-Zeeland.

VOETBAL

Om derde plaats: Australië-Ghana 0-1 (0-1). 19. Asare 0-1. Rode kaart: Quaye (Ghana, tweemaal geel).

WORSTELEN

Finales vrije stijl, tot 57 kg: 1. Diaz, 2. Smal, 3. Yong Sik Kim, 4. Musaoglu, 5. Pawlow, 6. Cross, 7. Scheibe, 8. Dawson. **Tot 62 kg:** 1. Smith, 2. Mohammadian, 3. Martinez, 4. Wassilew, 5. Assisov, 6. Ilhan, 7. Müller, 8. Sang-Kew Shin. **Tot 82 kg:** 1. Jackson, 2. Sjabraijlov, 3. Khadem, 4. Gstöttner, 5. Lohyna, 6. Ozturk, 7. Ghita, 8. Iglesias. **Tot 90 kg:** 1. Tsjadartzjev, 2. Simsek, 3. Campbell, 4. Sukhbat, 5. Bani, 6. Vargas, 7. Garmulewicz, 8. Lombardo.

RUITERSPORT

Springen, individuele kwalificatiewedstrijd: 1. Von Rönne Taggi 0 strafpunten, 99,35 seconden, 2. Bourdy Razzia 1,25-106,15, 3. Rodrigo Pessoa Special Envoy en Götz Didi 4, 5. Beerbaum Classic Touch 4,25. Lansink Egano, Raymakers Ratina Z en Tops Top Gun e.a. waren al zeker van plaatsing bij de beste 45 combinaties voor morgen.

KUNSTZWEMMEN

Duetten, finale: 1. Josephson/Josephson 192,175 punten, 2. Vilagos/Vilagos 189,394, 3. Okuno/Takayama 186,868, 4. Kozlova/Sedakova 184,083, 5. Aeschbacher/Capron 181,795, 6. Shacklock/Vakil 179,366, 7. Both/Zwart 179,345, 8. Guan Zewen/Wang Xiaojie 177,843.

TENNIS

Vrouwen enkelspel, finale: Capriati-Graf 3-6 6-3 6-4. Eindstand: 1. Capriati, 2. Graf, 3. Arantxa Sanchez en Mary-Joe Fernandez. **Mannen dubbelspel,** finale: Becker/Stich-Ferreira/Norval 7-6 4-6 7-6 6-3. Eindstand: 1. Becker/Stich, 2. Ferreira/Norval, 3. Frana/Minuissi en Ivanisevic/Prpic.

BOKSEN

Halve finales, vlieggewicht: Gonzalez Sanchez wint van Austin, interventie scheidsrechter; Choi Chol-Su - Kovacs 10-5; finale: Gonzalez Sanchez - Choi-Chol Su. **Veder:** Tews-Soltani 11-1, Reyes Lopez-Paliani 14-9; finale: Tews-Reyes Lopez. **Lichtwelter:** Vinent Charon - Kjall 13-3, Leduc - Doroftei 13-6; finale: Vinent Charon - Leduc. **Zwaarwelter:** Delibas - Reid 8-3, Lemus Garcia - Mizsei 10-2; finale: Delibas - Lemus Garcia. **Halfzwaar:** Zaoelitsjni wint van Bares, interventie scheidsrechter; May-Bartnik 8-6; finale: Zaoelitsjni-May. **Superzwaar:** Balado Mendez-Nielsen 15-1, Igbineghu-Roessinov 9-7; finale: Balado Mendez-Igbinehu.

KANO

Mannen 500 meter K1: 1. Kolehmainen 1.40,34, 2. Gyulay 1.40,64, 3. Holmann 1.40,71, 4. Bellingham 1.40,84, 5. Kalesnik 1.40,90, 6. Liberato 1.41,98, 7. Scarpa 1.42,00, 8. Popescu 1.42,24, 9. Vieta 1.42,34. **500 meter C1:** 1. Buchalov 1.51,15, 2. Slivinski 1.51,40, 3. Heukrodt 1.53,00, 4. Knazovicky 1.54,51, 5. Pulai 1.54,86, 6. Cory Giles 1.55,80, 7. Sylvoz 1.55,96, 8. Partnoi en Jamieson, gediskwaliceerd. **500 meter K2:** 1. Bluhm/Gutsche 1.28,27, 2. Freimut/Kurpiewski 1.29,84, 3. Rossi/Dreossi 1.30,00, 4. Roman/Sanchez de Castro 1.30,93, 5. Sundqvist/Olsson 1.31,48, 6. Staal/Nielsen 1.31,48, 7. Csipes/Gyulay 1.32,34, 8. Harbold/Newton 1.33,02. **500 meter C2:** 1. Masseikov/Dovgalenok 1.41,54, 2. Papke/Spelly 1.41,68, 3. Marinov/Stoyanov 1.41,94, 4. Andriev/Juravschi 1.42,84, 5. Nielsson/Frederiksen 1.42,92, 6. Hoyer/Boivin 1.43,04, 7. Palizs/Kolonics 1.43,27, 8. Bartunek/Fibigr 1.44,70.

Vrouwen, 500 meter K1: 1. Schmidt 1.51,60, 2. Koban 1.51,95, 3. Dylewska 1.52,42, 4. Idem 1.52,78, 5. Proganter 1.53,17, 6. Goetschy 1.53,53, 7. Brunet 1.54,82, 8. Toma 1.54,84. **500 meter K2:** 1. Portwich/Von Seck 1.40,29, 2. Gunnarsson/Andersson 1.40,41, 3. Koban/Donusz 1.40,81, 4. Toma/Simion 1.42,12, 5. Herst/MaCaskill 1.42,14, 6. Dyleskwa/Urbanczyk 1.42,44, 7. Xiaoli/Menghua 1.42,46, 8. Brandstrup-Knudsen/Brandstrup/Knudsen 1.43,98.

GYMNASTIEK

Ritmische sportgymnastiek. Stand na voorronde: 1. Timosjenko 38,975 punten, 2. Skaldina 38,525, 3. Pascual 38,400, 4. Acedo 37,950, 5. Petrowa en Deleanu, beiden 37,825, 7. Popowa 37,650, 8. Oulehlova 37,475, 9. Bodak 37,450, 10. Sansadirou 37,125.

VOLLEYBAL

Mannen halve finales: Nederland-Cuba 3-0 (15-11 15-13 15-9); Verenigde Staten-Brazilië 1-3 (15-12 8-15 9-15 12-15). Finale: Nederland-Brazilië. Om vijfde plaats: Italië-Japan 3-0 (15-2 15-7 15-13). Om zevende plaats: GOS-Spanje 3-2 (16-14 12-15 15-8 5-15 15-12).

Vrouwen. Om derde plaats: Verenigde Staten-Brazilië 3-0 (15-8 15-6 15-13).

SCHERMEN

Landenwedstrijd sabel, kwartfinales: Frankrijk-China 9-5, Hongarije-Duitsland 9-3, GOS-Polen 9-2, Roemenie-Italie 8-6. Halve finales: Hongarije-Frankrijk 9-1, GOS-Roemenië 9-6. Finale: GOS-Hongarije 9-5. Om derde plaats: Frankrijk-Roemenië 9-4. Plaatsingswedstrijden: Duitsland-China 9-4, Polen-Italië 8-8; om vijfde plaats: Duitsland-Polen 9-6; om zevende plaats: China-Italië 9-7. Eindstand: 1. GOS, 2. Hongarije, 3. Frankrijk, 4. Roemenië, 5. Duitsland, 6. Polen, 7. China, 8. Italië.

ROLHOCKEY

Finale: Argentinië-Spanje 8-6. Om derde plaats: Italië-Portugal 3-2.

BASKETBAL

Vrouwen. Om vijfde plaats: Tsjechoslowakije-Spanje 58-59 (29-25), om derde plaats: Verenigde Staten - Cuba 88-74 (44-44).

Hans Smith: 'Drielandenomloop heeft recht op beter prijzenschema'

Afzien voor habbekrats

● *Coördinator Hans Smith: „Ik moet nog zien dat Erik Dekker, de winnaar van olympisch zilver, zondag als eerste de finish in Bocholtz bereikt."* Foto: CHRISTA HALBESMA

Route Drielandenomloop

BOCHOLTZ/SIMPELVELD – De route van de twaalfde Drielandenomloop voor amateurs, die zondag over een afstand van 193 kilometer wordt verreden met start en finish in Bocholtz/Simpelveld is als volgt:

Bocholtz (12.30 uur, Wilhelminastraat, Dr. Nolensstraat, Heiweg, **Bocholtzerheide**, Baneheiderweg, Nijswillerweg), **Simpelveld** (4 km, 12.35, Oranjeplein, Stationstraat, Nieuwe Gaasstraat, Dr. Ottenstraat, Stampstraat, Remigiusstraat, **Huls**, Wijnstraat), **Heerlen** (7 km, 12.42, Imstenraderweg, Sourethweg, Vrusschenhusken, Stevensweg), **Bocholtz** (13 km, 12.49, Steenberg, Zandberg, Prickart, Broek, Simpelvelderweg, Schoolstraat, Julianastraat, **eerste passage eindstreep na 17 km om 12.55 uur in Wilhelminastraat,** vervolgens Dr. Nolensstraat, Heiweg, **Bocholtzerheide,** Baneheiderweg, Nijswillerweg), **Simpelveld** (20 km, 13.00, Oranjeplein, Stationstraat, Nieuwe Gaasstraat, Dr. Ottenstraat, Stampstraat, Remigiusstraat, **Huls,** Wijnstraat), **Ubachsberg** (23 km, 13.06, Kerkstraat, Mingersborgerweg, Vrakelbergerweg), **Etenaken** (28 km, 13.13, Vijfbundersweg, Klapstraat), **Wijlre** (30 km, 13.15, Valkenburgerweg, Wielderdorpstraat, Marchierstraat, Knipstraat, Kapolder), **Wittem** (32 km, 13.17, Wittemer Allee, Rijksweg), **Gulpen** (34 km, 13.19, Rijksweg), De **Del** (36 km, 13.23, Euveremseweg), **Euverem** (37 km, 13.25), **Beutenaken** (40 km, 13.30, Slenakerweg), De Piemert (41 km, 13.33), **Hoogcruts** (42 km, 13.34, Provincialeweg, **NEDERLANDS/BELGISCHE grensovergang** bij Schilberg St. Martensvoeren), **De Planck** (44 km, 13.36), Hagelstein, Meckhof, **Hombourg** (51 km, 13.46, Rue Memorial Americain), Montzen, Henri Chapelle, Montzen, Birken, Neu-Moresnet, **Kelmis** (62 km, 14.03), Hergenrath, Astenet, Walhorn (70 km, 14.13), Merols, Eynatten, Raeren (76 km, 14.21, Hauptstrasse), **Petersgenfeld (83 km, 14.30, BELGISCH/DUITSE grensovergang),** Roetgen (84 km, 14.32), Lammersdorf, Waldsiedlung, **Rollesbroich** (98 km, 14.56), Silberscheidt (102 km, Rollesbroicher Stich, bevoorradingspost na 105 km), **Zweifall**, Vicht, **Stolberg** (120 km, 15.26), Eschweiler, Broichweiden, Euchen, **Herzogenrath** (144 km, 16.04, Aachenerstrasse, Neustrasse, **DUITS/NEDERLANDSE grensovergang), Kerkrade** (146 km, 16.07, Nieuwstraat, Domaniale Mijnstraat, Hamstraat, **Gracht**, Locht), **Heerlen** (152 km, 16.18, Beitel, Vrusschenhusken, Stevensweg), **Bocholtz** (156 km, 16.21, Steenberg, Zandberg, Prickart, Broek, Simpelvelderweg, Schoolstraat, Julianastraat, **tweede passage eindstreep na 159 km om 16.26 uur** in Wilhelminastraat, vervolgens Herver, Wijngracht, Heiweg, **Bocholtzerheide**, Baneheiderweg, Nijswillerweg), **Simpelveld** (164 km, 16.32, Oranjeplein, Stationstraat, Nieuwe Gaasstraat, Dr. Ottenstraat, Stampstraat, Remigiusstraat, **Huls** , Wijnstraat), **Heerlen** (167 km, 16.39, Imstenraderweg, Sourethweg, Vrusschenhusken, Stevensweg), **Bocholtz** (173 km, 16.48, Steenberg, Zandberg, Prickart, Broek, Simpelvelderweg, Schoolstraat, Julianastraat, **derde passage eindstreep na 176 km om 16.52 uur** in Wilhelminastraat, vervolgens Herver, Wijngracht, Heiweg, **Bocholtzerheide**, Nijswillerweg), **Simpelveld** (180 km, 17.00, Oranjeplein, Stationstraat, Gaasstraat, Dr. Ottenstraat, Stampstraat, Remigiusstraat, Huls, Wijnstraat), **Heerlen** (183 km, 17.07, Imstenraderweg, Sourethweg, Vrusschenhusken, Stevensweg), **Bocholtz** (189 km, Steenberg, Zandberg, Prickart, Broek, Simpelvelderweg, Schoolstraat, Julianastraat, **finish in Wilhelminastraat na 193 kilometer om 17.20 uur**).

KERKRADE – Hans Smith heeft de touwtjes stevig in handen, maar de 55-jarige Kerkradenaar is ook de eerste om zijn naaste medewerkers te roemen voor hún aandeel in de vele werkzaamheden. Een wielerkoers van het kaliber Drielandenomloop organiseer je ten enemale niet in een handomdraai. Daar komt heel wat meer bij kijken dan zelfs maar vermoed kan worden door de amateurrenners, die morgenmiddag in Bocholtz aan de start staan. „Hoeft ook niet", zegt de coördinator van het evenement. „Renners hebben andere zaken aan het hoofd." Veel erger vindt de vroegere leraar het prijzenbedrag, zoals de wielrenunie heeft voorgeschreven.

Hans Smith: „Het is toch niet meer van deze tijd, dat je de winnaar van een dergelijk zware wedstrijd over 193 kilometer welgeteld honderddertig gulden mag uitbetalen. Honderddertig gulden voor vijf uur afzien. Heuvel op, heuvel af, zowel in Limburg als in de Belgische en Duitse grensstreek. De dertigste en laatste prijswinnaar moet het met twintig piek stellen. Belachelijk weinig, zelfs voor amateurs, maar het is voorschrift van de KNWU. De Drielandenomloop heeft recht op een beter prijzenschema. Hetzelfde geldt voor de andere amateurklassiekers."

In Duitsland is het wat dát aangaat heel anders. Over een paar weken staat bijvoorbeeld Neuss-Aachen-Neuss op het programma, eveneens een van-stad-tot-stad-koers voor amateurs. „Weet je hoeveel de winnaar daar toucheert? Vijfhonderd D-mark, oftewel het viervoudige van bij ons."

Vijfhonderd personen, exclusief renners en hun begeleiders, zijn morgen in de weer om de twaalfde editie van de Drielandenomloop te laten plaatsvinden. Daarbij zijn uiteraard de begeleidende detachementen van politiekorpsen uit de drie landen waar de karavaan doorheen trekt, alsmede hun collega's voor het afzetten van de kruispunten. Assistentie wordt verleend door tientallen burger-seingevers, die als verkeersbrigadiers zorgdragen voor een veilige doortocht van het peloton. Administratieve bezigheden, opbouw en afbreken van dranghekken op aankomstparcours, vervaardigen van lunchpakketten en honderd bijbehorende zaken komen weer voor rekening van anderen. Het is niettemin slechts een deel van hetgeen er allemaal in anonimiteit is gebeurd vóórdat de wedstrijddag aanbreekt.

● *Zo was het twee jaar geleden. De Luxemburger Pascal Meyers geeft zijn medevluchters in de Drielandenomloop het nakijken.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

door
WIEL VERHEESEN

Wielervereniging Bocholtz, onder voorzitterschap van Kleikers, organiseert in samenwerking met Polizeisportverein Aachen weliswaar geen wereldbekerkoers voor profs, maar het aantal manuren is daarom beslist niet minder.

„In november wordt al met de voorbereidingen begonnen", zegt Hans Smith. „Allereerst moet uiteraard een parcours worden uitgestippeld. Op het oog een simpele opgave; de practijk is niettemin anders. Enerzijds moet je streven naar een selectief traject, maar je hebt ook vergunning nodig om met de karavaan dáár doorheen te trekken waar je het graag zou willen. Wat het Nederlandse deel in onze route van komende zondag betreft zijn het zes gemeenten: Simpelveld, Heerlen, Voerendaal, Wittem, Gulpen en Kerkrade."

Dat vereist allereerst overleg met politie-functionarissen in de betrokken plaatsen en regio's. Zo'n vooroverleg is belangrijk, want als men ter plaatse al bezwaren maakt tegen het gebruik van bepaalde wegen, hoef je bij een hoger echelon al niet meer aan te komen.

„De samenwerking met de politie is uitstekend, zoals dat ook geldt voor Gedeputeerde Staten de diverse gemeentebesturen waarmee je te maken krijgt. Mijn collega Georg Liermann werkt dienaangaande samen met de Duitse autoriteiten, waar het de doortocht van de karavaan in de Bondsrepubliek betreft. Ik doe dit werk in Limburg en België. Voor de samenstelling van het rennersveld daarentegen is Pierre Vanhommerig verantwoordelijk. Huub Leblanc heeft het veiligheidsaspect onder zijn hoede, waarmee ik de werkzaamheden van de seingevers bedoel. Ik zei toch al, dat wij de werkzaamheden opgesplitst hebben. Anders is het geen doen."

Dat er zelfs bij een degelijke aanpak van de organisatie wel eens iets mis kan gaan, heeft de geschiedenis van vele wedstrijden, inclusief de Drielandenomloop, niettemin geleerd. Zelfs in grote profkoersen is het gebeurd, dat men opeens van de juiste route afwijkt. Eén seingever, die de instructies niet goed heeft begrepen of iets te laat op zijn post is en het kan zijn, dat kopgroep en peloton ieder op een andere weg rijden. Het blijft ten enemale mensenwerk. Zo kon het gebeuren, dat in 1987 (toen Aken finishplaats was) twee koplopers op het aankomstparcours verkeerd werden gestuurd. Tot overmaat van ramp functioneerde naderhand het fotofinishapparaat niet, zodat slechts dertien renners geklasseerd konden worden. Wie won? Jan-Willem van Loenhout, naderhand prof bij TVM en momenteel deeluitmakend van de bescheiden Elro-formatie.

Over winnaars gesproken. Sinds de wedstrijd in 1981 op de kalender is gekomen, hebben meerdere renners gezegevierd, die als prof aan de slag zijn gegaan. Henri Manders, een keer of vijf al van de partij in de Tour de France, maakt deel uit van deze categorie. Bjarne Riis, de Deen die enkele jaren in Franse dienst reed en nu bij het Italiaanse Ariostea onder contract staat, behoort eveneens daartoe. Hetzelfde geldt voor Raymond Meijs.

Oudwinnaar is ook Peter Schroen, de vroegere Eijsdenaar, die halverwege de jaren tachtig het eveneens bij de profs geprobeerd heeft. Na een paar seizoenen keerde de inmiddels naar de provincie Luik verhuisde renner terug naar de amateurs. Hij behaalde nog menige zege. Morgen is hij present als ... chef d'equipe van een Waalse selectie. bloed kruipt waar het niet g kan.

De ploeg van Peter Schroe niet de enige buitenlandse staat ook een Belgisch Limb se selectie aan de start, naast Luxemburgse en twee uit D land. Allemaal zes man sterk „Om aan de status van koer de internationale kalender te doen, is het verplicht om be ve renners uit het organiser land drie andere nationalite aan de start te brengen", a Hans Smith. „Het kost uiter geld, maar wij hebben he graag voor over. De Nederla ploegen moeten voor hun d name overigens betalen. derdtachtig piek. In totaal ben wij eenentwintig Nederl formaties. Tel maar uit. Da vert bijna vierduizend gu op, maar is het niet eens kwart van onze begroting. overige duiten moeten bin komen via sponsors."

De deelnemerslijst vermeld verse renners uit Limburg. ene verdedigt de kleuren een merkenploeg. Andere vinciegenoten behoren tot d teams.

„Als onze wedstrijd voor de competitie van de KNWU meetellen was je weliswaar zekerd van deelname door vaderlandse topploegen, ma had verder nauwelijks zeg schap over het rennersveld. kunnen wij in ieder geval vrije inschrijving hante Daarbij geldt de regel: wie eerst komt, die het eerst m Wij zijn gebonden aan het to stane maximum van zesent tig ploegen oftewel 156 renn Wat mij betreft zouden he best veertig of vijftig meer gen zijn. Het parcours is selec genoeg om vroegtijdig voor grote schifting te zorgen. De varing heeft geleerd, dat name in de laatste jaren telk slechts dertig of veertig van ruim honderdvijftig man eindpunt bereikten."

Of het er morgen méér zul zijn? Het valt te betwijfelen. route is lastiger dan ooit. La ger dan twaalf en vierentwi maanden geleden, zeker Duitsland, maar ook in de a loop naar de Nederlands/Be sche grensovergang.

„Ik moet nog zien of Erik D ker, die enkele dagen gelede Barcelona olympisch zilver haalde, maar in de Drieland omloop voor zijn Drente club Peddelaars uitkomt, als eerste Bocholtz arriveert", aldus H Smith. „Ik gun het hem van h te, maar ik zou ook geen mo hebben met een Duitse winn Het zou de wedstrijd bij de o terburen een grotere bekendh geven. Dat is, hoe gek het kli vooralsnog een onvervulde we van ons gebleven."

DOOR GOVERT WISSE

De Formule 1 huilt, Jan Lammers lacht

'Dit is helemaal te gek'

ZANDVOORT (GPD) – Oude tijden herleefden de afgelopen weken in Zandvoort. De Formule 1 'huilde', Jan Lammers lachte en 45.000 racefans genoten. De 36-jarige coureur stoof achter het stuur van een March door zijn eigen geasfalteerde achtertuin, waar voor het laatst in 1985 (Lauda) een Grand Prix is gehouden.

Lammers, begonnen aan zijn tweede jeugd in de meest prestigieuze raceklasse ter wereld, mocht tijdens de demonstratie op het Zandvoortse circuit proef draaien in de Engelse bolide. De March wordt dit seizoen tijdens de Grand Prix-wedstrijden bestuurd door de Oostenrijker Wendlinger en is mede-eigendom van Brabander Henny Vollenberg. Het lukte Lammers om het baanrecord van Jonathan Palmer, die vorig jaar in de McLaren van Ayrton Senna een uurtje rondscheurde tussen de Noordhollandse duinen, met een paar tienden scherper te stellen. Op 25 oktober wordt het in Japan pas echt menens. Dan hoopt Lammers zich als vervanger van Wendlinger in de 15e GP van dit seizoen in de kijker te rijden.

Hoewel hij zo op het oog flink het gaspedaal intrapt, is het bij Lammers geen kwestie van 'de dood of de gladiolen'. „March moet heel voorzichtig en creatief met de centen omspringen. Dan zou het toch achterlijk zijn, als ik met alle risico's van dien alles uit de kast probeer te rijden."

In de tien jaar, dat Lammers is weggeweest is natuurlijk een en ander veranderd. Opvallend is vooral het gebruik van de nieuwste chip-technieken. Meteen na de training wordt een computer bevestigd aan de circa 700 pk tellende bolide, waarna en allerlei cijfers en grafieken uitrollen en -ratelen, die precies vertellen wat al dan niet veranderd moet worden. „Vroeger ging het veel meer op gevoel. Nu zegt de computer of de tweede versnelling korter moet worden, of de derde langer."

● *Start van het Formule 1-circus. Vanaf 25 oktober zal ook de Nederlander Jan Lammers weer in het deelnemersveld opgenomen worden. Voor Lammers een droom die weer is uitgekomen.* Foto: EPA

Stank

Opvallend is ook de stank rond de lichtgroene March. Die gebruikt kennelijk meer dan alleen maar benzine. Een geïnteresseerde toeschouwer: „Het lijkt wel rattengif." De Formule 1 bedient zich tegenwoordig van vocht met allerlei chemische toevoegingen, die de illmor-motor van nog meer kracht moet voorzien. Formule-1-benzine schijnt dan ook meer dan 200 gulden te kosten. Per liter wel te verstaan, niet per tank. De stankoverlast zal Lammers worst wezen. Hij is allang blij weer in beeld te zijn. „Dit is verschrikkelijk helemaal te gek. Ik ga er vanavond thuis op mijn bank nog meer eens rustig van nagenieten. Want voor je het weet is het al weer heel gewoon en zit je weer te zeuren over de 200 toeren, die je te weinig hebt op het rechte end."

Lammers hoopt in Japan en Australië de waardering te krijgen, waar het hem in zijn ogen in Nederland steeds aan ontbroken heeft. „Men kent mijn naam, maar niet mijn prestaties, terwijl die er wel degelijk geweest zijn. Dat ligt vooral aan de media, die verzuimd hebben hun lezers goed te informeren. Dat heeft weer alles te maken met het ontbreken van een echte autosportcultuur, zoals die er in Engeland bij voorbeeld wel is. Er is hier geen enkele know-how. Als een voetballer problemen heeft met de opbouw van zijn carrière, zijn er legio fantastische deskundigen, die hem uit de brand helpen. Met Nederlandse topcoureurs is dat niet zo, omdat eenvoudigweg die deskundigen er niet zijn. Hopelijk gaat er nu wat veranderen, nu ik terugkeer en Henny Vollenberg bij March een grote stem in het kapittel heeft gekregen."

De man uit St.Anthonis was tot 1988 zelf zeer actief als coureur. Sinds enkele maanden staat de Brabantse transportondernemer aan het roer bij March. „Ik he het team gereorganiseerd, nad de oude eigenaar Akasi vanweg bepaalde delicten was opgepak en er grote financiële probleme waren onstaan. Ik heb 125 van d 170 werknemers op straat geze We werken nu met een budge van 20 miljoen gulden per jaa Daarmee redden we ons aardig hoewel je eigenlijk veertig mi joen nodig hebt om bij de top vier terecht te komen. Wendlin ger en Belmondo weten zich steeds gemakkelijk te kwalifice ren. In Duitsland stonden de Marches in de startopstelling zelfs voor de Ferrari's."

Gesprekken

Begin juli kwam het tot de eer ste, serieuze gesprekken tussen Vollenberg en Lammers. Vollen berg weer: „Belmondo en Wend linger worden nog dit seizoen vervangen, omdat hun geld op is. Belmondo rijdt volgende week in Hongarije voor het laatst en Wendlinger staat in Japan en Australië aan de kant. Aangezien ik als Nederlander graag een Ne derlander in de Formule 1 wil helpen, kwam ik bij Lammers te recht. Hij zal ook moeten beta len, zij het wat minder dan ande ren. Maar gratis kan het niet, want dan heben we geen geld om te rijden."

Naar verluidt moet Lammers en half miljoen op tafel leggen voor beide GP's. Volgens circuit directeur Hans Ernst, die Lam mers helpt bij het vinden van sponsors, peanuts. „Er zijn zat desperate coureurs, die voor één race anderhalf miljoen gulden aan Vollenberg willen betalen." Ernst heeft - met Marlboro - mo gelijk gemaakt, dat Lammers het afgelopen weekeinde zijn gezicht kon laten zien in Zandvoort. „Maar we kunnen het ons niet permitteren om financieel meer bij te dragen. We zullen wel al onze contacten aanboren om hem verder te helpen. Want het is ook ons belang, dat Lammers in de Formule 1 terechtkomt en daar blijft. Sterker: het is een nationaal autosport-belang. Kijk naar het zwemmen. Als Ada Kok er niet is, interesseert niemand zich voor het zwemmen. Dat geldt bij ons ook. Als Lammers het leuk doet, werkt dat in alle lagen door."

'Goudhaantje' velt Gijon met twee treffers

Prima generale Roda JC

DOOR IVO OP DEN CAMP

KRADE – Roda JC heeft zijn laatste oefenwedstrijd gevend afgesloten. Tegen Sporting Gijon, dat eerder For- Sittard met 4-2 kansloos liet, sleepten de Kerkradenaren twee fraaie treffers van Michel Haan een 2-0 overwinning et vuur. Niet zozeer het resultaat, maar vooral de wijze op de eindscore tot stand kwam, stemt optimistisch.

JC-trainer Adrie Koster liet de Spanjaarden het elftal op- n dat het volgende week waar- lijk in de eerste competitie- trijd ook zal moeten opnemen PSV. Een formatie zonder erts, Broeders, Hoeks en Bo- die allemaal geblesseerd langs ant bleven, maar ook zonder en Senden, die tegen PSV we- een schorsing niet kunnen pelen.

evolg was een team dat op ze- plaatsen verschilde met het ikelijke basiselftal van vorig en. Voor de van amateurclub enheuvel overgekomen Cede- alauw was het zelfs het eerste den in de Roda JC-basis.

havend

op het eerste oog zwaar geha- e elftal speelde een verdienste- wedstrijd tegen de Spaanse enmoter. Het aanvalsspel was verzorgd, waardoor de twee en Michel Haan en Peter Hof- e regelmatig in kansrijke posi- wamen. Maar de afwerking liet ankelijk te wensen over. a's openingstreffer, na een half spelen, was er echter een uit het je. De goed opgerukte Nasci- to speelde Michel Haan in de ruimte aan, die met een knap- pe kapbeweging en dito schot doelman Ablanedo kansloos liet.

Roda JC-Sporting Gijon 2-0 (1-0). Score: 31. Haan 1-0, 63. Haan 2-0. Scheidsrechter: Schuurmans. Toeschouwers: 1000.
Roda JC: Waterreus, Ihalauw, Ter Avest, Nascimento (76. Senden), Luijpers, Van der Luer, Jansen, Hanssen (68. Trost), Hofstede, Vanderbroeck, Haan.
Sporting Gijon: Ablanedo, Noval, Tieles, Stalla, Muniz, Celada (46. Mediavilla), Quiros (64. Gutierrez), Iordanov, Corteguera, Nilsson (46. Giron), Ranilla.

Verdedigend klopte het minder bij Roda JC. Luijpers en Nascimento hadden hun handen vol aan de beide Spaanse spitsen en kregen te weinig ondersteuning van Hanssen. De Kerkradenaren mochten zich gelukkig prijzen dat de aanvallers van Sporting Gijon hun vizier duidelijk minder goed gericht hadden dan eerder deze week tegen Fortuna Sittard.

Debuut

Ihalauw mag terugkijken op een verdienstelijk debuut. Vooral zijn opbouwende kwaliteiten zijn goed, hetgeen enkele keren resulteerde in fraaie passes op de aanvallers.

In de tweede helft verhoogde Sporting Gijon het tempo, maar de vermoeid ogende spelers van trainer Bert Jacobs kwamen scherpte te kort om munt te slaan uit het overwicht. Aan de andere kant was het Michel Haan, gedreven als hij is nu hij weet dat Roda JC overweegt hem uit te lenen aan FC Den Bosch, die zeer nadrukkelijk solliciteerde naar een basisplaats.
Na twintig minuten was hij opnieuw op de goede plaats om een fraai genomen vrije schop van Eric van der Luer in de kruising te koppen, waarmee hij de eindstand op 2-0 bepaalde.

● Stephan Jansen sticht gevaar in de verdediging van Sporting Gijon. Foto: CHRISTA HALBESMA

Komst Pagodin uitgesteld

KERKRADE - Roda JC heeft nog steeds geen zekerheid omtrent de komst van Sergei Pagodin. De spelverdeler van Shaktor Donetsk zou gisteren arriveren op Kaalheide, maar had niet de juiste papieren om zijn land te verlaten. Op de luchthaven van Minsk in Wit-Rusland werd hem de toegang tot het toestel naar Amsterdam geweigerd.
Roda JC gaat er nog steeds van uit dat Pagodin naar Kerkrade zal komen. Zijn komst staat nu voor aanstaande dinsdag op de kalender.

ortuna rolt Nunhem op

NHEM - Een bezoek aan de kplaats van Fortuna's nieuwe nsor SIF gistermiddag, heeft de ctie uit de Baandert dusdanig spireerd dat ze later op de dag riante 13-0 cijfers van de afde- s eerste klasser Nunhem (ge- nte Haelen) won.

ral voor rust, toen er op papier sterkst mogelijke Fortunateam het veld stond werd er gescoord de vleet. Richard Sneekes (3 r) Hub Driessen, Dominiek Ver- ssen (beiden 2 keer), Paul Jans- en Fred de Jong zorgden voor 9-0 tussenstand.
de rust wisselde trainer Chris ker zeven van de elf spelers na de scoringsdrift van Fortu- Sittard enigszins naliet. Alleen hard Custers, Rapha Losada en n het eind van de wedstrijd Re- Hofman en Etienne Barmentloo fen nog doel.

una Sittard: Hesp (47. Van Zwam), ssen (45. Kicken), Vergoossen (45. Per- Driessen (46. Usta), Paul Janssen, Bar- tloo, Sneekes (46. Losada), Deckers (65. bs), Hofman, De Jong (46. Custers), n Janssen (46. Loontjens).

sport kort

VOETBAL – De FIFA denkt een ossing te kunnen vinden in het chil tussen Diego Maradona en poli. De gevallen voetbalster t nog tot volgend jaar juni onder tract bij de Italiaanse club. De entijn wil echter na zijn schor- s van vijftien maanden wegens gebruik van cocaïne zijn loop- n bij een andere club voortzet- . Dinsdag wordt hierover in ich vergaderd.

WIELRENNEN – In het kader de Drielandenomloop voor ateurs vinden morgenmiddag in choltz omlijstingswedstrijden ats. Om 13.15 uur: junioren 60 ; 14.50 uur: nieuwelingen 40 km; 0 uur B-amateurs en veteranen km.

PAARDESPORT – Morgen, zon- , organiseert LRV Heibloem het lijks concours hippique op de einen bij hoeve Casterius in ggel. De complete Limburgse , zowel bij dressuur als springen, vanaf tien uur present waardoor evenement een graadmeter rdt voor het LK op 30 augustus Ottersum.

WIELRENNEN – De Neder- dse olympische ploeg (Rob Com- , Richard Groenendaal en zilve- medaljewinnaar Erik Dekker), t volgende week woensdag in astricht op het Vrijthof. De ama- rkoers over 80 km begint om f zeven, gevolgd door het profcri- um over 100 km.

BASKETBAL – De jeugdige erikaan Shaquille O'Neal teken- gisteren een uiterst lucratief con- t bij Orlando Magic. De komen- zeven jaar is hij verzekerd van inkomen van totaal veertig mil- n dollar (bijna zeventig miljoen den). O'Neal was het afgelopen oen de beste speler in de univer- itscompetitie. Toch werd hij niet electeerd voor Barcelona.

VOETBAL – Anderlecht heeft t 4-0 de openingswedstrijd van Belgische competitie gewonnen en en bij debutant Lommel. Het ste duel trok ruim 30.000 toe- ouwers. Peter van Vossen, over- omen van SK Beveren, speelde goede wedstrijd.

Borussia Dortmund verslaat Ajax met strafschoppen

PSV start voorzichtig

AMSTERDAM – Met spel zonder opwinding hebben PSV en AS Roma vrijdagavond het Amsterdam 717-toernooi geopend. Een snel doelpunt besliste de stijd in Eindhovens voordeel, 1-0. Verder gebeurde weinig opzienbarends. Voor PSV scoorde Thomas Thorninger na 16 minuten. De jeugdige Deen verving de geblesseerde Kieft. Hij was een van de twee nieuwelingen in de ploeg van de landskampioen. De andere, de officieel nog niet door FC Twente vrijgegeven Numan, speelde aan de linkerkant.

Ajax had het in de hierna volgende wedstrijd van het toernooi moeilijk tegen Borussia Dortmund. Met 1-1 na 90 minuten kwamen de Amsterdammers redelijk goed weg. Dat Dortmund won na strafschoppen was niet geheel ten onrechte.

Verrassingen kende het aangepaste Ajax niet bij de eerste kennismaking met het thuispubliek. Op de plaats van Winter speelde Vink, op die van Van 't Schip stond de Deen Petersen, later vervangen door aankoop Overmars. Voor het overige heeft Van Gaal de succesformatie van vorig seizoen intact gelaten, zij het dat vrijdagavond Groenendijk speelde op de plaats van Kreek.

Flitsend als in het vorige seizoen waren de Amsterdammers nog niet. In hoeverre dat te maken heeft met het vertrek van Winter en Van 't Schip is vooralsnog onmogelijk te zeggen. Bergkamp en Jonk (als middenvelder) deden soms fraaie dingen, Pettersson pikte zijn kansjes mee maar miste die en Ajax had als altijd aanvallende bedoelingen. Borussia Dortmund daarentegen kreeg de beste mogelijkheden.

Bij rust leidde Ajax, dankzij een treffer van - uiteraard - Bergkamp. Na de hervatting zette de nummer twee van Duisland was krachtiger aan met een imponerende spitsenduo Chapuisat en de Deense EK-ster Povlsen. Het leidde in de 55ste minuut tot de gelijkmaker, ingekopt door Chapuisat, Zwitser van geboorte, topschutter van Dortmund.
Het resultaat had tot gevolg dat Ajax zondagavond het toernooi afsluit met de wedstrijd tegen PSV. Eerder op de dag spelen AS Roma en Borussia Dortmund tegen elkaar.

oefenvoetbal

Abdissenbosch-RKONS	1-2

Vandaag
EVV - Victoria (17.00)

Morgen
Groene Ster - Kakertse Boys (14.30)
Limburgia - Schuttersveld (14.30)
SVN - Heer (14.30)
Thorn - PSV'35 (14.30)
Hulsbosch-toernooi Linne:
Linne - Swift'36 (13.30)
SHH - EVV 2 (13.30)
Helden - RIOS'31 (15.30)
Horn - Linne 2 (15.30)

● Het toernooi in Brunssum omvatte ook simultaandammen. Foto: CHRISTA HALBESMA

Harm Wiersma meesterlijk

Van onze correspondent

BRUNSSUM - Harm Wiersma toonde in de eerste ronde van de kroongroep van het internationale damtoernooi in Brunssum zijn grote klasse. Tegenstrever John van den Borst uit Utrecht werd in een klassieke partij op uitgekiende wijze naar de nederlaag gespeeld. Een verrassend offer bracht in de eindfase de winst voor de Nederlandse kampioen.

De aandacht van het overigens zeer matig opgekomen publiek ging verder vooral uit naar de Senegalees N'Diaga Samb, die oud-wereldkampioen Anatoli Gantwarg het vuur aan de schenen legde. Na bijna vier uur felle strijd en 45 zetten werd de vrede getekend.

In het open NK presteerden de Limburgers onder de maat. De regionale favorieten Joost de Heer, Maarten de Heer en Pieter-Jan Rijken gingen allen enigszins onnodig kopje onder. Limburgs jeugdkampioen Stephan Lenselink, de routiers Juul Meesters (Brunssum) en Sjra Rutten (Geleen) en de Eurekaanse duo Herman Heine/Johan Sons trokken aan het langste eind.
Het Open NK werd overigens op het laatste moment geconfronteerd met de afzegging van acht dammers uit Wit-Rusland en twee Surinamers. Laatstgenoemden kwamen op justitiële gronden Nederland niet binnen.

De organisatoren Simon en Jellie Elzinga kregen van de Nederlandse bondsvoorzitter het erediploma van de KNDB overhandigd.

'Overstap van PDM naar Once een uitdaging'

Erik Breukink rond met Spaanse ploeg

SAN SEBASTIAN – Aan de vooravond van de wereldbekerwedstrijd, die vandaag plaatsvindt in San Sebastian, heeft Erik Breukink bevestigd in een vergevorderd stadium te zijn met ONCE over een tweejarig contract. Hij is vrijwel akkoord met de Spaanse wielerploeg. „Ik beschouw de overstap als een nieuwe uitdaging. Ik heb drie jaar voor PDM gereden. Ik ben toe aan iets nieuws", zei hij vanuit de Baskische stad waar vijf weken geleden de Ronde van Frankrijk, die voor de Nederlander niet naar wens verliep, begon.

Breukink neemt geen renners uit de ploeg van Gisbers mee. Ook zijn vriend Jos van Aert niet. „Mijn nieuwe werkgever heeft al veel buitenlanders in dienst. Het is in de breedte een sterke groep, die op alle fronten goed kan presteren."

Breukink zegt weliswaar met pijn in het hart Nederland de rug toe te keren, maar een buitenlands avontuur trekt de kakelverse vader van dochter Kim, die twee dagen voor het einde van de Tour werd geboren, wel.

„Ik ben nu 28 jaar. Een nieuwe omgeving kan geen kwaad. Het lijkt me een goede beslissing."
Breukink krijgt bij ONCE onder meer Zülle, Bruyneel, Mauri en Jalabert als ploegmakkers. Hij zou in twee jaar vier miljoen gulden gaan verdienen.

Lubberding demarreert

MAARHEEZE – Henk Lubberding schreef gisteren het avondcriterium van Maarheeze over 100 km op zijn naam. Drie kilometer voor het einde liet de Gelderse wielerprof, die bezig is aan zijn laatste seizoen, twee medevluchters in de steek. Guido Bontempi werd op 2 seconden tweede, Dirk de Wolf derde.
Met nog zestien kilometer te rijden waren genoemde drie in gezeschap van Poels, Van de Vin, Harmeling en Van Poppel de hoofdmacht ontvlucht. Laatstgenoemden konden sprinten voor de vierde plaats. Van Poppel was de snelste. Peter Pieters won op ruim een minuut de sprint van het peloton voor de achtste plaats.

Limburgers in hoofdrol

VENLO - Bij de open Limburgse tenniskampioenschappen in Venlo komt de herentitel zonder twijfel in handen van een Limburger. De vier hoogst geplaatsten slaagden er in de halve finale te bereiken. Tony Bokhorst versloeg Maurice van de Donk: 6-3, 5-7, 7-5. Zijn tegenstander in de halve finale is de jeugdige Ramon Lacroix. In de andere halve finale ontmoeten Koch en Klinkers elkaar vandaag.
Koch en Lacroix plaatsten zich via twee sets overwinningen bij de laatste vier. Pieter Klinkers won met 6-2, 4-6, 6-4 van de winnaar van het Grindmerentoernooi van vorige week Coen Verberkt.
Bij de dames blijft Mara Eijkenboom haar sterke vorm tonen. Zij versloeg Ylvi Wouters met 6-1, 6-1. Pascalle Druyts stond haar tegenstandster de Duitse Sandra Muller nog één game minder (6-1, 6-0) toe. Andrea Krischer had echter drie sets (6-3, 4-6, 6-1) nodig voor haar zege op Yvonne Kraus.

IJshockeyers accepteren salarisverlaging

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

GELEEN – Volgens Mr. Jan-Willem Pieters, bewindvoerder in de surséancezaak van de Geleens ijshockeyclub Meetpoint/Eaters, gaan de spelers accoord met salarisaanpassing. Zoals bekend kwamen de Eaters in de problemen toen de fiscus na controle een navordering instelde. Dit weekeinde zullen met de spelers nog afzonderlijke gesprekken plaatsvinden om de paar plooien die er nog zijn glad te strijken.

„Daarna kunnen wij," aldus mr. Pieters, „de zaken afwerken. Ik zie het wel zitten. Er zijn spelers die tien procent, maar ook een paar die tegen de vijfentwintig procent moeten inleveren. De jongens hebben heel positief gereageerd op onze voorstellen. Ook op de salarissen van de buitenlandse spelers zal gekort worden, maar die stukken gaan de volgende week de deur uit Ik zie de toekomst echt weer zonnig tegemoet, al zijn er nog een paar oneffenheden die we moeten wegwerken. Echter, het grootste probleem, de financiele kwestie geprojecteerd in een goede budgettering, is opgelost."

Meetpoint/Eaters is de eerste ijshockeyclub in Nederland, die een dergelijk probleem terdege heeft aangepakt. Het op de loonlijst zetten van spelers liep al jaren lang de spuigaten uit en bracht de clubs in de financiele problemen.
„Ik zal", aldus mr. Pieters, „ook bij de Nederlandse ijhockeybond aan de bel trekken, dat de reglementen dienaangaande aangepast moeten worden."

Bloemenmarathon gaat slotfase in

NOORDWIJK – Met alleen vandaag nog een etappe in Noordwijk voor de boeg, heeft Kees van Breukelen de leiding in de Bloemenmarathon voor rolstoelatleten. Zijn voorsprong op Waque bedraagt iets meer dan een minuut. Keen (derde) heeft bijna drie minuten achterstand.
Van Breukelen is ook leider in het puntenklassement. De elfde én twaalfde etappe, respectievelijk in De Bult (Leiden) en Zoeterwoude werden gewonnen door Waque.
In de B-categorie zegevierden respectievelijk Djebili en Brychta. De leiding is in handen van Ebeltjes met anderhalve minuut voorsprong op Brychta. Ebeltjes is tevens eerste in de puntenrangschikking.

sport in cijfers

VOETBAL

Amsterdam 717-toernooi. Eerste wedstrijddag: **PSV - AS Roma 1-0** (1-0). Score: 16. Thorninger 1-0. Scheidsrechter: Blankenstein. Toeschouwers: 10.000. Gele kaart: Mihaijlovic (AS Roma). **PSV:** Van Breukelen, Van Aerle, Van Tiggelen, Popescu, Heintze, Vanenburg (82. Beerens), Koeman, Numan (82. Schreuder), Ellerman (63. Linskens), Thorninger, Romario. **AS Roma:** Cervone, Benedetti, Garzya, Comi (66. Tempestilli), Carboni (63. Piacentini), Hässler, Bonacina, Giannini, Rizzitelli (54. Salsano), Mihaijlovic, Caniggia. **Ajax - Borussia Dortmund 1-1** (1-0). Borussia Dortmund wint na strafschoppen, 5-3. Score: 38. Bergkamp 1-0, 55. Chapuisat 1-1. Scheidsrechter: Van der Ende. Toeschouwers: 15.000. Gele kaart: Schulz en Zorc (Dortmund). **Ajax:** Menzo, Silooy, Blind, De Boer, Vink, Bergkamp, Jonk, Groenendijk (82. Davids), Petersen (62. Overmars), Pettersson, Roy. **Borussia Dortmund:** De Beer, Kutowski, Reuter, Grauer, Schulz, Lusch, Zorc, Posschner (82. Karl), Reinhardt, Chapuisat (82. Sippel), Povlsen (82. Mill).

BRIDGE

Maastricht, sportcentrum Randwijck.. Tweede voorronde 'recreanten senioren 50plus-tournooi'. Groep A (hoofdklasse): 1. dames Hendriks/Hamers 59.00 %; 2. dames Bakker/Hofhuizen 54.00 %; Groep B (1e en 2e klasse): 1. dames Lambermon/Willemsen 64.24 %; 2. dames Horenbach/Steegen 60.42 %; Groep C: 1. en 2. gelijk echtpaar Heijmes en de heren Dubois en Jongen 65.00 %. De derde voorronde is op 12 augustus in de 'Drive-Inn te Geleen.
Heerlen. Zomercompetitie. Hoofd- en eerste klasse, groep A: 1. Janssen-Knoors 60,94; 2. Cox-mevrouw Peree 54,17. Stand vier hoogste scores: 1. en 2 gelijk Van Stokkum-Houben 221,35; 3. en 4 gelijk Cox-mevrouw Peree 218,23. Tweede klasse, groep B: 1. Echtpaar Brassé 63,89; 3. gelijk Mevr. Gremmen-Akkermans 222,33. Derde en vierde klasse plus thuisbridgers: 1. Beelen-Gouverne 71.18; 2. dames Smeets-Ummels 55,56. Groep D: 1. Echtpaar Verlaan 69,10; 2. Dames Lindelauf-De Rouw 58,33. Stand vier hoogste scores: 1. en 2 gelijk: echtpaar Verlaan 246,16; 3. en 4 gelijk dames Beckers-Van Hoeflaken 242,92.

GOLF

Eichenried (Dld). BMW International Open. Stand na twee ronden: 1. Clarke 130 slagen (68 62), 2. Montgomerie en Tinning beiden 132, 4. Azinger, Chapman, Feherty en Forsbrand 133, 81. o.a. Van der Velde 141 (70 71).
Vlaardingen. EK lesgevende professionals. Stand na drie ronden: 1. Giles 216 slagen, 2. Wesselingh, Jones en Grenier, allen 221, 5. Kinell en Hinton 222, 7. Gee 223, 8. Saxton 224, 9. Woof, Higgins, Webster en Waters allen 225, 15. o.a. Bos 228, 27. o.a. Swart 230, 32. o.a. Timmermans 232.
Bosch en Duin. NK strokeplay, vrouwen, amateurs: 1. Van Engelenburg 70 slagen, 2. Bolwidt 75, 3. Kalff en Keman beiden 77, 5. Delfos Visser en Geleijnse beiden 78.
Eindhoven. NK strokeplay, mannen, amateurs: 1. Teekens 71, 2. Kraay, Boysen en Vogel allen 72, 5. Ruts 73.

TENNIS

Emmen, NK t/m 16 jaar. Eerste ronde: Gerlach-Rollenberg 0-6, 1-6; Horsch-Ploeger 6-1, 4-6, 7-5; Mostard-Verhoef 6-1, 6-2. Tweede ronde: Horsch-Sentis 3-6, 1-6; Mostard-Basting 3-6, 2-6.
Assen. Derde ronde: Pelt-Riemersma 6-1, 6-3; Oonk-Dijkstra 6-2, 6-3; Bruls-Hoeks 6-3, 7-6 (10-8); kwartfinale: Pelt-Hoevenberg 4-6, 6-3, 6-3; Oonk-Heerooms 6-3, 6-3.

DAMMEN

Brunssum. Internationaal Fair Playtoernooi: Kroongroep 1e ronde: Samb-Gantwarg 1-1, Vatoetin-Paskevitsj2-0, Presman-Levina 2-0, Wiersma-Van den Borst 2-0, Scholma-Nitsch 2-0. **Open NK 1e ronde:** Katz-Kousemaker 2-0, Van de Hooff-De Jong 1-1, Van de Vossen-Grzesiak1-1, M. de Heer-Sidibe 0-2, Thijssen-Baerends 2-0, Minkina -Prosman 1-1, Van de Pal-Zalitis 2-0, Oosten - Mooser 0-2, Meesters-Spoelstra 2-0, De Leeuw-J. de Heer 2-0, Leonard-Nieling 0-2, Lenselink-De Hardt 2-0, Heine-Koops 2-0, Sons-Van Velzen 2-0, Broekzitter-Van Rossum 1-1, Deurloo-Heunen 2-0, Rijken-Huybrechts 0-2, Van Berkel-Henriquez 1-1, D. Marini-Verton 1-1, D. Verhoef-Gieseman 2-0, Plantinga-Nievelstein 1-1, Velraeds-De Boer 2-0, Rutten-Benaets 2-0, Hoeven-Damen 0-2, Helmond-B. Verhoef 1-1.

WIELRENNEN

Opstal/Buggenhout (B), profs: 1. Johan Melsen (Roosendaal) 168 km in 3.51.00; 2. Frison, 3. De Wael, 4. Johan Devos, 5. Tschmile, 16. Jacques van der Poel, 30. Goense. Gestart: 90 man.
Maarheeze, profcriterium: 1. Lubberding 100 km in 2.20.10, 2. Bontempi op 2 sec, 3. De Wolf, 4. Van Poppel 0.20, 5. Poels, 6. Van de Vin, 7. Harmeling, 8. Pieters op 1.10, 9. Verhoeven.

Jennifer Capriati onttroont olympisch tenniskampioene Steffi Graf

Zuidafrikanen koesteren zilver

BARCELONA – Piet Norwal en Wayne Ferreira koesterden hun zilveren medaille. De eerste Zuidafrikaanse bij de Spelen van Barcelona. „Wij hebben deze prijs voor ons land gewonnen. Dit is heel anders dan een toernooi uit het circuit, dat speel je bijna iedere week, maar Olympische Spelen komen maar één keer in de vier jaar voor en voor ons maar eens in de 32 jaar", glunderde Norwal. De eerste finaledag bracht, na de winst van Becker en Stich op de Zuidafrikanen, ook een echte verrassing. In de zestien jaren van haar leven had Jennifer Capriati nog nooit een Grand Slamtoernooi gewonnen, nimmer Steffi Graf verslagen. Gisteren werd zij, na ruim twee uur, met goud beloond voor een partij tennis waarin onverzettelijkheid meer betekende dan ervaring.

In vijftien olympische singles was Steffi Graf ongeslagen gebleven, had zij drie sets afgestaan, in Barcelona maakten haar tegenstanders in vijf wedstrijden zeventien games, in de zesde Capriati vijftien. Graf sloeg zich stuk op de bewegende Amerikaanse muur op de achterlijn aan de andere kant van het net, 6-3 3-6 3-6, een nederlaag die vooral op rekening van haar fouten geschreven kan worden.

Pech

Piet Norwal en Wayne Ferreira zijn een ervaren dubbel, zij reizen al dertig maanden samen de wereld rond. Boris Becker en Michael Stich zijn toppers in het enkelspel. „Maar zij hebben natuurlijk ook wel eens dubbels gespeeld", vond Ferreira.

„Wij hebben twee sets in de tiebreak verloren", voegde Norwal toe. „Dat is een beetje pech. Wij hadden Zuid-Afrika graag goud gegeven. Wij hebben er in ieder geval alles voor gedaan."

„De tennismedaille, voorlopig de enige", lichtte Ferreira toe, „heeft te maken met de situatie van de sport in ons land. Wij hebben, zij het met beperkingen, altijd de kans gehad internationaal te tennissen. Wij kennen de sfeer, wij kennen onze tegenstanders. Binnen onze ploeg waren wij zeer bevoorrecht."

„De meeste anderen uit ons land hadden hun tegenstanders, voor zij in het olympisch dorp kwamen, nog nooit gezien. Zij waren onbekend met de voorbereiding op een topsportevenement, zij wisten niet of zij goed genoeg waren voor de Spelen. Zij misten iedere ervaring. Hopelijk zijn zij over vier jaar net zo ver als wij."

„Het grote verschil met de ATP-tour", vond Norwal, „is dat je daar als individu speelt, bij de Spelen sta je er voor Zuid-Afrika, dat geeft een heel ander gevoel, het is moeilijk onder woorden te brengen. Ik doe ruim vier jaar mee in het internationale tennis en ik heb ook gemerkt dat een boycot bestond. Het was natuurlijk niets in vergelijking tot de afstand die de andere Zuidafrikaan tot de sportwereld hadden.

Maar ook wij konden misschien maar één-derde van de landen van de wereld bezoeken. De overige waren gesloten voor ons. Pas dit jaar is het anders. Wij worden niet meer geweigerd, wij spelen niet meer onder een andere landsaanduiding dan Zuid-Afrika.

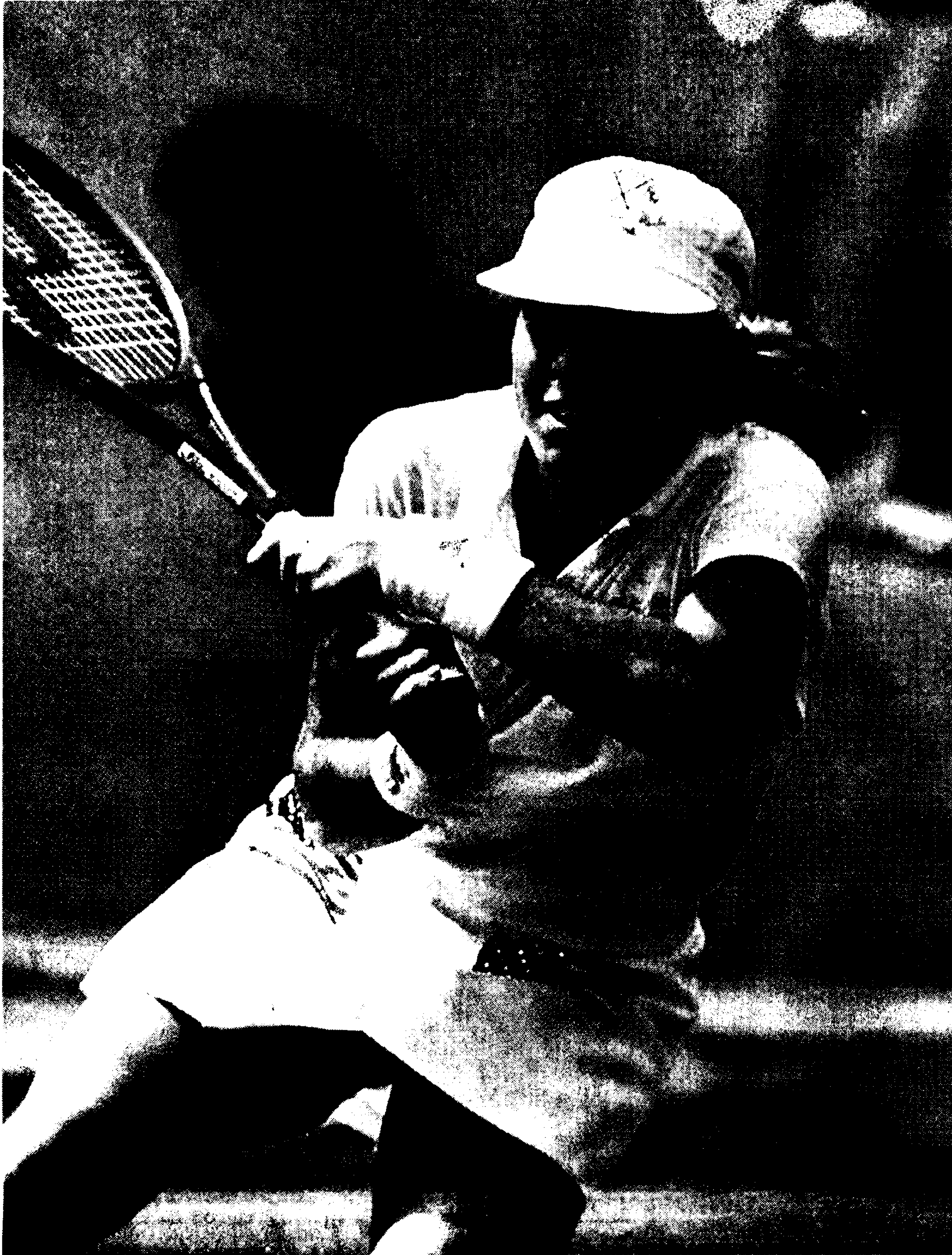
Vroeger moest je je stil houden. Nog dit jaar waren er in Melbourne, bij de Open Australische, demonstraties van anti- apartheidsgroepen. Dat is voorbij. Ik ben hier, met Wayne, tweede geworden, het is een mooiere prijs, dan de eerste plaats in Key Biscane vorig jaar."

Ferreira spreekt van huis uit Engels, Norwal Afrikaans. Dat is geen barrière. „Maar die zijn er helemaal niet in onze ploeg. In de groep was de meerderheid blank, dat is geen politieke uitspraak, want ik ben sportman, maar het is een feit. Maar er was geen scheiding, wij trokken samen op en over vier jaar zullen Zuidafrikanen beter presteren. Zal de belangstelling groeien.en. Ik heb in Barcelona meer Nederlandse journalisten gesproken dan Zuidafrikaanse."

Gevoel

De twee oud-Wimbledonkampioenen uit Duitsland hadden het moeilijk, al hadden beide 'spannen' (zoals Norwal het noemde) een even sterk nationaal gevoel. Becker en Stich lieten dat na hun overwinning in vier sets ook heel duidelijk merken.

Steffi Graf kwam daar niet aan toe. Omdat Capriati („ik heb goed gespeeld, maar het was niet de beste partij uit mijn loopbaan") nagenoeg alles haalde, moest Graf de lijnen zoeken. Capriati dwong daardoor fouten af en het aantal groeide naarmate de slopende hitte de krachten meer aantastte. Graf werd voortdurend op haar verdedigende backhand aangevallen en doorstond die confrontatie niet omdat de Amerikaanse tiener harder sloeg, van de achterlijn de druk op peil kon houden en ballen haalde die Steffi Graf tegen iedere andere vrouw een punt zouden hebben opgeleverd.

● *Jennifer Capriati won voor het eerst in haar carrière van Steffi Graf. Die zege leverde haar meteen ook goud op.* Foto: ANP

Brede steun voor Magic Johnson

BARCELONA – Earvin 'Magic' Johnson kan in zijn aidscampagne rekenen op de steun van het Internationaal Olympisch Comité. Voorzitter Samaranch beloofde de Amerikaanse basketbalvedette, die in november bekende besmet te zijn met het HI-virus, alle mogelijke hulp. „Op welke manieren moeten we echter nog bezien," verklaarde de mondiale sportleider. Johnson benadrukte, dat hij het IOC niet om geld had gevraagd. „Ik ben naar Barcelona gekomen om aandacht te vragen voor mijn actie. Het gaat niet om financiele zaken. Ik wil het aidsvraagstuk wereldwijd aan de orde stellen. De jeugd moet op de gevaren worden gewezen."

Cadeaus taboe

BARCELONA – Leden van het Internationaal Olympisch Comité mogen niet langer cadeaus aannemen van steden die in de toekomst de Spelen willen organiseren. Francois Carrard, de directeur-generaal van het IOC, zei van de kandidaat-steden te verwachten dat zij ook geen presentjes meer zullen aanbieden. Het IOC wordt al jaren bekritiseerd, omdat zijn leden zich laten verwennen met luxegiften en dure party's. Het gezelschap onder leiding van Antonio Samaranch ontkende onlangs nog beschuldigingen als zouden IOC-leden hun stem hebben gegeven aan Atlanta in ruil voor cadeaus.

Onderzoek naar beschuldigingen

BARCELONA – De internationale amateuratletiekfederatie stelt een onderzoek in naar uitspraken van Gwen Torrence. De Amerikaanse winnares van de olympische 200 meter beschuldigde na haar vierde plaats op de 100 meter een aantal collega-atletes ervan ongeoorloofde middelen te hebben gebruikt. Torrence verklaarde dat twee van de drie medaillewinnaressen op het kortste sprintnummer dope zouden hebben gebruikt. Daarbij doelde zij op landgenote Gail Devers (goud) en de GOS-atlete Irina Privalova (brons).

Toerkmenistan boycot ceremonie

BARCELONA – De sporters uit Toerkmenistan zullen morgen de sluitingsceremonie van de Olympische Spelen boycotten. De in Barcelona tot het team van het GOS behorende deelnemers willen daarmee protesteren tegen de uitsluiting van Altymarat Orasdoerdiejev. Een kwartier voor de weging kreeg de gewichtheffer, wereldkampioen in het halfzwaar, van zijn eigen coach Aleksejev te horen dat hij niet mocht meedoen. Hij zou een te grote bedreiging vormen voor een andere gewichtheffer uit het GOS-gezelschap, Samadov. De Rus moest overigens genoegen nemen met de bronzen medaille.

Toppaarden bleven op stal

BARCELONA – Het publiek, dat gisteren afkwam op de olympische kwalificatiewedstrijd voor springruiters, voelde zich danig bekocht. De belangstellenden konden vrijwel uitsluitend kijken naar 'brekebenen' uit Korea, Colombia en andere landen zonder hippische traditie. De toppers, onder wie de Nederlanders, bleven weg, omdat het niet verplicht was aan de start te verschijnen voor de kwalificatiereeks. De verworven puntentotalen van de landenwedstrijd van afgelopen dinsdag staan namelijk borg voor een startplaats in het individuele springtoernooi dat morgen wordt gehouden. Aldus hielden Jos Lansink (Egano), Piet Raymakers (Ratina Z) en Jan Tops (Top Gun) met een gerust hart hun paarden op stal.

● *Lachende gezichten bij Marjolijn Both (voorgrond) en Tamara Zwart. Het kunstzwemduo behaalde bij zijn olympisch debuut een zevende plaats.*

Foto: ANP

Josephsons pakken goud ● Both en Zwart blij met zevende plaats

Perfectie in waterballet

BARCELONA – Bij de uitvoering mochten ze niet lachen. De Dodendans van Camille Saint Saens vereist een strakke gelaatsuitdrukking. Maar ze waren nog niet op de kant of de gezichten straalden. De kunstzwemsters Marjolijn Both en Tamara Zwart waren bij hun olympisch debuut in het duet zevende geworden.Elfduizendste van een punt scheelde het, of het Amsterdamse duo had ook nog een diploma in ontvangst mogen nemen.

„Een fantastische beloning voor de duizenden uren training, die we er in gestopt hebben", meende Both die een dag tevoren achtste was geworden in de solo. „Te gek toch", glunderde de zeventienjarige Zwart. Ze had drie weken geleden in Finland Europees jeugdkampioene kunnen worden, maar offerde die klaarliggende titel op aan Barcelona. „Geen momentje spijt van gehad", meldde het jongste lid van de kunstzwemfamilie spontaan. „Dit is het summum wat je in de sport kunt beleven." En weg was ze voor een babbeltje met premier Lubbers en diens vrouw.

Both: „Het leuke is, dat we deze kür helemaal zelf hebben samengesteld." Het idee voor de muziek deden ze op in het spookhuis van de Efteling. Voor de technische details kwam Michelle Hossfeld over vanuit Canada. De eerstvolgende stop van de Canadese trainster na de Olympische Spelen is Curaçao.

Anderhalf uur per dag, zes dagen in de week oefenden de Amsterdamse meisjes om de bewegingen en de muziek op elkaar af te stemmen. Daarnaast was aandacht besteed aan zwemmen, conditie, krachttraining en ballet. Zo'n vijfentwintig tot dertig uur in de week.

Er zijn nog altijd mensen die vreemd opkijken van meisjes met een klem op de neus, die balletpasjes uitvoeren op de kant en tussen de ingewikkelde onderwaterfiguren door doen alsof ze de schoolslag nog maar net beheersen.

Voor die sceptici herhaalden de Josephsons en de Vilagossen nog maar eens; dat kunstzwemmen eigenlijk het kunstschaatsen van de zomerspelen is. Waarbij de artistieke component iets toevoegt aan de sport.

Tweeling

Het duel tussen de eeneiige tweelingen werd door de jury beslist in het voordeel van de Amerikaanse tweeling Karen en Sarah Josephson. Die kreeg acht tienen, terwijl Penny en Vicky Vilagos het moesten doen met vier tienen waarvan de helft hen werd toebedeeld door het eigen (Canadese) jurylid.

„Een tweelingzus hebben die ook aan kunstzwemmen doet, heeft alleen maar voordelen", verklaarde Karen. Of was het Sarah? „Gelijke bouw, gelijke flexibiliteit en gelijke lichaamskracht. Het is dat stapje extra om tot perfectie te komen. Bij andere sporten sta je nog wel eens tegenover elkaar. Bij synchroonzwemmen nooit. Het is een ideale sport als je geen ruzie wilt hebben."

De hoge heren van het IOC hebben echter geen oog voor dat facet van het kunstzwemmen. Solo en duet worden olympisch afgestoten en in 1996 in Atlanta vervangen door de groepsuitvoering. De tweelingen zullen zich in een groter geheel moeten voegen. Marjolijn Both en Tamara Zwart evenzeer.

Dat willen ze best, al is op dit moment nog niet te voorzien of Nederland tegen die tijd behoort tot de acht landen die een uitnodiging krijgen. Barcelona is Tamara Zwart zo goed bevallen, dat ze er in Atlanta weer bij wil zijn. „Als het niet kan als deelneemster, dan maar als toeschouwer."

spelen op tele

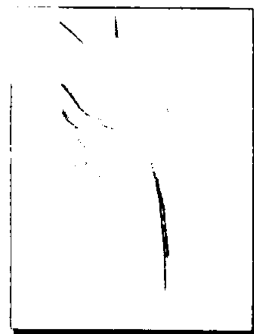
VANDAAG

NederLand 3:
09.00-10.00 kanovaren, finales.
10.00-11.00 boksen, finales en ren, finales.
11.00-12.00 tennis, finale vrouw bel; boksen, finales en kanova les.
12.10-13.30 tennis, vervolg dubbel en boksen, finales.
13.30-14.00 handbal, samenvatti vrouwen.
14.00-18.00 tennis (finale mann en ritmische gymnastiek (final duele meerkamp).
18.20-18.30 ritmische gymnast volg.
18.55-22.00 ritmische gymnasti bal (finale mannen), atletiek hoogspringen vrouwen, final werpen mannen, finale 4 x 100 wen en mannen, finale 1500 m. en mannen, finale 5000 m. mann le 4 x 400 m. vrouwen en mann key, (finale mannen) en voetbal
22.15-23.05 basketbal, finale ma
23.05-23.35 Studio Barcelona.
23.35-00.35 samenvatting van (basketbal, vervolg finale).
06.00-09.00 **EURO:** samenvatti tennis
08.55-18.00 **BBC 1:** kanovaren boksen (finales), tennis (finales enkelspel en vrouwen dubbels der cricket (testmatch Engeland tan), paardenkoersen vanuit Park en final score (sportuitsla
09.00-10.00 **EURO:** kanoen, fina m K-1 en C-1.
09.00-18.00 **Dld 1:** rechtstreekse ges en interviews. Met vanaf 10 sen (6 x finale), 12.00 handba vrouwen), 17.00 handbal (fina nen), 19.30 hockey (finale mann af 9.00 kano-finales (9.00 1000 mannen, 9.30 1000 m C-1 mann 500 m K-4 vrouwen, 10.30 1.00 mannen, 11.00 1000 m C-2 11.30 1000 m K-4 mannen), van atletiek-finales (18.30 hoogs vrouwen, 18.55 speerwerpen 19.00 4 x 100 m vrouwen-estafe 4 x 100 m mannen-estafette, 19 m vrouwen finale), ritmische tiek (meerkamp-finale), tenni (10.00 vrouwen dubbelspel, 14. nen enkelspel), waterpolo (halve
09.55-13.00 **BRT 2:** boksen, ka en handbal.
10.00-12.45 **EURO:** boksen, final vlieggewicht, vlieggewicht, wicht, lichtgewicht en super wicht.
11.00-18.00 **Dld 3:** tennis, finale dubbel en finale mannen enkel
12.45-13.30 **EURO:** tennis, fina wen-dubbelspel.
13.00-13.30 **BRT 2:** olympisch jo
13.30-13.45 **EURO:** samenvatting
13.30-13.55 **BRT 2:** tennis.
13.45-17.00 **EURO:** tennis, fina nen-enkelspel.
13.55-16.55 **BRT 2:** tennis en turnen.
14.00-16.15 **RAI UNO:** Barcellon piadi.
16.55-18.00 **BRT 2:** handbal.
17.00-18.45 **EURO:** handbal, fina nen.
18.00-18.30 **BRT 2:** olympisch jo
18.15-18.55 **BBC 1:** atletiek hoogspringen voor vrouwen, sp pen voor mannen, estafette 4 x voor vrouwen, estafette 4 x 100 mannen, 1500 m voor vrouwen, voor mannen, 5 km voor manne fette 4 x 400 m voor vrouwen, es x 400 m voor mannen).
18.30-21.55 **BRT 2:** atletiek.
18.45-20.00 **EURO:** atletiek, fina 100 m vrouwen en mannen.
20.00-20.45 **EURO:** voetbal, finale
20.15-22.00 **Dld 1:** rechtstreekse ges en interviews. Met vanaf 20 tiek-finales (20.15 1500 m manne 5000 m mannen, 21.15 4 x 400 wen-estafette, 21.40 4 x 400 m estafette) en 20.00 voetbal (finale
20.45-21.00 **EURO:** atletiek, 5000 nen en samenvatting.
21.00-22.00 **EURO:** voetbal, finale
22.00-22.29 **Dld 1:** basketbal, fina nen.
22.00-23.30 **EURO:** basketball, mannen.
22.20-01.00 **BBC 1:** samenvatting evenementen van de dag met een blik op de finales van atletiek, voetbal, basketbal voor mannen nastiek en handbal voor vrouw mannen. Verder om 23.00 uur menvatting van de voetbalwe Leeds United - Liverpool.
22.35-22.45 **BRT 2:** voetbal.
22.45-23.30 **BRT 2:** basketbal.
23.00-00.30 **Dld 1:** olympia extra pevenement van vandaag.
23.30-00.00 **EURO:** samenvatting.
00.00-00.30 **BRT 2:** olympisch jou
00.30-02.00 **EURO:** boksen, fina menvatting.
02.00-02.30 **EURO:** samenvatting.
03.00-04.30 **EURO:** tennis, finale nen-enkelspel, samenvatting.
04.30-06.00 **EURO:** voetbal. (herh.).

MORGEN

Nederland 3:
09.00-12.00: paardesport (springe vidueel 1e manche) en boksen (fi
12.10-13.00: paardesport (springe volg 1e manche) en boksen (fina
13.00-17.00: volleybal (finale m paardesport (springen individu manche) en boksen (finales).
17.00-18.00: waterpolo, finale.
18.30-21.00: Nederlandse items: (marathon mannen).
21.00-22.00: samenvatting van de
22.00-23.35: sluitingsceremonie.
23.35-00.00: Studio Barcelona.
06.00-06.30 **EURO:** samenvatting.
07.00-07.30 **EURO:** saenvatting, (h
07.30-08.00 **EURO:** samen (herh.).
08.00-10.00 **EURO:** tennis, finale nen-enkelspel, (herh.).
09.00-13.00 **Dld 2:** paardesport (co hippique, finale individueel), bo finales).
09.55-12.50 **BRT 2:** boksen.
10.00-13.00 **EURO:** boksen. halve les.
12.50-13.00 **BRT 2:** jumping.
13.00-13.30 **BRT 2:** olympisch jou
13.00-15.30 **EURO:** volleybal, mannen.
13.00-18.00 **BBC 2:** olympisch n vanuit Barcelona met o.a. paarde (tweede ronde concours hippique vidueel vanuit de Real club de boksen (samenvatting van de van vandaag), volleyball (finale).
13.30-15.00 **BRT 2:** jumping.
15.00-18.10 **BRT 2:** volleybal en polo.
15.30-16.30 **EURO:** ritmische gy tiek, finale.
16.10-19.50 **RAI UNO:** Barcellon Olimpiadi.
16.30-18.00 **EURO:** waterpolo. mannen.
16.30-18.15 **Dld 2:** waterpolo, finale
18.00-23.00 **BBC 1:** start marathon mannen, een terugblik op de Spel de slotceremonie.
18.10-18.25 **BRT 2:** olympisch jour
18.15-18.58 **Dld 2:** marathon ma aansluitend Das war Barcelona rugblik).
18.25-21.00 **BRT 2:** atletiek.
18.30-21.00 **EURO:** atletiek, mar vrouwen en mannen; sluitingscer nie.
21.00-22.00 **EURO:** concours hipp finale individueel.
21.25-21.55 **BRT 2:** ritmisch turnen
21.50-00.00 **RAI UNO:** Barcellon Olimpiadi.
21.55-23.45 **BRT 2:** sluitingscerem
22.00-00.00 **EURO:** slot-ceremonie.
00.00-00.30 **EURO:** samenvatting.
01.00-03.00 **EURO:** boksen, fin (herh.).
03.00-03.30 **EURO:** samenvat (herh.).

En ze wilden eigenlijk nog niet naar huis. Nog lange niet. En toch moesten ze. Begin deze week zette de eigenaar van de Valkenburgse camping De Bron meer dan honderd luidruchtige kamperende jongelui op straat, waar ze vervolgens door teleurgestelde ouders werden opgehaald: „Doe ook niet van die rare dingen."
De campinghouder was het zat: bij hun terugkeer in het holst van de nacht hadden de jongeren de boel op stelten gezet door vuurwerk af te steken en rotjes te laten ontploffen. Menig caravan- en tentbewoner werd in zijn slaap gestoord.
Hoe ziet de gemiddelde vakantiedag van een jongere tussen pakweg 16 en 22 jaar er uit? We struinden een dag door Zuidlimburgs vakantieland op zoek naar vakantievierende jongeren.
„Vakantie? Dat is hoofdpijn. Zeven dag lang."

'Hoezo, wat gaan we doen vandaag?'

„Je kunt van mij toch niet verwachten dat ik mijn eigen ondergang tegemoet ga," zegt Dick Scheffer, eigenaar van Europacamping op de kop van de Cauberg in Valkenburg op de vraag of hij groepen jongeren tot zijn 'familiecamping' toelaat.

Kinderen, in een zodanige leeftijd dat ze het 'knippen van slingers voor de carnavalsoptocht over het kampeerterrein' nog leuk vinden, ontvangt hij met open armen. Onder begeleiding van hun ouders, dat spreekt vanzelf. Maar groepen jongeren in de 'rumoerige leeftijd' kunnen hun pukkel het beste op de rug houden en hun heil elders zoeken.
Ze komen er bij hem gewoon niet in.

Dick Scheffer nam 'de zaak' in het begin van de jaren zeventig over van zijn vader die de Europacamping in 1960 oprichtte. In 1975 nam Dick de beslissing. Aan zijn lijf geen polonaise meer: groepen jongeren liet hij niet meer toe. Toen hij begin jaren zeventig jongelui nog wel eens bestraffend toesprak omdat er teveel lawaai werd gemaakt, dan zeiden ze: 'Dat zullen we niet meer doen, meneer'.

Maar een meneer is hij al lang niet meer.

„Nu kun je een klap voor je kop krijgen als je even niet oppast."

Vakantieganger besteedt veertig procent van dag aan slenteren

De kampwinkel had een goudmijntje kunnen zijn als hij die gasten wél zou nemen. „Alleen maar kratten pils en dagelijks honderden van deze koeken in de schappen," mijmert hij, happend in een koffiebroodje. Maar dan meteen weer met beide benen op de grond: „Nee, het is goed zo. Iedere kampeerder heeft hier een plek van negentig vierkante meter. Of je nou een puptentje hebt of een caravan."

„Als ik 's avonds laat, zo tegen tweeën, op de camping ben, dan hoor ik het geroezemoes van de jeugd van beneden aan de Cauberg naar boven deinen. Het klinkt mooi. Als je er ver genoeg vandaan bent. Nee, groepen hoef ik niet meer."

Stelletjes

Hoe groot is een groep?
„Alles wat meer is dan twee man," klinkt het resoluut. Scheffer is niet de enige campinghouder die deze maatstaven hanteert. Er zijn er meer, zoals de camping De Linde in Sibbe waar dan ook een serene rust heerst. En allemaal hebben ze geen moeite met stelletjes. En als het even kan: in verliefde staat svp. „Van die kinderen weet je bij voorbaat dat ze geen problemen veroorzaken."

● „We moeten wel wat te doen hebben. Hoe actiever, hoe beter," zeggen de sherpa's van de scoutinggroep Margaretha Sinclair uit Son en Breugel.
Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

Bij een groepje van drie zegt Scheffer al: 'Bezet!'

Bij camping Den Dries klinkt het plotseling 'sorry, vol!' als er een groepje van zes tot acht een plaatsje wil. Dat zegt tenminste de werknemer die overdag nieuwkomers de plaatsen wijst. 's Avonds wordt zijn taak waargenomen door een beroepsbewaker van het beveiligingsbedrijf GOM.

Ritsen

Scheffer: „Tegen drie uur 's middags hoor je op de gemiddelde jongerencamping allerlei ritsen open gaan. De meeste jongelui staan niet eerder dan 's middags op, eten rustig wat, gaan zich vervolgens tegen een uur of vier douchen, doffen zich wat op of gaan zich – indien van toepassing – uitgebreid scheren. Tegen negen uur gaan ze dan uit. Tegen drieën, zo'n uur na sluitingstijd, komen ze terug op de camping, drinken nog wat en ploffen tegen vijf uur, als de vogeltjes beginnen te fluiten, op hun luchtbed."

Dat beeld lijkt in elk geval op de Valkenburgse jongerencamping Den Dries niet van toepassing. Voor hun tent, onder een schaduwgevende boom, zitten Eduard Syswerda en Suzan Bergen uit het Noordhollandse Broek op Langedijk.

Grotten

„Omdat het in Limburg altijd warmer weer is," geeft Eduard na lang nadenken op als reden dat zij hun vakantie vieren in Valkenburg en niet in, bijvoorbeeld, een vakantiebungalow op de Veluwe. „Terrasjes pikken en 's avonds naar de discotheek," zegt hij terwijl het even verderop plotseling geel en rood ziet van de nieuw aangesleepte kratten Heineken- en Amstelpils.

● Suzan Bergen en Eduard Syswerda uit Broek op Langedijk op een Valkenburgse camping: „Terrasje pikken en lekker naar de disco."

De kampwinkel is geopend.

„En ik denk dat we – voordat we zaterdag terug gaan – ook nog wel een keer de grotten van Valkenburg bezoeken. We zijn al naar Maastricht geweest. En verder zullen we nog wel een paar keer door Valkenburg lopen," zegt Eduard en frunnikt een wesp uit zijn glas Fanta.

„Mooie stad, Maastricht. Net buitenland," voegt Suzan er aan toe alsof ze zojuist met directeur H. Ridderbos van de provinciale VVV-Limburg heeft gesproken.

door
JOS VAN DEN CAMP

„De gemiddelde vakantieganger besteedt veertig procent van zijn dag aan slenteren en zitten," verklaart de directeur. „Deze categorie van vakantiegangers, die te vergelijken is met de jongelui die voor een vakantie in Zeeland kiezen, wil veel kijken en bekeken worden. Het is logisch dat zij dan naar een plaats gaan waar de terrassen vol zijn en de ene souvenirwinkel naast de andere ligt."
In het drukke centrum van Valkenburg zit Harrie Bronkmans (19) uit de stad Groningen op een terras: „Hoe bedoel je die vraag? Wat ga je ondernemen? Ik blijf hier vandaag zitten. En morgen ook. En tussendoor naar de discotheek. Wat moet je anders."
„Vakantie? Dat is hoofdpijn. Zeven dagen lang."

Geen activiteiten

Op een enkele uitzondering na zijn er specifiek voor jongeren geen groots opgezette evenementen in de zomerperiode. Het negende amateur-popfestival van afgelopen weekeinde in het Maastrichtse Geusseltstadion is volgens Ridderbos de enige uitzondering. Het was een groot succes. Tussen de vijf- en zevenduizend bezoekers werden geteld, onder wie veel vakantievierende jongeren, zegt de VVV-directeur die nog enkele algemene festiviteiten opnoemt waar 'ook jongeren' naar toe kunnen. Maar verder dan: 'het countryfestival in Berg en Terblijt, de recreatiesportdagen in Weert en de zomeravondfeesten in het Geuldal' en vergelijkbare feesten komt Ridderbos niet. Hoeveel vakantievierende jongeren er elk jaar weer naar Zuid-Limburg komen, valt niet te zeggen. Zo'n telling is nog nooit gehouden.

Wie zijn ogen buiten Valkenburg de kost geeft, ziet jongeren – in elk geval overdag – in een wat actievere staat. Op een weilandje in Schin op Geul troffen we tijdens onze zoektocht bijvoorbeeld zestien kletsnatte meiden van de scoutinggroep Margaretha Sinclair uit Son en Breugel aan. Ze hadden net hun zelfgemaakt vlot uit de Geul gehaald. Uit de richting Bemelen hadden ze zich laten afzakken, na eerst die dag uit Roggel op de fiets daarheen te zijn gereden. En nu gaan ze lopend verder naar de blokhut van een bevriende scoutingroep in Berg en Terblijt, waar ze zullen overnachten. „Als het even kan: een zo actief mogelijke vakantie," zegt een van deze 'sherpa's'.

Shorts

Op gezinscamping De Vinkenhof in Schin op Geul staan twee jongens voor een aanplakbiljet bij de ingang: 'Bezoek de Brand Bier Brouwerij. U wordt verzocht trui of vest mee te nemen en correct gekleed te gaan (geen trainings- en joggingpakken, shorts etcetera)'. „Laten we eerst maar die krat pils gaan halen, dan overleggen we straks met de rest wanneer we daar naar toe gaan."

„We moeten toch iets doen..."

Toen er nog geen files waren

DOOR SANTE BRUN

Echt een auto uit de tijd dat er nog geen files waren, die Messerschmitt. Want als je stilstaat in de brandende zon en je zit er met zijn drieën in, dan wil het nog wel eens flink warm worden onder de plexiglazen koepel. Eigenaar John Raedschelders in Maaseik (40) ziet er vooral de zonnige kant van: volgens hem kun je door het plexiglas heen ook nog bruin worden. Een rijdende zonnebank dus, meent hij. Maar helaas ook een rijdende sauna.

In 1959 zag het driepersoons(!) autootje het 'levenslicht', een produkt van iemand die, zo aan het model te zien, liever bij de jachtbommenwerpers was gebleven waar hij in de Tweede Wereldoorlog wel wat succes mee had.

In 1959 was het hoogtepunt van de oerzuinige uiterst minieme auto's – de toenemende welvaart maakte een paar jaar later de weg vrij voor de grotere 'bakken', en ook Raedschelders ging met zijn tijd mee, want hij is overdag dealer in Volkswagen en Audi. Niettemin is hij geregeld aan te treffen in zijn Messerschmitt; hij rijdt rustig naar De Panne (12 liter super heen en terug), en ook voor duizend kilometer achter elkaar schrikt hij niet terug.

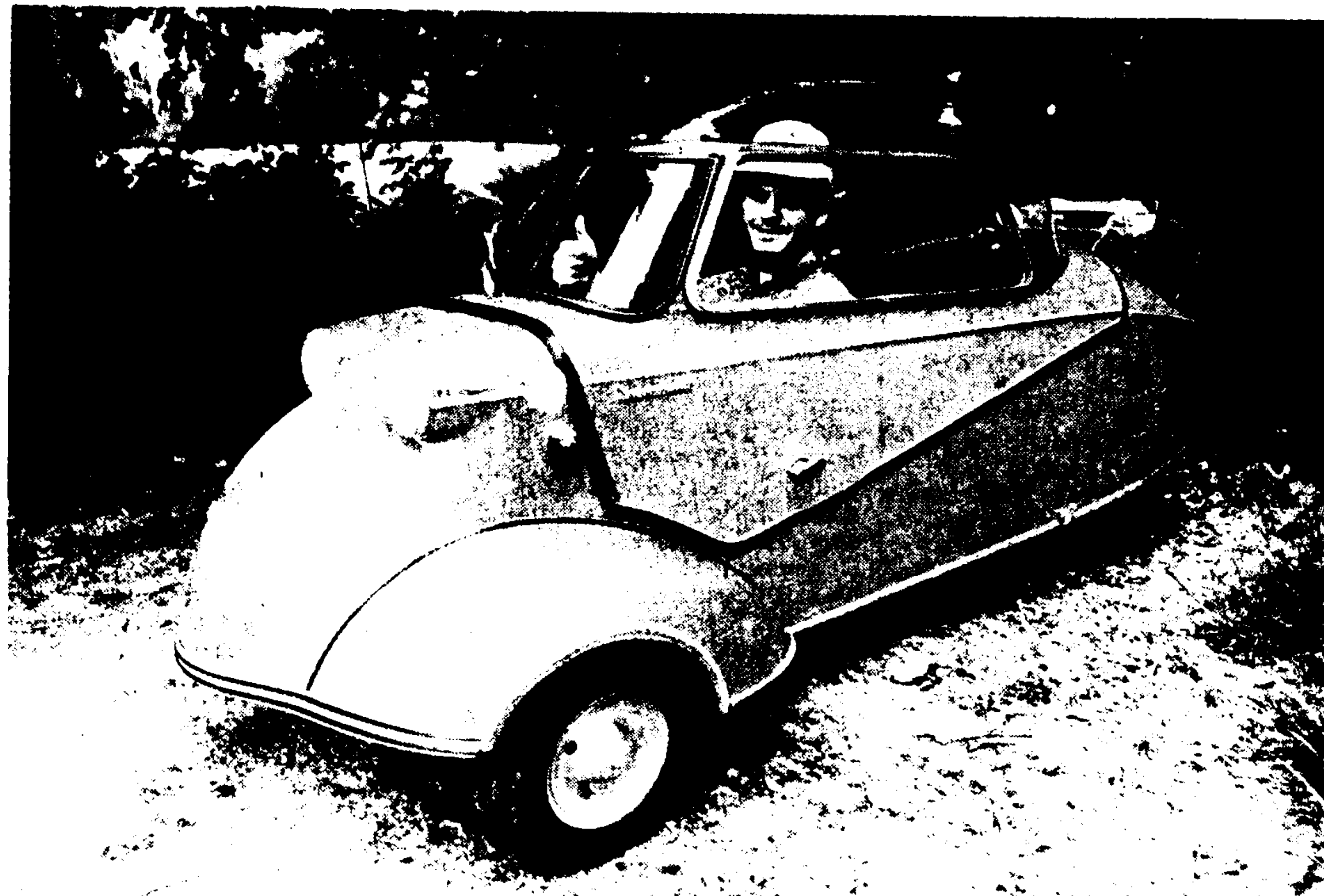
● Mits gefotografeerd met wat raffinement ziet de Messerschmitt er nog behoorlijk flitsend uit. Foto: JO BRONCKERS

Dit is het eerste van een korte serie foto-reportages over de kleine auto's uit lang vervlogen tijd, die in toenemende mate in de belangstelling staan bij liefhebbers. Zozeer dat in Duitsland plannen worden gemaakt nieuwe onderdelen te gaan vervaardigen. De schaarste, die Raedschelders signaleert, zal dan ook snel tot het verleden horen.

De auto heeft een 200 cc Sachsmotor en in België mag je er met een motorrijbewijs in rijden. Raedschelders: „Goddank weet de politie dat nu ook." Het gebrek aan kofferruimte wordt gecompenseerd door een vlot bagagerekje, waar natuurlijk een ouderwets koffertje het best bij past.

Vindt Raedschelders niet dat hij lichtelijk voor paal rijdt in zijn ontheemde vliegtuigcockpit? Zeker wel. „Maar dat beetje belachelijke maakt het juist attractief."

Al bijna dertig jaar worden ze niet meer gemaakt. Maar Raedschelders heeft er nog twee. Blij toe, zo te zien.

● John Raedschelders maakt het duimgebaar van de piloot die gereed is voor de start.

● Edith Stein als jonge vrouw.

● Edith Stein als karmelietes.

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Morgen is het vijftig jaar geleden dat in Auschwitz de filosofe dr. Edith Stein werd vergast. Zij was een karmelietes van joodsen bloede die op 2 augustus 1942 uit het karmelietessenklooster in Echt was weggevoerd. Met de deportatie van in totaal 63 katholiek gedoopte joden wilden de Duitsers wraak nemen op de Nederlandse bisschoppen die, op zondag 26 juli 1942, in alle katholieke kerken en kapellen van Nederland een herderlijk schrijven hadden laten voorlezen waarin zij alle onrecht tegenover de joden openlijk aanklaagden. Op 1 mei 1987 werd Edith Stein door paus Johannes Paulus II zalig verklaard. Ter herdenking van haar vijftigste sterfdag zal de bisschop van Roermond morgen om 11 uur in de St.-Landricuskerk te Echt een pontificale hoogmis opdragen. Vervolgens zegent mgr Gijsen in de kapel van het karmelietessenklooster aan de Bovenstestraat de glas-in-lood-ramen in die de Heerlense kunstenaar Eugène Laudy van Edith Stein maakte.

● De nieuwe glas-in-lood-ramen in de kapel van de zusters karmelietessen in Echt. Van links naar rechts: Teresia van Avila, Edith Stein als jonge vrouw, Edith Stein als karmelietes en Johannes van het Kruis, die met Teresia van Avila de Orde van de Karmel hervormde en een grote invloed op het leven van Edit Stein uitoefende. Foto's: Jeroen K...

Echt herdenkt Edith Stein

„We genieten van de glas-in-lood-ramen," belijdt de priorin van het karmelietessenklooster, Marie José Smeets (66) uit Vaals. Ze gaat nog altijd gekleed als de H. Teresia van Avila: een bruin habijt met een bruin scapulier, een witte hul met een zwarte sluier. Een gesprek met haar vindt plaats achter tralies die de spreekkamer in tweeën delen. Aan de ene kant is het meubilair kaal, aan de andere kant bekleed.

De Karmel van Echt werd in 1875 gesticht door karmelietessen uit Keulen. Als gevolg van de 'Kulturkampf' waren de slotzusters naar Nederland uitgeweken. Eerst in 1894 repatrieerden zij.

Eind 1938 was de Karmel van Echt andermaal refugium voor een van de karmelietessen uit Keulen: dr Edith Stein. Ze was op 12 oktober 1891 als jongste uit een orthodox joods gezin van zeven kinderen in Breslau geboren. Ze was drie, toen haar vader stierf. Haar moeder, Augusta Stein-Courant, zette diens houthandel voort.

Edith bleef opvallend klein. Ze mat slechts één meter vijftig. Op het gymnasium was ze immer de beste van haar klas. Haar schriftelijk eindexamen was zo imposant dat ze van het mondeling examen werd vrijgesteld. *'Schlag auf den Stein und die Weisheit springt heraus,'* complimenteerde de rector de abituriënte bij de uitreiking van het diploma.

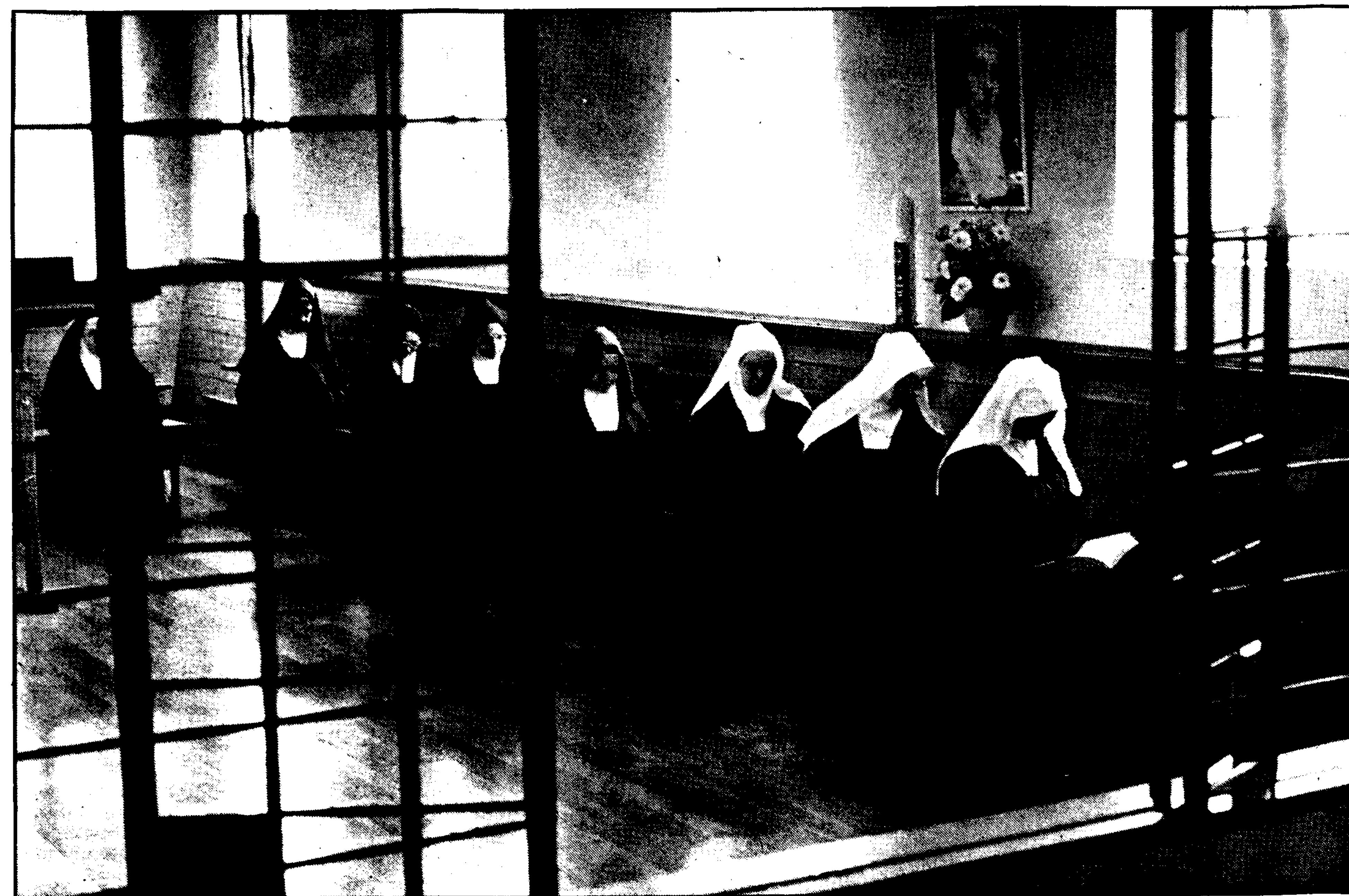
Aan de universiteit van Breslau studeerde Edith Germaanse letteren; aan de universiteit van Göttingen filosofie. Ze onderbrak die studie enige tijd om als rodekruiszuster aan het oostelijk front dienst te doen.

In 1917 promoveerde Edith Stein 'summa cum laude' tot doctor in de filosofie. Zij werd assistente van haar leermeester, de fenomenoloog professor dr Edmund Husserl, die in 1916 een vaste leerstoel aan de universiteit van Freiburg had gekregen.

Ze raakte bevriend met de fenomenologe Hedwig Conrad-Martius in Bergzabern, bij wie ze vaak logeerde. Op een avond kreeg zij de autobiografie van de heilige Teresia van Avila in handen. Edith Stein werd zo geboeid dat zij het boek in een nacht uitlas. „Dit is de waarheid!" oordeelde zij. De volgende dag kocht ze een katechismus en een missaal en woonde ze voor het eerst in haar leven een mis bij. Op 1 januari 1922 liet zij zich dopen. Hedwig Conrad-Martius was haar meter.

Haar moeder, Augusta Stein-Courant, was gekrenkt. Steeds was ze een onberispelijk voorbeeld in het onderhouden van de joodse ritus geweest. Hoe had de jongste haar dit kunnen aandoen?

Dank zij haar geestelijke leidsman, kanunnik Schwind uit Speyer, kreeg Edith Stein een aanstelling aan de kweekschool van de zusters dominicanessen in Speyer. Ze doceerde Duits. Daarnaast was ze een graag geraadpleegde raadsvrouwe. Een gevierd spreekster bovendien. Ze gaf voordrachten in Freiburg, Keulen, München, Praag, Wenen en Zürich. Talrijk ook waren haar publicaties.

● De karmelitessen van Echt, in het koor waar ook eens de filosofe dr Edith Stein mediteerde. Zij werd op 2 augustus 1942 met haar zus Rosa gevankelijk weggevoerd en op 9 augustus 1942 in Auschwitz vergast. Met de deportatie van alle katholiek gedoopte joden wilden de Duitsers wraak nemen op de Nederlandse bisschoppen, die op zondag 26 juli 1942 in alle katholieke kerken en kapellen van Nederland een herderlijk schrijven hadden laten voorlezen waarin zij alle onrecht tegenover de joden openlijk aanklaagden.

Joodse karmelietes halve eeuw geleden in Auschwitz vergast

Zij werd daarin gestimuleerd door Raphael Walzer, de abt van de benedictijnenabdij in Beuron, die na de dood van prelaat Schwind haar geestelijke vader was geworden.

„Zelden heb ik een ziel aangetroffen die zoveel edele eigenschappen in zich verenigde," getuigde de prelaat. „In haar omgang met eenvoudige mensen was zij eenvoudig, met geleerden geleerd, met zoekenden een zoekster en ik zou er haast aan toevoegen: met zondaars een zondares."

Eind maart 1931 nam Edith Stein afscheid in Speyer. De vertaling van 'Questiones disputatae de veritate' ('Betwiste vragen over de waarheid') van Thomas van Aquino, nam haar geheel in beslag. In Breslau voltooide zij dit werk.

In het voorjaar van 1932 kreeg zij een aanstelling aan het Duitse Instituut voor Wetenschappelijke Pedagogie in Münster. Lang heeft ze daar niet gedoceerd. 'Niet-Ariërs' werden uit openbare ambten gezet, nadat Hitler in 1933 aan de macht was gekomen. Ook Edith Stein trof dit *Berufsverbot*. Zij voorzag dat de nationaal-socialisten van kwaad tot erger zouden vervallen. Ze schreef er de paus over en bepleitte een encycliek tegen het nationaal-socialisme.

De drang om in een klooster in te treden werd steeds groter. Tot tweemaal toe had zij vergeefs geprobeerd om in een karmelietessenklooster in te treden. Haar derde aanvrage, aan de Karmel van Keulen, werd gehonoreerd. Daags na haar 42ste verjaardag, op 12 oktober 1933, verliet ze het ouderlijk huis; voorgoed. Het afscheid viel haar moeder, die inmiddels 84 was, zwaar.

Na een half jaar ontving Edith het Kleed van de Karmel: een bruin habijt met een witte sluier, waarmee de novicen zich van de geprofeste zusters onderscheiden. Geprofesten dragen een zwarte sluier. Als kloosternaam koos zij Teresia Benedicta a Cruce; vertaald: Teresia, de Gezegende van het Kruis. Teresia naar Teresia van Avila en 'Gezegende van het Kruis' vanwege haar liefde voor het kruis.

Haar cel was drie meter lang en drie meter breed. Er stond een tafel met een zitbankje, een waterkruik in een kom en in een hoek lag de strozak waarop zij zich te ruste kon begeven. Het was wennen om van het toppunt van roem te moeten afdalen tot de diepte van onbeduidendheid.

Op 14 september 1936 legde Edith Stein haar eeuwige geloften af. Op dezelfde dag overleed haar moeder. Niets lette zus Rosa nog om zich eveneens katholiek te laten dopen. Ze had haar moeder dat leed willen besparen. In de kerstnacht deed Rosa in de Karmel van Keulen haar eerste communie. Vóór de jaarwisseling nog voltooide Edith haar filosofisch hoofdwerk: *'Endliches und Ewiges Sein'*. Haar uitgever in Breslau weigerde het echter onder haar naam uit te geven. Hij wilde geen moeilijkheden met de nazi's. In Hitler-Duitsland waren boeken van joden en marxisten reeds op brandstapels geworpen. Doordat Edith Stein weigerde haar naam van het boek te ontkoppelen, werd van uitgave afgezien.

Als 'niet-Arische' mocht Edith Stein niet meer stemmen. Zij stond echter nog als stemgerechtigd geregistreerd, toen leden van het stembureau op 10 april 1938 de stemmen van de karmelietessen in het klooster kwamen ophalen. Op de vraag van de voorzitter van het stembureau waarom dr. Edith Stein haar stem niet had uitgebracht was het antwoord van de priorin dat haar medezuster 'niet-Arisch' was. Daarvan werd nadrukkelijk notitie genomen.

Om represailles tegenover klooster en kommuniteit te voorkomen vroeg Edith Stein om overplaatsing. De priorin nam daartoe kontakt met de Karmel in Echt op die kort tevoren een nieuw klooster in Beek had gesticht.

Op oudejaarsavond 1938 kwam Edith Stein in Echt aan. Ze werd hulp van de portierster. Later nam haar zus Rosa die taak over. Zij was naar België uitgeweken en had al haar bezittingen ter beschikking gesteld van een nieuwe stichting die echter niet levensvatbaar bleek.

Edith Stein werd geheel vrijgemaakt voor een boek over 'de wetenschap van het kruis'. Het zou met het oog op vierde eeuwfeest van H. Johannes van het Kruis, de kerkvader die met de H. Teresia van Avila de Orde van de Karmel hervormde, worden uitgegeven.

Die zondag, 2 augustus 1942, had Edith Stein de laatste hand aan haar werk gelegd, toen zij omstreeks vijf uur in de middag in de wachtkamer werd ontboden. Twee Duitsers in uniform wachtten op haar. Ze vermoedde dat haar visum voor Zwitserland was afgekomen. Edith en Rosa Stein kregen echter tien minuten de tijd om hun koffers te pakken. De overvalwagen stond klaar.

Als reactie op het herderlijk schrijven waarin de Nederlandse bisschoppen, op 26 juli 1942, alle onrecht tegenover de joden hadden aangeklaagd, werden op zondag 2 augustus 1942 alle katholiek gedoopte joden opgepakt en naar Amersfoort overgebracht. De gemengd gehuwden werden de volgende dag vrijgelaten, de overigen, 63 in getal, op transport naar Westerbork gesteld. Op de Drentse hei was sedert oktober 1939 een opvangkamp voor joodse vluchtelingen. In juli 1942 was het een doorgangskamp geworden voor joden die in het Oosten zouden worden tewerkgesteld. In januari 1942 hadden nazi-kopstukken tijdens een conferentie aan de Wannsee echter besloten om de joden in de door Duitsland bezette landen van Europa fabriekmatig te vernietigen. Auschwitz, in Polen, was zo'n vernietigingskamp.
Op 7 augustus 1942 werd in Westerbork het achtste transport voor Auschwitz samengesteld. Het bestond uit 897 personen. Onder hen bevonden zich Edith en Rosa Stein, die kort na aankomst, op zondag 9 augustus 1942, werden vergast.

Op 1 mei 1987 werd Edith Stein zalig verklaard. Er was bijval, maar ook kritiek. Met name van joden die stelden dat Edith Stein niet om haar katholiek geloof, maar vanwege haar joodse afkomst was vergast. Ook waren er karmelietessen die vonden dat Rosa Stein als lekezuster minstens zoveel had geleden als haar zus.

Slechts vier zusters van de toenmalige kommuniteit in Echt zijn nog in leven. Zij zijn hoogbejaard en wonen inmiddels in Beek. „In het officie zullen wij de gezusters Stein morgen zeker herdenken," verzekert zuster Alfonsa Stabel (76) uit Veldhoven die in augustus 1942 novice was.

In de Karmel van Echt wordt de vijftigste sterfdag met mgr. Gijsen herdacht. In het klooster aan de Bovenstestraat wonen sinds 1987 de karmelietessen van Maastricht. Hun klooster had in 1973 moeten plaats maken voor de Kennedybrug.

„God heeft ons goed geleid. We waren met negen zusters en zijn nu met dertien. De jongste is 26, de oudste 81," zegt priorin Marie José Smeets De AOW van de 65-plussers en de hostiebakkerij zijn nu de voornaamste inkomstenbronnen. Veel geld kostte de restauratie van het klooster. Het huis was geheel onderkomen. Het tochtte overal. In de kapel gingen de lampen op en neer. Mede dank zij de Dr. Edith Steinstichting konden nieuwe glas-in-lood-raam worden aangebracht. De Heerlense kunstenaar Eugène Laudy ontwierp ze, Felix Flos uit Tegelen brandschilderde ze.

Het eerste paneel stelt de H. Teresia van Avila voor, het tweede paneel Edith Stein als jonge vrouw, het derde paneel Edith Stein als karmelietes en het vierde paneel de H. Johannes van het Kruis. Zowel Teresia van Avila als Johannes van het Kruis hebben een grote invloed op het leven van Edith Stein uitgeoefend. „Edith Stein een lichtend voorbeeld voor ons, zegt Marie José Smeets. „Voor de zusters is het dan ook een eer om in de cel te mogen wonen waar zij heeft gebeden en gestreden."

DOOR ALMAR LATOUR

'Weinig keus als de valbijl hangt'

Voor het basisonderwijs is het komend schooljaar net een dansavond. Veel scholen moeten volgens de regels van het ministerie van Onderwijs en wetenschappen fuseren, maar weten nog niet welke school daarvoor ze ten dans willen vragen. De klok tikt echter door. Wie vroeg fuseert, komt het best aan zijn trekken en wie wacht die moet maar zien bij welke partner hij terecht komt. Intussen staat het publiek, de ouders van de leerlingen, langs de kant bijna machteloos toe te kijken.

In de wereld van het basisonderwijs ligt momenteel maar één woord op ieders lippen: fusies. In Heerlen alleen zijn er zo'n zestien basisscholen die volgens de Nota 'Toerusting en Bereikbaarheid' van het het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen niet aan de eisen voldoen om voort te blijven bestaan. De Katholieke Schoolvereniging (KSV) heeft dit jaar al de knuppel in het hoenderhok gegooid; drie van haar scholen zijn door fusies van de kaart geveegd. De gemeente Heerlen, die verantwoordelijkheid draagt voor de openbare basisscholen in de stad, is druk bezig met onderzoek naar de verschillende mogelijkheden voor haar scholen, zonder meteen tot fusies over te gaan. Maar ook de gemeente Heerlen zal nog voor zware beslissingen komen te staan.

„Het komend schooljaar wordt moeilijk voor de basisscholen," zegt onderwijsdeskundige Claessen, hoogleraar aan de Open Universiteit. Zelf maakte hij deel van de projectgroep Schaalvergroting Basisonderwijs en stond zo aan de wieg van de fusieontwikkelingen.

De vroege stappen van de KSV vindt hij dapper. „Dat moet je waarderen," zegt hij. „Ze scheppen duidelijkheid voor de ouders." Hoe de gemeente Heerlen de openbare basisscholen gaat redden weet Claessen niet.

„Het komend schooljaar is net een bal," zegt Claessen. „Wie vraagt wie ten dans? Wie het eerst kiest, heeft de grootste keus en wie wacht, die moet maar zien. Scholen die vroeg fuseren krijgen van het ministerie bovendien een waslijst van extra faciliteiten."

Er zijn in de regelgeving van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen een aantal clausules die voor scholen die te weinig leerlingen hebben om zelfstandig voort te bestaan, het voor hen mogelijk maken de fusiedans te ontspringen. Scholen zoeken naarstig naar een uitweg. Een school kan blijven bestaan als ze bijvoorbeeld de laatst overgeblevene in haar richting is. Maar die clausules zijn uitputtelijk. Sommige scholen zullen het eenvoudigweg niet redden. Claessen denkt dat in Heerlen alleen er minimaal tien scholen zullen verdwijnen. Vier fusies zijn al aangekondigd en dat ging niet altijd zonder problemen.

Theoretisch lijken fusies het middel bij uitstek om grote scholen te creëren, maar in de praktijk blijken fusieprojecten soms op groot verzet te stuiten. Verzet van onderwijskrachten, van medezeggenschapraden en ouders. Met name de laatste groep voelt zich vaak gepasseerd en verwaarloosd door schoolbesturen. „Ouders staan op hun achterste benen als het om een fusie gaat," zegt Claessen, „Ze krijgen een koude douche als ze horen dat een fusie moet doorgaan."

Ouders blijken ook heel actiebereid als het gaat om het behoud van 'hun' school. „Ze zijn gehecht aan de school om de hoek," aldus Claessen. „Afstand is het belangrijkste criterium waarop ouders een school kiezen, tweede is het imago van een school en derde de richting van een school."

Ouders hebben inspraak via de medezeggenschapsraad (MR), die een fusie moet goedkeuren alvorens die doorgaat. Een schoolbestuur moet de MR een doortimmerd verhaal brengen om een fusieplan door te voeren. Maar toch valt de inspraak van de ouders bitter tegen: „Als de valbijl hangt, is er weinig te kiezen," zegt Claessen. Dat geldt overigens ook voor de scholen en schoolbesturen zelf.

Nederland telde nog niet zo lang geleden bijna 8400 basisscholen. In vergelijking met andere landen in Europa was dat te veel. „Als je op het dak van de ene school stond, kon je de andere zien," zegt Claessen. Er waren vooral veel kleine basisscholen, maar daar komt nu in veel gevallen een eind aan. Kleine scholen zijn aanzienlijk duurder dan grotere scholen. Kost een leerling op een grote school, met meer dan 250 leerlingen, 3700 gulden, is dat bij een kleine school, met minder dan 50 leerlingen, ongeveer het dubbele, namelijk 7200 gulden. Landelijk scheelt dat per jaar tientallen miljoenen guldens.

Grote scholen hebben daarentegen meer voordelen: Er is dan geld en plaats voor een fulltime directeur, specialisatie van leerkrachten en bijvoorbeeld een full-time conciërge. Een grotere school kan hierdoor ook beter een eigen weg of imago kiezen. Dat idee komt niet alleen uit Den Haag. „De ontwikkeling is op zich onvermijdelijk," zegt Claessen. „Scholen zijn zelf risicodragend geworden. Ze willen baas in eigen huis zijn en moeten meer verantwoordelijkheid dragen."

Nederland heeft zoveel kleine scholen doordat ons land verzuild is. „Als er een nieuwe wijk ontstaat, regent het nieuwe scholen", zegt Claessen. Ook komen er steeds nieuwe zuilen bij; islamitische scholen zijn daar het laatste voorbeeld van. Ook is het politieke beleid van Nederland mild geweest ten opzichte van het basisonderwijs; kleine scholen hadden financieel voordeel omdat ze van het ministerie meer geld per leerling kregen.

Het nieuwe onderwijsbeleid maakt zoveel mogelijk korte metten met de ongelijke bekostiging van grote en kleine scholen. Onder het motto 'groot waar het kan, klein waar het moet' vallen of staan basisscholen met hun leerlingen aantal, dat minstens even groot moet zijn als de leerlingdichtheid per gemeente.

Leerlingdichtheid is het aantal leerlingen per vierkante kilometer van een gemeente. Landelijke gemeentes kunnen vaak nog kleine scholen behouden, en stedelijke gebieden krijgen door het systeem de grote scholen. Het basisonderwijs behoudt zo een redelijke bereikbaarheid.

„Op bepaalde plaatsen zullen er komend schooljaar aardverschuivingen plaatsvinden", zegt Claessen. „Een aantal scholen zijn al tot fusie overgegaan. Maar wie volgt?"

Jo Smeets, Heintje Davids onder de burgemeesters

[M]r. Jo Smeets (69). Vier jaar [g]eleden ging hij met pen[si]oen als burgemeester van [K]erkrade. „65 is 65. Afgelo[pe]n uit," klonk het toen kor[d]aat. Maar afgelopen was [h]et allerminst. Eind 1990 [w]erd Smeets burgemeester [va]n Valkenburg. Waarne[m]end weliswaar, maar toch. [I]n vorige maand hing hij [o]pnieuw tijdelijk en [a]mbtsketen om zijn schou[d]ers. Nu die van Gulpen. [S]meets kan er kennelijk [n]iet genoeg van krijgen. [„]Dat valt best mee," zegt hij [z]elf. „Ik ben heus niet Hein[tj]e Davids. Maar ik vind het [g]ewoon leuk. Ik heb trou[w]ens niet gesolliciteerd, [m]aar ik ben gevraagd." Een [p]ortret van een bestuurder [d]ie het besturen niet kan la[t]en.

'Zo lang ik het leuk vind, blijf ik het doen'

DOOR FRANK SEUNTJENS

[H]et Fotomodel. Zo stond Jo Smeets te boek in Kerkrade waar hij [a]chttien jaar de scepter zwaaide. Een bijnaam die hij te danken [h]ad aan zijn markante witte kop en vooral zijn gevoel voor publi[ci]teit. Kwam de fotograaf te laat, dan was Smeets niet te beroerd [o]m een onderscheiding een tweede keer op te spelden. Of om een [k]wist gefeliciteerde jubilaris nog maar eens de hand te drukken.

● *Mr. Jo Smeets poseert gewillig als een volleerd fotomodel.* Foto: CHRISTA HALBESMA

[D]e Troubleshooter. Dat is, sinds [z]ijn pensionering, de nieuwe bij[n]aam van Smeets. Gouverneur [E]miel Mastenbroek heeft hem per[s]oonlijk uitverkoren om puin te [r]uimen in moeilijke, Limburgse [g]emeenten. Anderhalf jaar geleden [w]erd Smeets naar Valkenburg ge[z]onden. De toenmalige burge[m]eester van het toeristenstadje, [P]aul Gilissen, was al geruime tijd [z]iek. Overspannen door de roddel [e]n achterklap over zijn homosek[s]uele geaardheid. Smeets ging [v]oortvarend aan de slag. Dat de [T]our de France een paar weken [g]eleden Valkenburg aandeed, [w]ordt voor een groot deel op zijn [c]onto geschreven. Na veertien [m]aanden stapte Smeets op. Als [d]ank voor bewezen diensten be[n]oemde de gemeenteraad van Val[k]enburg hem nog snel tot erebur[g]er.

[D]at was Smeets in al die jaren in [K]erkrade niet gelukt. Het CDA, [n]ota bene zijn eigen partij, en de [f]ractie Burgerbelangen staken [d]aar een stokje voor. Waarom ze [S]meets het ereburgerschap niet [g]unden, is nooit duidelijk gewor[d]en. En het valt de betwijfelen of [d]e werkelijke reden ooit bekend [w]ordt. De raadsleden in kwestie [h]ebben afgesproken daar 'abso[l]uut en eeuwig' over te zwijgen. [S]meets zelf heeft het vermoeden [d]at het CDA hem zo wilde straffen [v]oor al die keren dat hij er een an[d]er standpunt op nahield dan zijn [p]artijgenoten. „Maar ik heb er nooit een borrel minder om gedronken, laat staan wakker van gelegen." Toch moet de kwestie Smeets meer pijn hebben gedaan dan hij wil toegeven.

Hoe het ook zij: veel tijd om daar over te treuren, heeft hij niet. Sinds een week of twee is Smeets opnieuw als troubleshooter in de weer. Nu regeert hij voor onbepaalde tijd over Gulpen. De burgemeester van dat dorp, Wiel Vossen, is met buitengewoon verlof gestuurd omdat Justitie hem verdenkt van het aannemen van steekpenningen en het onjuist invullen van zijn belastingformulieren. Over zijn (tijdelijk?) teruggetreden voorganger wil Smeets weinig kwijt. Wel vindt hij het verstandig dat Vossen zich heeft teruggetrokken. „Als er zo'n onderzoek tegen je loopt, moet je niet blijven zitten. Voor je eigen rust is het beter een stap terug te doen. Het onderzoek zal leren of Vossen terugkomt of niet."

Smeets is er trouwens bepaald niet blij mee dat de Limburgse kranten bol staan van verhalen over smeergeld-affaires en bouwfraude. Hij verwijt het Limburgs Dagblad en De Limburger dat ze in de strijd om de gunst van de lezer daar overdreven veel papier voor uittrekken. „Misstanden moet je aan de kaak stellen, maar wel binnen een bepaalde redelijkheid. Het kan er bij mij niet in dat zulke zaken in Limburg meer voorkomen dan elders in het land. Als jullie journalisten eens in een andere provincie aan de slag gingen, dan zouden jullie daar ook een heleboel boven tafel halen."

Over de affaire Baars, waar alles mee begon, heeft Smeets lang nagedacht. Nu denkt hij te weten hoe het zover heeft kunnen komen. „Volgens mij is na de mijnsluitingen in Limburg waarschijnlijk een cultuur ontstaan van zelfbescherming. De opdrachten moesten binnen de eigen streek blijven. In die tijd zou het ook te gek zijn geweest als hier bedrijven van buiten deze regio aan het werk waren gezet."

Al die negatieve verhalen hebben het imago van Limburgse ambtenaren en politici in ieder geval behoorlijk aangetast. Schertsend wordt deze provincie boven de Moerdijk al 'Palermo aan de Maas' genoemd. Smeets betreurt dat enorm. „De buitenwacht trekt verlevende conclusies ten aanzien van dit gebied en van de mensen die me lief zijn."

Bovendien blazen de actuele affaires volgens Smeets in het westen de toch al hardnekkige stereotypen omtrent het politieke klimaat in Limburg nieuw leven in. Het beeld van het almachtige CDA (lees: KVP) dat met steun van de kerk alle vormen van oppositie monddood maakt en in een semicorrupte sfeer Limburg bestuurt.

Een volslagen verkeerd beeld, vindt Smeets. Zo is het niet en zo is het nooit geweest. „De tolerantie in deze streek is altijd groot geweest. Wrijvingen tussen katholieken en protestanten waren hier nooit. Mijnwerkers uit Polen en Joegoslavië zijn hier zonder problemen opgenomen. De KVP heeft het, zeker in kleinere plaatsen, nooit alléén voor het zeggen gehad. Daarvoor waren er te veel lokale partijen. En de kerk had hier natuurlijk grote invloed, maar vooral op het maatschappelijk leven. Dat had ook zijn voordelen, want de kerk heeft zich enorm ingespannen voor de woningbouw. Ik stoor me aan die historische simplificatie."

En de laatste decennia is de de politieke samenwerking volgens Smeets alleen maar beter geworden. „CDA en PvdA hebben elkaar weten te vinden. Anders zou Limburg er na de mijnsluitingen nooit zo snel bovenop zijn gekomen. Er is hard gewerkt, ook een hoop mislukt – nogal wat nieuwe bedrijven zijn over de kop gegaan – maar inmiddels ligt de werkloosheid onder het landelijk gemiddelde. Als de verschillende partijen de handen niet ineen zouden hebben geslagen, was dat nooit gelukt."

Terug naar Gulpen, waar Smeets al aardig is 'ingeburgervaderd'. Er ligt minder werk op hem te wachten dan in Valkenburg. „Hier is al veel in gang gezet. In Valkenburg moest ik de witte tornado spelen, dat hoef ik in Gulpen niet." Zelf denkt Smeets dat hij wel een paar maanden in Gulpen zal moeten blijven. Hij hoopt in ieder geval dat het niet zo lang duurt als in Valkenburg. En daarna? Is hij weer te porren voor een 'missie'? „Waarom niet. Ik ben nog gezond en stilzitten kan ik niet."

Dus toch Heintje Davids?

De beste auto ter wereld

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

Het waren de zinnetjes waar we lang op hadden gewacht. De dikbuikige man in zijn smetteloos witte overhemd rees op vanachter de balie en sprak: „Ah, u moet meneer Van Zweeden zijn. Uw Rolls staat al buiten, hier zijn de sleutels."

De donkergroene Rolls Royce Silver Spur II stond geparkeerd naast de showroom in Mayfair, het sjieke hart van Londen. Aan de overzijde van de straat stonden wat Jaguars en Mercedessen geparkeerd voor het veilinghuis Sotheby's, maar wij hadden nu even geen tijd om een antieke vaas van 50.000 gulden te kopen.

Wij ontgrendelden de massieve portieren langs radiografische weg en namen plaats in de roodlederen stoelen waarvoor 15 koeien hun leven hadden opgeofferd. De 'flying lady', de Rolls-Royce-mascotte die alleen al de waarde heeft van een kanariegele Daf, glinsterde in de late middagzon.

We startten de motor, maar in plaats van motorgeruis klonk 'God Save The Queen'. Nauwgezette bestudering van het termietbestendige, houten dashboard, waarvoor enkele walnotebomen uit de Kaukasus waren aangevoerd, leerde dat de motor draaide – de wijzer op de toerenteller was uitgeslagen.

We hadden wel eens gelezen dat je in een Rolls Royce alleen het klokje hoort tikken. Maar onze dealer had de CD-speler zo ingesteld dat bij het starten van de motor het Britse volkslied begon.

Deze beste konden wij immens appreciëren. Goed, deze Rolls-Royce had dan 500.000 gulden gekost, maar er zat wel een gratis CD bij. Wij hadden altijd wel vermoed dat de service bij Rolls-Royce OK was.

Terwijl wij langzaam in de richting van Picadilly Circus gleden, minzaam glimlachend naar mede-weggebruikers in onooglijke autootjes, zwol de muziek verder aan. Wij waanden ons in een concertzaal. Een Rolls, zo vernamen wij later, heeft tien luidsprekerboxen, hoewel we nog nooit een koper ze allemaal binnen een week had gevonden.

Even voorbij Picadilly Circus brachten wij de 6,75 liter motor tot zwijgen op de gele parkeerstreep voor een luxueus hotel, alwaar wij een relatie wilden oppikken. De relatie was er na een half uur nog niet, maar de geuniformeerde portier glimlachte vriendelijk vanonder zijn hoge hoed en sprak: „U mag hier zo lang wachten als u wilt, heer, al is het de hele dag."

Wij staken maar eens een sigaret op en vervolgens nog een. Toen wij het tweede exemplaar uitmaakten en in de asbak wilden deponeerden, vroegen wij ons af waar de voorgaande was gebleven. Pas vele dagen later zou dit mysterie worden opgehelderd door de in leer gebonden handleiding; in een Rolls wordt de asbak na elke sigaret gewoon automatisch geleegd.

In verpauperde landen zoals Nederland is een Rolls een ongewone verschijning, in Engeland echter niet. De vorstin heeft er vijf en een beetje popster bezit er ook een stuk of wat. Als in Nederland een directeur in een Rolls op zijn werk verschijnt, wordt hij uitgelachen.

● *Steevast op parkeerplaatsen voor vrachtauto's.* Foto: GPD

IJskasten

Rijdt in Engeland een directeur in een Mercedes 500 of een ander alledaags model het fabrieksterrein op, dan beginnen de werknemers zich ernstig zorgen te maken over de toekomst van hun bedrijf – zij verwachten een Rolls.

Hoewel het onmogelijk is Londen in te gaan en een dag lang geen Rolls te zien, hebben verrassend weinig mensen er werkelijk in gereden. Wij werden met dit feit geconfronteerd, toen wij onze Silver Spur II zo achteloos mogelijk voor de deur van onze dienstwoning parkeerden. Buurtbewoners met wie wij daarvoor slechts een vluchtig contact hadden gehad, waren ineens geïnteresseerd in een goed gesprek dat niet zelden eindigde achter het stuur van onze Rolls.

Een van hen laadde ook zijn kinderen in, die al snel de autotelefoon hadden gevonden. De meeste gesprekken gingen ongeveer zo: „Hallo Peter. Dit is Mark. De lijn is een beetje slecht, ja. Maar je kunt me niet terugbellen, want ik zit in een Rolls. Over een minuut komen we langs je huis. Als je zorgt dat je buiten staat, kun je zwaaien."

Wij voelden ons als de vorstin. Met de buurman achter het stuur gleden wij, weggezakt op de achterbank, door de straten van Londen waar wij door de vriendjes van onze buurjongen werden toegewuifd.

Rolls-Royces zijn behoorlijk degelijke auto's. Evenals wij had de tsaar van Rusland er ooit eentje besteld die echter te water raakte toen het schip in het zicht van de haven verging. Vele jaren later werd de wagen uit zee getakeld en de legende wil dat hij bij de eerste poging gelijk startte.

Vermoedelijk is deze legende niet waar, maar daar staat tegenover dat alle andere legendes wel kloppen. Wie een buurman heeft die ook in de stad wat sportief rijdt, moet al snel een tussenstop maken bij het benzinestation. Wij waren er snel aan gewend, maar de eerste keer was dat geen onverdeeld genoegen. De teller gaf 53 pond aan, een slordige 170 gulden.

De wagen weegt 2,8 ton en trekt op tot 100 km per uur in minder dan 8 sekonden. Dat kost natuurlijk brandstof, maar daar maalt een Rolls-eigenaar niet om. Wat hij ervoor terugkrijgt is de beste auto ter wereld.

Je kunt met een Rolls van Siberië naar de Evenaar rijden zonder dat de temperatuur in de auto verandert. Het koelvermogen van de Rolls staat gelijk aan dat van dertig koelkasten. In Siberië waarschuwt een sensor de chauffeur dat er ijs op de weg ligt, bij de Evenaar aangekomen kan een olifant over de auto lopen zonder dat het dak inzakt.

Dit zijn allemaal pluspunten, maar natuurlijk is het niet alles goud wat er blinkt. Zo hadden wij er al snel spijt van dat we geen Bentley Continental R hadden genomen. Deze wagen uit de stal van Rolls-Royce is een ietsje duurder – hij doet een tonnetje of zeven – maar hij is een stuk compacter. De eerste parkeerhavens in Londen werden afgestemd op de afmetingen van de Rolls-Royce Phantom V, maar kom daar in deze tijd nog eens om. Wij eindigden met onze Silver Spur II steevast op parkeerplaatsen voor vrachtauto's.

Sloopauto

Op een van die parkeerplaatsen hadden wij een leuk gesprek met een monteur van de RAC, de Engelse ANWB. Hij kwam met waterige ogen naar ons toe en vroeg: „Waarom kunt u zich een auto veroorloven waarvan ik alleen maar kan dromen?" Wij legden hem uit dat wij haar ook niet gelijk van ons eerste salaris hadden kunnen kopen, maar toen bekende hij ook wel eens in een Rolls te hebben gereden. „Ik ben jarenlang chauffeur geweest voor een groot bedrijf," vertelde de monteur. „Meestal bestuurden wij Jaguars, BMW's en Mercedessen. Maar twee keer mocht ik onze hoofddirecteur in een Rolls rondrijden, en dat was een ervaring om nooit te vergeten. Vergeleken met een Rolls is een Mercedes een sloopauto."

Wij voelden wel waar hij naartoe wilde en boden de monteur aan een stukje over het parkeerterrein te rijden, een aanbod waar hij met graagte op in ging. Juist stonden wij weer van de ontroerde man afscheid te nemen, toen er een tweede heer op ons afkwam. Hij stelde zich voor als een verslaggever van de BBC en zei met iets te luide stem: „Dit is de pers-auto, he? Ik herkende het nummerbord, 2000 TU. Twee jaar geleden heb ik er ook een week in gereden."

ander-zijds

Ontsnapping

DOOR PETER STIEKEMA

De duurste kamerbewoners van dit land zijn de gevangenen, zeker zolang ze nog het genot hebben van een eigen kamer, want cel kun je een dergelijke verblijfplaats toch eigenlijk niet meer noemen. Menig bejaarde of langdurig zieke zou willen dat hij zo goed was gehuisvest. Het onderbrengen van een gevangene kost het Rijk – en dus de belastingbetaler – zo'n duizend gulden per dag, schat ik, een bedrag waarvoor je ook een paar dagen in het Hilton kunt logeren.

Toegegeven, in het Hilton kun je staan en gaan waar je wilt, mits je de rekening op tijd – dat wil zeggen meestal vooruit – voldoet. Maar een handige crimineel met goede contacten en de nodige contanten kan eigenlijk ook doen en laten waar hij zin in heeft. Een paar jaar geleden is er een bendeleider geweest, die vanuit de gevangenis zijn activiteiten gewoon voortzette en goudgeld verdiende met behulp van – vermoedelijk onder meer – de gevangenistelefoon. Anderen lopen in en uit als ware de bajes een ordinaire duiventil, of maken zich, als de tijd rijp is, gewoon uit de voeten, bij voorbeeld wanneer ze van Justitie toestemming krijgen hun overleden moeder, oom of buurvrouw te begraven. Uiteraard worden ze bij zo'n uitvaart niet gesignaleerd, maar slaan ze meteen de weg naar het verre buitenland in. Het simplisme van Justitie kent geen grenzen, zal ik maar zeggen. Aan de andere kant, iedereen weet nu ook wat de term 'open inrichting' precies inhoudt.

Vooral de laatste jaren zijn gevangenissen en huizen van bewaring zo lek als een mandje, blijken nogal wat bewaarders zo corrupt als de neten en kiezen steeds meer gevangenen op vaak spectaculaire wijze het hazepad.

Afgelopen weekeinde was het weer eens echt raak toen een gedetineerde in Hoorn met behulp van een helikopter van het luchtvaartbedrijf 'Tom vliegt voor u' de benen nam. De vogel was letterlijk gevlogen, voordat de bewaarders van hun verbazing waren bekomen. Een betere reclame had Tom van der Meulen, eigenaar van 'Tom vliegt voor u' zich nauwelijks kunnen wensen. Vliegen - vloog - gevlogen, een sterker staaltje van de vervoeging van dit toch al vrij sterke werkwoord is zelden vertoond.

De verantwoordelijke staatssecretaris Kosto meent ook nu nog dat hij eerst rustig de rapportage af kan wachten van de commissie-Hoekstra, die een studie naar de beveiliging van huizen van bewaring en gevangenissen afrondt, alvorens hij zal beslissen tot het al dan niet bespannen van gevangenis-luchtplaatsen met staaldraden.

Kosto liet de Tweede Kamer destijds weten 'speciale maatregelen tegen luchtuitbraken overdreven te vinden, omdat de kans op dergelijke ontsnappingen uitermate gering is, terwijl de kosten om daartegen afdoende voorzieningen te treffen buiten proporties zouden zijn'. In normaal Nederlands: de kost(o) gaat niet voor de baat uit.

Wat dan te doen? Het plaatsen van luchtdoelgeschut tegen overvliegende helikopters op de daken van de gevangenissen lijkt ook niet zo safe. Voordat je het in de gaten hebt wordt dat geschut door de gevangenen zelf bemand en dan heb je de poppen pas echt aan het dansen. Hoewel, lang zullen die poppen niet dansen, want de wapens zullen ongetwijfeld deskundig worden gebruikt. Een beetje crimineel draait daar zijn hand niet voor om.

De komende tijd is er in ieder geval een run te verwachten op bedrijven die helikopters verhuren. De eigenaren moeten zich nog maar eens achter de oren krabben voor ze besluiten met de eerste de beste passagier in zee – of liever, de lucht – te gaan. Hen wordt fiks laten betalen is toch wel het minste, wat ze moeten doen, lijkt me.

Auto's

Opel

Te koop Opel CORSA 1.2, bwj. '83, APK, met of zonder LPG, vr.pr. ƒ 4.250,-. Te bevr. 046-524679.

Opel KADETT 12 N, bwj.'77, APK gek. maart '93. Tel. 045-424208

Opel ASCONA 1.6 SR, APK 1-'93, bwj. '80, pr. ƒ 1.250,-. 045-230581, na 18.00 uur.

Opel KADETT bwj. '79, ƒ 750,-, APK. Tel. 045-327643, Beethovensingel 73, Landgraaf.

Te k. Opel KADETT aut. m. '82, APK 8-'93, i.z.g.st. vr.pr ƒ 2.750,-. Tel. 045-420274.

Te koop Opel KADETT 1.6 i, bwj. '88, div. optie's, vr.pr. ƒ 15.995,-. Tel. 045-213242

Opel KADETT Coupé 1200, type '77, ƒ 1.000,- enig werk. Tel. 045-327445.

VECTRA GT 1.8i 5-drs. bwj. '91, Aubergine, alarm, CV. Vraagprijs ƒ 34.000,- telefoon 045-451319.

Peugeot

Peugeot Janssen Kerkrade Occasioncentrum

LEEUWEKEUR GEKEURDE AUTO'S MET 12 MAANDEN VOLLEDIGE GARANTIE EN AUTOPAS

AUTO'S TOT ƒ 10.000,-

Citroën Visa 1.1 E 77.000 km grijsmet.	1986	ƒ 5.900,-
Ford Escort 1.6 Laser	1983	ƒ 4.900,-
Opel Corsa 1.2 S 53.000 km grijsmet.	1987	ƒ 9.150,-
Opel Kadett 1.2 S 40.500 km mooie striping	1986	ƒ 9.900,-
Fiat Panda 1000 47.000 km mooie striping	1986	ƒ 5.900,-
Audi 100 GL 5E 70.000 km	1979	ƒ 3.000,-
Peugeot 309 GL Profil 69.000 km 1e eig.	1986	ƒ 8.750,-

AUTO'S VAN ƒ 10.000,- TOT ƒ 15.000,-

Peugeot 205 GR 1.4 82.000 km groenmet.	1986	ƒ 10.495,-
Peugeot 205 GE 55 pk 5-deurs 82.500 km, wit	1987	ƒ 12.500,-
Peugeot 205 GE Junior spec. uitv '88-'89		ƒ 12.750,-
Peugeot 205 Accent zwart spec. striping	1989	ƒ 14.750,-
Renault 5 SL 53.000 km wit 5-drs.	1988	ƒ 11.500,-

AUTO'S BOVEN ƒ 15.000,-

Peugeot 205 XL mint als nw. 41.000 km	1990	ƒ 17.200,-
Peugeot 205 GR automaat 5-drs. 1e eig.	1987	ƒ 16.500,-
Peugeot 405 GL D 1.9 d.blauw 1e eig.	1988	ƒ 19.000,-
Peugeot 405 GR 1.6 bruin en rood	1987	ƒ 16.500,-
Peugeot 405 GR 1.6 Inj. grijsmet. 1e eig.	1990	ƒ 25.500,-

SPECIALS

Peugeot 309 green 1.4 getint glas electrische ramen spec. bekleding wit	1988	ƒ 14.500,-
Alfa 75 1.8 IE 120 PK centrale vergrendeling 1e eigenaar	1990	ƒ 23.500,-
Peugeot 605 SV 3.0 6-cyl. leren bekl. getint glas electr. ramen, stuurbekr. alle opties		P.O.A.

3 maanden volledige Bovag garantie op auto's boven ƒ 7.500,-

12 maanden volledige garantie op auto's jonger dan 5 jaar 100% financiering mogelijk

PEUGEOT JANSSEN, Eygelshovergracht 64, 6464 GB Kerkrade. Tel. 045-460500

PEUGEOT 104 GL, bwj.'78, APK 7-'93, pr.n.o.t.k. plm. ƒ 1.000,-. 04454-61259.

PEUGEOT 205 Diesel, bwj. '84, kl. blauwmet., APK gek., i.z.g.st. Tel. 045-251072.

Te k. PEUGEOT 205 Accent i.z.g.st., 1e eig. bwj.'89, vr.pr ƒ 11.200,-, 42.000 km. Tel. 045-320029, tsn. 8-12 uur.

Te k. PEUGEOT 205 XS 1.4 luxe uitv., '87, wit, 112.000 km. ƒ 12.000,-. 045-327128

PEUGEOT 205 GLD, 1988, rood, sunroof, diesel, vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-742187

Pontiac

Te k. zeer mooie PONTIAC Firebird V8, inr. mog., bwj. '78, APK juni '93. Tel. 045-229985.

Porsche

Te k. v. part. PORSCHE 911 SE 3.0 bwj. '81 grijs/blauw metallic in nw st. alle extra's s.v.p. na 14.00 uur te bevr. Prov.weg zd 73, Oirsbeek. Alleen ser. gegadigden.

Renault

RENAULT 5 C First bwj. 10-'86, wit, le hand, nw.st., altijd binnen gest., pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-273743.

Te k. RENAULT 5 autom. bwj. '82, beige, 60.000 km, pr. ƒ 3.950,-. 04459-2180.

Te k. RENAULT 11 GTX, '84 vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-229584

Te k. RENAULT 5 TL first, 3-drs, kl. rood, m.'88, 1e lak schadevrij als nw, pas APK ƒ 9.750,-. 043-254462

Renault FUEGO, bwj. '81, APK '93, vr.pr. ƒ 1.950,-. Tel. 045-326818.

RENAULT 14 TL met trekh. bwj. '82, APK '93, i.g.st. vr.pr ƒ 1.000,-, inr. snorfiets mog. Tel. 046-748922.

Te k. RENAULT 5 TL, nieuw model, bwj. '86, in pr. st., ƒ 5.850,-. Tel. 046-753518.

Te koop RENAULT 4, '83, APK 3-'93, prijs ƒ 450,-. Tel. 045-252317.

Te koop RENAULT 4 GTL, kl. rood, bwj. okt. '81 met sunroof. Tel. 045-425845 of 718127.

Rover

Te k., i.g.st., RANGROVER type '83, LPG, nw. APK, geel kent., ƒ 11.500,-. Inr. mog. Tel. 04750-18699.

Te k. ROVER SD1 3500, 8 cyl., automaat, bwj. '80, kl. platinum, 158.000 km, APK juli '93, compressie zeer goed, geen olie verbruik, ƒ 4.800,-. Tel. 045-751756.

Saab

SAAB SCANIA

SAAB

9000 T 16V 2.0 5-drs.	'87
9000i 16V 2.0 5-drs.	'86
900i 16V 2.0 5-drs.	'86
900i 16V 2.1 4-drs.	'91
900i 16V 2.0 4-drs.	'89
900i 16V 2.0 3-drs.	'90
900i 2.0 3-drs.	'88
900 Turbo 2.0 4-drs.	'88

Automobielbedrijf

Kompier

off. Saab-dealer.

045-717755 of 045-428840.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Seat

Te k. SEAT Marbella en extra's, bwj.'91, kl. rood, pr.n.o.t.k. Tel. 045-451198.

Te k. SEAT Fura L, wit, bwj. '85, APK 4-'93, 55.000 km, ƒ 3.000,-. Tel. 045-352113.

Skoda

SKODA 105 S, 4-drs., bwj. '88, i.z.g.st., pr. ƒ 2.900,-. Telefoon 045-232321.

Te k. weg. omst. SKODA 1.3 L, bordeauxrood, bwj. '85, pr.n.o.t.k. Tel. 045-310256.

SKODA bwj. '86, i.z.g.st., ƒ 1.450,-. Tel. 045-217202.

Suzuki

SUZUKI Alto GL, 5-drs. 1e eig. '87, ƒ 8.750,-. Autobedrijf Dortangs, Allaarstr. 2, Schinnen. 04493-2211.

Te koop SUZUKI Samurai softtop, wit, bwj. dec. '90, pr. n.o.t.k. Tel. 045-450-4341.

Talbot

Te k. Talbot HORIZON 1.3 LS, bwj. '83, APK 11-'92, vr. pr. ƒ 1.250,-. Te bevr. M.L. Kingplein 179, Geleen.

Toyota

Toyota CELICA 1.6 bwj.'86, kleur rood, 70.000km, LPG i. z.g.st. ƒ 14.500,- telefoon 045-250563

Te koop TOYOTA Starlet, bwj. 1991, Asterstraat 4, Valkenburg.

Te k. Toyota TERCEL m.'83 i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-229584

Te k. Toyota HIACE bus D lang, bwj.'90 (lichte schade), Toyota LIACE bus aann. uitv. D,'83 Heirstr. 8 Urmond

TOYOTA Celica 1.6 STi met LPG, 10-'90, blauwmet. Tel. 04499-1071.

Te k. Toyota CELICA 16 ST, coupé, 5-bak, sportvign. mod. '83. APK 8-'93, zeer mooi, ƒ 4.950,-. Inr. mog Tel. 046-522132.

Triumph

Te koop 2x TRIUMPH Dolomite 1850 HL, APK, samen ƒ 2.950,-. Tel. 046-374371.

Volkswagen

Te koop VW GOLF MX, bwj. '79, in zeer goede staat, APK '93, mooie groen metallic kleur, met radiocassetterecorder. 04746-1982.

Te k. GOLF GTI 16V, kat., bwj.'86, geh. compl. met cd, telefoon 045-441121.

Te k. VW Golf GTI '80, 5-bak enz. ƒ 2.950,-. Telefoon 045-316940.

Te koop VW JETTA D automaat, APK 6-'93; Subaru Jumbo, 1984, 4-drs. Tel. 045-220001.

VW Golf CL-Diesel bwj.'84, 5-bak nw. mod. APK roest/schade-vrij ƒ 6.900,-. tel. 045-271125.

Te k. GOLF diesel bwj.'83, i.z.g.st. ƒ 3.450,-. Telefoon 04750-20049.

Te k. GOLF D bwj.'82 zeer goede motor, APK tot febr. '93, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 046-581143 of 527695.

Te k. VW GOLF GLS, bwj. '81, automaat, i.z.g.st., div. acc., Zaunbrecherstr. 7 Eygelsh. Tel. 045-352007.

VW JETTA, nieuw model '86 APK, zeer mooi, ƒ 7.450,-. Tel. 045-454087

GOLF GTi, bwj. '83, i.z.g.st., pr. n.o.t.k. Tel. 045-229613 b.g.g. 214784.

Te koop VW POLO, bwj. 1986, i.z.g.st., prijs ƒ 5.500,-. Tel. 04959-3203.

GOLF diesel, 5-drs. 7-'89, div. extra's, als nieuw, ƒ 16.500,-. Tel. 045-753053

VW GOLF Diesel GLS, m. '82, bwj. '81, met grote achterlichten, bruinmet., APK gek., auto in nw.st., vaste pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-226869.

Te k. VW JETTA, '81, kl. rood, APK 6-'93, auto roestschadevrij, 93.000 km., pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-226869.

VW DERBY L S, 1980, APK 6-'93, prijs ƒ 750,- Palestinastraat 169, Heerlerbaan

VW KEVER Speedster cabrio customized, kleur paars bwj. '75, ƒ 11.500,-. 045-255393.

Te koop VW GOLF, '87, kl. wit, 61.000 km, centr. deurvergr. en bies, get. glas, nieuwe banden en radio-cass.rec., pr.n.o.t.k. Tel. 045-461162.

Te k. VW JETTA, '82, i.z.g.st vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-229584

VW PASSAT, bwj.'82, nw. type, APK 5-'93, 5-drs, trekh., nw. uitlaat, met onderh. boekjes, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-461610

Te k. VW GOLF 1300, met kat. bwj. '88, i.z.g.st. div. acc. pr.n.o.t.k. 04455-1725.

Te koop VW GOLF Diesel, sportvelgen, i.z.g.st., bwj. '88. Tel. 045-213393.

Te koop KEVER 1303 S, blauwmet., div. extra's, compl. gerest., gerev., 1600 cc motor, foto's en tax.rapport ter inzage. Tel. 045-415531.

VW TARO 4 wd. pick-up, mint groen, '90. Tel. 045-259842 tussen 17-18 uur.

VW GOLF 1.3 model C '84, APK, bijz. mooi, ƒ 4.250,-. Tel. 045-454087

Volvo

Te k. weg. vertr. naar buitenl. DAF 1300 bus, bwj.'64, km. st. 60.000. 043-640426.

VOLVO 360 GLT inj. 2.0l, wit, 55.000 km, als nieuw, '87, vr.pr. ƒ 11.950,-. Tel. 02975-69242, na 18.00 uur.

440 GLE inj., jan.'90, 49.000 km, smokezilvermet., vele extra's, z.g.a.n. plm. halve nieuwpr. 045-255952.

VOLVO 360 inj. 6-'87, d. grijsmet. 65.000 km. onderh. boekje aanw. ƒ 12.200,-. Tel. 045-221217.

VOLVO 440 GLE bouwj. '90, i.st.v.nw., slechts ƒ 19.500,-. Tel. 046-512138.

Prachtige VOLVO 360 GLS te koop, bwj. '84, sunroof, get. glas, radio, trekhaak, LPG, nwe. uitlaat, APK aug. '93, 84.000 km. Inl. 04404-1439.

Te k. VOLVO 340 DL Sedan 4-drs. bwj. '84, antracietmet. km.st. 96.000, APK t/m 7-'93 vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-463878 na 14.00 uur.

Volvo AMAZONE '66 laskl. moet gespoten ƒ 3.500,- v. Bovagbedr. 045-244947.

OCCASIONS! Volvo 340 DL automaat 01-'86; Volvo 340 DL Sedan 1.7 01-'86; Volvo 340 L 5-drs. 05-'87; Volvo 340 DL Sedan 4-drs. 08-'88; Volvo 440 GL 10-'89; Volvo 360 5-drs. 10-'83; Volvo 360 Sedan met LPG 01-'86; Fiat Ritmo 60 L silver 1-'86. Volvo Klijn, De Koumen 7, Heerlen. Tel. 045-220055.

Te k. VOLVO 245, bwj. '77, km.st. 165.000, pr. ƒ 3.750,-. Tel. 04492-4348.

Diversen

Stationcars:

Audi 100 Avant zilvermetallic	1987
Volvo 245 DL wit (gas) 142.000 km.	1986
Omega 1.8 LS beige 84.000 km.	1989
Omega 2.3 CD turbo diesel 98.000 km.	1987
Rekord 2.0 GLS veel extra's 98.000 km.	1987
Kadett 1.6i AUTOMAAT wit 88.000 km.	1988
Kadett 1.6 diesel LS 5-drs. (nieuwe motor)	1987

ANDERE AUTO'S:

Ford Sierra 2.0 3-drs	1985
Fiat Uno 1.5 SX 5-drs. 1e eig. veel extra's	1989
Cabriolet Ritmo 85 S grijsmet.	1983
Kadett 1.3 5-drs. schuifdak	1985
Kadett 1.3 Sedan 4-drs.	1986

Inruil, garantie en financiering mogelijk.

Autobedrijf Ad van Neer

Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Audi 100 avant 2.3 '90 1e eig. ƒ 33.500,-; 80 D 1.9 '90 1e eig. ƒ 26.000,-; 80 S aut. '89 1e eig. ƒ 23.500,-; 80 S '88-'90 1e eig. va. ƒ 17.500,-; Peugeot 405 SR Break '89 1e eig. ƒ 22.500,-; 405 GRi '90 1e eig. ƒ 20.000,-; 405 GLi '90 1e eig. ƒ 19.000,-; 405 GR '88-'90 va. ƒ 13.500,-; 205 GTi '85-'87 va. ƒ 12.500,-; 205 D '85 ƒ 7.750,-; J 5 Bestel '87 ƒ 9.750,-; BMW 730i aut. '88 1e eig. ƒ 32.500,-; 323i '83-'87 va. ƒ 12.000,-; 316/318/320i '84-'87 va. ƒ 8.500,-; Citroën XM 2.0i comfort '90 1e eig. ƒ 27.500,-; BX 1.6 Break '89 1e eig. ƒ 18.750,-; BX 1.9D Break '86 ƒ 10.750,-; BX 1.6 TGi '90 1e eig. ƒ 17.500,-; BX 1.9D '88 1e eig. ƒ 11.750,-; BX 1.4/1.6 '84-'90 va. ƒ 3.500,-; Alfa Romeo 164 Twin Spark '90 1e eig. va. ƒ 26.500,-; 164 V6 3.0 '89 1e eig. ƒ 29.500,-; 164 V6 3.0 schade '89 ƒ 12.500,-; 33 '90 1e eig. nw. mod. ƒ 19.500,-; 33 1.7 QV '89 1e eig. ƒ 19.500,-; 33 1.5 QV '84 ƒ 5.250,-; SUD 1.3/Guilietta '84 ƒ 3.500,-; Renault 21 GTS Nevada '90 1e eig. ƒ 21.000,-; 21 GTX Nevada '89 1e eig. ƒ 17.500,-; 21 GTL/TS '87/'89 va. ƒ 9.000,-; 1.9 GTR/GTX '89 va. ƒ 15.500,-; 5 TC '86 ƒ 6.500,-; Mercedes 200 TD combi '88 1e eig. ƒ 33.500,-; 190E 2.3 '89 1e eig. ƒ 42.500,-; 240 TD/300 TD combi '80 va. ƒ 7.500,-; 240 D/300 D '80/'82 va. ƒ 6.000,-; 280 SE aut. '81 ƒ 12.500,-; 280 E aut. '84 ƒ 17.500,-; Toyota Supra 3.0i '88 1e eig. ƒ 32.500,-; Corolla 1.6 XL LB '89 1e eig. ƒ 17.750,-; Celica '84 ƒ 6.750,-; Corolla D '85 ƒ 6.250,-; VW Passat 1.8 CL '88/'90 1e eig. va. ƒ 17.500,-; Golf D/GTD '85/'90 va. ƒ 8.000,-; Jetta D m. '90 1e eig. ƒ 13.750,-; Golf 1.3/1.8 '85/'89 va. ƒ 8.500,-; Kever '72 ƒ 5.000,-; Ford Sierra 2.0i combi '90 1e eig. ƒ 20.750,-; Sierra 2.0i CLX aut. '90 1e eig. ƒ 21.750,-; Sierra 2.3 GLD '86/'90 va. ƒ 7.000,-; Sierra 1.6i/1.8/2.0 '84/'90 va. ƒ 5.000,-; Sierra 2.0 aut. '84 ƒ 6.750,-; Scorpio 2.4i Ghia/2.9 Ghia '89 1e eig. va. ƒ 22.500,-; Scorpio 2.0i/2.9 GLi '86/'89 va. ƒ 10.000,-; Escort 1.8 GLD '87/'90 va. ƒ 11.000,-; Escort XR3i/1.3/1.4/1.6 '82/'90 va. ƒ 2.500,-; Opel Vectra 1.6i/1.8i '89/'90 1e eig. va. ƒ 20.000,-; Omega 2.3 GLD combi '89 1e eig. ƒ 18.750,-; Omega 1.8/2.0i '87/'90 va. ƒ 12.000,-; Senator 3.0i aut. '85 ƒ 7.500,-; Rekord 2.0i '85/'87 va. ƒ 5.000,-; Manta spec. uitv. ƒ 9.250,-; Corsa 1.0 '88 ƒ 8.750,-; Kadett 1.2/1.3/1.6i/1.6D '82/'90 va. ƒ 2.000,-; Kadett combi '88 ƒ 12.500,-; Kadett Van D '86 ƒ 7.500,-; Kadett GSi '85 ƒ 13.500,-; Saab 9000i '89 1e eig. ƒ 32.500,-; 900 GSi '84 ƒ 4.500,-; Lancia Thema I.E. '87 ƒ 12.500,-; Lada Samara 1.3 '88 1e eig. ƒ 6.750,-; Skoda 105 '87 1e eig. va. ƒ 3.500,-; Honda Prelude 2.0i '88 1e eig. ƒ 27.500,-; Nissan Sunny 1.7 D '88 ƒ 9.750,-; Aerodeck EX '89 1e eig. ƒ 18.750,-; Jazz '86 ƒ 6.000,-; Mazda 626 HB '88-'90 va. ƒ 10.000,-; 323 '85 ƒ 5.250,-; Nissan Bleubird 2.0 GLX '90 ƒ 12.750,-; Suzuki Sunny combi D '85 ƒ 5.750,-; Lancer D '85 va. ƒ 5.000,-; Mitsubishi Spacewagon TD '86 ƒ 12.500,-; Galant TD '90 1e eig. ƒ 21.500,-; Galant 1.8 HB '89 1e eig. ƒ 18.500,-; Cordia/Colt '84 va. ƒ 5.000,-; Lancer GLX '85 ƒ 5.500,-; Volvo 480 Sport '87 1e eig. va. ƒ 19.000,-; 440 DL/GL '89 1e eig. va. ƒ 14.500,-; 740 GLD '84 ƒ 8.750,-; 740 GL '89 1e eig. ƒ 12.500,-; 360 GLT '84/'87 va. ƒ 5.000,-; 360 GL '86/'87 va. ƒ 6.000,-; Fiat Croma CHT '87 1e eig. ƒ 11.500,-; Tipo TD '90 1e eig. va. ƒ 16.750,-; Uno 60 S '87/'90 va. ƒ 7.000,-; Panda '84/'89 va. ƒ 3.000,-; Seat Fura '85 va. ƒ 3.750,-; Pontiac Grand AM '88 ƒ 21.500,-; Subaru Legacy combi '90 1e eig. ƒ 19.750,-. Directe 100% financiering en leasing mogelijk. Plusminus 30 inruilauto's va. ƒ 250,-.

Han van Sint-Maartensdijk

Trichterweg 109, Brunssum/Treebeek. Tel. 045-229080.

AUTOMARKT GELEEN

Alle dagen open

Auto per plaatsing per week ƒ 30,-.

WETZELS Auto's biedt aan: Golf GTi 16V '89; Golf 1.3 S '90; Opel Kadett Cabriolet '87 '90; Opel Kadett 1.7 D Station '89; Opel Omega 2.3 TD GLS Station '88; Opel Senator 2.5 aut. '85; Opel Kadett 1.8i aut. '88; Ford Escort 1.4 Bravo '88; Ford Sierra 1.8, 2.0i '89-'90; Ford Sierra 2.0i Station '89; Toyota Celica 1.6 ST '87; Honda Jazz 1.2 aut. nieuw '86; BMW 323i '82; Audi 80 LS '80; Citroën Axel '86; Mazda RX 7 '80; BMW 316i '88; Mercedes 190E aut. '84-'85; Mercedes 500 Sec '86; Mercedes 300 E aut. '85; Mercedes 230 CE aut. '82; Mercedes 220 D '73; Seat Ibiza 1.5 GLX '85; Hyundai Pony 1.5 GLS '86; Hyundai Pony 1.5 5-drs. '88; Nissan Sunny 1.3 '85; Fiat Uno '85. CHIARADIA Autobedrijf Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122, Brunssum. Tel. 045-212843

Seat Toledo 1.8 Demo '92; Seat Ibiza 1.2 '90; Seat Ibiza 900 '89; Seat Ibiza 1.2 GL '88; Seat Ibiza 1.5 5-drs '89; Seat Ibiza 1.5 Crono '90; Seat Marbella '88; Alfa Romeo 33 1.5 '85; Citroën BX 14 '87; Citroën BX 14 RE '87 Hyundai Pony 1.5 GL '88; Hyundai Pony 1.5 5-drs. '88; Nissan Sunny 1.3 '85; Fiat Uno '85. CHIARADIA Autobedrijf Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122, Brunssum. Tel. 045-212843

Opel KADETT, '79, APK 7-'93, vr.pr. ƒ 1.150,-; Skoda 1051, '86, APK 7-'93, vr.pr. ƒ 1.950,-. Leenheerstr. 121, Brunssum Tel. 045-270131.

MERCEDES 240 D en 300 D '81, ƒ 3.750,-; Kadett 1.2 N '82 ƒ 2.95,-; Kadett 1.2 S '79 ƒ 750,-; Fiësta 1.1 '79 ƒ 950,-; Tercel '79 ƒ 950,-; Colt '79 ƒ 950,-; Escort '79 ƒ 950,-. Tel. 04499-3398. Handelsweg 12, Susteren.

Daihatsu Quadflieg

Terreinauto

Suzuki Samurai hardtop geel kent.	1990
Daihatsu Rocky Wagon HR	1990
Subaru 1.6 DL combi VAN	1986
Mitsubishi L 300 bestel 2.5D 70.000 km	1988
Opel Kadett combi 13 N	1985

Automaten

Renault 21 GTX stuurbekr. 38.000 km	1989

Occasions
A.N.W.B. gekeurd

Daihatsu Cuore DX 4.000 km	1991
Opel Vectra 1.7D 5-drs GLS 107.000 km	1989
Honda Civic CRX kl. zilver, 40.000 km	1989
Ford Orion 1.6i RS kl. zilvergrijs	1988
Ford Escort 1.4 Bravo blauwmet., 24.000 km	1989
VW Golf Manhatten 1.6 rood	1990
Ford Siërra 2.0 CL Sedan kl. zwart	1988
VW Passat GL 18, grijsmet. 41.000km	1989
Audi 80 18S wit 66.000 km	1988
Volvo 345 GL kl. wit, 60.000 km	1986
Opel Kadett 13 S Club kleur rood	1988
Opel Kadett Club Sedan kl. rood	1987
Opel Kadett GT kl. blauwmetal.	1988
Opel Kadett 13N 5-drs kl. wit	1985
Opel Corsa Sedan kl. zwart	1985
Ford Escort 1.4C met RS pakket	1986
Suzuki Swift GL kl. grijsmetal.	1989
Nissan Sunny Trendcoupé rood	1987
Opel Kadett 16i Club	1990
VW Golf Sport kl. rood spec. uitv.	1987
BMW 316 4-drs. sportvelgen	1984
Ford Escort 1.3 CL kl. bruin 57.000km	1987
Ford Siërra 1.6 L 3-drs	1984
Ford Escort 1.1 3-drs	1984
Subaru Mini Jumbo	1986
Citroën BX 1.4 RE rood	1985
Subaru Justy 4-drs	1985
Subaru 13 DL HB 3-drs 58.000 km	1985
Ford Escort XR 3i	1981
BMW 323i kl. grijsmetal. div. access.	1982
Mitsubishi Cordia 1.6SR	1983
Fiat Panda White 34	1985
Fiat Panda 34 kl. rood,	1986
Opel GT speciale uitv. 2.2i	1969
Skoda 120 LS Sedan 58.000 km	1984

Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-

Reeweg 112, Landgraaf Tel. 045-321810

Göttgens Sittard

Haspelsestraat 20. Tel. 046-516565.

Enorme keus in alle type Opels van ƒ 9.950,- tot ƒ 32.950,-; verder 1x Alfa ƒ 13.950,-; 2x Audi ƒ 24.950,- tot ƒ 26.950,-; 1x BMW ƒ 23.950,-; 5x Escort ƒ 9.950,- tot ƒ 17.950,-; 1x Orion ƒ 26.950,-; 3x Siërra ƒ 16.950,- tot ƒ 22.950,-; 1x Mazda ƒ 8.950,-; 1x Mitsubishi ƒ 11.950,-; 2x Peugeot ƒ 10.950,- tot ƒ 21.950,-; 8x Volvo ƒ 6.600,- tot ƒ 27.950,-; 1x Jetta ƒ 11.950,-.

GÖTTGENS SITTARD

BMW 320i Edition zw.met. '90

Ford Escort 1.4 LPG rood '89

Ford Escort 1.1 bl.met. '85

Mazda 323 1.3 CLX '83

Nissan Sunny 1.6 gr.met. '87

Volvo 240 GL Stationcar LPG gr.met. '88

Volvo 440 GLT wit '90

VW Golf Tour 1.6 bl.met. '88

Autobedrijf

Kompier

HEERLEN
Heerlerbaan 66
045-428840
MAASTRICHT
Galjoenweg 45
043-632547

Autopoetsbedr. TOPCLEAN Sperwerweg 24A, Landgraaf. Tel. 045-313998. Uw auto terug in showroomconditie, ook voor verweerde lakken, vrijbl. prijsopgave Tev. te k. Opel Kadett 1.6i, sunroof, bumpers in kleur van auto, bwj. '89; Opel Kadett combi rood '87; Opel Kadett coupé bwj. '79; Simca 1500 Classic bwj. '75; Nissan Sunny LPG bwj. '82; Ford Escort 1600 bwj. '82; VW Golf LPG '79 met APK; Fiat Panda bwj. '81 met APK

Gebr. DOMINIKOWSKI biedt aan: Escort cabriolet i. st.v.nw. rood '85; Opel Manta 2.4 Irmscher wit '87; Ascona 1.6 GLS 4-drs. blauwmet. '85; Kadett 1.3 LS rood '85; Kadett 1.6 diesel wit '86; Kadett 1.6 Diesel '84; Kadett 1.6 automaat groenmet. '86; Corsa 3-drs. bruin '84; Opel Rekord 4-drs van 2.0 S LPG-onderb. antraciet '85; Ford Escort XR3 antraciet div extra's '82; Escort 1.6 automaat 5-drs. zilvermet. '84; Escort 1.3 CL zilvermet. '86 BMW 525 i champagnemet. '85; Suzuki Swift 1.3 GL rood '85; Mazda 626 Diesel 4-drs. '85; Mazda 626 5-drs. 4-drs. zilvermet. '84; Mercedes 190 E automaat groenmet. '85; Fiat Ritmo 70S antraciet '86; Fiat Panda 45 bruinmet. '84; Seat Ibiza 1.5 GLX zilvermet. '87; Seat Ibiza 1.5 4-drs Spring uitv. wit '87; Peugeot 309 1.6 GR 5-drs champagnemet. '86; Peugeot 205 Accent zeer mooi rood '86; Peugeot 205 1.2 TRS spec. striping rood '86; Citroën BX 1.6 TRi antraciet '87; Citroën BX 1.4 wit '83; Toyota Carina diesel 4-drs. zilvermet. '84; Toyota Celica 1.6 ST Coupe groenmet. LPG '85; Volvo 340 aut. rood '84; Austin Maestro 1.6 5-drs. rood '85; Nissan Vanette Diesel bestel. '87. Div. inruilers vanaf ƒ 750,- en ƒ 3.500,-. Gebr. Dominikowski autobedrijf Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

INKOOP auto's. Wij betalen de hoogste prijs!! Tel. 045-416239 ook op zondag.

EXCLUSIEVE auto's aan reële prijzen. Peugeot 205 GTi carbiolet diamantzwart alle extra's '88; BMW 320i cabriolet '85 antraciet; Corvette Targa diamantzwart '89 nieuwste type; Honda CRX Targa '88 zwart; Mazda Coupé GLX '89 rood automaat; Nissan 300 ZX '85 coupé; BMW 525 '89 rood; BMW 735i '88 zilver; Audi 80 '88 antraciet; Nissan Sunny Sport coupé '89 rood; Alfa Sprint 17 QV '89 rood; Escort XR3i uitv. '89 rood; Kadett GSi '89 groen; Opel Vectra 5-drs. 2.0i; Honda Civic '88 zwart; Ford Siërra '81 4-drs. zilver spec. prijs!; Porsche 944 Targa turbo; Volvo 5x 340/360 GLi v.a. ƒ 4.750,-; Jeep Nissan Patrol GSR '91 demo auto 22.000 km; Combi 5x Opel Kadett '85 vanaf ƒ 6.750,-; Ford Siërra; Peugeot 405; Opel Omega; Alfa Romeo 75 1.8 '89. Tel. 045-321174 b.g.g. 04492-1580.

Vervolg tekst uit de kolom: Ford Siërra '83 ƒ 1.800,-;Kadett '78, 80, 81 vanaf ƒ 1.250,-; Lada '84 ƒ 1.500,-; 2CV6 '85 ƒ 4.500,-; Ascona '83, seat 1430 sport coupé '79 ƒ 2.500,-; BMW 320-6 '81 ƒ 3.900,-; Mercedes 200 D '77 ƒ 1.950,-; BMW 728 '80 ƒ 2.500,- v. Bovagbedr. 045-244947.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn Audi 100 2.3 E Avant Cervat uitv. '89, ƒ 33.500,-; VW Golf GL div. acc. '89 ƒ 26.750,-; Chevrolet Corsica LT autom '89 ƒ 29.500,-; Renault 25TX '90 ƒ 25.750,-; Renault 21 TL'89 ƒ 12.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL Sedan '90 ƒ 26.750,-; Ford Siërra CLX 1.8 Sedan turbo diesel '90 ƒ 26.750,-; Ford Siërra 2.0i Sedan, '90, ƒ 20.750,-; Ford Siërra CL 2.0 3-drs. '89 ƒ 16.750,-; Ford Siërra 1.6 CL, 5-drs. '88 ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.6i 2.0 Laser 1.4 CL '91 ƒ 22.500,-; Ford Escort 1.4 CL div. acc. '89 ƒ 15.500,-; Ford Escort 1.3 bestel gr. kent. '88 ƒ 9.750,-; Opel Kadett 1.3 '89 ƒ 29.900,-; Opel Omega LS '90 ƒ 23.750, Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 19.750,-; Opel Omega 1.8 LS div. access. '87 ƒ 14.250,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 20.750,-; Opel Kadett 1.6i GT '90 ƒ 19.750,-; Opel Kadett 1.3 LS Sedan '87 ƒ 11.750,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 9.500,-; Peugeot 405 GL '90 ƒ 22.750,-; Mazda 626 coupé 2.2i GLX '87 ƒ 16.750,-; Mazda 626 1.8 LX, HB, '90, ƒ 21.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan, '89, ƒ 17.750,-; Nissan Bluebird 2.0 LX S, '88, ƒ 13.750,-; Lancia Y10 Elite '89 ƒ 12.750,-; Opel Ascona 1.3 '80 ƒ 1.750,-; Peugeot 505 GL '83 ƒ 2.750,-; Volvo 244 GLE '79 ƒ 1.750,-. Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf P. van Dijk & Zn Hompertsweg 33 Landgraaf. Tel. 045-311729

Te koop INVALIDE-AUTO, merk Amica 1000 S1, 40 km/u, splinternieuw, km. stand 230, incl. verzekering, fabrieksgarantie en dealerservice. Nieuwprijs ƒ 18.300,-, vraagprijs ƒ 15.800,-. Ideaal voor invaliden of 65-plus. Te bezichtigen zat. 12.00-18.00 uur Jasparstr. 1, Wijnandsrade.

Bovag automobielbedrijf LEIJENAAR'S-AUTOCENTRALE: Mercedes 300 CE met alle opties, zwartmet 1989; Mercedes 190 diesel wit 1990; VW Passat 1.8 inj. GT met LPG 1989; Peugeot 205 Rallye 1.3/101 PK 35.000 km, wit 1988; Toyota Celica 1.6 liftback ST wit, 1986; Mitsubishi Colt 1.3 GL, rood 1989; Audi 80 1.8 N blauwmet. 1988; Corsa HB 1.0 Van rood, 37.000 km, 12-'87; Corsa HB 1.2 N swing wit 1988; Kadett HB 1.4i 5-drs. LS wit 1990; Kadett HB 1.3i 5-versnell. 36.000 km 1989; Kadett HB 1.6i LS 49.800 km 2x 1989; Kadett HB 1.3 Euro club wit 1989; Kadett HB 1.8 GT met GSI motor rood 1988; Kadett caravan 1.6 diesel 5-drs. rood 1988 en 1.7 D 1990; Kadett 1.2 SC Sedan wit 55.000 km 1987; Kadett HB 1.3 LS 1985; Kadett Sedan 1.3 euro 51.000 km 1989; Kadett Sedan 1.3 Euro Club staalgrijsmet. 1988; Kadett HB 1.2 LS Mexico-rood 1986; Kadett HB 1.2S sabre knalrood, zeer mooi 1983; Opel Ascona 1.6 L HB 1987; Opel Ascona 1.9 N Sedan 1980 en 1982; Opel Rekord 2.0 S de Luxe met LPG nieuw type 1983; Opel Rekord 2.0S de Luxe 1982; Opel Rekord 1.8S de Luxe 1983; Opel Omega 1.8 SV LS 1989; Opel Vectra 1.6i GL Sedan staalgrijs 1990; Ford Escort 1.4 met origineel RS pakket 1988; Ford Escort 1.6 Bravo 5 versnell. 1985; Ford Siërra 2.0 Laser ƒ 7.250,- 1984; Ford Siërra 2.0 Combi special megenta-roodmet. 1989; VW Golf 1.3i uitv. Madison zwartmet. 1990; VW Golf 16 GTS 70.000 km wit 1985; VW Golf 1.6 Diesel wit 110.000 km 1988; VW Golf 1.6 GTD Turbo Diesel 127.000 km 1985; VW Golf 1.1 1979; Seat Ibiza 1.7 XL Diesel 73.000 km 1989; Mazda 323 HB 1.5 met LPG ƒ 8.950,- 1987; Toyota Camry 2.0 XLi met LPG roodmet. 1990; Honda Civic 1.3 de Luxe wit 16.000 km 1990; Nissan 100 NXTBAR SLX geel 9.800 km 1991; Nissan Sunny 1.4 HB XL rood 49.000 km 1989 Volvo 240 GL met LPG en iets motorschade 1983; Opel Kadett HB 1.3 N ƒ 2.950,- 1980. Ridder Hoenstraat 151, Hoensbroek. Tel. 045-212091. Ook uw adres voor een APK keuring. Auto's met Bovaggarantiebewijs. Uw lening ook zonder aanbetaling wordt zeer snel en discreet door ons geregeld.

Betrouwbare inruilers met 1 jr. APK garantie op motor. Mitsh. sappoo '81 ƒ 2.750,-; R 5 GTL '82 ƒ 1.800,-;Kadett '78, 80, 81 vanaf ƒ 1.250,-; Lada '84 ƒ 1.500,-; 2CV6 '85 ƒ 4.500,-; Ascona '83, seat 1430 sport coupé '79 ƒ 2.500,-; BMW 320-6 '81 ƒ 3.900,-; Mercedes 200 D '77 ƒ 1.950,-; BMW 728 '80 ƒ 2.500,- v. Bovagbedr. 045-244947.

Autohandel de ANJELIER heeft voor U: Audi 80 18 S bwj. '88; Fiat Uno ie Turbo bwj. '86 ƒ 7.900,-; BMW 320 bwj. '83 ƒ 6.500,-; Audi 80 CL bwj. '84, 4-drs. ƒ 5.900,-; Charade bwj. '84 diesel ƒ 4.900,-; Kadett 1200 bwj '83 ƒ 3.900,-; Mitsubishi Tredia bwj. '83 ƒ 3.400,-; Mazda 323 bwj.'83 ƒ 4.400,-; Mazda 323 bwj.'81 ƒ 2.900,-; Toyota Celica 1600 GT bwj. '79 ƒ 4.900,-; Kadett 1300 bwj.'81 ƒ 2.300,-; Ford Escort bwj. '81 t/m '84 v.a. ƒ 2.600,-; Nissan Sunny coupé bwj. '82 ƒ 2.600,-; BMW 318 bwj.'82; Escort XR-3 bwj. '81 ƒ 3.900,-; Opel Ascona bwj. '81 ƒ 1.950,-. Anjelierstr. 123a Heerlerheide: 045-231448.

Te k. CRYSLER 2.5i GTS, autom., arco enz., bwj. 10-'88, zeer mooi, ƒ 17.900,-. 045-414372 Kerkraderweg 198 Heerlen.

Te koop gevr. loop-, sloopen SCHADE-AUTO'S. Tel. 04407-3223.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw., 045-727742 / 256486

Sloopauto's

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. onderdelen. A. Körfer. Tel. 045-229045.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SCHADE- sloopen loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

Nissan Urvan 2.0 45.000 km ƒ 18.500,- incl. BTW '90
Mercedes 207 dubb. cabine ƒ 4.500,- '79
Ford Transit 2.5 D ƒ 5.500,- '82
R 5 Express ƒ 7.850,- '88

AUTOBEDRIJF

Ad van Neer

Zandweg 160, Heerlen. Tel. 045-416023.

Onderdelen/acc.

Te koop gevraagd licht metalen VELGEN voor Opel Manta. Tel. 045-245489

Te k. onderdelen Toyota STARLET, bwj.'78. Tel. 04499-5011.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS nieuw en gebruikt. Tandemassers v.a. ƒ 1.250,-. Enkelassers reeds v.a. ƒ 600,-. Nw. gratis thuisbezorgd. Trailerfabriek De Kil. Tel. 078-171335.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Motoren

Te k. Yamaha XS 1100, bwj. '79, kl. grijs, in org. staat, met org. uitl. 045-214033.

Te koop SUZUKI 600 DR, z.g.a.nw., pr.n.o.t.k. Tel. 046-519370.

HONDA XR 600 R, '91, in nw.st., 3.000 km, pr.n.o.t.k. Tel. 046-519655.

Weg. omst.heden te koop SUZUKI Bandit, juni '92, zwart, 1.000 km beurt gehad duurste achterband en div. extra's, vr.pr. ƒ 10.500,-. Tel. 04454-61924.

Prachtige Custom YAMAHA 920 XJ, bwj.'88, 10.000 km, vr.pr ƒ 11.500,- 045-750489

2x SUZUKI 750 GT met kenteken, 1x i.z.g.st., 1x opknappen of onderdelen, pr. ƒ 3.500,-. Tel. 04492-5397.

Te k. SUZUKI GSX 400 FW 16 V, km.st. 20.250, bwj. '86 ƒ 6.500,-. 045-322282.

HONDA XR 250, juli '87. Tel. 045-410704.

KAWASAKI 600 R Off the Road, bwj. '86, pr. ƒ 4.500,-. Tel. 04454-63015.

Te koop YAMAHA XS 400, bwj. '86, prijs ƒ 5.500,-. Tel. 046-337519.

Te k. HONDA Goldwing 1100 GL, bwj. '81, i.z.g.st. pr. ƒ 9.750,- tel. 045-723826

Te k. 250 cc KAWASAKI Trike, bwj. eind '88, weinig gebr., i. z.g.st., ƒ 2.750,-. Tel. zondag 046-746389.

Shopper HONDA CX 500 C, Vetter kuip, hoog scherm, kofferset, 52.000 km, bwj. '82, vraagprijs ƒ 5.850,-. Tel. 04492-4680.

Te k. HONDA VFR 750, bwj. '86, 25.000 km, vraagprijs ƒ 8.800,-. Tel. 045-462099.

Te k. HONDA CX500 bwj. '80 ƒ 2.500,-. Dorpstr. 216, Brunssum. Tel. 045-257601

Te koop SUZUKI 350 GT bwj. '75 i.g.st. met evt. helm (58) ƒ 1.850,-, uitentel. lemotorjas maat 48-50 ƒ 300,-. Tel. 04498-57818.

Te k. motor Honda REBEL 250cc (shopper), bwj. '90. Nieuw. vr.pr. ƒ 5.850,-. Tel. 046-332492.

Te k. klassieker KAWASAKI Z 900, bwj. '73 i.g.st., RDW gek., vr.pr. ƒ 4.350,-, tel. 045-752804 b.g.g. 717271.

Te k. YAMAHA Virago XV 535, bwj.'91, in abs. nw.st., km.st. 3.200, pr.n.o.t.k. Tel. 045-270339.

Te k. HONDA SHADOW 1100 bwj. '89. Tel. 04750-11228 of 10095.

Te k. HONDA Transalp '87 en Givi kofferset ƒ 6.000,-. Tel. 04450-2097.

Te koop HONDA XR600, bwj. '87, vr.pr. ƒ 8.250,-. Tel. 045-461262.

Te k. HONDA Bol d'Or F2, bwj. '83, zeldzaam mooi, vr. pr. ƒ 5.750,-. 045-210072.

Te k. witte BMW R 65 met RT-kuip, bwj.'86. Te bevr. 045-270982.

HONDA CBR 1000 FK, '89, nw. model, K1 Laser uitlaat, nieuwe banden en alarm, ƒ 14.000 ,-. 045-352516.

HARLEY Early Shovel Hardtail Chopper, geh. gerestaureerd, ingevoerd, ƒ 16.000,-. Tel. 045-272159

YAMAHA FZR 600, bwj. '91, 8.700 km. schade, vr.pr. ƒ 9.750,-. Bln. van 9-14 uur: 045-727624.

Te k. HONDA XL 600 R Off the Road, bwj. '86, kl. rood/blauw, perfecte staat, vr.pr. ƒ 4.850,-. Tel. 04743-1622.

Te k. YAMAHA XV1100, bwj. 04-'92, vr.pr. ƒ 15.500,-. Tel. 045-310875.

Te k. KAWA LTD 450 Chopper, bwj. '90, 2.800 km. ƒ 9.000,-. Tel. 04450-3202.

Te k. HONDA CB750 F2 Bol d'or met volle kuip, '83, zwart/rood, 60.000 km., i.z. g.st., ƒ 5.500,-. 045-327128

Te k. HONDA CBR 600F '91 kl. zw-prs-gr. nw model 9300 km, in nw st. Vr.pr. ƒ 14.750,-. Tel. 04954-1389

Te k. CHOPPER Suzuki Intruder 750, bwj. '90, zwart, ƒ 12.500,-. Tel. 043-210350

Suzuki GS 750, bwj. '78, i.z. g.st., nwe. banden, ƒ 2.000,-. Tel. 045-254923.

Te k. HONDA super Magna bwj. '90, kl. zwart. Tel. 045-256552.

Te k. SUZUKI Intruders 700 1986; 750 1988; 2 st. 750 1990; 1400 1987; 1400 1990; Tel. 04970-15307.

Te koop CB 750 type BOL D'OR vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-210072.

Te k. Honda SHADOW 1987 nw model; Harley sportster 883 1989. Tel. 04970-15307

Te k. SUZUKI Intruder 700 bwj.'86 ƒ 7.750,-. Tel. 04970-15307.

KAWASAKI GPZ 750, '84, 33.000 km. rood, volle kuip, ƒ 6.200,-. 045-241976.

Te k. YAMAHA XJ 400 4 cyl. bwj. '82, vaste pr. ƒ 2.350,-. Tel. 045-219266.

HONDA Magna VF 700, bwj '86, 27.000 km, i.z.g.st., ƒ 8.700,-. Tel. 046-519124.

Te k. HONDA CB 750 F Boldor, bwj. '82. Tel. 045-457496.

KAWASAKI GPZ 1100, bwj. '81, 4 in 1 laser, vaste pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-252523.

Te koop MOTOR CBR 1000 F, bwj.'89, mod.'90, kl. rood-wit-blauw, vr.pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-245651.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

(Brom)fietsen

Te k. 2 RACEFIETSEN i.z.g. st., frameh. 53 cm, pr. p. st. ƒ 500,-. Tel. 045-440237.

GIANT race fiets overj. mod. type Racer vak.aanb. in doos ƒ 550,- Rekers tweewielers Brunssum telefoon 045-252361.

SUZUKI intruder 750cc kl. purpel metallic mooier als nieuw bwj.'90 ƒ 12.950,-. Telefoon 045-318549.

Te k. Vespa SNORFIETS, bwj. '89, blauw, sterw. met verzek., t.e.b. boven ƒ 650,-. Tel. 043-436082.

Te k. VESPA Ciao, ligtgev. sterw., malmalossi blok en veel and. acc., ƒ 775,-. Tel. zondag 046-746389.

Honda MB 5, goub/brons, 8 PK, ƒ 450,-. Tel. 045-274180 b.g.g. 045-252790.

Te k. ZÜNDAPP KS 50, i.g. st. vaste prijs ƒ 850,-. Tel. 045-452283.

Te k. VESPA Scooter PK 50 4 versn., electr. start. Tel. 04493-2539.

Te koop TOMOS, 3 jaar oud ƒ 400,-, incl. verz. Voor info 045-724527.

Te k. PUCH Maxi en Snelbrommer. Tel. 045-422115, na 14.00 uur.

Vespa CIAO '91 zwart, sterwielen, incl. verzek., pr.n.o.t. k. 045-440148, na 17.30 U.

Te k. HONDA MT 5 70CC, rood/zwart, bwj.'88, vr.pr. ƒ 400,-. Tel. 045-718061.

Te k. MOUNTAINBIKE, merk Giant stonebreker, damesfiets, z.g.a.nw, pr. ƒ 650,-. Tel. 045-750168.

PUCH Maxi met helm en 10 maanden verzekering. Tel. 045-420445.

VESPA Ciao 50 CC, spaakwielen, i.z.g.st., ƒ 500,-. Tel. 045-751756.

Vakantie

Te k. zeer mooie JETSKI Kawasaki 550cc bwj. '88 Pr. ƒ 4.500,-. Tel. 04404-1734.

Te k. Canad. KANO (poly), vraagpr. ƒ 400,-. Tel. 045-271271.

Limburg

Te h. of te k. gevr. kleine stukje GROND bijv. 10x10 mtr. om vakantieblokhut op te bouwen, aan/bij het water met mogelijkh. hele jaar vrij te bezoeken (mag ook in België). Tel. 046-518088.

Zeilen/Boten

Weg. sterfgeval SPEEDBOOT te k., merk Renken-Malaga bwj. '91, 28 pk b.b. motor, geh. compl., vaarklaar, nw.pr. ƒ 15.000,-. Pr. n.o.t.k. 045-451854 na 18 u.

Jachtwerf SNIJDERS, boten motoren, trailers, Byliner-, Zodiac, Sunbird, ond.service, rep. en acc. Ook goede occasions. Korvetweg 14, Beatrixh. Maastricht. Tel. 043-633034.

Te k. SPEEDBOOT Fletcher 5,0x1.95m. b.b. motor Evinrude, 90 pk. olie- inj. powertrim, trailer, ski- uitr. bwj. 1984, bijz. gaaf, pr.n.o.t.k. Tel. 045-217274.

Te k. z.g.a.nw. SURF-PLANK m.2 zeilen, ƒ 550,-. Platanendreef 16. Heerlen.

Caravans/Tenten

CHATEAU EN HOMECAR

Ralon caravans

verkoop, verhuur, reparatie, onderhoud en taxatie, nu onze laatste showmodellen in de aanbieding met flinke kortingen. Donderdag koopavond. Brommelen 58 A, Geulle. Tel. 043-645079.

CHATEAU Caravan. Het klinkt Frans, maar het is o zo Nederlands. Dealerinfo: 04958-92899.

De OLDE Caravan b.v. voor totale rekreatie o.a. Wilk, Beyerland, Sprinter, Vitesse Quartz en Award tourcaravans, onderdelen en accessoires. Verhuur. Ruime keuze uit gebruikte caravans en vouwwagens is uw adres: Dr. Nolenslaan 141, ind.park Nrd Sittard. Tel. 046-513634 donderdag koopavond.

Vouwwagens en Caravans bij RIDDERBEKS! Kom eens kijken in Koningsbosch Prinsenb. 180, 04743-2213.

Uw vakantie begint bij Bartels Caravanning. Opruiming van nwe. en gebruikte tourcaravans, en vouwwagens, pak nu uw voordeel, op is op! In onze shop slaapzakken va. ƒ 39,50, ons gasflesje 5 à 6 kg ƒ 49,95, plusm. 5000 artikelen tegen scherpe prijzen. BARTELS Caravanning Import, Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. 045-212946.

Te huur CARAVANSTALLING in Heerlen, overdekt ƒ 400,-, buiten ƒ 200,-. 045-212146.

TABBERT Contesse met voortent en voorzetvoortent. Tel. 045-251736.

Te h. luxe CARAVAN, 4 pers. met toiletruimte, gew. 700 kg. Tel. 045-750489.

Te koop vouwwagen PRIGANO met opluopram, i.z.g. st. Tel. 045-219320

Te h. CARAVANSTALLING. Tel. 045-319615.

HOBBY Prestige type 475, bwj. '82, met nieuwe luifel. Tel. 045-225774.

Te k. HOBBY 420 Classic bwj. '89. H. v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt, 04498-54664.

HOBBY 520 TOM Prest. bwj.'91. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt, 04498-54664.

Te k. HOBBY 495 Prest. bwj. '86. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. 04498-54664.

WINST-PAKKERS [...] xe trekkers voort[...] uitritsbaar nu ƒ 40[...] deel, zware seizo[...] godtschalk, geh. u[...] afwasbaar, nu va[...] voordeel hoe grote[...] loopmaat hoe g[...] voordeel. Deense [...] Walker voortenten. [...] voordeel op Dak-s[...] terrasluifels. Speci[...] bieding in caravan[...] koelboxen, 4 zits[...] fets, gasgrils, TV ar[...] caravan- opzetspieg[...] ber boten en kajak[...] pup tenten, etc. K[...] uw eigen voordeel [...] De Olde Caravan. [...] lensin 141 ind. park [...] tard. telefoon 04[...] donderdag koopavon[...]

Te koop 6 persoo[...] GALOWTENT ƒ 3[...] 045-253779.

Te k. CARAVAN m[...] sterland, lang 5.20 [...] voortent, doucheruim[...] '89 Tunnelweg 58 Ke[...]

Paradiso VOUWWA[...] voort.; div. acc., [...] Lindelaan 56, Oirsbe[...]

Te koop 4-pers. [...] WAARD zilvermee[...] extra's, [...] ƒ 1.800,-. Tel. 045-2[...]

Te k. VOUWWAGE[...] Camper, 1986, vee[...] ƒ 3.600,-. Tel. 04450[...]

Te k. weg. omst. [...] Azur, 4.40m, 1986 [...] voortent, ƒ 12.000,[...] 04492-3665.

Te k. KNAUS Azur [...] toiletruimte, voorter[...] '86. Tel. 04498-5439[...]

Te k. CARAVAN W[...] de Luxe met toile[...] zonnepaneel, stabili[...] voortent bwj. 19[...] 046-322422.

Caravan te k. PUCH [...] ƒ 4.500,-. Tel. 04406[...]

Te koop Paradiso [...] WAGEN, i.g.st., m[...] tent, vakantieklaar, [...] 04450-1831.

Te k. caravan EIF[...] 3-pers., ijsk./kacheli[...] pr. ƒ 2.700,-. 045-25[...]

Campers

Te huur nieuwe [...] CAMPERS BeBo-Fi[...] haven Stellendam. [...] Tel. 09-49-2406-[...]

Te k. MERC. speed[...] airco, inr. mog., t.e.a[...] 045-219909, na 16.00[...]

Te k. aangeb. MER[...] Camper 608, vol. [...] alkoof, ijskast, badkam[...] met video, klein rijbe[...] te 6.50m. event. [...] drijfsauto mog. Te[...] 422564 of Fax 045-4[...]

Te huur 7-pers. C[...] zeer compl., in se[...] ƒ 800,- p.wk. 04409-3[...]

Div. Binnenla[...]

MAKREELVISSEN. [...] sportvisserij Mijntje, [...] haven Stellendam. [...] 01879-3359.

België

ARDENNEN, voll. in[...] kantiewoning, 2 tot 18[...] v.a. 14-8 vrij. 04166-1[...]

Luxemburg

LUXEMBURG prach[...] vak. woningen te h[...] Wilwerwiltz. Inl. 045-4[...]

Duitsland

EIFEL Chalet te h. in [...] gebied, alle comfor[...] pers. ƒ 650,- p.wk. [...] aug. '92. Inl. 045-4130[...]

Frankrijk

Te huur VAK.HUIS[...] pers. in Z-Frankrijk, [...] omg., vrij 20 aug [...] lemsib., periode [...] aug tot 5 sept., [...] ƒ 1.100,-. Tel. 023-288[...]

Spanje

Te koop weg. omst[...] busreis naar SPANJE [...] de Mar, 10 dage[...] voortent, prijs ƒ 599,- n[...] aug. Tel. 045-2586[...]

Campers

Te k. RENAULT [...] T35D, verl., bestel/c[...] in pr.st., APK 7-'93, b[...] pr. ƒ 9.750,-. 04454-63[...]

(Huis)dieren

Te k. mooi donker bru[...] PAARD, verkeersmak[...] 045-273783, na 16.00 [...]

DOBERMANN reu [...] omst.h. te k., 9 mnd [...] teg. vergoeding van ƒ[...] 045-212540 na 18.00 [...]

Te koop TERVEUR[...] pups en Groenend[...] pups met stamb., ing[...] 04408-2282/1380.

De grootste KENNEL[...] Limburg. Alle soorten [...] hondjes. Meer dan 3[...] en stoer, op voorraa[...] Zond. open maand. gesl[...]

Te huur CARAVANSTAL[...] LING in Heerlen, overde[...] ƒ 400,-, buiten ƒ 200,- 045-[...] 212146.

VOGELS, eenden, [...] nieuwe ter uitbreid[...] papegaaien. Alle[...] voorkomende duiv[...] Achel(B) 09-32-11644[...]

Te koop: 2 BOUVIERS [...] jes, prima bloedlijn, [...] voor dressuur en be[...] 045-752800.

Te k. mooie E PONY [...] blauw/schimmel, pi[...] m ± 1 jaar, 045-[...] Tel. 04492-5564.

Te koop AKITA-INU [...] prachtige mooie pups [...] stamboom, ƒ 750,- [...] 05987-25159.

30 jr. TEKKELFOKK[...] ding weer pups! [...] dwerg. Tel. 0949-[...] 3175 Herzogenrath.

Voor Piccolo's zie verder pagina 24

Vijf vrouwen in een 'mannenberoep'

Vrouwen zijn nog altijd ver in de minderheid in 'typische mannenberoepen'. Ondanks alle stimuleringsprogramma's, ondanks inspanningen van de Emancipatieraad en andere organisaties. Een onderzoekster van het Economisch Technologisch Instituut Limburg (ETIL) heeft ontdekt dat bedrijven pas vrouwen gaan zoeken voor een technische functie als ze er geen mannen voor kunnen krijgen. De emancipatie is voor de deur van bedrijf en onderneming pas op de plaats gaan maken. Acht procent van de burgemeesters is vrouw, bij de politie 12,7 procent. In onderneming en industrie is het al niet anders. Van de ondernemers is een kleine twintig procent vrouw, en van de werknemers in de industrie is weliswaar 17 procent van de werknemers vrouw, maar die zitten voornamelijk in 'typische vrouwenberoepen', telefoniste of secretaresse.

In de 'typische mannenberoepen' is het aantal vrouwen nog altijd in de minderheid. Maar vrouwen die wel een baan in een 'mannenberoep' hebben gevonden schijnen het prima naar hun zin te hebben. „Je moet alleen niet beter willen zijn dan de mannen, want dat accepteren ze niet" zegt een van de vier vrouwen die ons hun ervaringen vertelden.

door CINDY JASPERS en MONIQUE PARREN

● Brigit Schmets en Sylvia Huntjens in het werk in de naftakraker. Foto: persdienst DSM

Lekker buiten werken in de chemische fabriek

Sylvia Huntjens (23) en Brigit Schmets (26) zijn operators bij DSM. Hun werkplek is een chemische fabriek, de naftakraker 4. Blauwe overall, witte helm, stevige veiligheidsschoenen en -bril en grote werkmanshandschoenen. Terwijl de meeste mensen nog op één oor liggen, lopen zij snel door de immense fabriek. Hier een ventieltje afsluiten, daar de temperatuur meten, even checken met de meldkamer of een lekkende pijp al is gesignaleerd. Per dienst leggen ze ettelijke kilometers door de fabriek af. Trappen op, trappen af in een tempo alsof hun leven ervan afhangt. Ze zijn niet bang voor het grote sissende een brommende monster dat nafta via verschillende chemische processen doet veranderen in grondstoffen voor diverse soorten plastics. Ze zijn tevreden met hun werk. Vinden het afwisselend en boeiend. 'En lekker buiten', aldus Sylvia Huntjens.

Maar zoals bij ieder vak zijn er ook nadelen. Buitenstaanders kunnen zich heel moeilijk voorstellen wat voor werk de twee nu precies doen. Dat is ook niet eenvoudig uit te leggen. „Een operator heeft voornamelijk een controlerende taak," licht Sylvia toe. „En natuurlijk moeten we in kunnen grijpen, wanneer er iets fout gaat. Het lijkt misschien eenvoudig, maar je moet wel precies weten wat je doet."

Na de havo koos Sylvia voor de verpleging, waar ze haar draai echter niet kon vinden. Ze maakte de opleiding wel af maar ging al snel op zoek naar wat anders. Door het uitzendbureau werd ze op het idee gezet om bij DSM te solliciteren naar een functie als operator. Het chemieconcern had net een campagne gestart om meer vrouwen in technische functies binnen te halen. Doordat Sylvia op de havo wiskunde en scheikunde in haar pakket had, werd ze zonder problemen toegelaten tot de opleiding voor operator.

Nogal een verschil: de verpleging of operator in een chemische fabriek.

„Dit is vooral veel leuker," vindt Sylvia enthousiast. Dan loopt ze weer snel een trap op. Op de derde verdieping opent Brigit een luikje. Sylvia richt haar meetapparaat, dat eruit ziet als een vooroorlogse videocamera, op een vlammende massa. Een felle hitte blaast in haar gezicht, maar ze schijnt er geen last van te hebben. Snel verricht ze de nodige metingen. Boven het gesis van de fabriek uit, roept ze haar gegevens door, die Brigit noteert. Alles is hier in orde. De dames gaan snel weer verder.

Sylvia werkt nu twee jaar bij DSM; Brigit is begin 1989 met de opleiding voor operator begonen. Ze werken, net als de mannen, in wisselende diensten. Dat betekent dat ze dus ook 's nachts moeten werken. „Vooral in het begin vondt een aantal mannen het maar niks. Vrouwen hoorden volgens hen niet in de continudienst. Maar inmiddels zijn ze er wel aan gewend."

Een paar mannen van de ploeg zit een boterham te eten, terwijl Sylvia en Brigit in de rustruimte over hun beroep vertellen. Al die aandacht voor hun vrouwelijke collega's vinden ze maar zo, zo. Op de vraag hoe ze het vinden dat er vrouwen in de ploeg zitten antwoordt een man: „We moeten wel, we zitten er gewoon aan vast." Zelf moet hij smakelijk om zijn opmerking lachen. Maar dan serieus: „Nee hoor, het is toch niet meer dan normaal dat vrouwen ook dit werk doen. Echt lichamelijk zwaar is het niet, maar je hebt wel veel verantwoordelijkheid. Die kunnen vrouwen net zo goed aan."

Sylvia en Brigit vinden het niets erg om een beetje meer in de schijnwerpers te staan, maar – net als hun mannelijke collega's – vinden het niet meer zo bijzonder dat vrouwen als operator in de chemische fabriek werken. Wat hen betreft mogen er nog wel veel meer vrouwen in de ploeg komen. „Maar dat betekent niet dat we altijd bij elkaar zitten, hoor. Deze dienst lopen we toevallig samen, maar meestal gaan we met een van onze mannelijke collega's."

De brandweervrouw houdt wel van een beetje actie

● „Ik heb geleerd dat je niet te streberig moet worden. Als je kost wat kost beter wilt zijn, accepteren de mannen je steeds minder," meent Annemarie van Daalen. Foto: CHRISTA HALBESMA

Gelach gaat op. De brandweermannen stoten elkaar triomfantelijk aan, als de verslaggeefster en de stagaire van de Rijksbrandweeracademie apart gaan zitten voor het interview. Gefluister dan: „Zie je dat, heb je twee vrouwen, dan gaan ze meteen klitten..."
De vooroordelen over – werkende – vrouwen lijken springlevend. Annemarie Van Daalen (27) stelt de bezoeker gerust. De Heerlense brandweermannen staan dan wel garant voor een 'goeie bak' op z'n tijd, maar hebben haar aanwezigheid toch geaccepteerd. „Al zal ik nooit weten of dat door mijn persoonlijkheid komt óf omdat ik hier maar vijf weken ben. Misschien denken ze wel zoiets als 'laat ze maar, die is toch zo weer weg'."

Van Daalen, haar roots liggen in Heerlen, loopt vijf weken – vijf maal vier dagen om precies te zijn – stage bij de brandweer in haar geboorteplaats. Een echt mannenwereldje, de brandweer. Heerlen heeft een klein primeurtje. De 'stoere kerels' staan tijdelijk onder bevel van Annemarie. Slank en pezig, wat timide, maar beslist niet op haar mondje gevallen.

Met haar HTS-diploma Natuurkunde hoort ze eigenlijk 'thuis' in een of ander laboratorium. Annemarie wilde meer. „Ik ben graag organisatorisch bezig en hou populair gezegd van een beetje actie. Deze opleiding tot Hoofdbrandmeester heeft beide aspecten in zich."
Van Daalen werd getest met 150 mannen en 20 vrouwen. Uiteindelijk werden 14 mannen en 2 vrouwen geschikt geacht om met de opleiding aan de Rijksbrandweeracademie in Schaarsbergen (Arnhem) te beginnen.

Haar eerste – succesvolle – stage liep de blonde Heerlense bij de 'spuitgasten' in 'Rotjeknor'. Daar hanteerde ze als brandwacht meerdere malen eigenhandig de slang. „In die vier weken hebben we enkele flinke branden gehad. Gelukkig heb ik mezelf toen kunnen bewijzen, laten zien dat ik in elk geval geen 'watje' ben," glimlacht ze.

In Heerlen zit ze 'voor op de wagen'. Moet zij de commando's geven. Pikken die mannen dat wel? „Zolang je iedereen in zijn waarde laat en zelf ook hard meewerkt, is er niets aan de hand," meent Van Daalen. Een tipje dan: „Je mag nooit aarzelen. Als je meteen het heft in handen neemt, vermijdt je die oeverloze discussies over je beslissingen."

Op de kazerne heeft Van Daalen een kamer voor zich alleen. „Dat is hier goed geregeld. Zo heb ik ook mijn eigen douche. Voor het thuisfront misschien een prettige gedachte," grinnikt ze.

Volgens de Heerlense duurt het nog een tijd voordat vrouwen in zogenoemde 'mannenberoep' helemaal worden geaccepteerd. Zelf kan ze het hoofd goed boven water houden. „Ik heb geleerd dat je niet te streberig moet worden. Als je kost wat kost beter wilt zijn, accepteren de mannen je steeds minder," meent Annemarie.

Bus, bus en nog eens bus

„Toen ze begon was alleen maar bus, bus, bus en nog eens bus. Ik dacht, waar zijn we aan begonnen, maar nu zijn we er allemaal aan gewend, dat Joke op de bus zit." Joke Lekner (43) schiet in de lach, terwijl haar man hardop terugdenkt aan haar begintijd bij de stadsbus in Maastricht.

„In het begin was het best moeilijk, hoor. Maar ook wel spannend. Er zaten nog heel wat mannen bij ons in de ploeg die vonden dat een vrouw achter het aanrecht hoort, en dat staken ze niet onder stoelen of banken."

Joke Lekner (43) rijdt alweer vijfeneenhalf jaar als buschauffeur op de bus. Ook van sommige passagiers kreeg ze toen ze net begon, de nodige opmerkingen. „Oh, een vrouw!" riepen ze dan verschrikt. Joke – niet snel van haar stuk te brengen – antwoordde dan lakoniek: „Als u niet met mij mee wilt, stap dan maar op de volgende bus." Waarop de meesten dan toch maar instapten.

Het aantal keren dat kinderen de kreet 'Vrouw aan het stuur, bloed aan de muur' naar haar hoofd hebben geslingerd, heeft ze maar niet geteld. Maar het deert haar allemaal niet. „Of je nu en man of een vrouw bent, in dit beroep moet je stressbestendig zijn. Je moet psychisch tegen een stootje kunnen. Ook als het druk op de weg is, moet de bus op tijd rijden."

Zelf vindt ze niets 'typisch mannelijk' aan het beroep. Voordat ze zich als buschauffeur bij de GAM aanmeldde, had ze samen met haar man in een groothandel voor bloemen en planten. Op haar 22ste had ze het 'groot rijbewijs' al op zak.

Zes jaar geleden was het bij de GAM nog een echte mannenwereld. Nu werken er zo'n veertig vrouwen in wisseldiensten. „Het is echt niet zo dat we samenklitten, maar ik ben wel blij dat ik vrouwelijke collega's heb. Daar heb je toch een andere band mee."

● Joke Lekner op de bus Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Toen ze net op de bus zat, had ze nog het gevoel dat ze het beter moest doen dan haar mannelijke collega's. Maar dat idee heeft ze gelukkig van zich af kunnen schudden.

„Je krijgt al snel meer zelfvertrouwen, wanneer je ziet dat je wordt geaccepteerd. Tegen veel nieuwe regelingen wordt eerst vreemd tegenaan gekeken." Als voorbeeld noemt ze het ouderschapsverlof. „Eerst zag je alleen vrouwen die ouderschapsverlof aanvroegen, maar nu zie je toch ook mannen die er gebruik van maken."
Alleen over het doorstromingsbeleid is ze niet zo te spreken. „Om voor bepaalde functies in aanmerking te komen, bijvoorbeeld mobilofonist, moet je vijftien jaar in dienst zijn. Wanneer ze zich daaraan houden, komt geen enkele vrouw daar de eerste tien jaar voor in aanmerking, want ze hebben pas sinds vijfeneenhalf jaar vrouwen in dienst."

Haar man is gedeeltelijk afgekeurd en neemt een groot deel van het huishoudelijk werk op zich. „Ik doe niet alles, hoor maar de boel blijft in ieder geval wel netjes."

Zoon Dennis (18) vindt het nog steeds maar zo zo, dat zijn moeder buschauffeu is. „Nu gaat het wel, maar vroeger miste ik haar erg. En we eten altijd op andere tijden. Niet leuk, wanneer je om zes uur al honger hebt en je moeder is nog niet thuis."

Maar alles went, constateert hij een beetje somber. Zijn moeder wuift zijn bezwaren weg. „Ik ben blij dat ik dat werk heb Tenslotte zijn we er allemaal beter van geworden."

● Elly Coenen houdt van doorwerken. Dit bezorgde haar de bijnaam 'houthakker'. Foto: CHRISTA HALBESMA

Burgemeester 'Miss' Elly: 'Eerst bestuurder, dan pas vrouw'

In de besloten Nuther gemeenschap is ze beter bekend als 'de houthakker'. Elly Coenen-Vaessen (60) heeft die bijnaam, omdat ze zo efficiënt de hamer hanteert als burgemeester. „En dat voor een vrouw," zegt ze met de nodige zelfspot.

De burgemeester van Nuth typeert zichzelf als 'vechterig'. „Met aardig wat ambities om me te bewijzen en ook wat ijdel hier en daar."

Recht voor de raap is ze, dat ook. Draait er niet omheen. Mannen moeten haar accepteren voor wát ze is: de bestuurder van een gemeente en in twééde instantie pas vrouw. „Als een collega-bestuurder mij als een soort 'Mientje' ziet zitten, dan voel ik dat onderhuids, dan tintelt het."

De burgemeester wijst naar haar vingers. 'Fingerspitzengefühl' of die 'beroemde' vrouwelijke intuïtie? Met vlammende ogen: „Als vrouw moet je erg alert zijn, omdat het verwachtingspatroon dat mensen hebben zo laag is. Je moet blijven presteren. Op mijn stoel kom ik die houding nog maar incidenteel tegen, maar eer je zover bent, moet je heel wat overwinnen."

Coenen heeft recht van spreken. Is de oudste dochter uit een traditioneel boerengezin uit Bocholtz. Met meer zonen dan dochters. Vader waakte niet alleen over het vee, maar ook over de ontwikkeling van zijn zeven jongens. Elly en haar zusje werden aan de zorgen van ma toevertrouwd. En die stond erop dat óók de meiden gingen studeren. „Een unicum in die tijd," vindt ze zelf.

Ze leerde voor diëtiste en landbouw- en huishoudlerares. „Ik heb in het ziekenhuis gewerkt en voor de klas gestaan."

Het burgemeesterschap is geen beroep, maar een functie meent ze stellig. Een functie die je alleen bereikt via talloze omwegen én met keihard werken. Het is heel simpel begonnen, 25 jaar geleden, met het voorzitterschap van een wijkorganisatie in het westen des lands. Daarna kreeg de politiek 'miss Elly' voorgoed in de greep.

Voor de VVD was ze onder meer hoofdbestuurslid en lid van de VVD-commissie Binnenlandse Zaken. Uitbreiding van de grote stroom werkzaamheden werd door het thuisfront steevast begroet met de gevleugelde woorden: „In welke commissie zit je nú weer?"

De Bocholtze is niet goed in afwachten en toezien. Ellie Coenen-Vaessen wil zélf de kar trekken. Een echt Limburgs werkpaard. Lang hoefde ze er derhalve niet over te denken, om de gemeente Maassluis – waar ze wethouder van Volksgezondheid en Sociale Zaken, Onderwijs, Welzijn en Personeel was – te verruilen voor de gemeente Nuth.

De 'burgemeestersjas' zit Ellie Coenen-Vaessen als gegoten. Daarvan was ze zelf altijd al overtuigd, haar omgeving iets minder. De Nuther gemeenschap moest in 1986 tóch even slikken, toen bekend werd dat een vrouw het dorp kwam bestieren.

Humor was een belangrijk wapen in Coenen's 'strijd' om erkenning. „In heel Limburg was toen maar één vrouwelijke burgemeester, dus ik was een pionier," zegt de Bocholtse. „Bovendien was ik bijna 54 toen ik hier werd benoemd. De meesten dachten dat ik een oude vrouw was die in Nuth kwam uitrusten."

Die vooroordelen zijn inmiddels geheel en al de wereld uit. In februari van dit jaar werd 'miss Elly' herbenoemd als eerste vrouw van Nuth. Het 'knokken' heeft haar hard gemaakt. Coenen heeft eelt op haar ziel gekregen, „maar dat mag best," vindt ze. „Vrouwen zijn daar bang voor. Willen niet hard worden, maar je hoeft toch ook niet altijd lief en onderdanig te wezen!"

(Huis)dieren

Kynologenclub Geleen

Organiseert m.i.v. 7 september 1992 te Limbricht, manege de Klipper, voor alle ras- en niet rashonden: puppytraining, elementaire gehoorzaamheid 1, 2 3n 3, G & G 1 en 2, ringtraining en behendigheid. Inschrijfformulieren en info: 04750-40206 of 04406-41886

De Kynologenclub Geleen

Organiseert m.i.v. 7 september 1992 bij cafe Vroemen te Groot Genhout voor alle ras- en niet rashonden: puppytraining, elementaire gehoorzaamheid 1 en 2. Inschrijfformulieren en info: 04750-40206 of 04406-41886.

e k. engelse gladhaar Foxrrier-PUPS, met stamoom, te bevr. 04742-2209.

WERGSCHAAPJES te oop van het Franse ras luessant, het kleinste ras amlam en ooilam. Inl. Staonsstr. 32, Hoensbroek. 45-214998 na 12.00 uur.

e koop SCHARREL-IPPEN. Zilstraat 20, ieteren. Tel. 04499-1341.

GEDR.PROBLEMEN met w hond? Bel M. Honings, edipl. gedr.therapeut. imb. Inst. Hondenopvoeing. Tev. geh.cursus en uppy-training. 046-510173

e k. van part. zwarte BOUIERPUPS met stamb. ing. n ontwormd. 04257-9200.

e koop zwarte DWERG-CHNAUZERS met stamb., eb.dat. 26-07-'92. Tel. 4950-30527.

eilige BIRMAANTJES met tamboom. Tel. 045-718461

e k. wegens omstandigheen een goed teh. gez. voor OBERMAN reu, 10 mnd, ampioen afstamming pr.n. t.k. Tel. 045 -326431.

ng. Bullterrier kennel heeft ups, geb. 8-7, m. stampom, ontwormd en ingeënt. fo. 045-229705.

e k. Perzische KITTENS, et stamb. en inenting. Tel. 45-322760.

e k. prachtige Maltheezer EEUWTJES 9 weken oud, geënt en ontw., ƒ295,- er stuk. Tel. 045-219329.

PHEFFINGSUIT-ERKOOP Dierenzaak Geards, Keekstr. 49, Heerlereide nog 3 wkn hoge kort.

Veg. omst. een goed teh. ez. v. onze 2 lieve honden v. 4 j. poesjes 04492-4858

e k. nog enkele LABRA-ORS, HD vrij, ingeënt, 8 kn. oud. Tel. 04704-6262.

e k. POEZEN perz. met amboom 3,5 jr oud tel. 45-725260.

iccolo's in het Limburgs agblad zijn groot in RE-ULTAAT! Bel: 045-719966.

HONDEKAR 2-vaks en zware herenfiets te koop. Tel. 045-218652.

Te koop witte DWERGPOEDELS, klein soort, tel. 04750 -16590.

BRIARDPUPS te koop met stamboom van kampioenafstamming, schrift. garantie. Tel. 04752-1885.

Te k. diverse VOLIEREVOGELS o.a. tropische en kanaries. Tel. 045-426891.

Dierenbescherming zoekt veilige TEHUIZEN voor mooie, jonge katjes en lieve volwassen poes (gester.), tel. 046-333096 of 517978.

Weg. allergie MALTEZER Leeuwtje met stamboom, vr. pr. ƒ450,-. W. de Rijkestr. 11, Landgraaf-Kakert

TRIMSALON Marlies voor de vachtverzorging van uw huisdier. Diamantstr. 15, Heerlen. Tel. 045-723064.

Te koop BOUVIERPUP reu 12 weken met stamboom en garantie. Tel. 045-725480.

Te koop jonge FRETTEN, ouders ongekende felle ratten- en konijnenjagers. Tel. 045-751587, tevens uw adres voor al uw konijnen- en rattenproblemen.

Te k. PUPS van Duitse staande beagles, Yorkshire terriers, Maltezers, Tekkels en leuke bastaard hondjes. Tel. 04958-91851.(achter Weert) dagelijks geop. maar woensd. 12 aug. gesloten.

Te k. nestje prachtige GOLDEN RETRIEVERS (blond), ingeënt en ontwormd, ƒ450,- per stuk. Tel. 0932-89863809

Te k. nestje Abricot DWERGPOEDELTJES en witte dwergkeesjes, 8 wkn oud, ingeënt en ontwormd, ƒ275,- per stuk. Tel. 0932-89863809

Te koop mooie Mechelse HERDERPUPS, 6 weken oud, ingeënt en ontwormd. Tel. 045-411452.

Jonge duitse HERDER, reu, 6 mnd. met stamb. Reeweg 100 Landgraaf. 045-321988

Opleidingen

In September start de Academie voor Algemene

Alternatieve Geneeskunde "AH-SHI"

weer met de opleiding tot Integraal Genezer.
e opleiding omvat meer dan 20 vakken w.o. Medische asisvakken, Massage techniekert, Acupunctuur, Homeopathie, Fytotherapie, Psychologie.
e cursus wordt gegeven in zalencomplex Boerke Mutsaers bij station Tilburg-West.
nformatie te verkrijgen bij het secretariaat van acupuncuurcentr. "AH-SHI", tel. 04259-2335.

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus rekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 045-21721 Landgraaf. 8 en 10 daagse opleiding mogelijk. Start cursus chauffeursopleiding zat. 8-aug.'92.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Rijles

ANWB Autorijleskamp

Met speciale off-season korting

Nu met extra korting van ƒ250,- voor de periode van half september tot half december. Bel nu rechtstreeks:

ANWB Den Haag ☎ 06-8860

Haal uw VRACHTWAGEN rijbewijs in 8 dagen of 8 weken met examengarantie. Voor inl. Verkeersschool Theo van Bentum. Tel. 045-217487.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

S.D.L. biedt u aan: RIJBEWIJS A-B-C of D binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ3.500,- all in, garantie en 100 % financ. mog. 010-4626668 of 4666535.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

ALLEENSTAANDEN Werkgroep 't Gulik's Hoes, hoek Agricolastraat Ophoven 1 Sittard, organiseert iedere zondag een dans- en contactavond. Bewijs verpl. Inl. 046-747982.

Man, 22 jr, gezond, eerlijk en spontaan zoekt J.DAME 22-26 jr. (kind geen bezw.) om een relatie op te bouwen en leuke dingen te ondernemen zoals winkelen, wandelen, uitgaan, uiteten enz. Heb goede baan en i.b.v. auto. Brieven liefst met foto. Br.o.nr. B-2192 L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Wedn. 66 jr. in bez. van auto zkt. lieve VRIENDIN om samen het leven zinvoller te maken. Br.o.nr. B-2201, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Spont. goed uitz. all. st. dame 62 jr., 1.70 gr. niet pl. geb. zkt eerl. nette heer. Br.o.nr. B-2013 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Nette j. uitz. ong. HEER, 65 jr, goed eerl. kar. uit net milieu, veelz. int.: o.a. lezen muziek, zkt. echt goede vriendin, aantr. jong uitziend liefst niet gesch., discr. verz. Br.o.nr. B-2204 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Veel mensen vinden door ons een PARTNER uit Holland of Duitsland, vertrouwt U ons ook. Maak een afspraak met ons. Schrijf direkt aan Taiga Partnerhulp, Postbus 13 04, D-2960 Aurich.

Welke sportieve ongebonden VROUW durft met mij te zoeken naar de gezelligheid en intimiteit van een duurzame relatie. Slanke man, d. blond, 36 jr. 1.75m. HBO-niveau, n. roker. Hdt van buitenleven, muziek luisteren, touren, wandelen, zwemmen en kamperen. Br. o.nr. B-2217, L.D. P.B. 2610 6401 DP Heerlen.

Breng een lichtpunt in u leven voor nu en in de toekomst. POOLSE dames zoeken serieus contact met Nederlandse heren. Wij zoeken 100% betrouwbaar. Perfekte begeleiding. Bel dan Europees Advieskantoor Wroclaw VOF 04746-5731.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Huwelijksbureaus

Zoekt u een partner ?

Nederlands grootste relatieburo met circa 5000 partnerzoekers geeft u natuurlijk een grote kans van slagen.
RUIM 70% VINDT BINNEN
ENKELE MAANDEN EEN RELATIE
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Stichting Date

Erkend stichting Consumentenbelangen bij Relatievorming

Stg. Mens en Relatie

MARTHIJN 32 jr. Goedlachs, vlot en repres., mannelijk postuur, 1.67 m., ongeh., beleidsfunktie (HTS), ambitieus en spontaan, liefh. v. body-building, aktieve vakanties en dansen, zkt ondernemende vriendin.
PIET 53 jr. Oogst jonger, 1.72 m., vaste baan (MBO), rustig v. aard, belangst. v. kunst en cultuur, tuiniert, klust, reist en sport graag, zkt. vrouw, liefst met uitw. kinderen
CISSY 74 jr. Zeer vitaal, goed verzorgd, 1.55 m., wed., spontaan en huiselijk, brede belangst., houdt o.a. van borduren, reizen en operette, zkt. eerlijke man, om samen van het leven te genieten.
NILS 28 jr. Blauwe ogen, blond haar, 1.80 m., sportief gekleed, prod. medew. (LTS), gevoelig en betrouwb., is huiselijk, dol op sportkegelen, knutselen en dagtrips, zkt. vaste vriendin.
Wilt U reageren of zoekt U ook een fijne partner?
Bel dan:
HEERLEN/MAASTRICHT e.o 045-726539 mevr Luchtman
ROERMOND e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro
Of vraag de Gratis brochure aan: Postbus 525, 6040 AM Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
ERKEND BUREAU GEEFT VERTROUWEN!
Limburgs grootste bureau!

MYRA Bemiddelingsburo. Wij hebben meer dan 200 Poolse dames voor U ingeschreven in alle leeftijden en met vele opleidingen. Als u op zoek bent naar een partner voor het leven maak dan eens geheel vrijblijvend een afspraak. Enkele v.b. zijn: Mariola 20 jr. is vrolijk en eerlijk geen kind. Elzbieta 25 jr. rustig een dochtertje van 6 jr. Danuta 31 jr. is vrolijke, tolerant en gezellig geen kind. Elwira 35 jr. is spontaan en vrolijk geen kind. Maria 41 jr. is lief en huiselijk geen kind. Jadwiga 45 jr. is gevoelig en huiselijk zelfst. dochter. Cecylia 50 jr. is verlegen en rustig was nooit getrouwd. Wij bieden U een goede en persoonlijke bemiddeling met een grote kans op succes voor een redelijke prijs. Bel nu voor meer info: 045 - 229 448.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bent U zoekende! Wilt U toch aan een RELATIE denken, dan brengen wij U in contact via ons Amerikaans systeem. Bel voor informatie 04746-5731 Europees Advieskantoor Wroclaw VOF.

Baby en Kleuter

Te koop KINDERWAGEN, wit leer ƒ175,-; rieten reiswieg ƒ15,-; baby-uitzet, kleertjes mt. 62 t/m 80. Tel. 045-414487.

Te koop baby/KINDERSLAAPKAMER in blank hout, i.z.g.st. met hemeltje, dekbedje en matras ƒ1.200,-; kinderwagen in st. v.nw, 3 in 1, mintgeel, met dekbedje, voetenzak en parasol, ƒ500,-; babystoel met tafel ƒ50,-; babyligstoel ƒ40,-; campingbedje ƒ75,- babybox met zeil, blank hout ƒ75,-. Tel. 045-222348.

Te k. KINDERWAGEN 2 in 1, blauw, ƒ200,-. Tel. 045-327128

Mode Totaal

** Schmeiko mode **

Wij ruimen op- korting tot 40% H.hemden va. ƒ8,50, fietsbroeken va. ƒ7,50, kinderkleding va ƒ3,50 gebord.
H- en D-T-shirts ƒ10,- en modieuze vrijetijdskleding.
Bel 04754-87502. Di t/m vr geopend van 10.00 - 18.00 uur.

Te koop exclusieve Sisi TROUWJURK mt. 38 3 wkn. oud tel. 045-273948.

Te k. lange witte BRUIDSJURK mt 42-44 telefoon 045-426683.

Te k. witte BRUIDSJURK juni '92 mt 38 voor lang en slank persoon. 045-454694.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Bel de Vakman

Gevel-Steigers en FEESTTENTEN verhuur. H.Berns, Kerkrade, tel. 045-423660. Bouwvakvakantie geopend.

SCHOTELANTENNES verkoop, levering, reparatie, montage en ook van elders gekochte. Antennebouw Kochen. Tel. 045-441693.

BIEZENSTOELEN vernieuwen nu ƒ48,- per stuk met garantie. Tel. 045-418820.

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS-WERKZAAMHEDEN, tev. ontwerp aanleg bel vrijbl 045-726366

Voor het leveren en plaatsen van al uw SANITAIR. Tel. 045-445211.

Riet- en BIEZENSTOELEN repareren ƒ50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage-ped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Massale magazijnverkoop van honderden nieuwe keukens en inbouw-apparaten in onze keukenmagazijnen

SITTARD OF ECHT

waar alle showroomkeukens en inbouwapparaten welke in de Horn-keukensupers zijn vervangen en in Echt en Sittard worden verzameld en verkocht

tot 60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer. Elke dag superlage aanbiedingen in alle kleuren en afmetingen.
Hier enkele voorbeelden

Mooie kunststof essen decor hoekkeuken
afm. 160 x 270
Normale prijs ƒ8.178,-
nu ƒ1.898,-

Fraaie rustiek eiken keuken in landhuisstijl
afm. 270 x 160
Normale prijs ƒ9.863,-
nu ƒ3.298,-

Tijdloze hout-kunststof keuken
afm. 300 cm
Normale prijs ƒ5.874,-
nu ƒ2.698,-

Philips inbouw koelkast
160 liter
Normale prijs ƒ1.240,-
nu ƒ598,-

Horn
Sittard, Bergerweg 51-53
(Industrieterrein Bergerweg Tel: 046-511775)
Echt, Loperweg 8
Tel. 04754-86188

Te k. ant. eik. Mechelse EETTAFEL met 6 stoelen, ƒ1.950,-. Tel. 046-373984.

Zkt U 2e hands MEUBELS? veel keus ook antiek Kouvenderstr. 208 Hoensbroek

TRADERS biedt te k. aan prachtige sortering wandmeubels; eethoeken; buikkastjes; salontafels enz. Heggenstr. 16, Maastricht. Tel. 043-210830.

Wegens overcompleet: Atag GASFORNUIS ƒ75,-; Spatraam openhaard ƒ35,-; Rolgordijn (1.80 m. br.) ƒ50,-; Luxaflex 25 mm. (1.74 x 1.07 m.) ƒ100,-; Afzuigkap ƒ25,-; Kledingkast ƒ25,-; Cassettedeck Audiosonic ƒ50,-; Schneider platenspeler/tuner ƒ35,-. Telefoon 046-337334.

Te k. leren BANKSTEL 3-1-1 zits; leren 2-zits bankje en draaifauteuil: 045-316548.

Schaesberg, nabij markt half vrijst. WONING, bwj.'88, 2/1 kap, met garage, tuin, woonk. 40m2, 3 sl.km., badk en zolder met vaste trap, div extr. als inbouwkeuken, dubbel glas, rolluiken enz. Tel. 045-326193.

Te koop WANDMEUBEL 3.50 x 1.80, zwaar geloogd eiken, nw.pr. ƒ10.000,- nu ƒ4.000,-, 3 jaar oud. Tel. 046-527865.

Mass. blank eiken BANKSTEL met leer 3-1-1, met eiken salontafel, nw.pr. ƒ6.800,-, nu ƒ2.300,-. Mass. donker eiken eethoek 6 hoekig, 6 stoelen als nw., nw.pr. ƒ4.800,-, nu ƒ1.800,-. Bergstr. 18, Kerkrade. Tel. 045-458666.

INBOEDEL te koop o.a. compl. slaapk., compl. kinderkamer, wasmachine, koelkast, KTV en video etc., alles nieuw; 3 antieke kasten. Tel. 04454-65892

Te koop BARMEUBEL (zonder krukken) L-vorm zeer mooi en praktisch geh. gefineerd hout, ƒ250,-; div. tafeltjes (oa. TV-tafeltje) vanaf ƒ10,- per stuk. Tel. 045-227304.

Te k. eiken BANKSTEL 3-2-1 met salontafel; Siemens diepvrieskast tafelmodel, alles z.g.a.n. Molenwei 412, Heerlen.

Te koop mooi klassiek leren BANKSTEL 3-2-1- zits, pr. n.o.t.k. Tel. 045-255948.

Te koop bruin leren BANKSTEL 3-2-zits. Tel. 045-314220.

Te koop weg. omst.heden complete INBOEDEL. Tel. 04406-16340.

Te koop donkerhouten HANDWERKKAST, uitgeklapt te gebr. als tafel met 2 bankjes, hxbr 1.88x1.48, vr. pr. ƒ650,-. Tel. 045-419862

Te k. pastelkl. BANKSTEL 2-3-zits, 1 jr. oud. Tel. 045-728512.

Radio e.d.

Te koop Akai CASSETTEDECK met GX koppen zwart ƒ125,-. Tel. 045-270901.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels

Superbruiners voor lage prijzen
ƒ895,-; ƒ995,-; ƒ1.095,-; ƒ1.195,-; ƒ1.295,-; ƒ1395,-; ƒ1.495,-; ƒ1.595,-. Met Wolff lampen, gratis montage en bezorgen met superservice. Deskundige voorlichting.
Bij van ERP, Limbrichterstraat 18, Sittard, tel. 046-513531.

Computers

PRIJZEN incl. BTW!! Superstunt 386/40Mhz, 4 Mb, SVGA Kaart, 105 Mb, 1 Drive, SVGA Kleurenmon. Compleet ƒ2.650,-, idem 80486/33 ƒ2.995,-. Fax modemkaart ƒ200,- opl 386SX25 ƒ1.450,-. Bel snel & bestel. Computershop Roermond, 04750-35350.

Te k. comp. AMIGA 500, monitor Comm. 1084, Comm. printer MPS 1500C, uitgebr. software ƒ1000,- 045-420684.

Te koop z.g.a.nw. DRIVES ook PC inbouw 3½ en 5¼. Tel. 045-728133.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ298,-, betaling v.a. ƒ25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ75,-. Afst.bed. v.a. ƒ125,- oa. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.

WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer,
Elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Holland Electro Stofzuiger
HE 6400, 1200 Watt, regelbaar, draaitop, metalen buis
geen ƒ599,- of ƒ358,- maar
ƒ248,-

Zanussi wasautomaat
ZE 800, 800 toeren, aparte temperatuur instelling
geen ƒ1.499,- of ƒ899,- maar
ƒ798,-

JVC Videocamera
GRA 1, VHS C-systeem, 6 x zoom, 7 lux
geen ƒ1.998,- of ƒ1.698,- maar
ƒ1.398,-

Hifi Midiset
EM 560, digitale tuner, dubbel cassettedeck, versterker 2 x 40 W.
geen ƒ898,- of ƒ598,- maar
ƒ398,-

WITTE HAL
Sittard
Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg. 046-518162
Maastricht
Scharnerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-633162
Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen

MIELE wasautom. en drogers. Voll. gerev. va. ƒ595,- Toenbreker 045-325819.

IJsk. gasf. ƒ95,-; wasautom ƒ175,-; diepvr. ƒ175,-; wasdr. ƒ175,-. 045-725595

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden

kachels - inzethaarden
Jac Köhlen
Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)
046-513228-514862.

Kachelspeciaalzaak, alle hulpstukken en aanverw. artikelen. REKER, Kluis 28, Geleen. Tel. 046-740785.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop antieke Franse gietijzeren KOLENKACHEL. Tel. 04498-58945.

KACHELS ƒ500,- Zomerkorting. Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Muziek

TROMPETTEN!! vanaf ƒ200,-. Adams Thorn 04756-1324.

DRUMSTELLEN!! vanaf ƒ495,-. Adams Thorn 04756-1324.

MARIMBA'S!! vanaf ƒ1.750,-. Adams Thorn 04756-1324.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Te koop electrisch ORGEL. Tel. 045-417697.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. PIANO-ACCORDEON 120 bas, 11 reg., 4-korig; dubbele sound-mixer. Oude Landgraaf 144, Nieuwenhagen, na 19.00 uur.

Te k. electrische GITAAR Ibanez EX140, zwart, 8 maanden, tel. 045-751864

Met spoed gevraagd GITARIST of Toetsenist, beide met zang, voor Rock-band. 045-352786 of 04492-1092.

Spotprijs! KEYBOARD Yamaha PSS 50 met ritme. 045-421574, na 18.00 uur.

Top-40 fusion band zoekt ZANGER. Tel. 045-710868.

Ervaren D.J. of ORKEST gezocht voor café. Niet te duur. Tel. 045-426011.

Muziekliefhebbers opgelet!!!

v.a. ƒ30,- per maand direct eigenaar van o.a. keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz. Vraag naar onze speciale klantenkaart. Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.
Het meest complete prijsbrekende MUZIEKPARADIJS.
NERGENS BETER NERGENS GOEDKOPER.

Stalmeier Music

Dé allroundzaak van Limburg
Keyboards - dig. piano's - gitaren - versterkers - blaas/slaginstr. - geluidsapp. - synthesizers enz. enz.
MIDISPECIALISATIE: Atari - MS Dos - muziek op uw PC?
Wij maken u er enthousiast voor!
Koop bij de man die het ook bedienen kan.

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045 214253 HOENSBROEK

donderdag koopavond.

SAXOFOONS!! vanaf ƒ495,-. Adams Thorn 04756-1324:

DWARSFLUITEN!! vanaf ƒ250,-. Adams Thorn 04756-1324.

Kunst en Antiek

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

Te koop Barok: Compleet KANTOOR-INVENTARIS o.a. 2 buro's, grote kast, 2 staande klokken. Schaesbergweg 172, Heerlen.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. enz. Nuth, Dorpstraat 45 A, t.o. ingang kerk. Donderdag koopavond Tel. 045-243437 Een begrip voor de regio!

Nog nooit bij WIJSHOFF Antiques geweest? Jammer voor U! 2000 m2 showroom. Geopend dond., vrijd. en zat. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976.

Literatuur

Te koop 3e jaars HEAO-BOEKEN ACC-richting. Tel. 045-223530.

Te koop gevraagd H.T.S. Heerlen BOEKEN 1e jrs. werktuigbouwkunde. Tel. 045-441714.

Braderieën/Markten

Vlooienmarkt Roggel Manege de Leistert

Zondag 9 augustus van 10.00 - 17.00 uur
125 kramen 2e hands spullen.
Org. v. Aerle BV, 04920-25483.

Super Vlooienmarkt

zondag 30 augustus
10.00-18.00 uur.
Autobioscoop
Autokino Landgraaf
Inlichtingen Tel: 040-856693.

Nederlands grootste Vlooienmarkt

zondag 23 augustus
10.00-18.00 uur
Geulhal Valkenburg
Inlichtingen Tel: 040-856693.

Uitgaanswegwijzer

!!!! Nieuw in Waubach !!!! Friture-Cafetarie AVIE

FRITURE AVIE CAFETARIA SHOARMA ISRAËLISCHE SPEC.

Kerkstr 15, Waubach.
Wij serveren het complete assortiment van een goede friture, shoarma (lamsvlees) en Israëlische specialiteiten.
U BENT VAN HARTE WELKOM.
Open: ma-do 16.30-24.00 uur, vrij-zo 16.30-03.00 uur.
Tot ziens en Shalom,
AVIE

Diversen

Gebit gebroken? Tandtechnische praktijk HOONHOUT voor nieuwe gebitprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, H'broek 045-228211.

Heerlens echtpaar zoekt DRAAGMOEDER. Postbus 396, 6400 AJ Heerlen.

Te koop compl. grenen WOONKAMERINR.; brommer Vespa Ciao '85 met sterwielen. Tel. 045-321989

Te k. weg. omst. inboedel, w.o. auto OPEL Record '82, cd, radio enz. Dr. Calstraat 13 kamer 1, Landgraaf.

Te k. eiken bewerkt DRESSOIR met opzet ƒ600,-; autostoel Chicco 9 t/m 18 kg ƒ125,-; grenen babybedje ƒ75,-. Tel. 045-252237.

Te koop ZWEMBAD afm. 3.75x2.70x0.90 met zandfilter nw.pr. ƒ5.000,- vr.pr. ƒ3.500,-; semafoon vr.pr. ƒ250,-; notenhouten ant. kast met kuif en gesl. glas ƒ1.250,-; ant. houten 5-armige lamp vr.pr. ƒ100,-. Bilderdijkstr. 4, Heerlen.

Te k. JUKE-BOX Ami continental 2, pr. ƒ3.500,-. Tel. 045-324761.

Te koop Zweedse kristallen VAZEN; fototoestel Praktica Tel. 045-443240.

Te k. GOKAUTOMAAT supermatch met bonuspunten, 100% i.o. pr. ƒ600,-. Na 16 uur Eikstr. 42, Passart/Hrlen.

CO2 LASAPPARAAT, merk Beckum, 120-60 ET, pr. ƒ1.000,-. Tel. 045-751285.

Te koop diepe BADKUIP, en trottoirstenen. Telefoon 045-322753.

TOEKOMST voorspelling en advies alleen op afspraak. Tel. 045-224707 tussen 15.00 uur en 21.30 uur.

NIEUW in Limburg, hebt u een relatieprbleem, wij lossen dit voor u op alleen op afspraak. Tel. 045-224707 tussen 15.00 uur en 21.30 uur.

Te koop gevr.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Te k. gevr. FIESTA, va. '79 en Golf va. '79, benz. of diesel. 04406-16173 tot 12 uur.

06-lijnen

Nieuw! Taboe homo Zuid Ned.
Voor jonge boys in deze regio
06-340-330-42(50 ct.p/½m)

Het meisje keek in zijn gemene ogen. Achter het zwartleren masker "Je gaat me toch geen pijn doen hè" smeekte ze (S.M. voor boven de 18)(50 cp½m).
06-340.340.64

Ze komt...
bij jou of jij bij haar, ze geeft haar adres en telefoonnr (06/100 ct p/m)
95.98

EROX-CONNECTION! Livesex gesprekken. De madam verbindt je door naar de lekkerste meiden die alle standjes met je doen Wij helpen je snel. 37,5 cphm.
06-95.06

Adres privé
Ze willen je verwennen, ze ontvangen je privé of komen bij je langs ze geven zelf hun eigen adres en telnr. (100 cpm) 06-96.85

Sex voor 2
(ƒ1,- p.m.) Hete jongens en meiden direct apart, draai eerst 06-320 en dan
Telefoon-sex ... 325.00
Limburgs onderonsje 32592
voor 2 ... 325.93
Travestie....325.72

Vluggertje
meisjes zoeken jongens.
Bel **06-9662** - 75 cpm

Uitdagend
vrouwtje zoekt een wild avontuurtje 06-9663-75cpm

Meisjes
willen sex-ervaring opdoen.
06-320.330.43 - 75 ct p/m

Homosex voor 2
(ƒ1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ... 325.10
Gaysex Limburg ... 325.73
Jack off prive ... 321.16
Darkroom ... 324.16
Gay Pervers ... 329.16
Bi-sex ... 323.36
Jongens-sex ... 325.19
Studenten ... 327.56
Travestie ... 325.09
Transsexueel ... 321.36
Streng, onderdanig 325.07
Bondage ... 325.18

06-320.320.38
Rijpe, keurige, klassiek geklede dame die live alles opneemt.
Ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n .... willen. 37,5 cphm

06-320.320.62
OP Z'N GRIEKS!! Zij, 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 37,5 cphm

Jouw MEESTERES! 'n hemelse vrouw voor haar mannen. 37,5 cphm
06-320.324.68

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! SM 37,5 cphm
06-320.332.32

06- Gay Café Limburg
06-320.327.55
75 ct.p.m.

****06-9603****
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen 75 cpm

Vrouwtjes
en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer
Bel nu 06-9661 - 75 cp/m

Meisjes willen bijverdienen
sexadressen
06-320.330.60 - 75 ct p/m

Sexkontakt
Zoek jij telnrs. van allemaal heerlijke hete meisjes?
06-320.330.42 - 75 ct p/m

Dames die zich vervelen.
Sexkontakt
06-320.326.66 - 100 ct p/m

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 - 75 ct p/m

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan
06-320.330.88 - 75 ct p/m

Partnerruil
Direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil.
06-320.330.91 - 75 ct p/m

Gewillige meisjes en vrouwtjes willen alles met jou doen. Vraag naar hun tel.nr. voor een hete
vrijpartij
06-320.330.45 - 75 ct p/m

Homo
Waar gebeurd, echt live
06-320.327.01 - 75 ct p/m

Nu al: 610!
Vrouwtjes vertellen wie ze zijn, wat ze lekker vinden en geven dan hun tel.nummer aan je door! 06-340.310.10 (75 cpm).

verboden porno
Ruw, vergaand en bloedstollende porno? Dat hoor je 24 uur per dag via nummer 06-340.340.40 (75 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge mannen
S.M. voor 2
06-320.329.99 - 75 ct p/m

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 - 75 ct p/m

Vrije meiden
zkn regelmatig sexkontakt
06-320.320.55 - 75 ct p/m

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt!
06-320.320.36 - 75 ct p/m

300 meiden
zoeken een heet slippertje.
06-320.321.44 - 75 ct p/m

Sex voor twee
Direkt kontakt met meiden, en hete vrouwtjes.
06-320.330.46 - 75 ct p/m

Lenie 24 jr.
Ik wil dolgraag telefoonsex. Wil jij mij verwennen?
06-320.324.96 - 100 ct p/m

Lola's 1e SM
2 mannen in zwart leer. De zweep en ...
06-350.250.50 - 50 cp ½ m.

Linda
zoekt snel sexkontakt
Bel **06-9664** - 75 cpm

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. 75 cpm

Voor meisjes met grote..!!
****06-9667****
sex-afspraakjes - 75cpm

Debbie's
Sexdating maak 'n afspraak met haar meisjes
06-350.222.23 - 50 cpm

SM Angst
sensatie, Anja bukt om de zweep te voelen...
06-320.340.33 - 50 cp ½m.

lesbisch bordeel
Suzan krijgt naakt les van mevrouw...
06-320.330.17 -50 cp ½m.

In het bos
Naakt onder haar ja door een vreemd te worden...
06-320.329.25 - 50 cp

2 mannen
Een blonde meid Wangedrag. Over de
06-320.329.23 - 50 cp

In de stal
wil ze naakt getemd w door de man.
06-320.326.92 - 50 cp

Filmtest
Ron en de 2 naakte bo hem... van voor en a
06-320.326.91 - 50 cp

Angela bij een stre echtpaar. Hun eisen
bizar....
06-320.326.73 - 50 cp

Ilse vlucht in een dor schuur. 2 mannen vi haar...
Grieks
06-320.323.85 - 50 cp

Griekse S
Lisa draait z. om. 50
06-320.325.

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten 5
06-320.320.

!!!Grieks!!!
Marcha v. achter 50
06-9618

Sexy Tiener
ongehoorz. 06-320.3
ruige sex 06-320.3
ondeugend 06-320.3
Call-me 50 c.p.h.

Rubber Porn
Ben jij een liefhebber latex en leer porno? B
06-320.320.90 - 75

Erotel 06
Erotel
dat is 't wel
320.320.2
75 ct. p. min.

Live-sex
Onweerstaanbare partijen of sm. Kies wilt 06-320.330.65 0,7

Club-06 Special-sex
DRAAI EERST 06-32 EN DAN VOOR
SM ... 25
onderdanig, ze doet wilt
Hetero ... 2
Onze meisjes zijn o voor in
Lesbisch ...
mmm.. meisjes onder
Meesteres ...
Schiet op! Ze zit te wa
Lolita ... 47
jong en ondeugen
Heerlijk live
sexen live opgenom

Meegenieten
De spannendste sex 7

100% gratis
Vrouwen, meisjes en paren zijn op zoek avontuurtjes.
06-320.320.81 - 75

Het Telebord
Meisjes vertellen hoe uit zien, wat ze te bi hebben en geven da hun privé tel.nr. aan je
06-320.320.85 - 75

Fonkelnieuw
De Live/Sexlijn. Je he keus uit lekkere wipad uit gratis sex of een gesprek met een bloed meisje.
06-320.320.86 - ƒ1,-

*** Sonja ***
06-320.331.08
Knelt je broek al? M het voor je afmaken. 7

*****Zappsex**
Draai of toets om he terug te spoelen, lekkerste kun je blij herhalen. 75 cp
Sexclub 06-96.9
Effe vlug 06-96.9
Rijpe vrouw 06-96
Meisjes 06-96.40
Frans standje 06-96
Vrouwtjes 06-97.1
S&M Club 06-97.
Topsex 25-plus 06-9
Hardcore 06-97.9
Grieks 06-320.327.

Het stoute meisje m nablijven bij de strenge
Je broekje
en bukken, je krijgt S met de lineaal.
06-340.340.20

Livesex
Wij zijn Simone en Li meisjes v. 18 jr., wij h onze eigen 06 lijn vertellen jou over o allereerste sexavont
06-96.70

"Ik weet niet wat
nummertje
is en ik heb ook nog een standje gedaan" meisje heel verleg
06-340.340.21

Heel verleg
trok het meisje v. 18 j slipje uit. "Voorzichtig de eerste keer" fluist
06-340.340.30

Voor Piccolo's zie verder pagina

Orgelbouwer

Dit artikel is er een uit de serie 'Van huis uit...' De serie gaat over familiebedrijven, of die nu 'doen in' traditionele streekgebonden produkten, zoals appelstroop, bier en grind, of in drukwerk produceren, briefhouders, artikelen van metaal en staal, of minder voor de hand liggende produkten op de markt brengen, zoals bananen en tabakspijpen.

De komende drie jaren gaan in Limburg 1200 familiebedrijven in andere handen over, omdat ze het niet meer kunnen bolwerken of omdat ze sneller willen groeien. Bedrijven die vaak generaties lang onlosmakelijk aan een en dezelfde familie verbonden waren.

Een familiebedrijf houdt letterlijk op als zodanig te bestaan als er geen opvolger meer is. Maar zoals uit de serie blijkt bleek een groot deel van deze bedrijven van welstand en is er aan opvolgers geen gebrek.

Een serie over hoe te overleven op eigen kracht, over generatieconflicten en over ongewilde erfenissen.

Er zit nog muziek in de orgelbouw

DOOR CINDY JASPERS

Hij is tegelijkertijd meubelmaker, metaalbewerker en elektricien. Hij werkt voornamelijk in de kerk, waar hij 'intoneert', 'pijpen laat spreken' en 'laden sluit'. Zijn oren zijn zijn belangrijkste werktuig. Hij zit de hele dag een orgels, maar spelen kan hij niet.

Het kerkbezoek loopt drastisch terug en nieuwe orgels worden nog slechts mondjesmaat gebouwd, maar voor Frans Vermeulen (49), negende generatie orgelbouwer in hart en nieren, zit er nog steeds muziek in de orgelmakerij.

Meer dan tweeëneenhalve eeuw bouwen de Vermeulens kerkorgels. De 'roots' van de orgelbouwers uit Weert gaan terug naar 1730, toen Rotterdammer Joannes Vermeulen rond zijn twintigste naar Nederweert trok. Volgens de overleving was hij een telg van een familie van beeldhouwers. Pas bij de voorbereidingen voor het jubileum van het bedrijf in 1930 ontdekte Jos Vermeulen dat de grondslag voor het familiebedrijf in 1730 was gelegd. Tot die tijd nam men aan dat de firma in 1830 was opgericht.

Behalve in Weert bouwde de familie ook in Alkmaar. Een van de zoons Vermeulen vestigde zich daar in 1902, zijn kleinzoon Joost leidde tot 1987 het Alkmaarse bedrijf, dat daarna werd overgenomen door de firma Flentrop, uit Zaandam.

Hoe is dat nu, om te weten dat je voorvaderen al meer dan tweeëneenhalve eeuw orgelbouwers zijn geweest? Wordt de druk, om het familiebedrijf hoe dan ook voort te zetten dan niet erg groot? Frans Vermeulen vindt van niet. „Hoe het precies in de generaties daarvoor is geweest kan ik niet zeggen, maar mijn vader heeft nooit druk op mij uitgeoefend om in de zaak te komen." Dat was ook niet nodig, want Frans wist al jong dat hij, net als zijn vader en grootvader, orgelbouwer wilde worden. „Als kind gingen mijn broer en ik al mee met de stemmers. Dat moesten we niet, dat vonden we leuk. Dan mocht je alleen de toetsen vasthouden, maar zo ontwikkel je toch een oor voor de klank."

Sinds 1963 werkt Frans, na een gedegen vakopleiding in Duitsland, in de orgelmakerij. Eerst samen met zijn vader Ernest Vermeulen, die al op zijn 17e orgelbouwer werd. In de jaren zeventig trok Vermeulen senior zich terug. Zoon Matthijs (14) weet nog niet wat hij later wil worden. Orgelbouwer misschien?

De toekomst voor de orgelbouw ziet er, gezien de teruggang van het kerkbezoek, niet erg rooskleurig uit. Maar de Weertse orgelbouwers hebben al vaker moeilijke tijden doorstaan. Zoals grote concurrentie uit Duitsland aan het begin van deze eeuw. „Net als nu hadden kerkbesturen in die tijd ook niet veel geld. En bij de bouwplannen voor een kerk was het orgel dan ook vaak het sluitstuk. Helaas is er wat dat betreft niet veel veranderd." Een zucht en een misprijzende blik: „We hebben nu nog veel orgels uit die tijd in onderhoud. Ze zij overwegend van slechte kwaliteit. Het moest toen vooral goedkoop; nu zitten ze met de brokken."

Tijdens de oorlog werden meer kerken kapotgegooid dan gebouwd, maar er was toch nog voldoende werk om het bedrijf draaiende te houden.

„In 1940 waren ze bijvoorbeeld in Nieuwstadt begonnen een orgel op te bouwen. In verband met de oorlogssituatie besloot men om de pijpen pas na de oorlog erop te zetten. Die werden opgeslagen in een nabij gelegen klooster. Ze dachten natuurlijk nooit dat de oorlog zo lang zou duren." Het bleek niet zo'n goede beslissing. Na de oorlog was de kerk ongeschonden, terwijl het klooster, met de pijpen, volledig was verwoest.

Maar niet alleen oorlogen hebben de nodige schade toegebracht. In de jaren 1850-1870 zijn volgens Vermeulen meer orgels verwoest dan tijdens de oorlog. „Romantiek was toen uit den boze, dus werden alle romantische orgels aangepast in barokstijl." Zeer tevreden constateert Vermeulen dat hij intussen al weer een aantal van deze orgels 'teruggerestaureerd' heeft.

Direct na de oorlog werden de orgelbouwers overspoeld met opdrachten. Alles moest direct weer opgebouwd worden. Het ging er dus vooral om snel te werken. We hadden maar liefst twintig man personeel. Restauratiewerk, maar ook veel nieuwbouw. Tot het eind van de jaren vijftig bleef er voldoende vraag naar nieuwe orgels. „Daarna merkten ook wij het inzetten van de ontkerkelijking." Sinds midden jaren zestig ging het echt bergafwaarts met de orgelbouw. In nieuwbouwwijken kwamen kleine kerken, die ook als gemeenschapshuis dienst deden. Een duur, pneumatisch orgel vonden veel kerkbesturen overbodig en kozen voor een elektronisch orgel.

Het grootste deel van het werk is nu restauratie en onderhoud. De opdrachten voor nieuwbouw komen vooral van organisten, die op een slecht orgel spelen en verbetering willen. Voorlopig liggen er nog voldoende opdrachten. „Al is er geen geld voor een nieuw orgel, wat ze hebben dat wilen ze toch wel in goede staat houden."

Restauraties zijn volgens Vermeulen net zo interessant als het bouwen van een orgel. „Het is fascinerend om te zien dat die dingen die 150 jaar geleden zijn gebouwd, nog steeds werken. Ze zijn vaak solider gebouwd dan orgels die jonger zijn. Vorig jaar restaureerde Frans Vermeulen in Soerendonk een Vermeulen-orgel uit 1843. „Mijn overgrootvader Peter-Jan Vermeulen heeft nog aan dat orgel gewerkt. Hij was toen pas dertien. Het orgel werd gebouwd door zijn oom, Lambertus Vermeulen."

Frans' vader, Ernest Vermeulen, stuitte bij een eerdere restauratie op een stuk perkament met daarop de tekst: 'Lambertus Vermeulen bouwde in 1843 dit orgel'. Daaronder, met hanepoten: 'was de inkt beter uit de pen gegaan, dan had dit beter op papier gestaan'.

Vermeulen laat een kopie van het stuk perkament zien dat hij vorig jaar weer terug in het orgel plaatste. Jarenlang hing het als een soort relikwie in het kantoor.

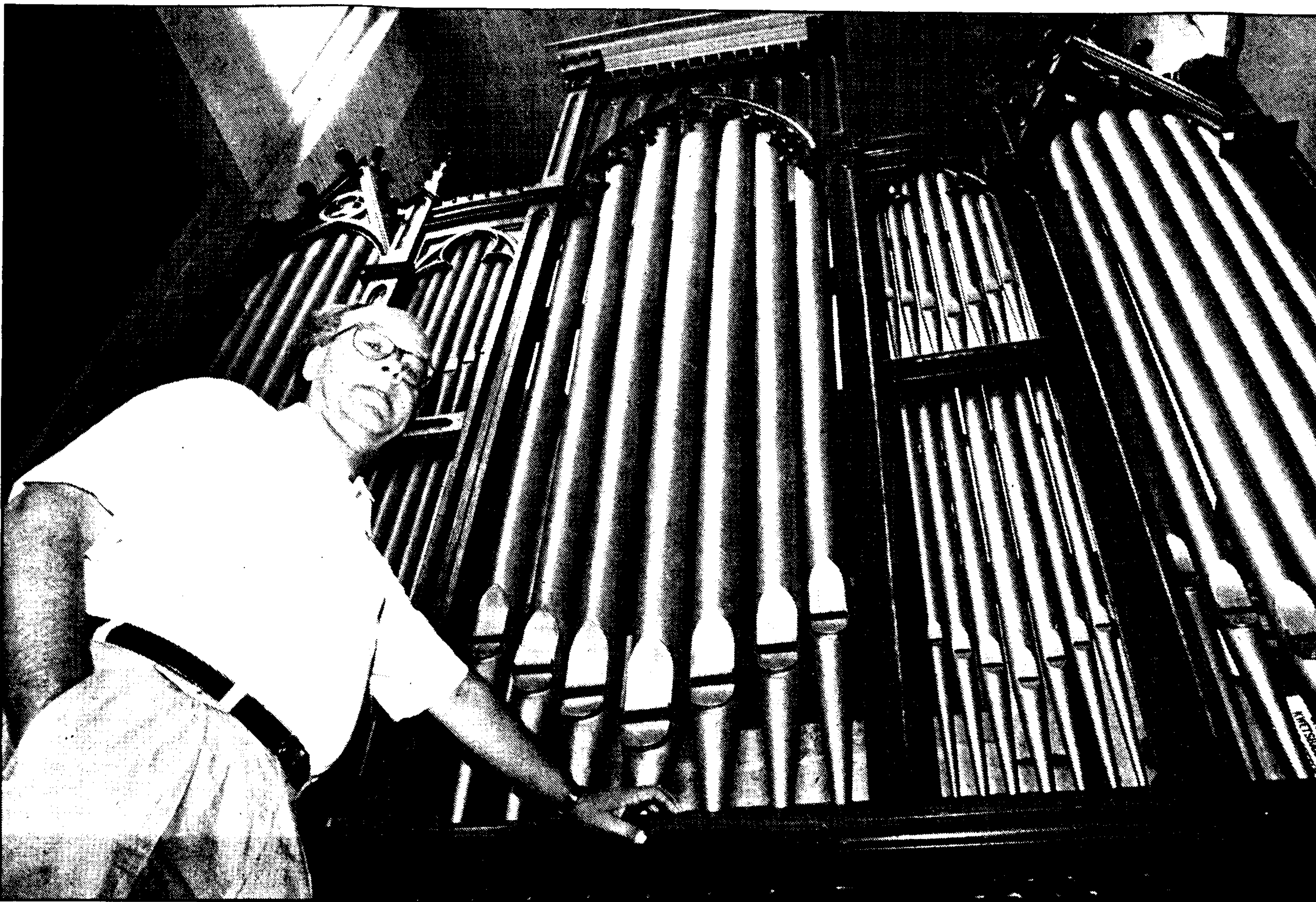
Frans Vermeulen is zeer tevreden met de kleine orgelmakerij. Ambities om het bedrijf uit te breiden heeft hij nooit gehad. „Nu ben ik zelf nog volop met het vak bezig. Wanneer het groter wordt loop je de kans dat je alleen nog maar aan het regelen en organiseren bent. Dan word je een manager in plaats van orgelmaker."

In de kleine fabriek aan de Prinsenstraat werken zes mensen. „Iedereen die hier werkt moet het hele vak leren. Een leerling kan hier alles leren over de bouw en restauratie van orgels." Alleen het intoneren, het 'stemmen' van het orgel, dat is niet voor iedereen weggelegd, daar moet je een goed gehoor voor hebben. Om een Vermeulen-orgel goed te kunnen intoneren, moet je door en door de Vermeulen-klank kennen. „Dat leer je alleen maar door luisteren, luisteren en nog eens luisteren."

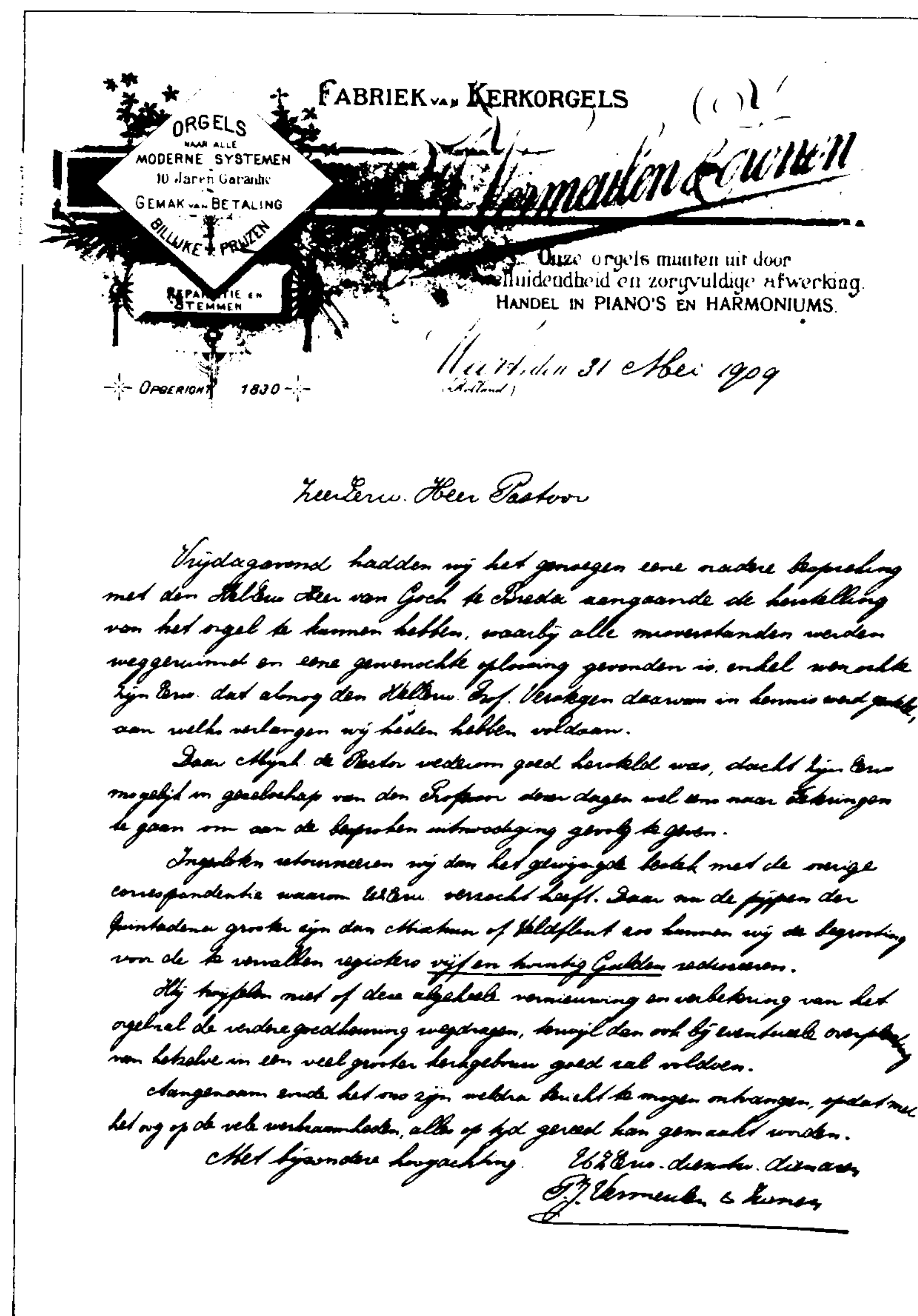
En een restaurateur moet nóg meer luisteren. Niet alleen naar Vermeulen-orgels, maar ook naar andere. Want een Vermeulen-orgel klinkt duidelijk anders dan een Peereboom-orgel of een orgel van Delahaije.

Als een priester die hel en verdoemenis preekt, waarschuwt hij voor een groot gevaar. „Je moet nooit proberen om van bijvoorbeeld een Peereboom-orgel een Vermeulen-orgel te maken. Iedere orgelbouwer heeft zijn eigen klank. En zolang er goede orgelmakers zijn, zal dat ook zo blijven."

● *De portretten van overgrootvader Peter-Jan (1830-1910) en diens vrouw Maria Vermeulen Hermans (1845-1883) in de familiegalerij.*

● *Frans Vermeulen: geen ambitie om groot te worden.*

FABRIEK van KERKORGELS

ORGELS naar alle MODERNE SYSTEMEN 10 Jaren Garantie GEMAK van BETALING BILLIJKE PRIJZEN

REPARATIE en STEMMEN

P.J. Vermeulen & Zonen

Onze orgels munten uit door duidelijkheid en zorgvuldige afwerking. HANDEL IN PIANO'S EN HARMONIUMS.

OPGERICHT 1830

Weert, den 31 Mei 1909 (Holland)

Zeer Eerw. Heer Pastoor

Vrijdagavond hadden wij het genoegen eene nadere bespreking met den HoogEerw. Heer van Gool te Breda aangaande de herstelling van het orgel te kunnen hebben, waarbij alle misverstanden werden weggeruimd en eene gewenschte oplossing gevonden is, enkel verzocht Zijn Eerw. dat alsnog den HoogEerw. Prof. Verhagen daarvan in kennis wordt gesteld, aan welk verlangen wij heden hebben voldaan.

Daar Mijnh. de Pastor wederom goed hersteld was, dacht Zijn Eerw. mogelijk in gezelschap van den Professor deze dagen wel eens naar Teteringen te gaan om aan de besproken uitvoering gevolg te geven.

Ingesloten retourneeren wij dan het gewijzigde bestek met de overige correspondentie waarom UEdEerw. verzocht heeft. Daar nu de pijpen der [illegible] grooter zijn dan Mixtuur of Veldfluit zoo kunnen wij de begrooting van de te vervallen registers vijf en twintig Gulden verminderen.

Wij twijfelen niet of deze algeheele vernieuwing en verbetering van het orgel zal de verdere goedkeuring wegdragen, terwijl dan ook bij eventueele overplaatsing van hetzelve in een veel grooter kerkgebouw goed zal voldoen.

Aangenaam [illegible] het ons zijn nadere bericht te mogen ontvangen, opdat met het oog op de vele werkzaamheden, alles op tijd gereed kan gemaakt worden.

Met bijzondere hoogachting UEdEerw. dienstw. dienaren

P.J. Vermeulen & Zonen

● *Een brief van Peter-Jan Vermeulen over de restauratie van een Delahaije-orgel in Teteringen. In die tijd gingen de Weertse orgelbouwers er nog van uit dat het bedrijf in 1830 was opgericht. Pas twintig jaar later bleek dat ze zich een eeuw hadden vergist.*

VAKANTIE-INTIMITEITEN

Bitburg, Zuid-Eifel, een fraai terras. Ik heb het uitzicht op twee Hollandse echtparen, ieder aan hun eigen tafeltje. Vanaf het moment dat bij beiden de na-de-maaltijdse koffie wordt geserveerd, hangt er al de dreiging van een spoedige kennismaking in de lucht. Het wachten is alleen nog op een aanleiding. Die komt in de vorm van een ober die twee cognac op het verkeerde tafeltje neerzet. Het onbenullige incident wordt van beide kanten direct aangegrepen om met het seinen te beginnen. Echtpaar 1: „Oh, we dachten al, dat is zeker van het huis." Echtpaar 2: „Nou, zo scheutig zijn die Duitsers anders niet hoor."

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Bitburg, Zuid-Eifel, een fraai terras. Ik heb het uitzicht op twee Hollandse echtparen, ieder aan hun eigen tafeltje. Vanaf het moment dat bij beiden de na-de-maaltijdse koffie wordt geserveerd, hangt er al de dreiging van een spoedige kennismaking in de lucht. Het wachten is alleen nog op een aanleiding. Die komt in de vorm van een ober die twee cognac op het verkeerde tafeltje neerzet. Het onbenullige incident wordt van beide kanten direct aangegrepen om met het seinen te beginnen. Echtpaar 1: „Oh, we dachten al, dat is zeker van het huis." Echtpaar 2: „Nou, zo scheutig zijn die Duitsers anders niet hoor."

Dan, na een korte radiostilte, begint het echte werk. „Waar komt u vandaan als ik vragen mag?" opent de ene echtgenote met een ondertoon van hoop. „Wij komen uit Putten," informeert de andere. „Uit Putten? Jan, hoor je dat?" klinkt het verrast als een hengelaar die beet heeft. Jan, die vanwege de cognac even niet bij de les was, krijgt een vlezige elleboogstoot tussen de ribben, schiet overeind en reageert automatisch met: „Oh ja? dat is ook toe..." Meer kans op uitleg krijgt hij niet, want zijn persoonlijke woordvoerster heeft de microfoon inmiddels alweer uit zijn handen gegrist.

Wat zich in het volgende uur voor mijn ogen voltrekt is in alle opzichten klassiek te noemen. De vrouwen zijn, zoals meestal, degenen die het sociale contact opstarten. Als het eenmaal loopt, voegen de mannen zich geleidelijk aan in tot op het punt dat ze zelfs de boventoon gaan voeren. In het begin wordt vooral gezocht naar overeenkomsten. Het eerste agendapunt is meestal de eigen woonplaats of die van familieleden. Omdat 'haar' broer ook in Putten bleek te wonen, was het natuurlijk meteen al bingo. Putten was goed voor minstens een kwartier.

Het tweede agendapunt is meestal het wederzijdse oordeel over het huidige vakantie-oord. Als dat al te veel verschilt, wordt het even lastig, maar de redding kwam in dit geval van agendapunt 3: het doornemen van de lijst van vroegere vakanties. Als daar toevallig dezelfde tussen zitten, dan heeft dat het effect van een shot doping op het contact. Als ik goed geluisterd heb, zaten er twee voltreffers bij, want in ieder geval begonnen ze twee keer opgewonden door elkaar heen te koeren. Daarbij viel een stereotiep patroon op. De vrouwen corrigeerden regelmatig hun mannen, die blijkbaar een minder accuraat geheugen voor vakantie-details hebben. „Da's helemaal niet waar Jan, dat was niet in Titizee, hoe kom je d'rbij, dat was in Zandvoort." En met een meewarig hoofdschudden legt ze uit dat Jan nooit wat in de gaten heeft als het gaat om...

De volgende agendapunten, beroep en kinderen, leveren meestal wat meer problemen op. Je gaat niet zomaar vragen aan het andere stel of ze kinderen hebben, want stel je vóór dat dat niet zo is. Dan kan je toch moeilijk doorgaan met 'leg eens uit waarom niet'. Dus loop je het risico dat het gesprek daarop doodloopt. Bij het trefwoord beroep is het ook oppassen. Zomaar vragen „Wat doet u?" kan gemakkelijk opgevat worden als dat je niet met de eerste de beste aan wil pappen en daarom eerst weleens even de ander zijn geloofsbrieven wilt zien.

Mijn echtparen namen, zoals de meesten in dit soort situaties, de nodige omwegen. De één begon op een gegeven moment over 'onze kinderen', in de vermoedelijke hoop dat de ander daar zijn kinderen zou naast leggen, wat prompt gebeurde. Een van de mannen begon te seinen dat hij over beroepen wilde praten door het verschillende keren te hebben over 'in mijn werk is het niet zo gemakkelijk om...' totdat de boodschap over kwam en de vraag volgde: 'Wat doet u eigenlijk precies voor werk?'

Nog voordat het uur om was, waren de oriënterende besprekingen afgerond, waren de geslachten netjes verdeeld – de mannen waren met elkaar in gesprek, net als de vrouwen – en waren ze aan één tafeltje gekropen. Toen ik twee uur later van een avondwandeling terugkwam, zaten ze er nog steeds. Maar nu luid lachend en drinkend alsof ze al jarenlang niks anders met elkaar gedaan hadden.

Twee dagen later, op een wandeling langs het nabijgelegen stuwmeer, kom ik ze weer tegen. Geheel in stijl de mannen voorop, de vrouwen gearmd daarachter. Onder het voorbijgaan vang ik op dat een van hen het heeft over een gehuwde dochter die het op het moment blijkbaar moeilijk heeft met haar man. „Zo," denk ik, „die zijn binnen 48 uur al meer intiem met elkaar dan ze thuis in 48 maanden met een ander echtpaar zouden zijn."

Ik bedenk ook dat die 'versnelde' intimiteit geldt voor veel vakantie-relaties. Waar het met een alledaagse liefdesrelatie meestal vele weken zo niet maanden duurt voordat er 'echt' wat gebeurt, is het met een vakantieliefde vaak al binnen een paar dagen de koffer in.

Al begin deze eeuw verbaasde de socioloog Georg Simmel zich over het feit dat we ons op vakantie vaak onvoorwaardelijk openen vóor mensen die we vorige week nog helemaal niet kenden en die we volgende week waarschijnlijk helemaal niet meer willen kennen. De verklaring voor dit verschijnsel moeten we zoeken in het feit dat de manier waarop mensen met elkaar omgaan sterk wordt bepaald door de veronderstelde tijdsduur van hun relatie. Als mensen, ondanks de verwachting dat deze maar kort zal bestaan, toch een relatie met elkaar beginnen, dan krijgt deze een grotere intensiteit. Daarentegen kan het vooruitzicht van langdurig, mogelijk levenslang alle-dagen-samen-zijn gemakkelijk tot een verwaarlozing, tot een 'maar-laten-hangen' van de onderlinge band leiden; men voelt zich er toch zeker over en vindt het niet nodig de vanzelfsprekende relatie door nieuwe inspanningen te verstevigen.

Het lijkt er dus op dat de in de tijd duidelijk afgebakende vakantierelatie het model is voor de geslaagde – want nooit saaie – relatie. Het is in ieder geval dit gegeven dat mensen op de eerste werkdagen na hun vakantie met een wanhopig verliefde blik boven hun bureau doet hangen. Of dat Jan en zijn vrouw bij thuiskomst doet zeggen dat ze toch zulke leuke mensen hebben ontmoet en al over veertien dagen weer een hele zondag met elkaar hebben afgesproken.

Probleem is alleen dat het meestal niet werkt. Het lukt zelden vakantie-relaties in het leven van alledag in te weven. De reden is dat het relaties zijn waarvan de intimiteit of intensiteit op weinig anders gebaseerd is dan nabijheid. Er is geen relatiegeschiedenis en daarom zelden een relatietoekomst. Het is de geschiedenis die mensen met elkaar hebben die hun relatie een zekere exclusiviteit verleent. Bij vakantie-relaties voelen de meeste mensen op den duur terecht aan 'dat wanneer we niet toevallig deze persoon ontmoet zouden hebben, iemand anders wel dezelfde betekenis voor ons gekregen zou hebben'.

Iets van die gedachte hangt om iedere relatie, ook al is die nog zo hecht. Maar het is juist de heftigheid, of de intensiteit, van vakantierelaties die het gevoel van hun uitwisselbaarheid zo sterk voedt. Dat geldt heel in het bijzonder voor een bepaald type vakantierelaties, namelijk de zogenaamde congres- of conventieliaisons. Stop een paar honderd mannen en vrouwen een week in één hotel en congrescentrum en je komt ogen en oren te kort om al het moois dat links en rechts om je heen opbloeit in de gaten te houden.

Een Amerikaanse collega van mij schatte dat op de conventie van de Democratische partij in New York onlangs, minstens duizend nieuwe koppels geboren werden. Maar meestal zijn het fakkels die in al hun heftigheid in één keer opbranden. Thuis geven ze geen licht meer. De grotere intensiteit en intimiteit die met de lichamelijke nabijheid van mensen met elkaar op vakantie of congres gepaard gaat, verklaart ook waarom het op vakantie met kennissen of vrienden zo verschrikkelijk mis kan gaan. Wat op gepaste afstand misschien organisch gegroeid was, verwelkt in de abrupt gecreëerde nabijheid.

Een bejaarde campinghouder die wat dat betreft blijkbaar al genoeg ellende gezien had, had in zijn kantine de volgende wijsheid opgehangen: „Het is goed je buren tot vrienden te hebben, maar gevaarlijk je vrienden tot buren te hebben."

Henk Dam, onze correspondent in Washington, heeft zijn laatste verhaal daar geschreven, hij keert terug naar Nederland. Zijn laatste Amerikaanse reportage in Amerika gaat over de Mormonen in Salt Lake City. Waar Dam een verschrikkelijke ontdekking deed.

Een vreselijke ontdekking

In Nederland is het koud. Iedereen houdt er van fietsen en daarom zijn er niet veel auto's, behalve politieauto's die helder oranje zijn. De mensen zijn erg trots op hun honden, eten veel broodjes en hebben rare badkamers.

Nederland volgens ouderling Warby (19). Eind augustus zal hij naar ons land vertrekken om er mensen te bekeren. Hij wordt daarmee een van de veertigduizend jonge mannen en vrouwen die de Kerk van de Heiligen der Laatste Dagen, beter bekend als de Mormonen, momenteel wereldwijd als missionaris heeft rondlopen.

Dat bekeren zal hem niet meevallen. Volgens de Amerikaanse kerkhistoricus Richard Cowan mogen de Mormoonse zendelingen in de twee jaar dat zij in Europa gestationeerd zijn, op gemiddeld niet meer dan twee à drie bekeringen rekenen.

Ouderling Hall (23), die van 1988 tot 1990 in Nederland als missionaris werkte: „Mijn grote teleurstelling is dat ik nooit een gezin heb kunnen bekeren. Wel wat alleenstaanden, maar nooit een gezin. Hoe dat komt? Misschien wel omdat gezinnen meer geld hebben. Ze hebben het gevoel dat ze alles al hebben."

Dat betekent dus dat ouderling Warby de komende twee jaren duizenden keren 'nee' zal horen. Mensen die hij op straat aanspreekt, zullen veelal haastig doorlopen. De kans dat hij bij iemand naar binnen mag, laat zich in nog geen tienden van procenten beschrijven.

Zelfs de baas van de school waar Warby voor missionaris wordt opgeleid, president Grant van het Missionary Training Center (MTC) in Provo, Utah, geeft toe: „Nederland is voor ons een uitdaging. De mensen daar hebben een gevestigde manier van denken."

Spoedcursus

Ouderling – alle missionarissen dragen die titel – Warby is, als ik met hem praat, net een week in het Training Center. Hij zal er, net als alle andere Amerikaanse missionarissen die naar het buitenland gaan, nog zeven weken blijven. In die tijd zal hij niet alleen een spoedcursus in de doctrines van de kerk krijgen, maar bovendien Nederlands moeten leren.

De taal wordt hem bijgebracht door leerkrachten als zuster Poulson, die zelf in Gouda, Den Haag en Haarlem missionariswerk heeft gedaan, nu een universitaire studie volgt maar in haar vrije tijd aan het MTC onderwijst.

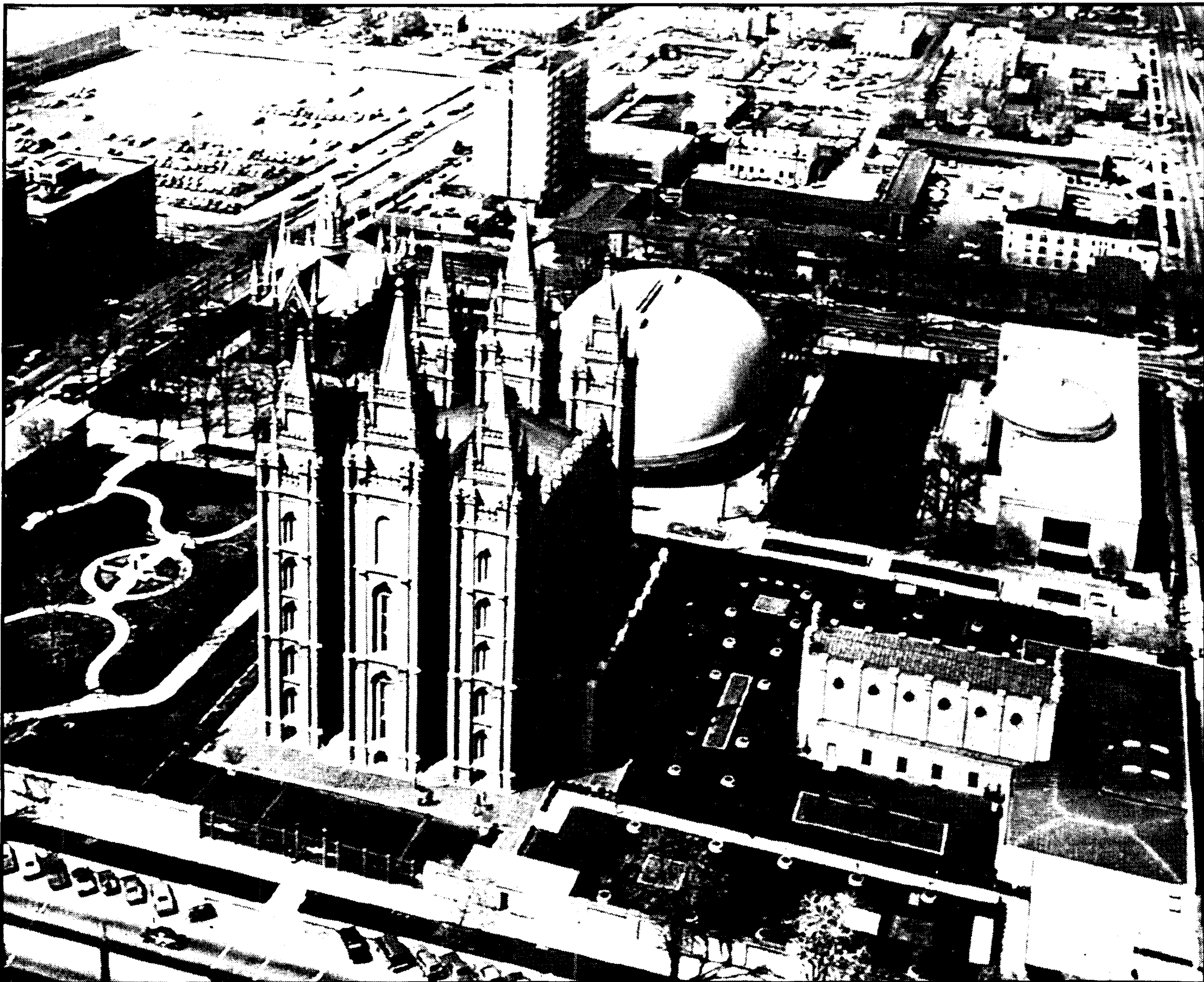
Zij heeft alleen maar vriendelijke woorden voor haar oude standplaats over: „Nederlanders houden van hun land en van de koningin. Ze hebben veel vriendschappen. Familiebanden zijn er hecht, en vrouwen blijven er meer thuis dan in ons land. Dat vind ik goed."

Dan keert ze zich weer tot ouderling Warby en nog een dozijn verse medestudenten die ijverig in hun Berlitz-taalgidsje bladeren. „We waren dus bij de hulpwerkwoorden gebleven. Ik geef voorbeelden. Jullie MOETEN basketbal spelen. Zij ZULLEN basketbal spelen. Hij GAAT basketbal spelen. Wij WILLEN altijd basketbal spelen. Ja, kon dat maar hè?"

De klas lacht, en ik ga verder met de tocht door het MTC, de grootste school voor missionarissen die de Mormonen hebben. Mijn begeleiders produceren inmiddels het ene krasse staaltje informatie na het andere. „Er wordt hier in 38 talen onderwezen, waaronder gebarentaal."

„Vorig jaar hadden we hier achttienduizend studenten, en elke week krijgen we er een paar honderd bij. Dat aantal neemt nog steeds toe, en daarom zijn we weer aan het uitbreiden. We zijn nu tweehonderd extra klaslokalen en duizend slaapplaatsen aan het bouwen."

„Een werkdag begint hier 's morgens om zes uur, en eindigt 's avonds om tien uur. Die tijd wordt grotendeels gevuld met studeren. De studenten hebben één dag per week vrij, waarin ze zich kunnen voorbereiden op de komende week."

● *Het tempelcomplex van de Mormonen in Salt Lake City.*

Foto: GPD

Er komen, hoor ik verder, veel militairen in het MTC op bezoek die onder meer willen weten hoe de Mormonen erin slagen, hun studenten zo snel talen bij te brengen. Het moet de militairen in het trainingscentrum bevallen, want er heerst een werkelijk ijzeren discipline.

Geknipt

Dat blijkt al uit het uiterlijk van de studenten. De jongens die op 19-jarige leeftijd missionaris worden, hebben allemaal extreem kort geknipt haar en gaan gekleed in donker pak, wit overhemd en stropdas. De meisjes die 21 zijn als ze de zending ingaan, dragen allen verstandige jurken die ruim over de knie vallen.

Alle studenten zijn al even blij en even gemotiveerd. Een paar van hen: „Het is hier alsof ik bij familie ben. Iedereen houdt van me." En: „Het is niet altijd even makkelijk, maar het is spiritueel." En: „Dit is de beste tijd van mijn leven."

Niemand bang voor agressie op de missiepost van mensen die helemaal niet bekeerd willen worden? Ouderling Hall: „Als zendeling moet je christelijke waarden vertegenwoordigen, zoals lankmoedigheid en geduld. Als iemand agressief is, probeer je toch aardig te zijn zodat hij de volgende keer misschien wél luistert."

Niemand die opziet tegen de zekerheid dat hij de komende twee jaar duizenden deuren voor z'n gezicht dichtgeslagen zal zien worden? Ouderling Braden, die in België heeft gewerkt: „Je gaat gewoon door. Dat is Gods wil. De volgende met wie je spreekt, kan een bekeerling worden."

Enzovoorts, enzovoorts, na een paar uur in het Missionary Training Center krijg je als buitenstaander grote behoefte om ook weer eens wat gewone mensen te zien, 19-jarigen die ogen en zich gedragen alsof ze 19 zijn. Wel, er is één plek in het MTC waar dat kan: de wasruimte. Daar kunnen de missionarissen-in-opleiding op hun wekelijkse vrije dag hun overhemden en verstandige jurken verschonen. Honderd wasmachines en honderd drogers staan er tot hun beschikking.

En daar ziet men de 19- en 21-jarige Amerikanen in t-shirt en spijkerbroek, gewoon, zoals hun niet-Mormoonse generatiegenoten. Er heerst ook een wat alledaagser sfeer, al zit menige ouderling in zijn Berlitz-boekje te bladeren, terwijl zijn overhemden vrolijk hun rondjes draaien. Zij zullen basketbal spelen. Ik ga basketbal spelen. Wij willen altijd basketbal spelen. Ja, kon dat maar hè?

Snelst

Van alle christelijke kerken is de Kerk van de Heiligen der Laatste Dagen de snelst groeiende, en dat is voor een groot deel aan de jeugdige missionarissen te danken.

Niet alle Mormoonse jongens en meisjes worden missionaris, maar een aanzienlijk deel van met name de jongens toch wel. Kerkcijfers uit 1990 houden het erop, dat in de loop der jaren 826.000 Mormonen hun twee jaar als missionaris volmaakten, in Amerika zelf, maar vooral daarbuiten.

Dat cijfer krijgt reliëf voor wie weet dat de kerk nu wereldwijd acht miljoen leden telt, van wie er 3,4 miljoen buiten Amerika wonen. Ter vergelijking: in 1960 waren er nog maar 1,7 miljoen Mormonen, die, op 200.000 na, allemaal in de VS woonden.

Om het nog eens in andere cijfers te zeggen: de kerk breidde zich vorig jaar uit met 75.000 kinderen die werden gedoopt, en maar liefst 297.770 bekeerlingen in de 138 landen waar de Mormonen nu vestigingen hebben. Bij die landen hoort ook Nederland, waar een relatief bescheiden aantal van 7000 Mormonen woont.

Wie naar de buitenlanden kijkt waar de Mormonen het meest succes hebben, komt uit op Latijns-Amerika, waar het overgrote deel van de bekeerlingen woont. Maar de Mormonen verwachten ook veel van het recentelijk voor hen geopende Oost-Europa, waar, in de woorden van school-president Grant, 'een enorme spirituele behoefte is'.

Het is opvallend dat de Mormoonse kerk zo snel groeit, terwijl andere christelijke kerken verder en verder in de irrelevantie wegzinken. Het is bovendien vreemd dat die groei vooral buiten Amerika zo snel gaat, want de Mormoonse kerk is even onversneden Amerikaans als hamburgers en de stars-and-stripes.

door

HENK DAM

Je zou het zelfs, werelds geformuleerd, zo kunnen zeggen: het lijkt erop dat de aartsvader van het Mormoonse geloof, Joseph Smith, de kerk oprichtte omdat er in het Oude en Nieuwe Testament zo verdraaid weinig over Amerika staat.

Boodschapper

Joseph Smith, die afkomstig was uit de staat New York, publiceerde in 1830 het Boek van Mormon dat hij, naar hij zei, had vertaald van gouden platen die lang begraven waren geweest in heuvels bij hem in de buurt. Een hemelse boodschapper zou de platen tijdelijk aan hem hebben uitgeleend.

Het Boek van Mormon beschrijft in bijbels aandoende verzen hoe verloren stammen van de Israelieten en andere oud-Testamentische volkeren naar Amerika koers zetten, en daar de voorouders werden van de Amerikaanse Indianen.

Die Amerika-centrische benadering van het christelijk geloof bezorgde de charismatische Smith al gauw grote aantallen supporters. Met die aanhangers verliet hij New York, om zich achtereenvolgens in Ohio, Missouri en Illinois te vestigen.

Maar overal werden de Heiligen der Laatste Dagen, zoals ze zichzelf noemden, vervolgd wegens Smith's theocratische manier van optreden, het feit dat de nijvere Mormonen niet-Mormonen wegconcurreerden, en vooral de veelwijverij die Smith en de overige kerkleiders – Abraham en andere bijbelse aartsvaders volgend – erop na hielden.

Smith zelf werd in 1844 in Nauvoo, Illinois, gelyncht. Het was zijn opvolger, Brigham Young, die de voor de Mormonen beslissende stap zette door zijn volgelingen mee te nemen naar het toen nog woeste Utah.

Hij was de Amerikaanse tegenhanger van Mozes. In het woestijnachtige Utah vonden de Mormonen hun Kana'an, een dorre vallei waar ze door keihard werken hun Jeruzalem, Salt Lake City, bouwden. Daar werd een tempel gebouwd, én een tabernakel. De Mormonen hadden er zelfs een Dode Zee dankzij Salt Lake, het grote, zoute meer in de vallei.

De kerk hield zichzelf in stand, en groeide, dankzij onder meer een sterke hiërarchische en autoritaire structuur en dankzij het feit dat de kerk indringend in het leven van de leden aanwezig is.

Want met 's zondags een uurtje naar de kerk gaan, komt men er niet. De Amerikaanse historicus Leonard Arrington rekende ooit uit dat elk familielid van een gemiddeld Mormoons gezin – vader, moeder, twee kinderen – geacht wordt 14 uur per week aan kerkactiviteiten te besteden.

Levensregels zijn er te over. In het ideale Mormoonse gezin werkt de man, en zorgt de vrouw thuis voor de kinderen. Als er problemen zijn, worden die met de leke-bisschop, of met de door de kerk toegewezen 'vriend' besproken.

Goede Mormonen houden zich verre van alcohol, drugs, nicotine en caffeïne en eten vlees met mate. Op overspel staat uitstoting uit de kerk. Wat men daarvan ook mag denken, het is in ieder geval een gezonde levenswijze.

En dat blijkt uit statistieken. In Utah, waar 70 procent van de bevolking Mormoons is, gaan jaarlijks 187 van de 100.000 inwoners aan een hartziekte dood. In heel Amerika is het cijfer 323 van de 100.000. Dood door leverziekte treft 5,5 van de 100.000 inwoners van Utah. In heel Amerika is dat cijfer twee keer zo hoog.

De regels worden in stand gehouden, en indien nodig aangepast, door het presidium van de kerk, drie mannen onder leiding van de 92-jarige Ezra Taft Benson. Benson heeft, net als zijn voorgangers, de macht om door middel van 'Goddelijke openbaringen' nieuwe kerkregels te maken.

Zo werd door een van Bensons voorganger een eind gemaakt aan de polygamie, al zijn er in Utah en Arizona nog groepjes niet tot de officiële kerk behorende Mormonen die aan veelwijverij doen. Een andere openbaring maakte in de jaren zeventig een eind aan de discriminatie van zwarten, die vanaf dat moment ook als priester kon worden ingewijd.

Mormonen worden geacht tien procent van hun inkomen aan de kerk te geven. Dat maakt de kerk schathemelrijk, hoewel niemand precies weet hoe rijk. Om een indicatie te krijgen: volgens de krant Arizona Republic krijgt de kerk [illegible] miljard dollar per jaar van zijn leden als contributie. Opbrengsten van de meer dan honderd ondernemingen die eigendom zijn van de kerk en van uitgebreide landerijen brengen nog eens 400 miljoen per jaar op.

Genealogisch

Een deel van dat geld wordt besteed aan een van de meest opvallende activiteiten waarmee de Mormoonse kerk zich bezighoudt: het opbouwen van een genealogisch instituut dat zijn weerga nergens in de wereld kent.

De ambities zijn niet gering: het traceren en catalogiseren van alle genealogische gegevens waar dan ook ter wereld. Met andere woorden: de Mormoonse kerk is bezig aan een speurtocht die de namen van alle geboekstaafde mensen moet opleveren.

Al die gegevens worden opgeslagen in tunnels die zijn uitgehouwen in het graniet van de Wasatchbergen, ten zuidoosten van Salt Lake City. Onder 200 meter graniet zijn daar nu al meer dan 1,8 miljoen rollen microfilm (te vergelijken met 700 miljoen boeken van 300 pagina's elk) verzameld. En dagelijks komen daar namen, jaartallen en geboorteplaatsen bij, de laatste tijd vooral uit Oost-Europa waar de kerk voor het eerst toegang heeft gekregen tot genealogische gegevens.

Hoever is de kerk? Stafmedewerker Thomas Daniels van het genealogische instituut van de kerk in Salt Lake City dat, in tegenstelling tot de tunnels, voor het publiek geopend is: „We denken dat er 70 miljard mensen op aarde hebben geleefd. Daarvan zijn er zeven tot acht miljard van wie gegevens zijn nagelaten. Wij hebben nu twee miljard namen, dus we zitten op 25 procent." Daarbij moet dan nog rekening worden gehouden met het feit, dat de Mormonen alleen gegevens bijhouden tot 1910. Levende mensen zitten er niet in het archief, de interesse gaat slechts uit naar de doden.

Vanwaar deze enorme onderneming? Het heeft te maken met het Mormoonse geloof, dat iedereen een kans moet hebben in het enige ware geloof gedoopt te worden, in de kerk te trouwen of tot priester gewijd te worden. Iedereen, niet alleen de levenden, maar ook de doden. Gelovigen kunnen hun voorouders die dienst bewijzen door het toepasselijke ritueel namens hen te ondergaan. Die voorouders, van wie wordt aangenomen dat zij als geest verder leven, hebben altijd de mogelijkheid om in het hiernamaals de eer van de hand te wijzen. Niemand wordt dus tegen zijn zin posthuum tot Mormoon omgedoopt.

Dat is een geruststellende wetenschap, zo blijkt spoedig. Want een zoektocht in de computer van het genealogische instituut levert curieuze gegevens op. Inderdaad, ik kan moeiteloos mijn voorouders terugvinden. Hendrik Hendriks Dam, die op 5 april 1863 in Tjalleberd werd geboren, zit in het systeem, Roelof Harmens Dam, in 1784 te Giethoorn geboren, ook, net als Jan Wiegers Dam, die in 1849 in Langezwaag het levenslicht zag.

Wat ik ook vind, is dat al mijn voorouders door iemand recentelijk tot Mormoon zijn gedoopt, in de Mormoonse kerk zijn getrouwd en/of tot priester zijn gewijd. Dat is voor mij al een schok, laat staan voor Hendrik Hendriks, Roelof Harmens en Jan Wiegers. Want niet alleen waren zij allemaal overtuigd doopsgezind, en voor een deel al op jaren toen de Mormonen nog moesten worden uitgevonden – ik weet ook zeker dat geen enkele oude Dam lid zou willen zijn van een kerk die het drinken van borreltjes verbiedt. Zelfs posthuum niet. Als ze nog ergens zijn hebben ze plechtig bedankt voor de eer, denk ik.

imburgs WOONBLAD

Gedonder

Zaterdag 8 augustus 1992 ● Pagina 27

Granfoulard 'lapmiddel' met veel mogelijkheden

● *Granfoulards zijn in diverse kwaliteiten verkrijgbaar. Een goed exemplaar laat zich gemakkelijk draperen en heeft een vernieuwende, vaak exotische uitwerking.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR JEANETTE STUUROP

ngeveer drie jaar geleden erd 'cocooning' Nederland confronteerd met de grand ulard, ook wel granfoulard noemd: de grote katoenen, otisch bedrukte, langwerpige ek, die plotseling een 'must' erd voor het interieur. Door 'n losse lap te gebruiken kon e aanschaf of herstoffering an een bank op verantwoorde ijze voor enige tijd worden tgesteld, zo was de praktische edenatie van de consument. mers door de schade te be- kken met zo'n nonchalant er het zitmeubel 'uitgegooi- e' lap kreeg het interieur weer n geheel ander aanzien.

at laatste argument was overigens et eerste van de professionele wo- nginrichters. De granfoulard was eerste instantie bedoeld om bin- enshuis op een zeer betaalbare wij- 'met de seizoenen mee te gaan'. Zo u bijvoorbeeld het lentegevoel na e grote schoonmaak nog eens extra unnen worden onderstreept door en kleurige doeken over het al lange jd in het interieur aanwezige meu- ilair te draperen. Want dat het ge- ruik van de granfoulard beperkt ou worden tot een extra 'jas' voor de ank - dat was toch wel wat bekrom- en gedacht.

o'n kleurige lap zou eveneens kun- en worden gebruikt om een stoel 'in e pakken', een overjarige tafel een ieuwe jas te geven, hij kon even- ens als gordijn dienst doen, of als prei de slaapkamer opfleuren. Bo- endien zou de schaar er in kunnen orden gezet om het hoofdeinde van en bed met bijvoorbeeld een recht- hoekige 'lap' te versieren, of om er ussens van te maken.

Dessins

Het heeft niet zo mogen zijn. Het anbod losse lappen is in afmeting n in prijs weliswaar zeer variabel, maar de exotische dessinering preekt niet iedereen aan. Dus viel en belangrijk deel van de beoogde lientèle af. Veel jonge mensen voe- en zich wel aangesproken. Immers oor een granfoulard te kopen kan de overweging om over te gaan tot e aanschaf van nieuw meubilair ventjes in de ijskast worden gezet.

De granfoulard is al snel goedkoper geworden en blijkt derhalve een uit- tekend artikel om mee te stunten. En daar dreigt de consument toch een beetje het slachtoffer van te wor- den. Stoffen moeten eerst worden voorgebleekt, voordat wordt overge- gaan tot het aanbrengen van dessins. Gebeurt dat niet, dan heeft dat tot gevolg dat de kleuren minder goed hechten. Bovendien worden aan een 'zitstof' heel andere eisen gesteld dan aan een 'hangstof'. Met andere woor- den: een niet volgens de door de vakmensen gestelde regels 'voorbe- handeld' gordijn of een sprei houdt het langer uit dan een lap waarop in- tensief wordt gezeten.

De gevolgen blijven niet uit: het te dunne stofje van relatief matige kwa- liteit dat in de praktijk luistert naar de veelbelovende naam granfoulard verwordt op de bank of in de stoel al gauw tot een slordig lapje dat maar niet op zijn plaats wil blijven. En: het dessin slijt zichtbaar door het gere- gelde contact met bijvoorbeeld harde spijkerbroeken-met-opgestikte-zak- ken.

Dus werd de granfoulard veroordeeld tot een plaatsje in het 'jongerenmilieu', waarin aan deze nadelen niet zo zwaar wordt getild, of uitsluitend gebruikt in – zoals de Leeuwarder woninginrichter Dick Mirck het uitdrukt – 'serre-achtige, tweede-zithoekachtige situaties': „Een oud bankje waaromheen nonchalant een granfoulard wordt geknoopt, wat planten eromheen en je hebt het sfeertje te pakken. Ideaal voor een hoekje, dat minder intensief wordt gebruikt."

Maar toch blijft de 'uitvinding' granfoulard ook de mensen boeien die niet direct op een exotische uitstraling zitten te wachten. De woonbladen gaven daarop het antwoord door foto's te publiceren met foulards met een gemakkelijk inpasbaar stip- of streepdessin, of andere aansprekende dessins.

Nederland is de laatste tijd ook in de ban van de uit Engeland overgewaaide rage van de 'losse hoezen': stoelen en banken worden voorzien van een 'loose' of een 'tight cover'. De 'loose cover' geeft op nonchalante wijze enigszins de vorm van het meubilair aan, de 'tight cover' volgt het model van de stoel of de bank als een tweede jas. Tal van fabrikanten zeggen dat die hoezentoestand de toekomst voor de meubelbranche is.

De rage is ontstaan uit de puur praktische overweging, dat hoezen gemakkelijk zijn te verwijderen en te reinigen, zodat men in korte tijd weer over schoon meubilair kan beschikken. Opmerkelijk is, dat Nederland niet zo weg is van de nonchalante versie, maar zeer gesteld lijkt te zijn op de 'strakke jas'.

Toch kan deze interieuraankleding ook problemen geven. In de eerste plaats krimpt stof altijd iets. Betreft het niet wasbare stof, maar bekleding die chemisch gereinigd moet worden, dan is het krimpgevaar eveneens aanwezig. Gaat men over tot het zelf wassen van de hoezen, dan kan de kans op krimpen enigszins worden ondervangen door niet te wachten tot de hoezen droog zijn, maar ze in een nog iets vochtige toestand terug te plaatsen. Daarbij moet men er wel op bedacht zijn, dat de ondergrond mogelijk afgeeft, waardoor er kans op verkleuring is.

Losse hoezen worden fabrieksmatig gemaakt, aan de hand van mallen. Een individuele stoffeerder zal in de meeste gevallen terugdeinzen voor zo'n karwei, omdat het zeer arbeidsintensief en dus voor de klant een zeer prijzige aangelegenheid is. Natuurlijk is doe-het-zelven ook mogelijk, maar de kortste klap is toch wel meubilair-met-hoes te kopen. Het gevaar is namelijk aanwezig, dat gekozen wordt voor een aantrekkelijke stof, die echter kwalitatief ongeschikt is om op te zitten.

Woninginrichter Mirck: „De verleiding is groot om tegelijk met het meubilair een stel reservehoezen aan te schaffen. Men vergeet dan echter, dat hoezen duurder zijn dan vaste stoffering. Voor een stoelhoes ben je zeker ruim de helft van de aanschafwaarde van een complete stoel kwijt."

Hypotheekrente 4 augustus 1992.

Het rentepercentage op de kapitaalmarkt laat de afgelopen week een stijgende lijn zien. Dit is voor een aantal geldverstrekkers aanleiding geweest om voor zowel de kortere als langere rentevaste perioden over te gaan tot een verhoging van de rente met gemiddeld 0,2 procent.

				rentepercentages		
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,90	6,48	5,25
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,04	3,50
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,00	5,04	3,50
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,00	5,04	3,50
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,75	4,67
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,80	5,75	4,67
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,10	5,13	3,57
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,90	4,99	3,46
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,90	4,99	3,46
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,34	3.75
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,41	3,81
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5 10 jr	0,25	9,40	5,29	3,71
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15 20 jr	0,25	9,40	5,29	3,71
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,10	5,08	3,51
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,15	4,99
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,88	4,78
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,40	5,25	3,66
Nationale Ned.	spaarhyp.	5 10 jr	1,00	9,40	5,34	3,75
Nationale Ned.	spaarhyp.	15 20 jr	1,00	9,40	5,34	3,75
NMB	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
NMB	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
NMB	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,70	6,34	5.15
NMB	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,33	3,74
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,60	6,16	4,99
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,90	4,78
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,70	5,53	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,50	5,39	3,78
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,50	5,39	3,78
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var 1 jr	1,00	9,70	6,34	5,15
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4 5 jr	1,00	9,30	6,08	4,94
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,36	3,74
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,50	6,21	5,04
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,30	5,25	3,67
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,10	5,12	3,56
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,10	5,12	3,56
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
Bouwf. Hypotheken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,06	3,52
Bouwf. Hypotheken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,80	5,75	4,67

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,--.
Voor vrouwen en of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Coopertest voor planten

De Bloemenveiling Aalsmeer (VBA) heeft een nieuwe testruimte in gebruik genomen, waar van bloemen en planten de conditie wordt gemeten. Bovendien wordt vastgesteld hoe deze verandert als de omstandigheden zich wijzigen. Bijvoorbeeld als een plant van de kwekerij, waar ze optimaal werd verzorgd, in omstandigheden terechtkomt zoals die in de huiskamer heersen.

Volgens Olaf van Kooten, verbonden aan het Instituut voor Agrotechnisch Onderzoek (Ato-Dlo te Wageningen), zijn veel huiskamers voor heel wat planten ware martelkamers. Hij presenteert de chlorofielfluorescentiemethode waarmee wordt gemeten of er verband bestaat tussen de fotosynthese (het voedingssysteem van de plant) en de interne kwaliteit van planten en bloemen.

Een soort Coopertest, waarbij de conditie van de plant wordt bepaald, bijvoorbeeld nadat deze een tijd héél weinig licht heeft gekregen.

Voor de komende twee jaar wil men dergelijke en andere proeven met de 'top 20'-potplanten verrichten, teneinde te komen tot een vaststelling van normen. Zijn deze proeven succesvol, dan zullen de bloemenveilingen in 1995 met eigen apparatuur deze conditietests kunnen verrichten. Toeristische bezoekers van de VBA kunnen een blik in de nieuwe testruimte werpen, waarbij ze onder andere het opvallende verschil kunnen zien tussen gerbera's die op schoon èn die op vuil water staan. De laatsten laten al snel de kopjes hangen. Bij rozen is te zien dat het gebruik van snijbloemenvoedsel voorkomt dat de kleur rood in blauw verandert.

Schaap Engineering berekent de kans op inslag

'Bliksem zoekt laatste dertig meter zijn weg'

DOOR YVONNE KEUNEN

Niet iedere Nederlander is bang voor onweer. Maar echt helemaal veilig voelen we ons nu ook weer niet als de donderbuien over ons huis trekken. Niet helemaal onterecht, want tijdens 'hondsdagen' slaat geregeld de bliksem in bij bedrijven en woningen. En het KNMI voorspelt voor de komende dagen onweer. Hoezeer je blikseminslag moet vrezen valt te berekenen. Het bedrijf Schaap Engineering, met vestigingen in Heerlen, Deventer, Amersfoort en Rotterdam, is daarin gespecialiseerd.

„Het verhaal dat je niet bang hoeft te zijn voor blikseminslag wanneer er een lantaarnpaal of kerktoren naast het huis staat, is meestal niet waar. Bliksem zoekt de laatste dertig meter voor inslag nog zijn weg. Meestal zit er wel een grotere afstand tussen een gebouw en bijvoorbeeld een lantaarnpaal."

In Nederland slaat honderdduizend maal per jaar de bliksem in, zegt J. van den Bergh van de afdeling marketing van Schaap. „Dat betekent dat per jaar per vierkante kilometer de bliksem twee of drie keer inslaat. De bloemenveiling in Aalsmeer bijvoorbeeld benadert qua oppervlakte die vierkante kilometer. Zij ondervindt dan ook meerdere malen per jaar schade." Behalve de afmeting van een gebouw speelt ook de constructie een belangrijke rol bij blikseminslag. De schade aan een woonhuis met een rieten dak is over het algemeen groter dan aan een geheel stalen gebouw, zoals bijvoorbeeld een opslagloods.

Beveiliging

„Technisch kun je een gebouw voor honderd procent inslagveilig maken. Financieel gezien is dat echter niet noodzakelijk. Als bijvoorbeeld een beveiliging van tachtig procent 10.000 gulden kost en de laatste twintig procent kost nog eens zo'n bedrag, zegt een bedrijf als snel 'laat dat laatste maar zitten'. De eerste vijftig procent is met vrij eenvoudige middelen te beveiligen, daarna gaat de prijs heel snel omhoog."

Schaap Engineering hanteert daarom een berekeningsmethode die ervan uitgaat dat het aanbrengen van een bliksemafleiderinstallatie financieel verantwoord moet zijn.

„Bij de beveiliging van een kerncentrale zal niet moeilijk gedaan worden over geld, daar zal de honderd procent heel dicht benaderd worden. En ook de petrochemische industrie bijvoorbeeld stelt heel hoge eisen. Maar dat is een gevaarlijke branche als het om blikseminslag gaat. Andere bedrijven zullen wel een gokje wagen."

Koperslager

De aard van het bedrijf Schaap is in de loop der decennia nogal veranderd. In 1779 vestigde oprichter Schaap zich als koperslager in Deventer. Vanuit die tijd dateert ook de aanleg van bliksemafleiderinstallaties en aardingssystemen. Zo'n veertig jaar geleden begon het bedrijf ook met het verstrekken van advies en het verrichten van inspecties.

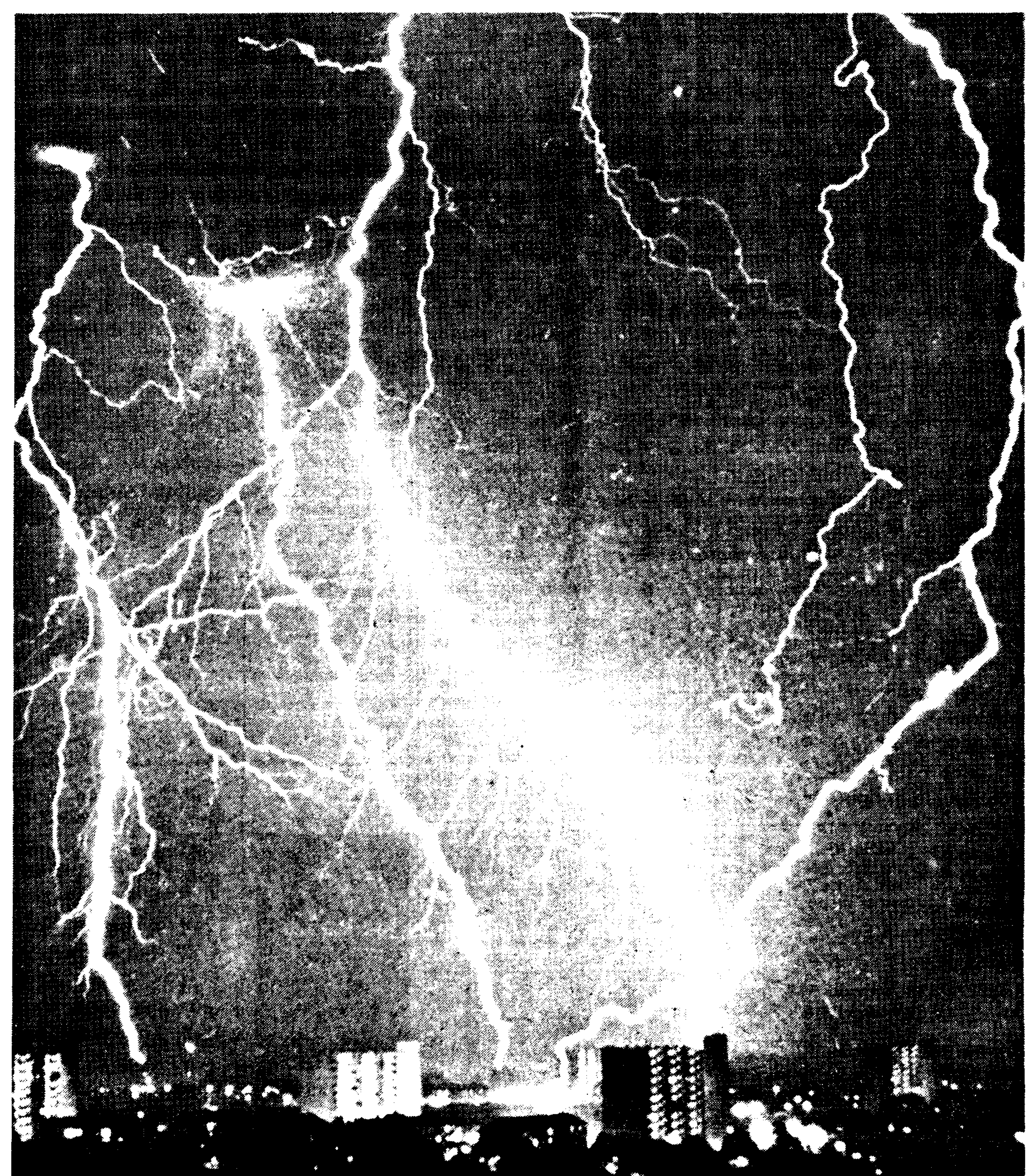
„Vroeger bood een bliksemafleider afdoende bescherming. Dat is nu niet meer het geval. Ook met een bliksemafleider blijft er een zekere kans op schade bestaan. In elk gebouw bevindt zich wel elektronische apparatuur. Die kan volledig ontregeld raken door een blikseminslag, maar ook door ontladingen in de omgeving. Tegen dat verschijnsel, inductie of spanningsversleping, helpt een bliksemafleider niet. Daarom is zogenaamde inpandige beveiliging noodzakelijk. Bedrijven laten op dat gebied echter vaak een groot risico zitten."

Het bedrijfsleven is overigens wel steeds meer geïnteresseerd in het beveiligen van elektronische apparatuur binnen het gebouw. „Dat komt vooral omdat verzekeringen moeilijk gaan doen," vertelt Van den Bergh. „Verzekeringsmaatschappijen keren jaarlijks kapitalen uit aan schadevergoedingen als gevolg van blikseminslag. Daarom hebben zij tegenwoordig vaak een clausule opgenomen. Alleen als de bliksem het eigen gebouw treft wordt de schade nog vergoed. Schade door inslag bij bijvoorbeeld de buren, wat ook de nodige nadelige gevolgen kan opleveren, valt buiten de schade-uitkering."

Het maken van een risico-analyse kost tussen de twee- en vijfduizend gulden. De prijs is de reden dat met name het bedrijfsleven in een dergelijke kosten-batenberekening is geïnteresseerd. „In de particuliere sector worden niet vreselijk veel maatregelen getroffen. Daar neemt men het risico vaak voor lief."

Een installatie kost een paar duizend gulden. Vooral bezitters van vrijstaande huizen schaffen die aan, of mensen die veel kunst of antiek in huis hebben. Schaap: „Een tijd terug hebben we een particulier huis in Zeeland beveiligd, waarvan de bewoonster zo bang was voor onweer dat de kinderen haar een bliksemafleider cadeau hebben gedaan. Ze hadden geld bij elkaar gelegd om hun moeder een paar rustige laatste jaren te bezorgen."

Schaap Engineering heeft in de twee eeuwen dat het bedrijf bestaat tienduizend installaties aangebracht in heel Nederland. Volgens Van den Bergh is er op het gebied van bliksembeveiliging nog heel wat te doen. „Er is ontzettend veel in het land nog niet beveiligd. Alleen kerktorens zijn allemaal van een bliksemafleider voorzien. Hoogstens het haantje wil nog wel eens wegsmelten."

● *Volgens de berekening van Schaap Engenering slaat in ons land op elke vierkane kilometer de bliksem twee of drie keer per jaar in.*

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

BAUHAUS

Uw specialist voor werkplaats, huis en tuin zoekt voor enkele leidinggevende medewerkers

Huurwoningen / appartementen

van ca. 100 m2 in het Nederlandse grensgebied Reacties aan: Bauhaus, t.a.v. Dhr. Lankes, Krefelderstrasse 216, D-5100 Aachen. 09-49.241.15023.

Te huur gevraagd

huizen en flats geen kosten voor verhuurder. Tevens ook beheer van huizen. Bel vrijblijvend: Grensland Immobilien. Tel. 045-453106.

Te h. gevr. regio LIMBURG woonruimte met bedrijfsruimte, (vrijstaand). Huur n.o.t.k. Reacties: Postbus 324, 6430 AH, Hoensbroek.

Gevr. landelijk gel. WONING met tuin, omg. Hrln/Simpelveld. 02152-41563.

Amerikaanse kolonel werkz. bij HQ Afcent zoekt groot HUIS met 4-5 slpkms., tuin, gar., woonk., eetk. in de buurt (15 km, 20 min.) van HQ Afcent Brunssum. Huur tot ƒ 2.000,- p/mnd. (voor 3 jr. tot ongev. juli 1995), tel. 045-262122 of 263150 van ma. t/m vrijd. 8 tot 16 uur. Vragen naar kolonel Chadick.

Medewerkster van O.U.-Heerlen vraagt met spoed te huur EENGEZINSWONING met 3 slpkmrs. omg. Heerlen. Tel. 045-221923.

GEZOCHT: te huur of te koop woning omg. K'rade en Hrl., voork., 2 slaapk., 045-454043.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

OG te huur

EIJSDEN-MESCH Halfvrijst. woonh. met gar. en zonn. tuin. O.a. woonk. ca 32 m2, keuk.,5 slpk., 2 badk. met douche. Huurperiode 1 jr. Huurpr.:ƒ 1.500,- p.m. Inl. Pustjens Makelaardy telefoon 04408-1423.

Te huur centrum OPSLAGRUIMTE 80 m2. Oude Lindestr. 48, Heerlen.

BLYERHEIDE: woning 1e etage. Keuken, woonk., 2 slpk., badk., zolder, v. all. st. pers. 56 m2, va. sept ƒ 525,- p.mnd 045-451010.

APPARTEMENT te h. aangeb. centr. Sittard Br.o.nr. B-2214, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Te huur aangeb. ruim APPARTEMENT in centrum Kerkrade met garage. Inl.: 045-453697, liefst na 19 uur

OIRSBEEK, te huur gemeubileerd 1-pers. appartement huurpr. ƒ 675,- all-in. Tel. 04492-3164.

Te huur in SCHINVELD, gemeub. zit/slaapkamer, keuken, douche en wc, huurpr. ƒ 500,- incl. Tel. 045-254408.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Zelf verhuizen?

Liever met een bestel- of vrachtauto van AUTORENT BASTIAANS. v.a. ƒ 65,- per dag ex. btw, incl. 100 km. Wij sturen u graag een prijslijst. Bel: 045-724141 Heerlen, Spoorsingel 50.

ZOMERAKTIE PICCOLO'S EN REUZEPICCOLO'S

tot en met 29 augustus. 3 x plaatsen binnen 7 dagen, slechts 2 x betalen. (met uitzondering van enkele rubrieken) Bel het Piccoloteam: 045-719966.

Na een zeer goede verkoop

zoeken wij dringend voor onze klanten huizen in het gehele grensgebied.

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Tel. 09-49 24073017 van 9.00-13.00 uur.

Bedrijvenpark

Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag. Inl. Grouwest/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

****** Spaarhypotheek - 8,9% ******

Hypotheekcentrum Limburg

☎ 045 - 74 16 16

Heerlen, Einderstraat 56:

Zeer mooi halfvrijst. woonh. met kelder, gar. gr. tuin, gr. woonkmr. keuken, met compl. aanb. 3 slpkmrs. zolder, grote tuin op het zuiden. Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k.

Ass. kantoor van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. Onroerend goed of hypotheeklijn: 045-275008/254543.

Nieuwenhagen, Hoogstraat 80

In centrum gel. winkel met ruim woonh. kelder, grote tuin, grote woonk. ruime keuken met aanb. 3 grote slaapkmrs. Vraagprijs: ƒ 155.000,- k.k.

Ass. Kantoor van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. Onroerend goed of hypotheeklijn: 045-275008/254543.

Brunssum, Clercstraat 2a

Nabij centrum ruim vrijstaand woonhuis met inpandige garage, 2 kelders, grote hal, grote woonkamer met parket, 4 slaapkmrs. badk. vr.pr. ƒ 212.000,- k.k.

Ass. kantoor van Oppen b.v.

Lindeplein 5, Brunssum. Onroerend goed of hypotheeklijn: 045-275008/254543.

Gulpen

VILLA'S IN ART-DECO STIJL

Deze villa's zijn bijzonder vanwege hun ruime indeling en vormgeving. Ind.: hal ca. 9m2, riante woonk. ca. 45,5m2, incl. open keuken, bijkeuken. Verd.: 3 slpkmrs. ca. 18, 5, 9 en 8m2. Luxe badk. met ligb. douche en 2e toilet. 2e verd.: atelierruimte ca. 27,5m2 met geh. glazen wand en aansl. een dakterras (ca. 20m2). Patiotuin gelegen op het zuiden met pergola en autostalling. ƒ 250.000,- v.o.n. 10091050 INL. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V. TEL. 043 - 25 29 33.

Brunssum

SCHIFFELERSTRAAT

Nog te bouwen 3 koopappartementen in het gezellige centrum van Brunssum. Een ideale mogelijkheid voor mensen die veilig en comfortabel willen wonen. Woonk. ca. 30m2, incl. gedeeltelijk open keuken, 2 slpkmrs. ca. 12 en 8m2. Badk. met douche en v.w. berging. Terras of balkon. Prijzen vanaf ƒ 157.000,- v.o.n. tot ƒ 164.000,- v.o.n. Netto maandlast vanaf ƒ 735,- op basis van LoonVast Hypotheek. (rekeninghoudend met fiscaal voordeel en 100% financiering). 10092002 INL STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V. TEL. 045 - 71 22 55.

Scheulder gemeente Margraten

halfvrijstaand woonhuis: Hal, w.c., woonkamer, keuken, bijkeuken, garage en carport, voor- en achtertuin. 1e Verd.: 3 slpks., douche, zolder. Vraagpr. ƒ 180.000,-k.k. Scheulderdorpsstr. 19. Tel. 04458-1898.

Brunssum, Const.Huygenstr. 68

Let Op!!!

In werkelijk prachtige en zeer gewilde woonwijk gelegen, zeer royaal opgezette 2/1 kap, met gas, C.V., voor- zij en achtertuin. Het pand is gedeeltelijk voorzien van kunststof kozijnen met dubb. beglazing en in prima staat verkerend. KOOPPRIJS ƒ 124.000,- K.K.

Koopwoning Vastgoed

040-128897 / 450373

Hoensbroek, Hoofdstraat 13

LET OP - LET OP !!!

A.s. maaandag 19.00-20.00 uur Open Huis

Prachtig centraal gelegen, nostalgisch karakteristiek herenhuis met c.v., diepe achtertuin en vrije achterom. Het pand is geheel onderkelderd, voorzien van aparte 2e voooringang en bruikbaar als kantoor/winkel cq. praktijk, hobbyruimte. Kortom, kom kijken naar al deze mogelijkheden!!! VRAAGPRIJS ƒ 169.000,- K.K. INRUIL HUIDIGE WONING MOGELIJK

Koopwoning Vastgoed '92

☎ 040-128897 / 450373

*** KIES VOOR ZEKERHEID ***

Spaarhypoth. 8,6%, 20 jaar vast

Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel tijdens kantooruren: 045-712255.

Stienstra Hypotheekservice

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Schaesberg

Kerkveldstraat 2, ruim halfvrijst. woonhuis, garage met smeerput, grote keuken, kelder, L-kamer met parketvloer 7,8 by 4,6/2,9 mtr, grote bijkeuken, berging, 5 grote slaapkamers, badkamer ligbad, zolder met berging, beneden dubb. beglaz., achterz.rolluiken, dakterras, geyser, CV-ketel, pannendak zijn vernieuwd, perceelopp. 364m2, direct te aanv., Prijs ƒ 165.000,- k.k., tel. 045-319370.

Grensland Immobilien Zoekt

met spoed huizen in Kerkrade en omgeving, voor onze duitse klanten. Geen verkoop, geen kosten. Bln. van ma. t/m zat. 9-20 uur.

☎ 045-453106

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Munstergeleen

Exclusief gelegen, luxe vrijst woning met L-vorm. woonk. 3 ruime slpkmrs. vaste trap n. zolder met 4e slpkmr. gar. en tuin op zuiden. Vr.pr. ƒ 345.000,- k.k. Mak. kant. Janssen. Zat. 046-339072. Ma.-vrijd. 046-335840.

Merkelbeek

Luxe boerderij/villa met garage c.q. stalling (9x9), ruime woonk. (10.75x5.05), 4 grote slpkmrs. en uiterst luxe badkamer. pr. op aanvraag. Mak. kant. Janssen. Zat.: 046-339072. Ma-vrijd.: 046-335840.

Brunssum

Vrijst. landhuis met vrijd uitzicht en uiterst luxe afwerking. De woning heeft o.a. een L-vorm. woonk. eetkeuken, inp. grote garage, 3 grote slpkmrs. luxe badk. en zonnige tuin met vijver. Vr. pr. ƒ 379.000,- k.k. Mak. kant. Janssen. Zat: 046-339072. Ma-vrijd.: 046-335840.

Bedrijfsloodsen

te koop

NIEUW voor ƒ 39.000,- excl BTW, leasing ook mogelijk. Telefoon 04492-5616, fax 04492-5752.

ELSLOO Semi bungalow (rustig gel.), woonk. met plav. vloer en schuifpui over volle breedte n. zonnige tuin witte aanbouwkeuken met app., bijkeuk./berging, badk. met ligbad, ruime slaapk., op verd. 2 slaapk. en carpot. Vraagpr. ƒ 229.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen 046-375757.

SPAUBEEK, boerderijwoning, nagenoeg geheel gerenov. sfeervol met o.a. woonk. eetkamer, woonkeuken, 4 slpkmrs. badk. met ligbad, douche, vaste trap zolder, berging, terras, patio en grote tuin met fruitweide. Vraagpr. ƒ 315.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

Kerkrade

Halfvrijst. woonhuis, kl. tuin bwj. '83, div. extra's, goed onderh., pr. ƒ 176.000,- k.k. Tel. 045-460679.

Jong stel zoekt met spoed woonruimte in SITTARD of omg., ca. ƒ 500,- p/mnd. Tel. 045-422770.

NUTH, te k. woonh. Ind: gar. hobbyr., toilet, 1e verd: woonk., open keuken, 2e verd: 3 slaapk., toilet badk. met ligbad. Tel. 045-244077

Te k. bouwgrond gelegen aan de Koestr. KONINGSBOSCH, 13½ are. Voor inl. tel. 04754-82289, na 20 uur 04754-83080

Te koop BOUWTERREIN te Ubachsberg, geschikt voor vrijst. huis of 2 onder 1 kap. 045-453306.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

STEIN, Houterend 40. Te k. karakteristieke verb. oude boerenwoning. Ind: ruime woonk. 8.20m, 3 sl.km., ruime keuken, bijkeuken, toilet en badkamer met douche, betegelde tuin, vr.pr. ƒ 142.000 k.k. Info. John Borger, 046-752193, dit weekend 06-52981537.

OPRGRIMBIE België, H.O.B., 12 m fac. op 70 m, rust. omg., dichtbij centr. en school, 700.000 Fr. Tel. 09-32.89764150.

Te k. ruim mod. appartement in centr. HEERLEN (bij bibliotheek). Fraai uitz. Woonk., keuken, badk. (dubb. v.w.), slaapk., hal, balkon, berg., toilet, kelder en lift, ƒ 138.000,-k.k. Tel. 045-441977

Te k. mooie drive-inn woning in WELTEN. Ind: hal, garage, wc, 2 tuinkamers. 1e verd: grote keuken en woonk., berging. 2e verd: badk. met 2e toilet, 2 slaapk. en berging. Aanv. direct, pr. ƒ 133.500,-kk. 045-741423

OUD-GELEEN/Scheumerbeek 5, Haesellerveld, schitt. onderh. ruime woning (drive-in) met mooie tuin op zonzijde, grote inpand. garage (verwarmd) met aparte waskeuken, grote woonk. 48m2 met keuken (alles parket), 3 slpkmrs. met parket, badk. met ligbad en apart toilet, ruime zolder. Moet binnen gezien worden. Pr. ƒ 155.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

In en om de tuin

Sierbestrating

Vijver- en tuinmaterialen. Gebr. CREUGERS, Economiestraat 46, Hoensbroek (station). Tel. 045-213877. Tijdens bouwvakvakantie geopend.

ZOMERUITVERKOOP bij Impreg Tuinhout B.V. In de Cramer 18, Hrl. 045-717733 Geschaafd tuinscherm ƒ 49,90. Gefreesde palen bijv. 40 cm. ƒ 1,35; 250 cm. ƒ 10,-. Rolborder 20x250 cm. ƒ 16,50; 50x250cm. ƒ 36,-. Planken, bielzen, tuinhuisjes enz. Bez. mog.

ZWEMBADEN, reparaties Opreij, Kruisberg 50, Meerssen. Tel. 043-643500. Open alle namiddagen.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Eiken Bilzen

1e kwaliteit gebruikte spoorbielzen, afm. Belgische spoorweg. Levering aan tuincentra, groothandel, bouwonderneming enz. Alle modellen uit voorraad. Per vrachtwagen met kraan of op pallet. Bezoek ons bedrijf Voor inl. en prijzen 09-3284377743 Open in 't weekend (Wij spreken Nederlands)

Bedrijfsruimte

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

Te huur WINKELRUIMTE 160m2 op Heerlerheide. Tel. 045-223168.

Bouwmaterialen & Machines

Te k. grote partij gebruikte GRINDTEGELS, TROTTOIRTEGELS, METSELSTENEN, BALKEN, KEPERS, PANLATTEN, HARDHOUTEN VLOERPLANKEN, IJZEREN BALKEN, DAKPANNEN, TUINHEKKEN EN TUINSCHERMEN.

Handelsonderneming Wolter

TIJDENS DE BOUWVAK GEOPEND De Koumen 51, Hoensbroek. Tel. 045-229999.

Betonmortel

Ook tijdens bouwvakvakantie en op zaterdag

Tel. 09-49-2451-67031

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

DABOMA BV, leverancier in dak- en isolatiematerialen. Tijdens de bouwvakvakantie zijn wij geopend ma.-vr. van 8.30-16.00 uur. Edisonstr. 13, Schaesberg. Tel. 045-314763.

AANBIEDING! Te k. lichtbesch. nwe. Maranti/Merbau binnen- en buitendeuren plus dakbedekking in alle soorten en maten: deuren ƒ 40,- t/m ƒ 85,-; dakleer ƒ 20,- t/m ƒ 50,-. Rennemigerveldweg 70, Heerlen. 045-727742/724000.

OPRUIMING : Nieuwe Kärcher Warmwaterreiniger: 380 Volt 135 atm. ƒ 5.250,- nu ƒ 3.650,- excl. BTW; 220 Volt 100 atm. ƒ 5.850,- nu ƒ 3.850,- excl. BTW. Voor al uw Kärcher-apparatuur Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

COMPRESSOR nieuw, 220v, 2 Pk, 100 ltr. ketel, nu ƒ 1.295,- incl. BTW. Tel. 045-422891

Te k. aangeb. 2 KOZIJNEN met deuren 230 x 110 HH; 2 raamkozijnen met draaikiep 145 x 120; 5 staalkozijnen met deuren; 2 ijzer H balken 320 x 15 / 280 x 18; 2 houten deuren, alles ƒ 35,- p.st.; 2 oude waterpompen ƒ 65,- p. st. V. Dietrichsteinstr. 11.

Te k. BOUWSTEIGER en te koop gevraagd betonmolen. Tel. 045-455763.

Bouwen/Verbouwen

Dak van staal

Uniek systeem voor isolatie en ventilatie van platte daken

Veugen dakbedekkingen

046-523306 of 06-52127603

BOUWBEGELEIDING: U heeft altijd al graag uw eigen huis willen bouwen, maar U ziet op tegen de stress van het bouwen onder eigen beheer. U bouwt onder eigen beheer, wij nemen U vrijwel alle zorgen uit handen. Vergoeding plm. 10% van bouwsom. Tel. 04492-4534 17.00-19.00 uur.

Te k. gevr. BOUWGROND in of nabij driehoek Heerlen-Sittard-Maastricht. 045-753486 na 18.00 uur.

van de weijer & leussink notarissen

Notarissen mr. H.J.M. van de Weijer en mr. C.J. Leussink te Heerlen,

zullen op **donderdag 27 augustus 1992**, om 15.00 uur, in café d'r Gemütliche Eck, Kapelweg 28, Kerkrade-West, in het **openbaar**, ex art. 3:268 Burgerlijk Wetboek, **bij opbod en afslag** in een zitting, verkopen:

WOONHUIS MET GARAGE, TUIN EN AANHORIGHEDEN,

gelegen te Kerkrade, Seringenstraat 11, kad. gemeente Kerkrade, Sectie H nr. 1287, groot 1,69 aren.

Indeling:

begane grond: hal, toilet, L-vormige woonkamer, keuken, berging;

verdieping: 2 gr. kamers, 1 kl. kamer, badkamer met ligbad, douche en toilet; zolder.

Aanvaarding: koper is gerechtigd met de grosse van de akte van veiling ONMIDDELLIJKE ONTRUIMING van het gekochte te bewerkstelligen.

Betaling van de koopsom dient te geschieden op uiterlijk 12 oktober 1992.

Bezichtiging: in overleg met het notariskantoor.

Gegadigden dienen op de veiling desgewenst een verklaring van hun bankrelatie te tonen betreffende hun financiële gegoedheid.

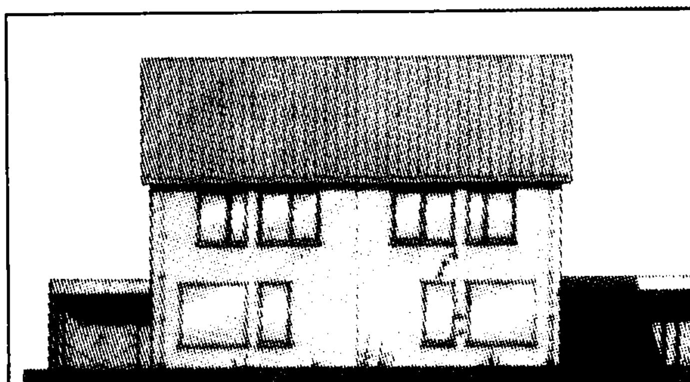
Op de te houden veiling zijn van toepassing de Alg. Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Kon. Notariële Broederschap, met de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Tot uiterlijk 13 augustus 1992 9.00 uur kan schriftelijk een bod op het te veilen registergoed bij genoemd notariskantoor worden uitgebracht.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen op het kantoor van notarissen Van de Weijer & Leussink te Heerlen, Akerstraat 138-a, tel. 045-714428.

D559

LEKKER RUSTIG EN MAAR EVEN BUITEN GELE

Tussen Geleen en Sittard verrijst een nieuwe wij het bestemmingsplan Dassenkuil. ABC Vastgoed verhuurt hier 33 eengezinswoningen in een aangenaam rustige omgeving. Met talrijke winke voorzieningen, scholen en uitgaansmogelijkhede op een steenworp afstand.
Bij elke woning hoort een garage en tuin.
Binnen is er volop ruimte: een riante woonkame 3 slaapkamers. Tevens een vierde vertrek dat als hobbykamer dienst kan doen. De luxe badkamer voorzien van douche en ligbad.
Eind september worden deze goed geïsoleerde panden opgeleverd.

Huurprijzen vanaf ƒ 905,-- p.m.

ABC Vastgoedbeheer

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen. Tel. 045-71 20 40

Stuur mij vrijblijvend uw documentatie over de huurwoningen in Geleen, plan Dassenkuil.

Naam: ...
Adres: ...
Postcode: ... Plaats: ...
Telefoon: ...

Deze bon in een gefrankeerde envelop opsturen naar: ABC Vastgoed, Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

TOPDESIGNKOLLEKTIES IN ÉÉN GIGANTISCH DESIGNCENTRUM AAN DE WOONBOULEVARD HEERLEN!

B&B Italia - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Moroso - Behr - Molteni - Rolf Benz Forum - Artlex - Artifort - Gelderland - Cappelini - Tonon - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Interstar - Ligne Roset - JAB - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - van Besouw - Flos - Artemide - Saporiti - Young - Tecno - Möller Design - Banz Bord - Danskina - Frighetto - Jori - Zanotta - Tecta.

Cassina / Des. Kita.

Designmeubelen worden doorgaans aangeboden in interieurboetieks van bescheiden formaat. Design House doorbreekt deze traditie en brengt de kollektie topmerken kompleet bij elkaar in één gigantisch designcentrum. Aan de Meubelboulevard in Heerlen vindt u het absolute neusje van de zalm op designgebied. Het gevoel dat daar bij hoort... dat zult u toch persoonlijk moeten komen ervaren. Tot gauw!

design HOUSE

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen. Telefoon 045 - 754200. Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Meubelgroothandel Reulen b.v.

vraagt voor spoedige indiensttreding een

CHAUFFEUR/ BEZORGER

Beslist met ervaring. Leeftijd 25-35 jaar. Rijbewijs BCD.

Sollicitaties na tel. afspraak.

Meubelgroothandel Reulen bv

Heerenweg 251, Heerlen tel. (045) 215951

HEAO

HOGESCHOOL VOOR ECONOMISCH EN ADMINISTRATIEF ONDERWIJS LIMBURG

Een modulaire aanpak aan de Avond-HEAO Limburg

Studierichtingen

- Bedrijfseconomie
- Commerciële economie
- Economisch-juridisch
- Bedrijfskundige informatica

Studeren per cursus.
Eén cursus per avond.
Maximaal drie avonden per week.
Cursus afsluiten met een certificaat.

Inschrijven voor afzonderlijke cursussen mogelijk.

Informatie kunt u verkrijgen bij de heer J. van Pelt, hoofd deeltijdopleidingen.

Havikstraat 5, Sittard
Postbus 5268, 6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641

CCO

AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

Avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Venlo, Eindhoven, Nijmegen.

- **AMBI-modulen: HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS3, HS4, HS7, HB1, HB2, HP1, HP2, HP6, HP7**
- **Praktijkdiploma informatica PDI-I en PDI-II**

Voor meer informatie onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar: **C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045 - 717600.**

dhr/mw/mej.: ... opl.: ...
adres: ... tel.: ...
woonpl.: ... lft.: ...

LD 32

CCO/centrum computer opleidingen akerstraat 134 heerlen

Freddy Cornell: 'Het gaat om het losmaken van emoties'

Zingende ijscoman voor bruiloften en partijen

DOOR ELS SMIT

AMSTERDAM – De deur gaat open, wie komt er binnen? Freddy Cornell, de zingende ijscoman. Met z'n antieke ijscowagen. Bruiloften, personeelsfeesten, partijen: desgevraagd luistert hij ze op. Zomer en winter.

Het is nu zomer, en wat voor een. De deur gaat dicht. Want er is nogal wat lawaai in de ijsfabriek 'Monte Pelmo', hartje Jordaan. In het kantoor van de directeur praat het wat rustiger. Hier heet Freddy Cornell: Fred Cornelissen. Van 's morgens half acht tot in de avond. Even, zo'n twintig jaar geleden, heeft hij overwogen van zingen z'n enige vak te maken. „Maar dan had ik al m'n energie in de ontwikkeling daarvan moeten steken. Met een ongewis resultaat. De ijsfabriek, die ik van mijn ouders heb overgenomen, die ik wilde uitbouwen, bood me meer zekerheid."

Niettemin is Cornell een artiest. Veel gevraagd, óók in het schnabbelcircuit. „Neem nou een personeelsfeest, met diner. De hoofdgang is achter de rug, wat rest is het dessert en als inleiding daarvan verschijn ik."

Met de kar?

„Die is een deel van de attractie. Ik ervaar dat iedereen een sentimentele band met de ijscokar heeft. Ik speel daarop in. Overigens niet alleen op personeelsfeesten. Ook in bejaardenhuizen. En door het hele land; van Groningen tot Vaals."

Hoe is het allemaal zo gekomen?

„Vijfentwintig jaar geleden zijn mijn ouders met de ijsfabriek begonnen. Vijf smaken hadden ze en dat was heel wat in die tijd. Het idee stamde uit Italië. Mijn moeder had familie wonen in de Dolomieten. Ik ben spelenderwijs in de zaak terechtgekomen. In het begin maakten we ijs met de hand. Al ijsdraaiende zong ik. Daar was toen nog tijd voor."

„Af en toe deed ik voor de gein Ronnie Tober na. Die was toen immers zo populair. Ik kon dat heel goed, met accent en al. Nu had je indertijd het NCRV-programma 'Met liedjes het land in' met Ted de Braak. Een onderdeel van dat programma was: imitaties van bekende artiesten. Een collega van me zei toen: 'Als ze ooit eens om een imitatie van Ronnie Tober vragen, geef ik jou op'. Je begrijpt wat er gebeurde."

„Ik deed dus een keer mee aan het programma. Sterker nog, ik won de talentenjacht die er aan was verbonden. In de jury zat Willy Alberti. Die zei tegen me: 'Je hebt een mooie stem. Je moet zangles gaan nemen.' Dat heb ik gedaan. Er volgden meer talentenjachten. Ik won vaak. Ook een talentenjacht van de Tros. Naar aanleiding daarvan heb ik een plaatje gemaakt. 'Vader'. Want mijn stem leende zich goed voor het Amsterdamse lied. 'Vader' werd een flop."

„Daarna heb ik 'Granada' opgenomen. Dat flopte ook. Toegezegde televisie-optredens bleven eveneens uit. Toen ben ik eens goed gaan nadenken. En ik kwam tot de volgende conclusie: als ze die belofte niet gestand doen, hoeft dat niet aan hen te liggen. Het kan ook betekenen dat ik niet goed genoeg ben of dat ik niets heb dat me van anderen onderscheidt.

Ik realiseerde me dat ik om een uitblinker te worden heel veel energie en heel veel geld in het artiestenvak zou moeten steken, terwijl het nog maar de vraag was of ik een succes zou worden.

Ik heb toen besloten om in het ijsvak te blijven. Maar ik had ook zo de smaak van het zingen en optreden te pakken gekregen dat ik dat er bij wilde blijven doen, zij het dan op een lager pitje. Toen ben ik gaan optreden in cafeetjes."

„In een van die cafeetjes kwam ik, een jaar of elf geleden, Aad Klaris tegen. We raakten aan de praat en hij zei: 'Jouw probleem is dat je niet in een duidelijk hokje zit, je hebt geen eigen stempel. Heb je een vak?' Ja, zei ik, ik zit in het ijsvak. 'Daar moet je iets mee doen,' zei Aad.

„Uit die tijd stamt m'n oude ijscokarretje. Ik heb het overgenomen van een ijscoman die stopte. Ik heb het opgeschilderd en ik heb er een act omheen verzonnen. Toen hebben we ook het plaatje 'Gelati' gemaakt. En dat werd wel een redelijk succes. Godzijdank, mag ik nu zeggen. Want dat ene hitje heeft m'n naam gevestigd. Op grond daarvan zijn de boekingen binnengekomen.

Als je eenmaal in dat artiestencircuit zit en je blijkt je vak te verstaan en bovendien betrouwbaar te zijn, dan heb je een stevige basis. Nog treed ik zo'n vier keer per week op, zomer en winter. Ik geniet ervan. Want vrijwel overal waar ik kom, wordt feest gevierd. M'n act heb ik uitgebouwd. En m'n repertoire ook. Ik kom meestal binnen met 'Gelati'. Daarna zing ik wat oude Italiaanse liedjes. 'Mamma', of iets dergelijks. Soms, bij een zoveeljarige bruiloft bijvoorbeeld, neem ik dan de vrouw apart, schep ik al zingend ijs voor haar. Vaak komen dan de emoties los."

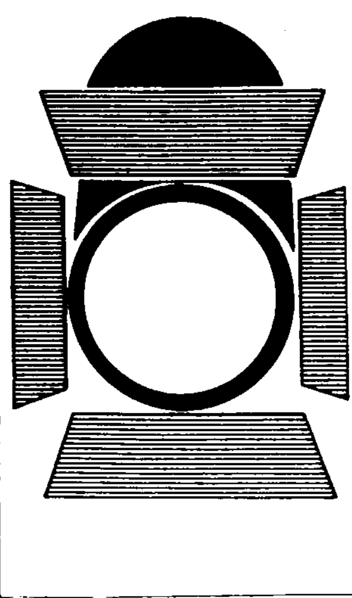
„Gaat het om een jubilaris, dan zet ik die in het zonnetje als ik 'My way' zing. Je leert met publiek omgaan. Dat vind ik ook zo boeiend. Op een bepaald moment kun je net zo goed overweg met de gasten van de directie van de KLM als met het publiek op een kinderpartijtje. En ijs spreekt iedereen aan. Kinderen, omdat ze het lekker vinden. En ouderen omdat aan 'een ijsje kopen' jeugdherinneringen vastzitten. Soms zie je echt tranen. Vaak in een bejaardentehuis. En als er één oma begint, dan gaan ze allemaal voor de bijl."

Emoties

„Het losmaken van emoties: dat is eigenlijk waarom je het doet. En ik kan het me best voorstellen. Ik weet nog dat ik een jongen van negen jaar was. Ik zat op de fiets en ik had zo'n ontzettende trek in een ijsje. Maar ik had geen geld om ijs te kopen. En toen heb ik me voorgenomen: later als ik groot ben, dan wil ik zo veel ijs kunnen eten als ik op kan. Nu maak ik zelf al die smaken en ik deel ze nog uit ook, al zingend."

● *Freddy Cornell: „Van Groningen tot Vaals. Overal waar ik kom, wordt feest gevierd."* Foto: GPD

Uitbreiding zendtijd naar 12 uur per dag

Vanaf september reclame bij Omroep Limburg

MAASTRICHT – Met ingang van 4 september start Omroep Limburg met reclameblokken. De eerste spot zal na het nieuws van 17.00 uur te beluisteren zijn. De bedoeling is dat nadien vóór en na elk heel uur reclame wordt uitgezonden, ook tijdens de uitzendingen in het weekeinde. De acquisitie van de reclameboodschappen wordt gedaan door een Vennootschap onder Firma (V.O.F.), waarin zowel de drie Limburgse kranten als Omroep Limburg participeren. Van de zijde der adverteerders blijkt nu al reeds zeer grote belangstelling te bestaan.

In aansluiting op de invoering van reclame wil Omroep Limburg, mogelijk reeds vanaf oktober, zijn zendtijd op werkdagen uitbreiden naar twaalf uur per dag. De programma's worden dan van 07.00 tot 19.00 uur aaneengesloten uitgezonden. In de huidige situatie wordt het programma 's ochtends van 8.00 tot 8.30 uur en 's middags van 13.00 tot 17.00 uur onderbroken.

Omroep Limburg zal op Radio 1 blijven uitzenden op de FM-kanalen 95.3 (Hulsberg) en 100.3 (Roermond). Dit impliceert dat de actualiteiten van de landelijke zenders op Radio 1 in Limburg tot 19.00 uur uitsluitend via de middengolfzenders op 747 (Flevoland) en 1251 kHz (Hulsberg) te ontvangen zijn.

Intieme alledaagsheid bij VPRO in 'Cinememo'

HILVERSUM – Cinememo heet de nieuwe negendelige serie, die zondagavond om 19.09 uur op Nederland 2 van start gaat. Gebaseerd op de Franse gelijksoortige serie La vie filmée, de Britse serie Caught in time en de (West)duitse serie Familienkino, gebruikten Behrens en Kuball voor de VPRO-serie Cinememo materiaal dat zij zelf hebben vergaard in combinatie met beeldmateriaal van de buitenlandse zenders.

Wie kent niet de beelden van vaders en moeders die met hun handzame videocameraatje (klein)kinderen op de band vastleggen? We zouden bijna vergeten, dat er in het pré-videotijdperk al vele jaren werd (wordt) gewerkt met smalfilmcamera's. Al in het begin van deze eeuw maakten amateurfilmers hun bewegende, sympathiek ogende familiekiekjes.

Voor derde maal Songfestival Scheveningen

DOOR ALE VAN DIJK

SCHEVENINGEN – De Indonesiche zangeres Ruth Sahanaya gaat 11 en 12 september proberen het derde Scheveningse Songfestival te winnen. Het 'muzikaal juweel uit de Gordel van Smaragd', zoals organisator John de Mol sr. haar omschrijft, zal op het 1,2 miljoen gulden kostende liedjesfeest ondermeer de populaire Nederlandse song Leonie in het Indonesisch zingen.

Chris Pattikala, hoofd afdeling Amusement van het Indonesische tv-station TVRI reist vanuit Djakarta met Ruth mee. Pattikala beslist na afloop van het festival of de vanuit het Circustheater te Scheveningen door Astrid Joosten te presenteren tv-reportage in Indonesië op de schermen zal komen. De Vara laat het hele gebeuren op Nederland 2 zien. De Engelse vedette Linsey de Paul zal als juryvoorzitter fungeren.

„Politiek mag er dan van alles en nog wat tussen Nederland en Indonesië aan de hand zijn, cultureel is alles koek en ei," zegt John de Mol sr, directeur van de stichting Conamus, die via dit festival het Nederlandse lied over de hele wereld wil laten opklinken.

Dat er dit jaar voor 't eerst een Indonesische vocaliste meedoet is volgens De Mol het gevolg van een wijziging in het uitnodigingsbeleid. Er werden niet als vorige jaren slechts uitnodigingen gestuurd aan de 65 afdelingen in 65 landen van de Internationale Federatie van Festivals (FIDOF), maar ook rtv-stations, muziekuitgeverijen en platenmaatschappijen in die landen werden aangeschreven.

Kwaliteit

In het geval van Indonesië reageerde het tv-station TVRI. De Mol: „En Ruth doorstond vervolgens met glans de selectie. In totaal waren er 77 kandidaten uit 40 landen aangemeld. Ondanks een groter aantal uitnodigingen iets minder dan vorig jaar. Maar het begint in de wereld door te dringen dat hier hoge eisen worden gesteld. Kwalitatief zijn de 12 geselecteerde vocalisten uit 12 landen die dit jaar meedoen, weer beter dan in de beide voorafgaande jaren."

Ruth Sahanaya zong in haar moederland al zes cd's vol en ze deed al aan veel festivals mee. Ze mag in Scheveningen behalve het aan haar toegewezen Nederlandse liedje ook een liedje uit haar Indonesische repertoire zingen.

Behalve Indonesië mogen dit keer ook Peru en Australië voor 't eerst vocalisten naar het Circustheater sturen: Rockey Belmonte uit Peru zal hier de tophit Een beetje verliefd van André Hazes in het Spaans zingen, Cheryl Webb uit Australië zingt Compositie van G. Kooijmans.

Er doen ook twee ex-deelnemers aan het Eurovisie Songfestival mee: Scott Fitzgerald (If I had words, zeven miljoen verkochte platen) werd in 1988 in Dublin namens Engeland tweede en Annick Toumazo was in 1984 vertegenwoordigster van Frankrijk. Nederland wordt in Scheveningen vertegenwoordigd door de 26-jarige zoon van een Alkmaarse moeder en een Italiaanse vader, Marco Borsato, in 1990 winnaar van de Soundmix Show van RTL4.

Album

De andere vocalisten komen uit België (Freddie Bierset), Chili (Patricia Frias), Duitsland (Sandy Ried), Polen (Katarzyna Skrzynecka), Portugal (Rita Guerra) en Amerika (Carl Anderson).

● *Het Songfestival, dat ook in Indonesië op tv wordt uitgezonden, wordt gepresenteerd door Astrid Joosten.*

● *Paul Witteman blijft komend winterseizoen óók zijn programma 'Met Witteman' presenteren.*

Paul Witteman schrapt amusement uit nieuwe tv-reeks 'Het Moment'

DOOR ALE VAN DIJK

HILVERSUM – „We hebben het amusement uit de formule geschrapt. De afleveringen duren nu korter, maar we kunnen er meer maken," aldus Paul Witteman. Vanaf vanavond presenteert Witteman voor de Vara-camera's weer acht weken lang een aflevering van de serie 'Het Moment'.

Net als in de afgelopen twee zomers praat Witteman met bekende en minder bekende Nederlanders over een ingrijpend moment uit hun leven.

„De vorige programma's duurden drie kwartier. Daar hebben we nu door het schrappen van het amusement een half uur per aflevering van gemaakt. Dat is niet alleen goedkoper, maar we konden er nu ook twee per dag opnemen. En dat grotere aantal paste weer goed in het streven van de Vara ook gedurende de zomermaanden zo veel mogelijk nieuwe, eigen produkties te laten zien. De basisformule van het programma is er niet door veranderd," aldus Witteman.

'Solo-gesprekken'

Twee van de acht nieuwe gesprekken zijn zogeheten 'sologesprekken'. Tijdens de andere zes gesprekken praat Witteman ook met telkens twee andere mensen, die een grote rol hebben gespeeld tijdens de 'momenten' van de hoofdpersoon. Wordt het niet steeds moeilijker een hoofdpersoon te vinden?

Witteman: „Dat valt erg mee. Elk jaar in april beginnen medewerkers een mapje samen te stellen met namen van mensen. Van de 40 ideeën uit zo'n mapje blijken er altijd wel een stuk of tien bruikbaar."

In de eerste aflevering voert Witteman een gesprek met Kees Sietsma, de politieman achter de ontvoeringszaken van Heineken en Jelgersma. Sietsma legt onder meer uit waarom hij naar het bedrijfsleven is overgestapt.

Tweede gast is Klaus Vetter, oud-conrector van de Universiteit van Berlijn in de voormalige DDR. Communist in hart en nieren, die zich afvraagt waarvoor hij politiek gezien eigenlijk geleefd heeft. Hij blijkt zich zeer schuldig te voelen over zijn weinig kritische houding tegenover 'foute' politieke leiders.

Zoon spoorloos

Andere hoofdpersonen in 'Het Moment' zijn vanaf vanavond een zoon, die spoorloos verdween, een man die ter dood werd veroordeeld, een journalist met een fobie, de voetbalvoorzitter-ondernemer Kees den Braven die van racisme werd beschuldigd en een presentatrice, die op zoek is naar haar vader.

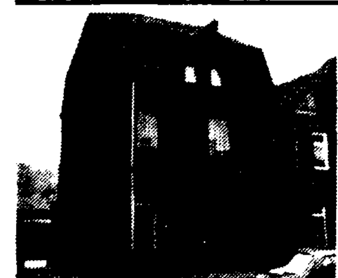
Witteman blijft komend winterseizoen zijn programma 'Met Witteman' voor de Vara-tv presenteren. Daarnaast gaat hij vanaf 28 september samen met Maartje van Weegen en Charles Groenhuijsen vijf avonden in de week op Nederland 3 het actualiteitenprogramma Nova presenteren, het programma, dat NOS-Laat opvolgt.

Witteman: „We nemen alle drie steeds drie achtereenvolgende afleveringen voor onze rekening. Het presenteren van vijf achtereenvolgende afleveringen, zoals tot nu toe bij NOS-Laat, blijkt een zeer inspannende aangelegenheid."

'Het Moment', vanaf vanavond acht weken lang, Nederland 2, om 20.50 uur.

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

HEERLEN-ZUID: vrijstaande villa aan de buitenrand van centrum. Rustig en blijvend goed gelegen. Geïsoleerd. Rolluiken. Ind. o.a. **sout.:** ook van buitenaf bereikbaar. Dub. garage, werkruimte, wasruimte, wijnkelder, grote hobbyruimte, toilet. **Beg. grond en 1e verd.:** royale hal, grote speelse living-eetkamer (tot. 78 m²) met open haard. Luxe uitgev. keuken met app. Werkkamer (t.v.-kamer), 4 slpk., kastenkamer. Luxe badk. met o.a. douche, ligbad met 2 vaste wastafels. Doucheruimte. Groot dakterras, tuin, terras. Rolluiken. Prijs ƒ 495.000,- k.k.

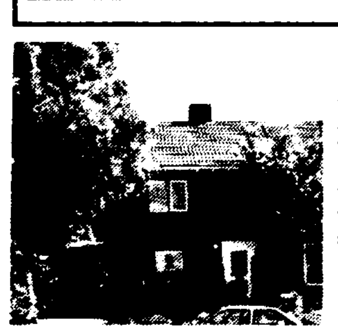
KERKRADE-EYGELSHOVEN: ruim ouder vrijst. woonh. met grote garage en hobbyruimte. Ind. o.a. kelders, ruime woon-/eetkamer. Eetkeuken, hobby-/kantoorruimte, bijkeuken. Badk. met o.a. ligbad en douche, 3 slpk. Zolder bereikb. via een vaste trap. 2 zolderkamers, zolder. Rolluiken. Prijs ƒ 169.000,- k.k.

KERKRADE-CHEVREMONT: hoekwoning met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a. provisiekelder, woonk., eetkeuken, eenv. doucheruimte, 3 slpk., vaste trap naar zolder. Vraagprijs ƒ 139.000,- k.k.

NUTH: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, aan beide zijden een oprit en tuin. Goed onderhouden. Geheel geïsol. Dub. begl. Ind. o.a. 2 kelders, royale hal, ruime L-vormige woonk. ca. 44 m² met open haard. Tuinkamer. Eetkeuken. 4 royale slpk., ruime badk. met o.a. ligbad, douche en 2e toilet. Zolder (vaste trap). Prijs ƒ 345.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en mooie tuin (op 't zuiden). Rustig en blijvend goed gelegen, nabij centrum. Ind. o.a. provisiekelder, woonk., keuken, 4 slpk., badkamer en zolder. Prijs ƒ 219.000,- k.k.

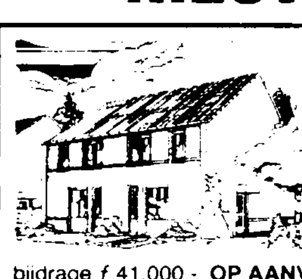
SCHAESBERG: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., carport en mooi aangelegde tuin (op 't zuiden gelegen). Rustig en blijvend goed gelegen. Ind. o.a. prov.kelder, ruime L-vormige woonk., keuken, 4 slpk., badk., vaste trap naar zolder. Dak geïsol. Prijs ƒ 179.000,- k.k.

Wilt u uw pand verkopen?
Bel dan eens met ons en maak vrijblijvend een afspraak
(Voor woningen gelegen in het grensgebied adverteren wij ook regelmatig in Duitse kranten)

SCHINVELD: goed onderh. ouder vrijstaand woonhuis met olie-c.v., grote garage, werkpl. en grote tuin. Opp. 2000 m². Rolluiken. Ind. o.a. kelder, woonk. met open haard. Ruime eetkeuken met app. Bijkeuken, serre, 3 slpk., badk. Zolderk., berging. Prijs ƒ 249.000,- k.k.

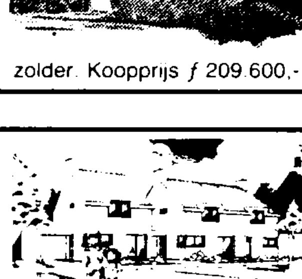
NIEUWBOUW

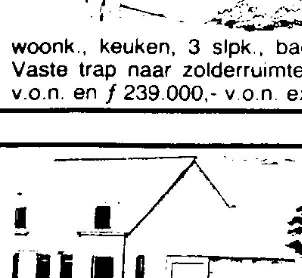
HEERLEN-HUSKEN: halfvrijstaande premie-A-woningen met gas-c.v., berging (mogelijkheid voor garage) en tuin. Ind. o.a. woonkamer, keuken, 3 slpk., badkamer en zolder. **Techn. details:** spouw-, dak- en vloerisolatie; ged. dubb. begl. Prijs ƒ 143.950,- v.o.n. Maximale bijdrage ƒ 41.000,-. **OP AANVRAAG WORDT DOCUMENTATIE TOEGEZONDEN.**

EYGELSHOVEN: binnenkort wordt gestart met de bouw van deze prachtig gelegen ruime halfvrijstaande woningen met gas-c.v., grote garage (2 auto's) - berging en tuin (zuid-westen). Uitstekend geïsoleerd. Ind. o.a. L-vormige woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer. Vaste trap naar de zolder. Koopprijs ƒ 209.600,- v.o.n.

KERKRADE-BLEIJERHEIDE: in aanbouw zijnde woningen. Twee halfvrijstaande en een vrijstaande woning met garage, gas-c.v. en tuin. Geheel geïsoleerd; dub. begl. met kunststof ramen; compl. keukeninr. Ind. o.a. woonk., keuken, 3 slpk., badk. met o.a. ligbad en douche. Vaste trap naar zolderruimte. Koopprijzen resp. ƒ 225.000,- v.o.n. en ƒ 239.000,- v.o.n. excl. renteverlies.

SCHINVELD - Achter Genne Berg: nog te bouwen halfvrijstaande woningen met grote tuinen (nabij de Merkelbeekerstraat). Ind. o.a.: woonkamer, keuken (dicht), garage/berging, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en tweede toilet. Vaste trap naar de zolder. Prijs ƒ 185.700,- v.o.n. tot ƒ 191.300,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.

Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur. Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.

En verder volgens afspraak.

Heerlenseweg 22, 6371 HS, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

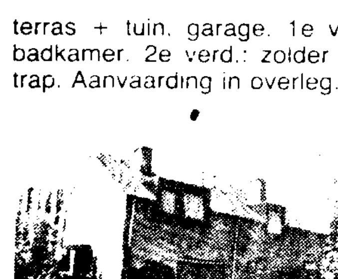

NVM

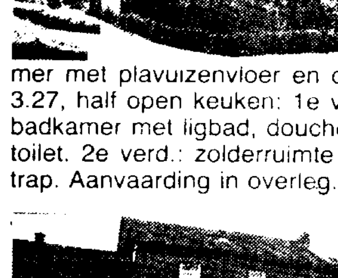
Pickée makelaardij bv
045-326767

VOERENDAAL
ƒ 177.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met garage en c.v., bwj. 1969, goed onderhouden. Ind.: hal, toilet, woonkamer met open keuken 6.50 × 6.05/3.55, terras + tuin, garage. 1e verd. 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: zolder te bereiken via vliezotrap. Aanvaarding in overleg.

HEERLEN
ƒ 215.000,- k.k.
Halfvrijstaand herenhuis, grondopp. ca. 463 m². Ind.: sout.: 53 m² verdeeld over garage, was- en provisieruimte; beg. gr.: hal, toilet, woonkamer met plavuizenvloer en open haard 8.50 × 6.27/3.27, half open keuken; 1e verd.: 4 slaapkamers + badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vliezotrap. Aanvaarding in overleg.

BRUNSSUM
ƒ 139.000,- k.k.
Winkel kantoor woonhuis (voormalig café). Ind.: sout.: kelderruimte; beg. gr. 1 ruimte 20 m², keuken, werkruimte ca. 110 m²; 1e verd.: woonkamer, 2 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: zolder te bereiken via vaste trap. Aanvaarding direkt.

- **Makelaar o.g.**
- **Bedrijfsobjecten**
- **Woningen**
- **Taxaties**
- **Hypotheken**
- **Verzekeringen**

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

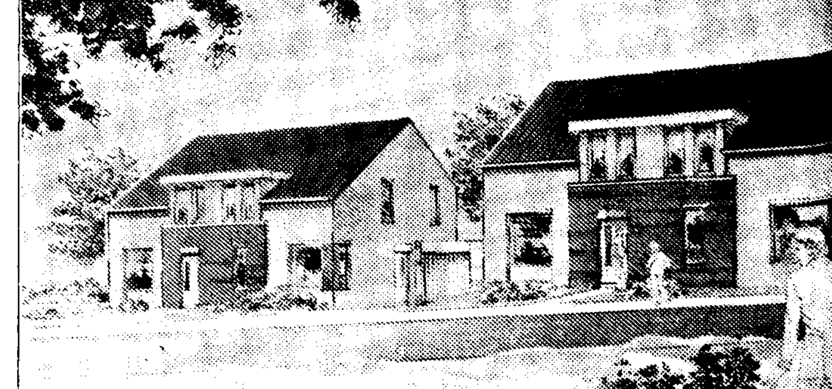
lees in de klas de krant

Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

DECORA HOUKES PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING
Rustiek A massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld
ƒ 135,- p.m²
Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

Spaubeek

Bijzonder mooi gelegen halfvrijstaande woningen

In het plan Looiwinkel, een prachtig gelegen, kwalitatief hoogwaardig woongebied met glooiend karakter en veel groen, worden 16 halfvrijstaande woningen met garage/berging en ruime voor- en achtertuin gebouwd, tegenover riante landhuizen en bungalows.

De luxe uitgevoerde woningen hebben op de begane grond onder meer een entree, een zonnige, L-vormige woon-/eetkamer en een open keuken. De eerste verdieping heeft onder meer een overloop, 3 ruime slaapkamers en een badkamer met ligbad, vaste wastafel en een tweede toilet. De zolderverdieping is te bereiken via een vaste trap.

Door de wijze waarop de bouw van de woningen is aangepast aan de glooiingen van het landschap zijn er kleine niveauverschillen per woonblok. Daardoor variëren de gevels en zijn er twee versch lende plattegronden op de beg grond. Deze degelijk gebouwd woningen worden goed afgewerkt.

Koopprijzen vanaf ƒ 185.000,- v.o.

RUIJTER
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 -

Te koop in Eijsden

uitstekend onderhouden woonhuis met tuin.

Ind.: beg. grond:
hal, toilet, woonkamer met open hard, eetkamer, luxe keuken voorzien van alle apparatuur, dienstingang, tuin aan zuid-west-kant met direkt uitzicht op de Maas.

1e verdieping:
portaal, 2 grote slaapkamers, zeer luxe badkamer met o.a. douche, 2-pers. whirlpoolbad, dubb. vaste wastafel, toilet.

2e verdieping:
portaal, 2 slaapkamers, badkamer met o.a. douche, vaste wastafel, toilet, c.v.-werk-bergruimte.

3e verdieping: zolder.

Vraagprijs ƒ 440.000,- k.k.

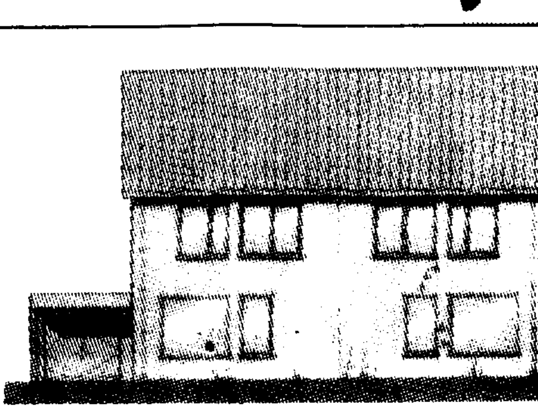
Inl.: Bemiddelings- en Adviesburo
lousberg
Tel.: 043 - 216458 of 258973

LAAT U DE VERSPREIDING VAN UW DURE REKLAMEFOLDERS NOG OVER AAN HET VRIENDJE VAN UW ZOONTJE...?

Bel Spiral als 't gekontroleerd verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst, telefoon 04709-84222, Postbus 6094, 5960 fax 04709-84333.
SPIRAL

ECHT HEERLIJK WONEN IN ECHT-NOORD

Direkt te huur zijn comfortabele eengezinswoni in het plan Varenbeuk te Echt.

Deze goed geïsoleerde woningen hebben een grote living, 3 slaapkamers en mogelijkheid voor een handige hobbykamer.
De badkamer is geoutilleerd met een douche en ligbad.
Bij elk pand hoort een garage en vaak een grote tuin.

Huurprijzen vanaf ƒ 875,-- p.m.

Stuur mij vrijblijvend uw documentatie over de huur woningen in Echt-noord, plan Varenbeuk.
Naam:..........
Adres:..........
Postcode:.......... Plaats:..........
Telefoon:..........
Deze bon in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
ABC Vastgoed, Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.
Tel. 045-71 20 40

HULSBERG

Vraagprijs ƒ 289.000,- k.k.

Fraaie vrijstaande bungalow met inpandige garage, grote tuin met privacy (perc.opp. vl. 840 m²), op een uitstekende rustige lokatie.

INDELING:
Sout.: garage, c.v.-r., bergk., wijnk., kruipruimte welke verder uitgeschacht kan worden, studeer-/logeerkamer met douche en vaste wastafel. **Beg. gr.:** entree/hal, woonkamer met tuincontact, complete keuken, 3 slaapk., badkamer v.v. toil., vaste wast., ligb. **Alg.:** al. koz. met dubbel glas, dak 8 jaar oud, aanvaarding 1-1-'93, bouwjr. 1974.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 269.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met dubbele garage, grote woonkamer, terras en tuin.

INDELING:
Sout.: woonhuis is geh. onderk. o.a. hobbyr., wasr., 2e gar., toil. en c.v.-ruimte. **Beg. gr.:** entr., grote woonk., toegang tot terras, ruime keuken, 2e toil., tuin, garage. **1e verd.: 4 slaapk.,** badkamer met douche, v.w., 3e toil. en ligb. **2e verd.:** overl. 5e slaapk., zolderberging. **Alg.:** rustig wonen, nabij het centrum, perc. opp.vl. 344 m². Een pand wat beslist van binnen gezien moet worden.

DOENRADE

Vraagprijs ƒ 259.000,- k.k.

Een uitstekend onderhouden groot woonhuis met diverse garages c.q. loodsen op **1430 m²** eigen grond.

INDELING:
Sout.: ruime provisiek. **Beg. gr.:** entr., 2-tal ruime woonk., ruime woonkeuken, bijkeuken, toilet, binnenplaats, diverse garages c.q. loodsen, grote tuin met achteringang. **1e verd.:** 4 ruime slaapk., nieuwe badkamer met douche, ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. **2e verd.:** ruime bergzolder. **Alg.:** rustig wonen, geschikt voor mensen die ruimte zoeken, pand verkeert in een zeer goede staat.

HEERLEN

Vraagprijs ƒ 145.000,- k.k.

Fraaie stadswoning met binnenplaats in „Hartje Heerlen"

INDELING:
Sout.: provisieruimte. **Beg. gr.:** entr., bet. toil., ruime woonkamer, gesloten luxe moderne keuken, binnenplaats. **1e verd.:** 2 ruime slaapkamers, mooie badkamer. **2e verd.:** d.m.v. vaste trap bereikbare ruime zolder, c.q. slaapkamer. **Alg.:** fraaie ligging, nabij het centrum, dak recentelijk vernieuwd, modern van opzet.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 260.000,- k.k.

Vrijstaand karakteristiek landhuis met garage en tuin op een uitstekende lokatie (Westerflierhof).

INDELING:
Sout.: ruime provisie- en stookkelder. **Beg. gr.:** entr. hal, ½-bet. toil., keuken, bijkeuken, L-vormige woonkamer, tuin met veel privacy, garage. **1e verd.:** overl., 3 slaapkamers, 1 slaapk. met balkon, badkamer (o.a. ligbad, mogelijkheid voor een douche, vaste wastafel). **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbare 4e slaapkamer c.q. hobbykamer. **Alg.:** perc. opp.vl. 882 m⁰, bouwjaar circa 1939, object met veel ruimte, pand dient opgeknapt te worden.

SCHAESBERG

Vraagprijs ƒ 120.000,- k.k.

Winkel-woonhuis met een verkoopruimte van ± 80 m².

INDELING:
Beg. gr.: entree, winkelruimte (80 m² incl. opslag), trap naar... **1e verd.:** overloop, woonkamer, keuken, badkamer, 1 slaapkamer. **2e verd.:** overloop, 2 slaapkamers, bergzolder. **Algemeen:** pand v.v. al. kozijnen (voorzijde), perc.opp.vl. 155 m², electtra vernieuwd, bouwjaar 1913.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 160.000,- k.k.

Beleggingspand met achteringang, parkeerplaats(en) en garage(s). Object is gescheiden in twee huizen met diverse kamers. Object verkeert in een goede staat (lage onderhoudskosten). Bruto-huuropbrengst ƒ 28.800,- per jaar. Perc.opp.vl. 500 m².

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
ASSURANTIE-ADVISEURS · MAKELAARDIJ ONROEREND GOED

GEOPEND:
maandag t/m vrijdag kantoortijden
's zaterdags 10.00-12.30 uur

NVM

HOENSBROEK
HOOFDSTRAAT 88
6432 GH HOENSBROEK
TEL. 045-223434
FAX 045-230033

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN · TAXATIES
HYPOTHEKEN · FINANCIËN.

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Heerlen-Heerlerheide
Groot winkelwoonh., grotendeels onderkelderd met tuin en ruime bovenwoning. Winkelruimte ± 130 m². Bovenwoning heeft aparte ingang. Prijs n.o.t.k.

Ubach over Worms
Centraal gelegen en goed onderhouden halfvrijst. woonh. met hobbykelder, berging en zolder. Ind. o.a. hal, woonk., keuken, 3 slaapk. en luxe badk.
Vr.pr.: ƒ 136.000,- k.k.

Ubach over Worms
Jong halfvrijst. woonh. met grote gar., c.v., tuin en zolder. Ind. o.a. hal, woonk., keuken, 3 slaapk. en badk.
Vr.pr.: ƒ 165.000,- k.k.

Ubach over Worms
Seniorenbungalow met garage, goed en rustig gelegen. Ind. o.a. woonk., open keuk., 2 slaapk., badkam., serre en tuin.
Vr.pr.: ƒ 188.000,- k.k.

NVM **045-318182**

BORGHAREN

De notarissen mr. E.M. Huyben en mr. A.H.G. Wagemans te Geleen zullen op woensdag 2 september 1992 om 15.00 uur in café Bastiaans, Schoolstraat 20 te Borgharen, ex artikel 3:268 B.W. in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen: woonhuis met garage en tuin, van Isendornstraat 31 te Borgharen, kad., A, 1032, groot 3.40 aren.

Indeling: begane grond: hal, toilet, woonkamer, keuken, verdieping: 4 slaapkamers, badk. met ligbad en toilet.

Aanvaarding: Het pand kan worden aanvaard na betaling van de koopprijs welke betaling dient plaats te vinden op uiterlijk 14 oktober 1992.

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992, vastgesteld door de Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.

Tot uiterlijk 19 augustus 1992 9.00 uur kan schriftelijk een bod op het te veilen pand worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Bezichtiging: Na afspraak met het notariskantoor.

Notarissen Huyben & Wagemans
Kummenaedestraat 43 te Geleen.
046-747175.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor méér resultaat!
045-719966

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen

Te koop

BRUNSSUM, PR. BEATRIXSTRAAT H
Nabij centrum goed gel. app. met c.v. en berging. Ind.: hal, toilet, keuken, badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet, 3 slaapkrs. en balkon. Aanv.: november 1992. Prijs: ƒ. 155.000,- k.k.

BRUNSSUM, de Hemelder H
In gevarieerde woonomgeving bijzonder leuke woning in drive-in stijl, met inpandige garage. Hal, met overdekte entree, op straatniveau. Woonverdieping, aan achterzijde gelijk met tuinniveau, met o.m. woonkr., open keuken, 2e verd.: met 3 slaapkrs. en badkr. met o.m. ligb. en v.w. Goed afgewerkt. Koopprijs: ƒ. 175.000,- v.o.n.

BRUNSSUM, Trichterweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin (opp. ca. 600 m²). Ind.: hal, woonkr., keuken, bijkeuken, berging (mogelijkh. voor garage). 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. 2e Verd.: zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 168.000,- k.k.

GELEEN, Mauritslaan S
Op uitst. stand nabij centrum gel. roy. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder en tuin. Het pand is evt. voor meerdere doeleinden gesch. zoals kantoor. Als kantoor is het pand ook te huur. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr., vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Prijs op aanvraag.

HEERLEN, Geleenstraat H
In het centrum gel. appartem. met c.v., lift en bergruimte. Ind.: entree, toilet, keuken met app., bergkast, woonkr. en balkon. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. Aanv.: direct. Prijs: ƒ. 160.000,- k.k.

HOENSBROEK, Ridder Hoenstraat H
Rustig gelegen vrijst. woonh. met c.v., garage voor meerdere auto's en tuin. Ind.: beg. gr.: hal, entree, woonkr., keuken, achterkr., garage. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., luxe badkr. met ligbad, douche, dubbele v.w., bidet en toilet. 2e verd.: vaste trap naar slaapkr. en hobbyruimte. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 179.000,- k.k.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot ƒ 250.000,- k.k. Tijdens kantooruren: 046 - 511611. Na 18.00 uur: 04746 - 2319.

HORN, Schelkensven S
Mooi gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, study c.q. slaapkr., 2 slaapkrs., hobbykr., badkr. met ligb., v.w., toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 162.500,- k.k.

ITTERVOORT, Anemoonstraat S
Op goede loc. gel. vrijst. woonh. met c.v., div. kelders, garage, aanbouw, serre en prachtig aangel. tuin met vijverpartij. Perc.opp.: ± 1.500 m². Ind. o.a.: woonkr., woon-eetkeuken, 5 slaapkrs., badkr., aanv. i.o. Vraagprijs: ƒ 275.000,- k.k.

LANDGRAAF, Boslaan H
Uitstekend gel. vrijst. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. (perc. opp.: ca. 550 m²). Ind.: souterrain: garage, provisiekelder. Beg. gr.: ruime hal, woonkr. met parketvloer, keuken, bijkeuken. 1e verd.: overloop, doucheruimte met v.w., 2 slaapkrs. 2e verd.: vliering. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 250.000,- k.k.

LANDGRAAF, Moltweg H
Uitstekend gel. vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp.: 1580 m²). Ind.: souterrain: hal, waskeuken met complete uitrusting, toilet, doucheruimte, hobbyruimte, provisieruimte, c.v.-ruimte, garage. Beg. gr.: ruime hal, woonkr. met o.h., moderne keuken, toilet, 3 slaapkrs, moderne badkamer. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 395.000,- k.k.

LANDGRAAF, Ravetsmaar H
Riante bungalow met dubb. garage en tuin. (perc.opp.: 2.160 m²). Ind.: o.a. hobbyruimte, was-c.v.-wijnkelder. Beg. gr.: ruime hal, T-woonkr. met o.h. (± 65 m²), luxe keuken met alle app., 3 slaapkrs., moderne badkr., kantoor, berging. Het geheel verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs en verdere gegevens op aanvraag.

LIMBRICHT, Provincialeweg S
Uitst. onderh. luxe afgewerkt vrijst. landh. met c.v., inp. garage, kelders, tennisbaan, zwembad en tuin. Perc.opp.: ± 1.280 m². Ind. o.a.: roy. living (± 70 m²), luxe keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., mod. compl. inger. badkr., hobbykr. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

OBBICHT, Karel v. Bronckhorstlaan S
Op goede stand gel. uitst. onderh. vrijst. landh. met c.v., inp. garage, souterrain en tuin met privacy. Perc. opp.: 420 m². Ind. o.a.: living met open haard, luxe keuken met app., 4 roy. slaapkrs., badkr. met ligb., vaste trap naar zolderverd. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 298.000,- k.k.

OBBICHT, Burg. van Hinsbergstraat
Riant ruim landh. met schitt. onder arch. aang tuin, garage enkelders. Het pand moet beslist v binnen gezien worden. Prijs op aanvraag.

SCHINVELD, Dr. Poelsstraat
Riant gel. vrijst. landh. met c.v., carport en tuin. Pe opp.: ca. 2500 m² Ind.: hal, living met o.h. en hoek opp. ± 65 m², moderne keuken, bijkeuken, slaapkrs., luxe badkr. 1e verd.: 2 slaapkrs., hobby badkr. met douche. c.v. ruimte. Het geheel verke in prima staat van onderhoud. Verdere gegevens prijs op aanvraag.

SUSTEREN, Beatrixlaan
Uitst. onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., keld aanbw., garage en tuin. Perc.opp.: 310 m². Ind. o.a. L-vorm. living, mod. keuken met app., badkr. m ligb., 4 slaapkrs., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 154.000,- k.k.

THORN, Kessenicherweg
Zeer mooi gel. vrijst. woonh. met c.v., keld berging, tuinhuis en tuin met ca. 10 are tuingron Ind. o.a.: woonkr., serre, keuken, bijkeuken, slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 249.000,- k.k.

Nieuwbouw

LANDGRAAF
Direct nabij het winkelcentrum "Op de Kamp" wor den door aannemersbedrijf Riksen B.V. 13 Vrije sec tor-won. in div. types gebouwd (vrijst. en vrijst. ge schakeld). Prijzen vanaf ƒ. 225.000,- v.o.n. tot 270.000,- v.o.n. (excl. renteverlies). Perc. opp.: van 270 m² tot 630 m². Alle won. worden optimaal ge soleerd. Badkr. met o.a. ligb., toilet. Hardhout kozijnen.

NIEUWBOUWWONINGEN
Landhuizen te Echt.
VS-woningen te Spaubeek
VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

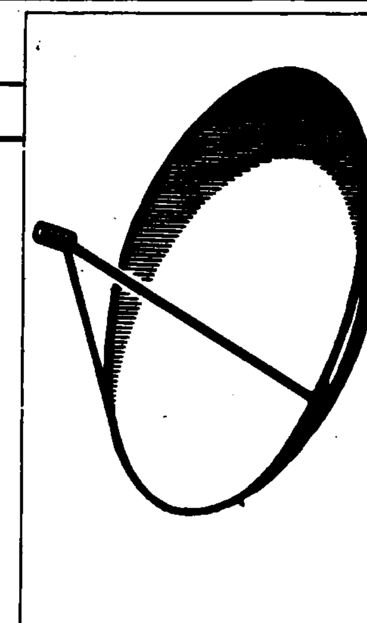
BOUWKAVELS
Bouwkavels te koop te Spaubeek en Stramproy. Documentatie op aanvraag.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 7137

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

Nederland 1

...ro
...00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
...55 **Geloof het of niet.** Engelse animatieserie. Afl.: De warmtezoeker.
...2 **Tebaldo,** 10-delige Franse poppenanimatieserie. Afl.3: Don Juan ...n Mozart.
...06 **The Thunderbirds.** Amerikaanse sf-poppenserie. Afl.: Gevaar op ...e.
...8 **Boggle,** woordspel.
...26 **Rewind,** serie. Afl.8: Rookies ...). Corey gaat de concurrentie aan ...et andere jongens om bij de Osha...a Blades te komen. Ook moet hij ...iezen tussen Alex Rankin en zijn oude vriendin, Diane Streeter.
...12 **AVRO zomervitaminen,** muziekcompilatie uit tv-programma's.
...32 **Growing pains.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Mike, Kate en Ju...e.
Mike neemt op Valentijnsdag zijn nieuwe vlam Kate mee naar een Frans restaurant en vindt daar zijn vroegere verloofde Julie als serveerster aan hun tafeltje.
...00 **(●●+TT) Journaal.**
...5 **The long ride,** Amerikaans/...ngaarse speelfilm uit 1983 van Pal ...bor. Met: John Savage, Kelly Re..., Ildiko Bànsagi e.a. Op een ranch ...Wyoming denkt Oscar Brady terug ...an de herfst van 1944, toen hij in ...een Amerikaanse bommenwerper ...oven Hongarije werd neergehaald.
...02 **(TT) Paradijsvogels.** Serie portretten van merkwaardige personen. 'Vrije vrouwen'; met de jodelende ...vrouw en de vrouw met een foutje. (herh.).
...38 **I know why the caged bird sings,** Amerikaanse tv-film uit 1979 ...an Fielder Cook. Met: Diahann Carroll, Esther Rolle, Ruby Dee e.a. Na de scheiding van hun ouders in de 30-er jaren, gaan Maya en haar broer naar hun grootmoeder in Arkansas. Daar wordt Maya flink wat ervaringen rijker en ligt de basis voor een succesvolle toekomst.
...11 **●● Journaal.**
...16-00.21 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

Nederland 2

Vara
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.58 **Museumschatten,** prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: Michael Sweerts, een Nederlander in Italië. (herh.).
17.07 **Strikt geheim,** 4-delige Australische jeugdserie. Afl.1. De jonge Spanjaard Pedro komt in een wereldwijd avontuur terecht als hij in de Australische outback een stel kunstdieven betrapt.
17.32 **George and Mildred,** Engelse comedyserie. Afl.: De baas in huis. In huize Roper moet er of bezuinigd worden, of er moet iemand gaan werken voor de kost. (herh.).
18.00 **●● Journaal.**
18.16 **Da's lachen,** tekenfilmfestival. Met: Beginnersgeluk; Slaap kindje slaap.; Valsspelen.
18.39 **Flying doctors,** 6-delige Australische doktersserie. Afl.6. Als Tom definitief uit Coopers Crossing weggaat besluit het hoofdkwartier de Flying Doctors-basis te sluiten. De inwoners komen in actie. (herh.).
19.28 **Lingo,** woordspel.
19.56 **Brand Meester!** (London burning), Engelse serie over de brandweer in de drukke binnenstad van Londen. Als er een winkeltje in de haven in vlammen opgaat vermoedt Malcolm dat er opzet in het spel is.
20.51 **Het moment.** Paul Witteman in gesprek met Nederlanders over een belangrijk moment in hun leven.
21.26 **Per seconde wijzer,** quiz.
21.52 **Kinderen van de hemelse vrede.** Australisch/Engelse miniserie in twee delen naar de bestseller Avenue of eternal peace van Nicholas Jose.
Deel 1. De Australische kankerspecialist Will Flint gaat naar Bejing om college te geven aan de universiteit. Hij hoopt daar ook zijn oude leraar prof. Hsu te vinden.
23.32 **E.N.G.** Canadese serie.
00.20 **Natuurmoment:** De vogelaar.
00.28-00.33 **●● Journaal.**

Nederland 3

NOS
08.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00 **Olympische Zomerspelen met kanovaren,** finales.
10.00 **Olympische Zomerspelen met boksen,** finales en kanovaren, finales.
11.00 **Olympische Zomerspelen met tennis,** finale dames dubbel; boksen, finales en kanovaren, finales.
12.00 **●● Journaal.**
12.10 **Olympische Zomerspelen met tennis,** vervolg dames dubbel en boksen, finales.
13.30 **Olympische Zomerspelen met handbal,** samenvatting finale dames.
14.00 **Olympische Zomerspelen met tennis,** finale heren enkel en ritmische gymnastiek, finales individuele meerkamp.
18.00 **●● Journaal.**
18.20 **Olympische Zomerspelen met ritmische gymnastiek,** vervolg.
18.30 **Sesamstraat.** 'Letters'. Pino is verliefd! En Ernie kan toveren.
18.45 **Trekking van de lottogetallen.**
18.49 **Bericht van de Wilde Ganzen.**
18.55 **Olympische Zomerspelen met ritmische gymnastiek,** vervolg; handbal, finale heren; atletiek, finale hoogspringen dames, finale speerwerpen heren, finale 4 x 100 m. dames en heren, finale 1500 m. dames en heren, finale 5000 m. heren, finale 4 x 400 m. dames en heren; hockey, finale heren en voetbal, finale.
22.00 **●● Journaal.**
22.15 **Olympische Zomerspelen met basketbal,** finale heren.
23.05 **Olympische Zomerspelen:** Studio Barcelona.
23.35 **Olympische Zomerspelen** met samenvatting van de dag; basketbal, vervolg finale.
00.35-01.10 **Studio Sport:** Vriendschappelijke wedstrijd Feyenoord - Barcelona, samenvatting.

RTL4

07.00 **Ochtendprogrammering.**
08.00 **Telekids,** kinderprogramma. Met de speelfilm: The brave frog. Verder o.a. de tekenfilms De fabeltjeskrant, Peter Pan, Police Academy, Tiny Toons, Batman, Cat City (start), Maple Towne en The Real Ghostbusters.
12.00 **Super Mario Brothers,** Amerikaanse tekenfilmserie.
12.25 **RTL Radio studio live.** Open window television.
13.50 **Classic movie: Arsenic and old lace,** Amerikaanse speelfilm uit 1944. Regie: Frank Capra. Rolverdeling: Mortimer Brewster: Gary Grant. Jonathan Brewster: Raymond Massey e.a.
15.45 **The Simpsons.** tekenfilmserie.
16.10 **Voyagers.** Amerikaanse serie.
17.00 **Een eigen huis... een plek onder de zon,** serie doe-het-zelf-programma's. (herh.).
17.30 **Gezondheid,** magazine over de meest uiteenlopende onderwerpen die met de gezondheid te maken hebben. Presentatie: Manuela Kemp.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Rags to riches,** serie (slot).
19.05 **Elvis.** Amerikaanse serie.
19.30 **Avondnieuws.**
20.00 **Hits uit Sandra's zaterdagavondshow,** showprogramma (slot).
21.05 **Hunter,** Amer. detectiveserie.
22.00 **Passion and paradise,** tweede deel van deze op waarheid gebaseerde Amer. miniserie in vier delen.
22.50 **Laatste nieuws.**
23.05 **Miniserie: People Like Us.**
00.00 **Tomorrow never comes,** Canadees/Britse speelfilm uit 1977. Regie: Peter Collins. Een jonge man raakt helemaal over zijn toeren wanneer hij hoort dat zijn vriendin hem ontrouw is geweest. In de hoofdrollen: Oliver Reed, Susan George, Raymond Burr, John Ireland e.a.
01.50 **South Seas Massacre.** Amerikaans/Mexicaanse film uit 1977. Regie: Pablo Santiago. Een Amerikaanse politieman verlaat Mexico en gaat met een schip op weg naar de Verenigde Staten. Dan wordt het schip overvallen door moderne piraten.
03.15 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

17.28 **Avonturen in Maple Town** (Maple town story), 52-delige Japanse tekenfilmserie over een lieftallige dierenfamilie. Afl.33: De Waarzegster.
17.51 **Samsonclip.**
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.220.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Meisje uit de toekomst** (The girl from tomorrow). Jeugdserie.
18.35 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- (Brabant - de provinciedomeinen) en buitenland (Ameland - Terschelling). Toeristisch journaal en agenda.
19.20 **Joker- en lottotrekking,** Mededelingen en Programma-overzicht.
19.30 **Journaal en Sport.** Aansl.: Paardenkoersen.
20.00 **Schone schijn** (Keeping up appearances). Engelse serie. Afl.12.
20.30 **Weekendfilm:** De kaping van de Achille Lauro (Hijacking of the Achille Lauro), Amerikaanse tv-film uit 1985 van Robert Collins.
22.05 **Night court.** Amerikaanse comedyserie over een nachtelijk gerechtshof in Manhattan. Afl.27.
22.30 **Vandaag.**
22.50 **Nachtfilm:** House made of dawn. Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Richardson Morse.
00.05-00.10 **Coda.** Mandy, van Barry Manilow in een bewerking van Dirk Peters.

België/TV 2

09.55 **Olympische Spelen - Barcelona 1992.** Studio Olympia met om:
9.55 **Boksen, kanovaren en handbal.**
13.00 **Olympisch journaal.**
13.30 **Tennis.**
13.55 **Tennis en Ritmisch turnen.**
16.55 **Handbal.**
18.00 **Olympisch journaal.**
18.30 **Atletiek.**
21.55 **Basketbal.**
22.35 **Voetbal.**
22.45 **Basketbal.**
23.30 **Sport op zaterdag.**
00.00-00.30 **Olympisch journaal.**

België/RTBF 1

12.00 Cursus Engels. **12.30** Cursus Italiaans. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nws. **13.15** La compagnie de Sarah. Franse serie. (slot). **14.50** Les sentiers du monde. Documentaire over vulkanen op Indonesië. **15.50** Tout ou presque. Serie. **16.40** Cargo: Spécial Montréal. **17.30** Nouba nouba. **18.00** Génies en herbe international. Vandaag: Canada - Senegal. **18.25** Les étoiles de Gourmandises. **18.40** Télétourisme. Aansl.: Joker-/lottotrekking. **19.30** Journ. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.40** Les dosssiers de l'inspecteur Lavardin. Serie misdaadfilms. **22.15** Verkeerstips. **22.25** Sportmagazine. Aansl.: Joker-/lotto-uitslagen. **23.25-23.35** Laatste nieuws.

België/Télé 21

12.00 Olympische Spelen. Met om 12.45 Nieuws. **18.00** Coubertinages. Gevarieerd sportmagazine met Olympische Spelen. **00.00** Filosofisch magazine. **00.30-00.35** Weerbericht.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprog. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws **18.50** Revue de presse **18.55** Clin d'oeil. **19.00** Trois caravelles pour Seville, spelprogr. **19.30** Belgisch nieuws **20.00** Les iles Charlotte, documentaire. **21.00** Nieuws en Eur. weerbericht **21.30** La chambre des dames, serie. **22.20** Les Walser, documentaire over het traject van Walser-stam van Allemannen door de Alpen. **23.20** Nieuws **23.40-00.40** Beau et chaud.

RAI UNO

07.00 Ochtend/middagprogr. **18.00** Nieuwsflits. **18.10** Disney Club. **19.30** Parole e vita: Il vangelo della domenica, overdenking. **19.40** Il naso di Cleopatra. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Giochi senza frontiere - Il gioco continua. **22.45** TG 1 linea notte Olimpiadi. **23.00** Speciale TG 1. **00.00** Laatste nws. **00.30** Sabato club: Speelfilm. Aansl.: Nachtprogrammering.

BBC 1

07.35 Open universiteit. **08.25** nws en weerbericht. **08.30** Hallo Spencer. **08.55** Ol. grandstand, rechtstreekse verslagen. Met: Kanovaren, finales; Boksen, finales; Tennis, finales heren enkelspel en dames dubbelspel. Verder: Cricket, testmatch Engeland - Pakistan; Paardenrennen vanuit Haydock Park, start om 14.45, 15.15 en 15.45; 17.45 Final score, sportuitslagen. (14.00 nws). **18.00** nws. **18.10** Reg. nws. **18.15** Ol. Grandstand, met Atletiek finales: 18.30 Hoogspringen voor dames; 18.55 Speerwerpen voor heren; 19.00 Estafette 4 x 100 m dames; **19.20 Estafette 4 x 100 m voor heren; 19.50 1500 m voor dames;** 20.15 1500 m voor heren; 20.40 5 km voor heren; 21.15 Estafette 4 x 400 m voor dames; 21.40 **Estafette 4 x 400 m voor heren. (Volgende tijden onder voorbehoud).** 22.00 nws, sport en weerbericht. 22.20 OL today, samenvatting met een terugblik op de finales van atletiek, hockey, voetbal, basketbal voor heren, gymnastiek en handbal voor dames en heren. Verder om 23.00 samenvatting van een voetbalwedstrijd - Leeds United-Liverpool. 01.00 Tales of terror, Amer. speelfilm uit 1962 van Roger Corman naar drie verhalen van Edgar Allan Poe. Met: Vincent Price e.a. **02.25-02.30** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open universiteit. **16.00** ■ Angels with dirty faces, Amer. speelfilm uit 1938 van Michael Curtiz. Met: Humphrey Bogart e.a. **17.35** Cricket, 5e testmatch Engeland - Pakistan. **19.30** Personal details: documentaire. **20.00** nws, sport en weerbericht. **20.15** Columbus and the age of discovery, documentaire serie. **21.05** Hannah and her sisters, Amer. speelfilm uit 1986 van Woody Allen. Met: Michael Caine, Mia Farrow e.a. **22.50** Video diaries, serie filmportretten. **23.55** The purple rose of Cairo, Amer. speelfilm uit 1985 van Woody Allen. Met: Mia Farrow e.a. **01.15-01.50** Cricket, 5e testmatch.

Sportnet

08.30 Motorsport. 750 CC vanuit San Jose. **09.00** Autosport. IMSA. **10.00** Horse power. **10.30** Tennismagazine. **11.00** Truckracing. **11.30** Autosport. **12.00** Motorsportmagazine. **13.00** World sports. **13.30** Autosport. **14.00** Honkbal. **15.00** American football. **17.00** Golf. **19.00** Atletiek. **19.30** Auto-/motorsport. **20.30** Rallycross. **21.30** World sports. **22.00** Golf. **23.00** Tennis. **01.00** Strandvolleybal. **02.00** Honkbal. **04.00** Motorsport. **05.00-07.00** World Snooker Classics.

Super Channel

06.30 Business weekly. **07.30** The mix. **08.00** ITN world news. **08.30** The mix. **09.00** Super shop. **09.30** The mix. **15.00** Super bike U.S.A. **15.30** The great offshore. **16.00** World sports special. **16.30** The mix. **17.30** The Unesco files. **18.00** Israeli series. **18.30** Travel magazine. **19.00** Videofashion. **19.30** East Europe report. **20.00** The Saturday feature film. **21.40** The Mix. **22.00** ITN news. **22.30** Jazz specials. **23.30** All mixed up - special profiles. **00.30** The mix all night.

Duitsland 1

...00 **XXV. Olympische Sommerspiele Barcelona:** Olympia live, rechtstreekse reportages en interviews uit de ARD-Olympiastudio.
... vanaf 10.00 Boksen: 6 x finale; ...00 Handbal: Finale dames; 17.00 Handbal: Finale heren; 19.30 Hockey: Finale heren; vanaf 9.00 Kanofinales: 9.00 1000 m K-1 heren, 9.30 1000 m C-1 heren, 10.00 500 m K-4 dames, 10.30 1.000 m K-2 heren, ...0 1000 m C-2 heren, 11.30 1000 m K-4 heren;
...f 18.30 Atletiek-finales: 18.30 Hoogspringen dames, 18.55 speerwerpen heren, 19.00 4 x 100 m damesestafette, 19.20 4 x 100 m herenestafette, 19.50 1500 m dames ... Ritmische gymnastiek: Meerkamp-finale; Tennis-finales: 10.00 Dames dubbelspel; 14.00 Heren enkelspel; Waterpolo: halve finale.
Om ca. 13.00-13.05 en 17.50-17.55 Tagesschau.
...00 **Vervolg XXV. Olympische Sommerspiele Barcelona.**
...00 **(TT) Tagesschau.**
...15 **XXV. Olympische Sommerspiele Barcelona:** Olympia live, rechtstreekse reportages en interviews uit de ARD-Olympiastudio.
Met vanaf 20.15 Atletiek-finales: 20.15 1500 m heren, 20.40 5000 m heren, 21.15 4 x 400 m dames-estafette, 21.40 4 x 400 m heren-estafette, ...0.00 Voetbal: finale;
...Basketbal: finale heren.
...Tagesthemen-Telegramm.
...●● Trekking lottogetallen.
...Tagesthemen.
...**(TT) Das Wort zum Sonntag,**
...**XXV. Olympische Sommerspiele Barcelona: Olympia extra,** ...evenement van vandaag.
...**Tagesschau.**
...**Hec Ramsey: Rache macht blind** (Hec Ramsey: Scar tissue), Amerikaanse speelfilm uit 1973 van Andrew V. McLaglen.
De jonge Matthias Kane is op zoek naar zijn vader die zijn moeder zwanger maakte en er toen vandoor ging. Hij haat hem hiervoor en wil hem vermoorden.
...-02.15 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Das innere Auge... erspürt Leben.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa,** informatie en actualiteiten.
09.00 **Heute.**
09.03 **EURO,** europees magazine.
09.45 **●● Tele-Gym,** fitness. Afl.19.
10.00 **Heute.**
10.03 **Adoption in Deutschland.**
10.45 **ARD-Ratgeber.** Vandaag: Urteil des Monats.
11.00 **Heute.**
11.03 **Umschau.**
11.25 ■ **Liebling ich werde jünger** (Monkey business). Amer. speelfilm uit 1952 van Howard Hawks.
12.55 **Persoverzicht.**
13.00 **Heute.**
13.05 **Diese Woche,** weekoverzicht.
13.30 **Ercole, Sansone, Maciste e Ursus gli Invincibili. Ital/Franse** Spaanse speelfilm uit 1964.
15.00 **Astrid Lindgren erzählt: Michel aus Lönneberga,** Zweedse kinderserie.
15.25 **Genau,** praatprogr. met kinderen tussen 11-14 jaar. Vandaag: over huisdieren en hun plaats in het gezin.
15.45 **FM,** informatief magazine. Vandaag: Tips voor thuisblijvers. Met o.a. vakanties in Duitsland en een test van last-minute-aanbiedingen.
16.15 **●● Wenn die Musi spielt,** muziekprogr. met o.a. Günter Noris und seine Big Band. (herh.).
17.00 **Heute.**
17.05 **Länderspiegel,** actueel magazine.
17.50 **Bürger, rettet Eure Städte!**
18.00 **Die fliegenden Ärzte** (Flying doctors), Australische serie.
19.00 **Heute.**
19.20 **Günter Pfitzmann in Berliner Weisse mit Schuss,** vier verhalen met Günter Pfitzmann.
20.15 **TT+■ Some like it hot.** Amer. speelfilm uit 1959 van Billy Wilder. Met: Marilyn Monroe e.a.
22.10 **Heute-journal.**
22.25 **Schnee am Kilimandscharo** (The snows of Kilimanjaro), Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Henry King. Met: Gregory Peck, Susan Hayward, Ava Gardner e.a.
00.15 **Heute.** Aansl.: Gewinnzahlen vom Wochenende.
00.20-01.30 **Um drei Uhr geht die Bombe hoch** (Visions of death), Amer. speelfilm van Lee H. Katzin.

Duitsland 3 West

10.50 Teletekst. **11.00** Sport 3 extra. Olympische Spelen, live. Tennisfinales damesdubbel en heren enkel. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Hier und heute unterwegs. **18.30** Die Sendung mit der Maus. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Zeit für Tiere. **20.30** Fünfzig Jahre Schwiegen, documentaire over Duitse in de USSR. **21.45** Funny Boys, serie portretten van komieken. **22.15** Der Tag davor (Ashita), Japanse speelfilm uit 1988. **23.55** Sommer-Jazz, 21e New Jazz Festival Moers '92. Met o.a. Rova Saxophone Quartet (USA), Zap Mama (Zaire/België), Sachi Hayasaki & Stir Up (Japan) en Baron Samedi (Frankrijk). **00.55** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Frauen im Hause Württemberg, serie portretten van Duitse aristocrates. Vandaag: Agnes von Schlesien-Liegnitz, prinses van Polen. **15.20** Die kleinen Pariserinnen (Diabolo menthe), Franse speelfilm uit 1977 van Diane Kurys. Met: Eleonore Klarwein, Odile Michel, Anouk Ferjac e.a. **17.00** Nimm's Dritte, magazine. Presentatie: Gérard Ruddies. **17.30** Verzehl mir e Gschicht, vertel-wedstrijd o.l.v. Werner O. Feisst. Duitsland 3 SWF **18.00** Miteinander. **18.30** Glaskasten, cultureel magazine. Vandaag live vanuit Mainz. Presentatie: Wolfgang Zinke. **19.00** Mal ehrlich, psychologische test voor kijkers. Afl.6. **19.30** Tiere in Osteuropa, natuurserie over de Oosteuropese fauna. Afl.: Roodpootvalken en kluten op de Hongaarse poesta. **20.15** Heiligs Blitzle, toneelstuk van Karl Wittlinger in het Schwäbische dialect. Met: Ellen Brugger, Rotraut Rieger, Walter Schultheiss e.a. **22.00** Aktuell. **22.05** Beziehungskiste, talkshow met als gasten Marlies en Oswalt Kolle en Ruth Gassmann. Presentatie: Konrad Beikircher. **23.05** Der Halberg ruft!, talkshow met muzikale gasten. Thema: popmuziek in de reclame. Presentatie: Arnim Töpel. **23.50** Ohne Filter extra, muziekprogr. met vandaag het Eddie Harris Funk Project. Presentatie: Fritz Egner. **00.35** Aktuell. **00.37** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **Georgie,** Amerikaanse tekenfilmserie.
06.45 **Archie,** tekenfilmserie. (herh.).
07.15 **Piff und Herkules,** serie.
07.35 **Cubitus,** Amer. tekenfilmserie.
08.00 **Die Flintstone Kids,** Amerikaanse tekenfilmserie. Aansl.: Yogi Bär e.d.
09.20 **Beverly Hills Teens,** serie.
09.45 **Lucky Luke,** tekenfilmserie.
10.10 **Peter Pan,** tekenfilmserie.
10.35 **Captain Planet and the Planeteers,** Amerikaanse tekenfilmserie.
11.00 **Marvel Universum,** kinderprogramma met tekenfilms.
12.35 **Michel Vaillant,** tekenfilmserie.
13.00 **Teenage mutant hero turtles,** Amerikaanse tekenfilmserie.
13.30 **American gladiators,** show.
14.30 **Adam 12 - Einsatz in L.A.** (The new Adam 12). Politieserie.
15.10 **Knight rider.** (herh.).
16.00 **Das A-Team,** Amer. avonturenserie. Afl.: Diagnose Grössenwahn.
16.55 **21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer,** Politieserie. Pilotafl. (1).
17.45 **Der Preis ist heiss,** spelshow.
18.15 **Familienduell,** spelprogr.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Beverly Hills, 90210,** Amerikaanse serie. Afl.: Man lernt nie aus.
20.15 **Die Jagd nach dem Zylinder,** blijspel van Peter Hinrichsen. Tv-regie: Alfred M. Anders.
22.00 **Oswalt Kolles Liebesschule: Das Wunder der Liebe I: Sexualität in der Ehe,** Duitse softsexfilm uit 1967 van Franz J. Gottlieb.
23.00 **Erotikwunschfilm der Woche:** Zartes Fleisch (Young lady Chatterley), Amerikaanse softsexfilm uit 1977 van Alan Roberts. Of: Im tiefen Tal der Superhexen (Beneath the valley of the Ultravixens), Amerikaanse softsexfilm uit 1979 van Russ Meyer. Of: Liebe ohne Stundenplan (Il medico.... 'a studentessa), Italiaanse softsexfilm uit 1976 van Silvio Amadio.
00.25 **Mach mich nicht an** (The pom pom girls), Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Joseph Ruben. Met: Robert Carradine, Jennifer Ashley e.a.
01.55 **Sexy follies.**
02.30 **Erotikwunschfilm der Woche.** (herh.).
03.50 **Mach mich nicht an.** (herh.).
05.15 **Das A-Team,**

● *Gregory Peck in 'Schnee am Kilimandscharo. (Duitsland 2 - 22.25 uur).*

SAT 1

06.00 Cagney & Lacey, Amer. misdaadserie. **06.50** Von Herz zu Herz, volksmuziek. **07.15** Quar Beet. **10.55** Die Schöne und das Biest (Beauty and the Beast), Amer. serie. **11.50** Glücksrad. **12.30** Wirtschaftsforum. **13.00** Nieuws. **13.05** Traumreisen. Vandaag: Salzkammergut. **13.35** Raumschiff Enterprise (Star Trek), Amer. serie. **14.30** Männerwirtschaft (The odd couple), Amer. serie. Aansl.: Nieuws. **15.05** ■ Liebe ist zollfrei, Duitse speelfilm uit 1941 van E.W. Emo. Met: Hans Moser e.a. **16.45** Wunderbilder aus der Tierwelt. Vandaag: Jachtluipaarden. **17.15** Vorsicht Kamera. **17.45** Punkt, Punkt, Punkt. **18.15** Hers ist Trumpf. **18.45** Nieuws en Sport. **19.20** Glücksrad. **20.15** Nobody runs forever, Engels/Amer. speelfilm uit 1968 van Ralph Thomas. **22.00** Mann-o-Mann, spelshow. **23.00** L'été les petites culottes s'envolent. Franse erotische speelfilm. **00.15** Nieuws en Sport. **00.20** Schulmädchen-Report. Duitse erotische speelfilm uit 1973. (herh.). **01.50** L'été les petites culottes s'envolent, Franse erotische speelfilm uit 1984. **03.00** Beauty and the Beast. Amer. serie. (herh.). **03.50** ■ Liebe ist zollfrei, Duitse speelfilm. (herh.). **05.20** Männerwirtschaft. **05.45** Programma-overzicht.

Eurosport

06.00 Ol. spelen, met om: Samenvatting. **06.30** Eurosportnews. **07.00** Samenvatting. **07.30** Samenvatting. **08.00** Tennis: Finale dames-enkelspel, samenvatting. **09.00** Kanoën: Finales 1000 m K-1 en C-1 . **10.00** Boksen: Finales licht-vlieggewicht, vlieggewicht, vedergewicht, lichtgewicht en superlichtgewicht. **12.45** Tennis: finale dames-dubbelspel. **13.30** Samenvatting. **13.45** Tennis: finale heren-enkelspel. **17.00** Handbal: finale heren. **18.45** Atletiek: finales 4 x 100 m dames en heren. **20.00** Voetbal: finale. **20.45** Atletiek: 5000 m heren en samenvatting. **21.00** Voetbal: finale. **22.00** Basketbal: finale heren. **23.30** Samenvatting. **00.00** Eurosportnews. **00.30** Boksen: finales, samenvatting. **02.00** Samenvatting. **02.30** Eurosportnews. **03.00** Tennis: finale heren-enkelspel, samenvatting. **04.30-06.00** Voetbal: finale.

MTV

08.00 Awake on the wildside. **11.00** The big picture. **11.30** US Top 20 video countdown. **13.30** XPO. **14.00** MTViva Barcelona. **17.00** Yo! Raps. **18.00** Week in rock. **18.30** The big picture. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live. **22.00** Partyzone from Barcelona. **01.00** Kristiane Backer. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** Intern. correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Health week. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology week. **16.40** Style with Elsa Klensch. **17.10** Showbiz this week. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.10** Healthweek. **20.40** Style with Elsa Klensch. **21.10** Your money. **21.40** Intern. correspondents. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **03.10** Showbiz this week. **05.10-07.10** The Capital gang.

Duitsland 2
11.25 Monkey Business (1952-USA). Knotsgekke komedie van Howard Hawks. Cary Grant ontdekt een verjongingsdrank die op hem, echtgenote Ginger Rogers werkgever Charles Coburn en secretaresse Marilyn Monroe een onverwachte uitwerking heeft.

Duitsland 2
13.30 Ercole, Sansone, Maciste e Ursus gli Invincibli (1965-I). De helden uit de Griekse mythologie maken zich eensgezind op voor een historische strijd. Met: Alan Steel en Red Ross. Regie: Giorgio Capitani.

RTL4
13.50 Arsenic and Old Lace (1944-USA). Buitengewoon leuke verfilming van het gelijknamige toneelstuk door Frank Capra. Twee ogenschijnlijk onschuldige oude dametjes helpen de bij hen intrekkende heren naar een andere wereld. Met: Cary Grant, Priscilla Lane en Raymond Massey.

BBC 2
16.00 Angels with Dirty Faces (1938-USA). Het verhaal over twee jeugdvrienden: de een wordt gangster, de ander pater. De 'Dead End Kids'-straatbende idoliseren James Cagney tot verdriet van Pat O'Brien. Regie: Michael Curtiz.

Duitsland 2
20.15 Some Like it Hot (1959-USA). Geweldige Billy Wilder-komedie over twee muzikanten die tijdens de drooglegging op de vlucht zijn voor gangsters. Ze duiken onder bij een damesorkest dat op weg is naar Miami. Met: Marilyn Monroe, Tony Curtis en Jack Lemmon.

Nederland 1
20.25 The Long Ride (1983-USA/H). In de herfst van 1944 wordt een Amerikaanse bommenwerper neergehaald boven Hongarije. De piloot overleeft het, maar wordt door het Hongaarse verzet opgehangen. Film van Pal Gabor met o.a.: John Savage en Kelly Reno.

BBC 2
21.05 Hannah and her Sisters (1986-USA). Typisch narcistische Woody Allen-komedie met een microkosmos van druk kwebbelende, actieve New Yorkers als Allen zelf, Michael Caine en Mia Farrow, al dan niet met een depressie.

RTL Plus
22.00 Oswalt Kolle: Das Wunder der Liebe (1967-D). De eerste voorlichtingsfilm van Kolle behandelt twee relaties waarin het met de sex niet zo wil vlotten. Regis Vallee, Biggy Freyer en Willfried Gössler.

Duitsland 3 West
22.15 Ashita (1988-J). Een bruiloft wordt gevierd in het onoverwinnelijke Japan, aan de vooravond dat de atoombom valt op Nagasaki. Film van Kazuo Kuroki met Kaho Minami, Shiro Sato en Kaori Monoi.

● *V.l.n.r. Tony Curtis, Marilyn Monroe en Jack Lemmon in 'Some like it hot'. (Duitsland 2 - 20.15 uur).*

Duitsland 2
22.25 The Snows of Kilimanjaro (1952-USA). Film van Henry King, gebaseerd op de roman van Hemmingway. Bekend schrijver voelt in Afrika zijn einde naderen en maakt de balans op van zijn leven. Met: Gregory Peck, Susan Hayward en Ava Gardner.

RTL4
23.05 Tomorrow Never Comes (1977-CDN/GB). Geweldaddige film van Peter Collisson over jongeman die door het lint gaat als hij ontdekt dat zijn vriendin hem ontrouw was. Oliver Reed en Susan George spelen de hoofdrollen.

BBC 2
23.55 The Purple Rose of Cairo (1985-USA). Bitterzoete combinatie van komedie en fantasy door Woody Allen, gesitueerd in de jaren dertig. Jonge vrouw, Mia Farrow, is verslingerd aan zeperige melodrama's. Dan stapt haar idool Jeff Daniels zomaar van het witte doek.

RTL4
00.50 South Seas Massacre (1977-USA/MEX). Brutale actiefilm van Pablo Santiago over een schip dat op weg naar de VS overvallen wordt door moderne piraten. Met: Troy Donahue, Junero Jennings en Vic Vargas.

radio

Radio 1
7.07 RadiOlympia. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 IJsthee. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 20.04 Uit het KRO-archief. 21.04 The bands. 22.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.02 Wakker. 8.04 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 De Avondspits. 19.04 Forza! 20.04 For those who like to groove. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 Fiori Musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. 12.00 Muziek voor miljoenen: 13.00 Nws. 13.04 Veronica klassiek. Gewandhausork. Leipzig met piano. 14.28 Veronica kamermuziek. Muz. voor altviool en piano. 15.12 Veronica's meesterwerken. 15.34 Lang leve de opera! Pélleas et Mélisande, opera van Debussy. Koor van de Wiener Konzertvereinigung en Wiener Philharmoniker o.l.v. Claudio Abbado met sol. 18.00 Nws. 18.04 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-Klassiek. Luistermuseum. 22.00 KRO-Literair: Camera Obscura. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 Het meest gevraagd. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeling.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Limburg sport. 9.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het ei van St Joost. Regionaal magazine voor de zaterdagochtend. 11.00 De Onderstroom, programma over kunst en cultuur. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname programma's Radio 1. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 In de Terminus: muzikaal weekendmagazine met Maggy van Herreweghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.05 Hitwelle. Die Weekend-Show mit Oldies, Gags und neue Scheiben) 12.05 Musik à la carte. 12.30 BRF Aktuell. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.35 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05 Freie Tribüne. 20.15-20.30 Philosophie und Ethik.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur.
08.03 Geeuwen met Van Leeuwen, Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goedemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 60, gebaseerd op de LP Top Honderd. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws/Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade. 14.00 Nieuws en economisch praatje. 14.07 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Peters & Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Einighausen, Concordiastraat
Riant gel. vrijst. landhuis m. gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: gr. L-woonk. m. marmervloer en studeer kantoorruimte (tot ca. 60 m²), gr. gesl. keuken en wasruimte, 4 slpk., badk. m. ligb., douche en 2e toilet. Goed geïsoleerd, deels dubb. begl. en rolluiken. Vraagprijs: ƒ 315.000,- k.k.

Geleen, Julianastraat, centrum
Woonhuis met stadstuin, achterom en gas-c.v.
Ind. o.a.: kelder, woonk. (10x3,70), kitchenette, douche, toilet en bijkeuken. 1e verd.: 3 slpk., douche, vaste trap naar verwarmde hobbyzolder.
Koopprijs. ƒ 150.000,– k.k.

Geleen, Geenstraat
Woonh. met inpandige garage, gas-c.v. en tuin. Ind.: tuinkamer, toilet. 1e woonlaag: woonk. met open keuken (42 m²) met parket. 2e woonlaag: 3 slpk., badk., apart toilet.
Vraagprijs: ƒ 147.500,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan
Nog 1 appartement! Geh. gerenoveerd; nieuwe keuken en nieuwe douche, geh. voorz. v. kunststof koz. m. dubb. begl. Mooi gel., dicht bij centrum. Koopprijs ƒ 78.000,- k.k.

Geleen, van Veldekelaan
Halfvrijst. woonh. met gas-c.v., garage en flinke tuin. Ind. o.a. kelder, woonk. (7x3,75) open keuken, bijkeuken, kantoortje, grote serre. 1e verd.: 4 slpk., 2e toilet en badk. Bergzolder. Koopprijs: ƒ 185.000,- k.k.

Geleen-Centrum, Markt
Goed onderh. beg.gro... ...ement met gas-c.v., geh. voorzien van ... Ind. hobby-kelder, woonk., 3 slpk., gesl. keuk..., groot achterbalkon. Vraagprijs: ƒ 145.000,- k.k.
VERKOCHT

Munstergeleen
Halfvrijst. woonh. m. garage, aanb., gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: woonk. (11x3,90) m. plavuizenvloer, gesl. keuken, 3 slpk., badk. m. ligb. Grotendeels dubb. begl. Nieuwe H.R.-ketel. Koopprijs: ƒ 169.000,– k.k.

Spaubeek, Const. Hugostraat
Luxe geh. gerenoveerd landhuis met bar, sauna en binnenzwembad voorzien van schuifdak en schuifwand. Ind. o.a. woonk. ca. 52 m², luxe keuken (nieuw), kantoor en logeerkamer, 3 badkamers, 5 slaapkamers. Perc.opp 710 m² Pr.n.o.t.k.

Spaubeek, Dorpstraat
Riant gel. vrijst. landh. m. bedrijfsruimte en div. garages. Ind. o.a.: kantoor, hobbykeld., dubb. garage, gr. keuken, bijkeuken, woonk. 100 m² m. div. open haarden, slpk., badk. Op verd.: 3 gr. slpk., 2e badk. Perceelsopp. 2045 m². Uitstekend geïsoleerd. Pr.n.o.t.k.

Urmond, Kloosterstraat
D.m.v. garage geschakeld woonh. met gas-c.v. Ind. o.a.: L-kamer, gesl. keuken, berging en binnenplaats. 1e verd.: 3 slpk., badk. met douche, dakterras.tuin. Bergzolder. Goed geïsol., hardhouten kozijnen, rolluiken. Koopprijs: ƒ 178.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
046-750000!

groene heuvels als buren

Wie graag buiten wil wonen... maar in zijn hart toch een stadsmens is, kiest voor een woning in de Heerlense wijk Caumerveld. In deze op een natuurlijke heuvel gelegen nieuwe kleinschalige woonwijk worden 37 royale, uitstekend afgewerkte "twee-onder-één-kap" woningen met garage gerealiseerd, verdeeld in twee typen.

Indeling:
Alle woningen zijn voorzien van een royale woonkamer met open keuken. Op de eerste verdieping zijn 3 slaapkamers gesitueerd als ook een royale betegelde badkamer met bad-, toilet- en wastafelcombinatie. Enkele woningen beschikken over een extra studeerkamer. De ruime zolder van alle woningen is afgewerkt en behangklaar.
De gehele woning is uitstekend geïsoleerd en voorzien van degelijk inbraakvertragend hang- en sluitwerk. Dat een tuin in deze "groene" wijk niet ontbreekt, is uiteraard zonneklaar.

Huurprijs:
De aanvangshuurprijs voor de woningen varieert tussen de ƒ 1.030,00 en ƒ 1.190,00 per maand exclusief servicekosten.

Een project van Centraal Beheer Pensioenverzekering NV.
Centraal Beheer
Nadere informatie kan worden verkregen bij:
M.O.G. BEHEER BV
043 - 63 09 05

NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenheid"
beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheken • assurantiën

TE KOOP

BRUNSSUM: "Moderne woning voor jong stel. Voordeliger dan wonen!"
Ind. berging, hal, woonk. (28m²) keuken m. app. l ruime slaapk. badk. Geïsoleerd en ged. dubb. begl. uitst. onderh. Aanv. in overl. **Prijs f. 85.000,- k.k.**

HEERLEN: "Mooi appartement nabij centrum!"
Ind. berging, gemeensch. gar. hal, woonk. m. ruim balkon, open keuken, 2 slaapk. badk. Geïsoleerd en ged. dub. begl. Aanv. i.o. **Vraagprijs f. 87.500,- k.k.**

HEERLEN: "Uitstekend gelegen halfvrijstaand herenhuis met garage!"
Ind. ... m. open haard, woon/eetk. bij... ...rmde garage, zwembad, 4 ruime slaapk., badk. zolder. Bwj. 1958. Vrijwel geh. pand kunststof ramen/kozijnen m. dubb. c.v. ketel 1990. Aanv. medio dec. '92. **Vraagprijs. f. 209.000, k.k.**
VERKOCHT

VAKANTIE?
WIJ MERKEN ER NIETS VAN!
ER BLIJFT EEN ENORME VRAAG NAAR WONINGEN.
DENKT U AAN VERKOPEN?
PAK DE TELEFOON EN BEL VOOR EEN VRIJBLIJVEND INFORMATIEF GESPREK

KERKRADE: "Zeer luxe, vrijstaand wit herenhuis. Een pand voor de fijnproever!"
Ind. sout.: hal, prov. kelder, waskeuken. gar. (7.40 x 2.95/3.85), hal, L-vormige woonk. ... ...en haard, prachtige marmer... keuken m. inr., 3 grote slaapk. b... ...bwjr. 1990. Optimaal geïsoleerd. Alle ramen/kozijnen in kunststof m. dubb. beglazing. Achtertuin m. optimale privacy. Perfecte staat v. onderh. en uitsluitend 1e klas materialen. Aanv. in overl. **Vraagprijs f. 339.000,- k.k.**
VERKOCHT

BRUNSSUM: "Sfeervolle woning met garage!"
Ind. prov. kel... ...d, woonk./eetk. (4.45x3.00) ... ...keuken, berging, 4 slaapk., badk. zolder. Ged. rol.. Prima staat v. onderh. Aanv. in overleg. **Vraagprijs f. 129.500,- k.k.**
VERKOCHT

EMMAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

Te huur

HEERLEN-CENTRUM, Burg. v. Grunsvenplein
Op loopafstand van station, t.o. parkeerterrein gelegen ± 360 m² representatieve kantoor/praktijkruimte met goed afwerkingsnivo. Huurprijs en verdere gegevens op aanvraag.

HEERLEN, Zeswegenlaan 281
In wijkwinkelcentrum "Zeswegen" is nog een winkel te huur welke huurmogelijkheid biedt voor bijv. drogist, kapsalon, dibevo, videotheek, slager. Opp. 94 m². Uitv. inlichtingen over huurpr. etc. op aanvraag.

KERKRADE, SPEKHOLZERHEIDE, Akerstraat
In gezellige winkelstraat te huur goed afgewerkte winkelruimte ter grootte van 320 m² B.V.O., voorzien van o.a. tegelvloer. Interesse? Bel dan even voor uitv.inform. c.q. bezichtiging ter plaatse!

STEIN, Winkelcentrum Raadhuisplein
In dit gemoderniseerde winkelcentrum zijn nog enkele winkelunits te huur welke mogelijkheid bieden aan o.m. doe-het-zelf, elektro, woninginrichting, schoenen/leer, reisburo. Opp. v.a. 64 m². Huurprijs op aanvraag.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 – 523344
buiten kantooruren:
046-519882 / 04492-6046

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis, laat u vrijblijvend inschrijven.
Zie ook onze etalages St.-Franciscusweg 16 en Oliemolenstraat 3

ONROERENDE ZAKEN

BRUNSSUM
Koperslager 17. Tussengel. woonhuis met carport, 3 slk., goed onderhouden, kindervriendelijke buurt met speeltuin. Vr. pr. ƒ 179.000,- k.k.

DOENRADE
Valderensweg 35. Keurig onderhouden vrijstaand pand met 4 ruime slk., ruime woonkamer 50 m², grote garage 40 m² en mooie tuin. Vr.pr. ƒ 298.000,- k.k.

EIJSDEN
Sweelinckstr. 26. Uitstekend gel. keurig onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage en grote tuin, 4 slk., witte aanbouwkeuken. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.
Achter de Lang Haag 12. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis in rustige buurt. Achterom bereikbaar, 3 slk., tuin op zuid, woonkamer 30 m². Vr.pr. ƒ 149.000,- k.k.

GULPEN
Groeneweg 12. Vrijstaand landhuis met garage, ruime woonk. 60 m² luxe aanbouwkeuken (wit), 3 ruime slk., vaste trap 2e verdieping. geh. onderkelderd, opp. 425 m², bj. '87. Parterre voorzien van travertinvloeren. Dit huis moet u zien!! Vr.pr. ƒ 389.000,- k.k.

HEERLEN
Bekkerweg 65. Ruim halfvrijst. woonhuis, grote woonkamer, 4 slk., met voortuin met parkeerplaats, achterom bereikbaar Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.
Dr. Cl. Meulemanstr. Vrijstaand schitterend landhuis met garage, woonkamer 42 m², 3 ruime slk., grondopp. ± 685 m², geheel onderkelderd, mooi aangelegde tuin. Bwjr. 1988. Dit huis moet u zien!! Vr.pr. ƒ 398.000,- k.k.
Schaesbergerweg 15. Ruim tussengel. woonhuis, grotendeels gerenoveerd. woonk. 30 m², 4 slk., grote zonnige tuin. 2 parkeerpl. voor het huis, garage (geh.). Kijk hier van binnen!! Vr.pr. ƒ 164.000,- k.k.
Vlotstr. 33. Groot hoekhuis met tuin en mogelijkheid voor garage of parkeerplaats, 5 slaapkamers, woonkamer 44 m². Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.

HOENSBROEK
St. Jozefstr. 11. Keurig onderh. gerenov. vrijstaand woonhuis met 5 slk., woonkamer 33 m², studeer/hobbykamer 25 m². Rustige buurt! U kunt er zo intrekken! Vr.pr ƒ 205.000,- k.k.
Kouvenderstraat 38B (winkelcentrum Hoensbroek). Woonk. 26 m², slk. 12 m², badk. met douche en v.w. Vr.pr. ƒ 59.000,- k.k.

KERKRADE
Engerweg 32. Ruim goed onderh. appartement in centr., 2 ruime slk., eiken aanbouwkeuken, ruim balkon, geschikt voor jong echtpaar. Vr.pr. ƒ 149.000,- k.k.
Dr. Nolensstraat 17. Perfect onderhouden vrijstaand woonhuis met garage, 3 slk., badkamer met ligb., douche, 2e toilet, v.w., mooie tuin en uitstekende ligging. Vr.pr. ƒ 298.000,- k.k.

LANDGRAAF
Prem 13. Mooi halfvrijstaand geschakeld woonhuis met 3 slk., tuin en garage met zolder Bj. '83. Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.

MAASTRICHT
Galopiahof 23. Perfekt tus.gel. woonhuis, 4 slk. en mooie tuin. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.
Oranjeplein (Te koop of te huur). Zeer ruim halfvrijst. herenhuis met garage. Uitermate geschikt voor representatief kantoor, eventueel 15 parkeerpl. mog. Vr.pr.ƒ 535.000,- k.k. Huurprijs ƒ 60.000,- p.j.
Schippersdreef 10b. Uitstekend gerenoveerd appartement met balkon, ruime woonkamer, 2 slk. Vr.pr. ƒ 127.500,-

PARTIJ (WITTEM)
Hub Ortmansstr. 16. (Ruwbouw) Mooi gel. vrijstaand huis met garage, 3 slk., glasdicht opgeleverd. ƒ 290.000,- k.k.

SCHINVELD
Emmastr. 11. Uitstekend onderhouden vrijstaand wo... perceelopp. 225 m², mooi gel., hardhouten koz., ruime g... met oprit, uitstekend geïsoleerd. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.
Beekstr. 1. Ruim halfvrijst. woonhuis in centr. met ga... slk., perceelgr. 505 m², bwj. '33, diverse stallen. Rui... opzet. Vr.pr. ƒ 234.000,- k.k.

SIMPELVELD
Clovisstr. 6. Halfvrijst. fraai rustig gel. woonhuis met 3 s... garage, leuke tuin. Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.
Laurentshof 5. Mooie patio-bungalow. Woonk. 56 m², 4... en garage, bwj. '65. Vr.pr. ƒ 279.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS
Troereberg 69. Tussengel. ruim woonhuis met mooie tuin, tot. 366 m², 4 slk., luxe badkamer, mog. voor garag... tuinhuisje. Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.

VOERENDAAL
Tenelenweg 83. Uitstekend onderhouden woonhuis m... me woonkamer, travertin vloer, mooie aanbouwkeuken... ruime slk., garage en patiotuin.
Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.

WIJNANDSRADE
Koningsgraven 38. Mooi vrijstaand landhuis op 76... grond, woon/eetkamer 40 m², kantoor 11 m², gesl. keuk... m², bijkeuken 8,5 m², 4 ruime slk. Vr.pr. ƒ 378.000,-

TE KOOP GEVRAAGD

Wij zoeken huizen van ƒ 150.000,- – ƒ 500.000,-. Wij hebben zeer veel potentiële kopers ingeschrev... naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezin... Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons vrijblijven...

BEDRIJFSONROERENDE ZAKE...
TE KOOP:
HEERLEN
Deken Nicolayelaan 20. Uitstekend gel. kantoor/w... woonhuis nabij centr. Heerlen. Pand is recentelijk geheel... dern verbouwd. Uitstekend geschikt voor advocatenka... Ruime woonkam. ± 45 m², 3 slaapk. Prijs op aanvraag.
Akerstraat. Dichtbij het centr. gel. ruim halfvrijst. ka... woonhuis, perceelopp. 1295 m², meerdere parkeerpla... voor het pand, 2 keukens, 11 ruime kamers met 2 zeer g... ruimtes. Inl. op aanvraag.

LANDGRAAF
Reeweg 131. Ruim landhuis met bedrijfsruimte op ± 80... grond, 5 slk., tuin, garage, bj. '79, grotendeels onderke... en 2 ruime kantoorruimtes met aparte ingang. **Bedrijfs... te:** 260 m² eventueel uit te breiden tot 460 m². V... ƒ 395.000,- k.k.

BEDRIJFSONROERENDE ZAKE...
TE HUUR:
HEERLEN Centr.
Raadhuisplein ruim winkelpand, ideaal voor anktiekha... laar/uitzendbureau/meubelzaak of iets dergelijks! Zeer g... ge prijs! **Inl. op aanvraag.**

Nu ook een kantoor in Aken, Roermonderstrasse 2...
Tel. 045 - 711617

VIJGEN VRAGEN...
St. Franciscusweg 16, Heerlen 045 - 7116...

ZUID-LIMBURG — vanaf ƒ 250.000,– k.k.
Aanbiedingen, waarmee op verzoek van opdrachtgevers niet wordt geadverteerd. Geef ons uw wensen te kennen; misschien kunnen wij u van dienst zijn.

HOLTUM-BORN — ƒ 450.000,– k.k.
Riant, vrijstaand woonhuis met 2 garages. Woonkamer (62 m²) met vide, luxe keuken, kelders, 5 slaapkamers en 2 badkamers.

MEERSSEN — ƒ 500.000,– k.k.
Korte Raarberg. Modern landhuis met tuin (170 m²). Hal met vide, woonkamer (60 m², keuken, studeerkamer, logeerkamer met douche en toilet, 3 slaapkamers, badkamer en bergzolder.

LANDGRAAF — ƒ 550.000,– k.k.
Bosrijk en rustig gelegen semi-bungalow met 2 garages en kantoor/praktijk. Woonkamer (70 m²), luxe keuken, kelder(-bar), 3 slaapkamers en badkamer.

CENTRAAL ZUID-LIMBURG
Karakteristiek landhuis, bouwjaar 1907, met garages, tuin en bos. Totale oppervlakte ruim 5 ha. (gedeeltelijke koop is mogelijk). Prijs afhankelijk van af te nemen grond. Richtprijs ƒ 800.000,- k.k.

Voor serieuze gegadigden zoeken wij
BUNGALOWS EN (LAND-)HUIZEN
Prijsklassen van ƒ 250.000,- en (véél) hoger; in GEHEEL ZUID-LIMBURG

TROOST ONROEREND GOED
HEERLEN. TEL. 045-717976
031b

LEUK!

Vanaf 8 OKTOBER kunt u al voor fl. 5,- een vereniging helpen. Bovendien maakt u dan kans op FL. 100.000,-* of een van de vele duizenden prijzen. En .... geen prijs is toch prijs! Hoe dat kan, kunt u achter op elk lot lezen. Koop Grote Clubactieloten. De Grote Clubactie wordt gesteund door

Limburgs Dagblad — DE KRANT VAN LIMBURG
DE TROMPETTER

INFO: 045-739351

NATIONALE STICHTING GROTE CLUBACTIE

Of bel De Nationale Stichting Grote Clubactie 013 - 63 53 70

**belastingvrij*

BETER WONEN BEGINT MET STIENSTRA

MAKELAARDIJ B.V.

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Maak uw wensen aan ons kenbaar.

AMSTENRADE — H
Halfvrijst. woonhuis met tuin. Berging. Kelder. Gezellige L-vorm. woonk. met schouwpartij. Eetkeuken. Bijkeuken. 2 royale slaapk. Badk. met ligb. en douche. Sep. toilet. Vaste trap naar zolder met 3e slaapk.
Prijs ƒ 117.000,-- k.k. — 6437

BRUNSSUM — H
Langeberg. Woonhuis met tuin. Berging. Kelder. Gezellige woonk. met schouwpartij. Keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. Bergzolder. Kunstst. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 112.000,-- k.k. — 6441

EYGELSHOVEN — H
Uitst. onderhouden split-level bungalow met inpand. gar. Royale tuin. Tuink. Royale hal. Living ca. 44 m². Dichte keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met dubb. v.w. en douche.
Prijs ƒ 349.000,-- k.k. — 6231

HEERLEN — H
Heerlerbaan. Goed gel. ruime hoekwoning met grote tuin. Mogelijkh. voor gar. Woonk. ensuite ca. 37 m². Grote eetkeuken. Ruime bijkeuken. 3 slaapk. Zolderberging. Ged. gerenoveerd.
Prijs ƒ 142.500,-- k.k. — 6452

HEERLEN — H
Welten. Rustig en centraal gel. drive-in woning met gar. Tuin ca. 15 m. diep. Woonk. ca. 33 m². Ruime eetkeuken met comb. 4 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Dakbedekking in 1988 vervangen.
Prijs ƒ 139.500,-- k.k. — 6126

HEERLEN — H
Heerlerheide. Luxe bungalow (bijna gereed) met oprit en tuin. Royale woonk. Half open keuken. 2 Slaapk. Badk. Ruime berging. Goed mat. gebruik. Opt. isol.
Prijs ƒ 175.000,-- k.k. — 6358

HEERLEN — H
Drive-in woning met zonnig gel. tuin. Grote berging/hobbyruimte. Woonk. met parketvl. en balkon. Eetkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Bergzolder. Opt. isol.
Prijs ƒ 154.000,-- k.k. — 6439

HOENSBROEK — H
Mariarade. Vrijst. herenhuis met bouwperceel op goede locatie. Gar. Tuin. Kelder. Woonk. Serre. Eetkeuken. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Perceelsopp. woonhuis ca. 627 m². Perceelsopp. bouwgrond ca. 545 m².
Prijs ƒ 324.000,-- k.k. — 6433

KERKRADE — H
Bleijerheide. Halfvrijst. woonhuis met goed aangelegde tuin. Inpand. gar. met zadeldak. Living ca. 50 m². Gesl. keuken met luxe install. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. Royale hobbyzolder. Geh. dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 265.000,-- k.k. — 6450

KERKRADE — H
Gracht. Halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Tuink. Living ca. 32 m². Dichte keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met ligb.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. — 6431

KERKRADE — H
Holz. Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met tuin. Dubb. gar. met smeerput. Living ca. 32 m². Dichte keuken met luxe eiken install. en eetbar. Bijkeuken. Luxe badk. Hobbyruimte. 1e verd.: 2 slaapk. 2e verd.: 3e slaapk.
Prijs ƒ 179.500,-- k.k. — 6425

KERKRADE — H
Chevremont. Centraal gel. gesch. woonhuis verdeeld in 3 appartementen. Dubb. gar. Tuin. Living. 3 Keukens met compl. install. 5 slaapk. 3 Badk. Uitst. onderhouden. Geschikt voor meerdere doeleinden.
Prijs ƒ 199.000,-- k.k. — 6326

KERKRADE — H
Chevremont. Uitst. onderhouden herenhuis met royale inpand. gar. Tuin ca. 20 m. diep met terras. Living ca. 38 m². Gesl. keuken met luxe install. Bijkeuken. 6 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Grotendeels kunstst. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 219.000,-- k.k. — 6405

KERKRADE — H
Haanrade. Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met inpand. gar. en tuin. Living ca. 36 m². Gesl. keuken met luxe witte install. incl. app. 3 slaapk. Badk. met douche. Geh. roll.
Prijs ƒ 185.000,-- k.k. — 6406

KERKRADE — H
West. Uitst. onderhouden herenhuis met tuin ca. 60 m. diep. Berging. Voorraadkelder. Living ca. 34 m². Gesl. keuken met aanrechtcomb. Bijkeuken. 4 slaapk. Luxe badk. met ligb., douche en 2e toilet. Bergzolder.
Prijs ƒ 179.000,-- k.k. — 6451

KERKRADE — H
Bleijerheide. Uitst. onderhouden woonhuis met gar. Schuifpui naar tuin. Living ca. 35 m². Keuken met kunstst. install. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Royale hobbyzolder. Grotendeels roll. Ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 189.000,-- k.k. — 6370

KERKRADE — H
West. Ruime tussenwoning, type herenhuis met kelder. Tuin ca. 60 m. diep met 2 bergruimten. Woonk. ca. 45 m². 2 keukens. Div. slaapk. Mansardekamer. Vaste trap naar zolder.
Prijs ƒ 279.000,-- k.k. — 6100

SCHAESBERG — H
Centraal gel. appartement met balkon. Living ca. 26 m². Keuken met kunstst. install. Slaapk. Luxe badk. met douche en toilet. Berging op part. Goed onderhouden.
Prijs ƒ 89.000,-- k.k. — 6099

VALKENBURG — M
Emmaberg. Landhuis met rondom gel. tuin. Terras en vijver. Oprit met parkeer mogelijkh. voor enkele auto's. Sout.: Gar. geschikt voor 2 auto's. 4 slaapk./kantoor ruimtes. Sfeervolle bar. Keuken. Badk. Machinekamer. Beg. gr. royale hal/gang. Woonkeuken met install. en app. Living ca. 67 m² met parketvl. 2 slaapk. Opp. ca. 925 m².
Prijs ƒ 485.000,-- k.k. — 6395

VOERENDAAL — H
Kunrade. Woonhuis met gar. Fraai aangelegde tuin ca. 20 m. diep. L-vorm. woonk. ca. 37 m². Keuken met luxe install. 4 slaapk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder. Hardh. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 259.000,-- k.k. — 6316

STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00-21.00 uur.
Zaterdag van 9.00-18.00 uur.
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00-13.00 en 14.00-18.00 uur.
Zaterdag van 9.00-14.00 uur..

Voor inlichtingen
H: kantoor Heerlen,
Tel.: 045-712255*
Kruisstraat 56,
6411 BW Heerlen.
M: kantoor Maastricht,
Tel.: 043-252933*
Wycker Brugstraat 50,
6221 ED Maastricht.
Kantoor Aken,
Tel.: 0949-241-407540*
Jesuitenstraße 2,
5100 Aken.

Gaarne vrijblijvend informatie over woning
nr. ....
Naam: ....
Straat: ....
Postcode/plaats: ....
Telefoon: ....
In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.
LD 8/8 676A

UW EIGEN PARK BEGINT BIJ DE VOORDEUR

De 25 eengezinswoningen die ABC Vastgoed in Haagsittard Park verhuurt, grenzen aan een prachtig wijkpark. Maar behalve veel groen, heeft Sittard nog heel wat meer te bieden. Voor mensen die willen uitgaan, sporten, van cultuur genieten of verder leren.

Medio september worden deze woningen in Haagsittard Park opgeleverd. Alle met een ruim opgezette woonkamer, 3 slaapkamers en een extra vierde (hobby)kamer. Compleet met douche en ligbad, garage en een tuin.

Deze uitstekend geïsoleerde huurhuizen zijn er vanaf ƒ 995,-- p.m.

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.
Tel. 045-71 20 40

Stuur mij vrijblijvend uw documentatie over de huurwoningen in Sittard, Haagsittard Park.
Naam: ....
Adres: ....
Postcode: .... Plaats: ....
Telefoon: ....
Deze bon in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
ABC Vastgoed, Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

Nederland 1

O
00-13.12 **Nieuws voor doven en** echthorenden.
05 **Klassieke muziek.** Pianoconcert in F KV 413, Mozart.
30 **1000 KM voor de boeg.** Verslag van een boottocht door Nederland met Aad van den Heuvel. (herh.).
00 **Markant achterland.** Festival Mundial te Tilburg.
30 **Gezusters Kokkel.** Jeugdserie. Afl.: Bruidstranen.
50 **Slaapkamer... wakker worden!** Australische poppenserie.
00 **●● Journaal.**
10 **Boggle.** Spelprogramma.
35 **O-Volt.** Popsterren spelen hun grootste hits zonder elektronische versterking.
10 **●● Star Trek: The next generation.** Amerikaanse science-fictionserie. Afl.: Where none has gone before.
00 **(●●+TT) Journaal.**
15 **The Piglet files.** Engelse comedyserie met Peter Chapman,Nicholas Lyndhurst, Clive Francis, John Ringham en Serena Evans. Afl.: De Russische spion. Volgens de overgelopen Russische spion Marcus Trent is Piglets hoogste baas ook een KGB-spion. Piglet gaat zijn gangen na.
45 **Ashenden, geheim agent.** Engelse spionageserie. Afl.3: Het wasgoed van mr. Harrington. Ashenden werkt samen met de naïeve zakenman Harrington aan een opdracht in Rusland. Als Harrington zijn was wil ophalen, komt hij midden in Bolsjewistische gevechten terecht.
.45 **Brandpunt.** Actualiteitenrubriek.
.15 **Turtle diary.** Engelse speelfilm uit 1985 van John Irvin. Met: Glenda Jackson, Jeroen Krabbé, Ben Kingsley e.a. De kinderboekenschrijfster Neaera probeert inspiratie op te doen in de dierentuin en raakt gefascineerd door de zeeschilpadden. Ook de gefrustreerde boekenverkoper William heeft een zwak voor deze treurige dieren. Samen beramen ze een plan om de dieren te bevrijden.
.50-23.55 **●● Journaal.**

Nederland 2

VPRO
08.00 **Dag meneer de koekepeer.** Kinderprogramma.
08.25 **Buurman Bolle.** Kinderserie.
08.45 **De duif van de dingen.** Kinderserie.
08.50 **Roald Dahl's rotbeesten.** Tekenfilmserie.
09.00 **Ons Koninkrijk in 12 delen.**
09.15 **De boefjes.** Jeugdserie.
09.30 **Fred op zee.**
13.00-13.12 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
18.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
19.00 **Dick Spanner.** Poppen-animatieserie.
19.09 **Cinememo.** Serie door amateurfilmers.
19.51 **Wicked Willie.** Animatieserie.
20.00 **●● Journaal.**
20.14 **A bit of Fry and Laurie.** Komische sketches.
20.48 **Het epicentrum.**
21.22 **Harold Lloyd - The third genius.** Documentaire.
22.22 **GBH.** Britse serie.
23.15 **●● Journaal.**
23.20-23.25 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

● *Dean Martin en Judy Holiday in 'Bells are ringing'. (RTL4 – 14.30 uur).*

Nederland 3

NOS
08.55 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
09.00 **Olympische Zomerspelen.** Met paardesport, springen individueel 1e manche en boksen, finales.
12.00 **●● Journaal.**
12.10 **Olympische Zomerspelen.** Met paardesport, springen vervolg 1e manche en boksen, finales vervolg.
13.00 **Olympische Zomerspelen.** Met volleybal, finale heren; paardesport, springen individueel 2e manche en boksen, finales.
17.00 **Olympische Zomerspelen.** Met waterpolo, finale.
18.00 **●● Journaal.**
18.10 **Madame Gusto.** Animatiefilm.
18.15 **Sesamstraat.**
18.30 **Olympische Zomerspelen.** Met Nederlandse items; atletiek, marathon heren.
21.00 **Olympische Zomerspelen.** Samenvatting van de spelen.
22.00 **Olympische Zomerspelen.** Sluitingsceremonie.
23.35 **Olympische Zomerspelen.** Studio Barcelona.
00.00-01.00 **Studio Sport.** Amsterdam-toernooi met Ajax - PSV.

RTL4

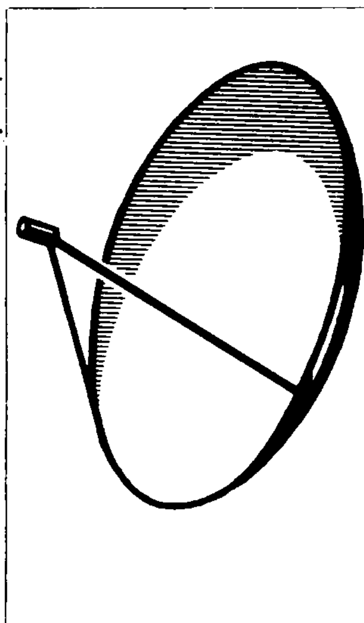
07.45 **The world tomorrow.**
08.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
11.45 **The Saint.** Amerikaanse serie.
13.25 **The dragon and the slippers.** Hongaarse tekenfilm.
14.30 **Bells are ringing.** Amerikaanse musical uit 1960. Regie: Vincente Minnelli.
16.40 **Flyer flies faster.** Reisverslag van de Nederlander Connie van Rietschoten.
18.00 **Journaal.**
18.25 **Road runner.** Amerikaanse tekenfilmserie.
19.00 **Weerbericht.**
19.05 **Jake & the Fatman.** Amerikaanse serie.
19.30 **Journaal.**
19.39 **Jake & the Fatman.** Vervolg van 19.05 uur.
20.00 **Baywatch.** Amerikaanse serie.
20.55 **Booker.** Amerikaanse serie. Afl.: Bête noire. (herh.)
21.50 **Passion and paradise.** Derde deel van deze op waarheid gebaseerde Amerikaanse miniserie in vier delen. Met Rod Steiger, Armand Assante en Catherine Mary Stewart.
22.50 **Get a life.** Amerikaanse serie. Afl.: Bad fish.
23.15 **Journaal.**
23.30 **St. Elsewhere.** Amerikaanse ziekenhuisserie. Afl.: Cora and Arnie. (herh.).
00.20 **The Fanelli boys.** Amerikaanse serie.
00.45 **Chasing rainbows.** Canadese televisieserie.
02.20 **Een tornado van geweld.** Italiaanse speelfilm uit 1969. Regie: Giovanni Antoni. Na tien jaar onschuldig wegens moord te hebben vastgezeten, keert Gary Hamilton terug naar zijn dorp. Op weg daar naartoe ontmoet hij Dick, die de zoon blijkt te zijn van de man die ervoor gezorgd heeft dat Gary achter de tralies kwam. Er ontwikkelt zich een vreselijk drama tussen de drie mannen en slechts één van hen verlaat levend het strijdtoneel. In de hoofdrollen: Klaus Kinsky, Peter Carstein, Marcella Michelangeli e.a.
03.55 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

09.00 **Samson.** Dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer.
10.00-11.00 **Eucharistieviering**, vanuit de St-Jacobskerk te Lichtervelde.
16.10 **Jeugdfilm: Kat zonder staart,** Tekenfilm uit 1981 van Stig Careby.
17.30 **Gophers.** Animatieserie.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.10 **The Henderson kids.** Australische serie.
19.00 **De Cosby show.** Amerikaanse comedyserie. Met: Bill Cosby e.a. Afl.: It comes and goes.
19.25 **Mededelingen en overzicht.**
19.30 **Journaal en Sport.**
20.00 **Spetters.** Nederlandse speelfilm uit 1980 van Paul Verhoeven. Met: Hans van Tongeren, Toon Achterberg, Renée Soutendijk e.a.
22.05 **Stress.** 19-delige Engelse comedyserie. Met: Penelope Keith, Geoffrey Palmer, Harry Ditson e.a. Afl.10: Managerziekte. Edgars plannen om de Frankland Corporation in New York over te nemen en Donald aan te wijzen, komen in gevaar nu bekend is geworden dat Donald en Caroline met elkaar getrouwd zijn.
22.30 **Vandaag en Sport.**
22.50 **Ziggurat.** Kunstmagazine. Vandaag: Salzburger Festspiele; A kiss to build a dream on, korte film van André Colinet.
23.35-23.45 **Coda - Plastische kunsten.** Kust van de binnenzee, van Victor Pasmore, uit de Tate Gallery in Londen.

België/TV 2

09.55 **Olympische Spelen.** Studio Olympia met boksen.
12.50 **Jumping.**
13.00 **Olympisch journaal.**
13.30 **Jumping.**
15.00 **Volleybal en waterpolo.**
18.10 **Olympisch journaal.**
18.25 **Atletiek.**
21.00 **Sportweekend.**
21.25 **Ritmisch turnen.**
21.55-23.45 **Sluitingsceremonie.**

... is the day, religieus magazine. **10.55** Open universiteit. **13.00** Olympic Grandstand. **18.00** Cricket. **19.25** Nieuws en weerbericht. **19.40** (TT) Songs of praise, religieuze liederen. **20.15** (TT) Life on earth, natuurdocumentaire. **21.10** Intensive care, tv-spel van Alan Bennett. **22.30** Moviedrome. **22.35** Play Misty for me, Amerikaanse speelfilm uit 1971. **00.10** Cricket. **00.40** The night stalker, Amerikaanse serie. **01.30** ■ Secret beyond the door, Amerikaanse speelfilm uit 1948.

België/RTBF 1

11.50 Dimanche musique. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Les chevaliers du ciel. **13.45** Wielrennen. San Sebastian - San Sebastian, sarpenvatting. **13.55** Bienvenue à Bellefontaine, Franse komedie uit 1991. **15.20** La belle Hélène. Opera buffa van Offenbach. **17.25** Nouba nouba. Kinderprogramma. **17.50** Clips à la une **18.00** Marshall et Simon. Serie. Afl.: La lettre. **18.30** Week-end sportif, sportprogramma. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Tete d'affiche, amusementsprogramma. **21.10** Les pêchés d'une mère, Amerikaanse psychologische thriller. **22.40** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

12.00 Olympische Spelen, met o.m. paardesport, waterpolo, boksen en volleybal. **18.00** Courbertinages, gevarieerd sportmagazine met verslagen van atletiek, marathon en slotceremonie. **00.00-00.05** Weerbericht.

TV 5

07.00 Nieuws **07.20** Corps accord, yoga. **07.40** Méthode Victor, cursus Frans. **07.55** Clin d'oeil. **08.00** Canadees nieuws **08.20** Affiches en Nieuwsflits **08.30** Les babibouchettes, kinderprogramma. Presentatie: Khiti Benhachem. **09.00** Envoyé spécial, buitenlandreportages. **10.00** Musiques au coeur, klassieke muziek met om 11.00 Les grands solistes: Brigitte Engerer en om 11.30 Anton Dvorak. Presentatie: Eve Ruggieri. **12.00** Nieuws **12.05** Destination le monde, documentaire. Vandaag: Marokko. **13.00** Nieuws **13.10** L'école des fans, amusementsprogramma. **14.00** Trente millions d'amis, dierenprogramma. **14.30** Molière, 6-delige serie. Afl.4: L'affaire Tartuffe. Met: Jean-Pierre Darras, Roger Mirmont, Caroline Cellier e.a. **15.30** Francofolies de Montreal, franse liedjes. **16.00** Nieuws **16.15** Roule routier, documentaire. Vandaag: Saoedi-Arabië. **17.10** La faune nordique, documentaire over de Amerikaanse antilope. **17.40** Pas d'amitié à moitié, documenaire over vriendschappen. **18.30** Nieuws **18.50** Weerbericht, Affiches en Clin d'oeil **19.00** Sports loisirs **19.30** Belgisch nieuws **20.00** Nouveaux mondes - Australië, 2-delige documentaire. Deel 1: La conquete derniere de l'Ouest. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht **21.30** Bons baisers à lundi, film van Michel Audiard. Met: Jean Carmetet, Bernard Blier, e.a. **23.30** Laatste nieuws **23.50** Jazz à Liège, muziek van het Steve Houben Quartet.

RAI UNO

07.00 Al paradise 1984. **07.45** Il mondo di Quark. **08.30** La banda dello Zecchino. **10.55** Eucharistieviering. **11.55** Parola e vita. **12.15** Linea verde estate. **13.30** Nieuws. **14.00** Fortunissima 92. **14.15** Fumo di Londra. **16.10** Barcellona '92 Olimpiadi. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 sport **20.40** Tekenfilms. **21.50** Barcellona '92 Olimpiadi. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Tennis. **01.30** Speelfilm

Sportnet

07.00 Autosport. **08.00** Atletiek. **08.30** Autosport. **09.30** Voetbal. **11.00** Rallycross. Internations Cup. **12.00** Autosport. Drag racing. **12.30** Boksen. **14.00** World Snooker Classics. **16.00** Golf. BMW Open, vierde dag. **18.00** Golf. **18.30** Atletiek. Marathon vanuit Siberië. **19.30** Worstelen, vanuit Madrid. **20.30** Motorsport. 24 uur van Francorchamps. **21.30** Tennis, halve finale heren Los Angeles. **23.00** Golf. BMW Open, 4e dag. **00.00** Revs, nieuws van de Britse circuits. **00.30** Bowlen, vanuit Palma de Mallorca. **01.30** Autosport. FIA vanuit Hockenheim.

Super Channel

06.30 The mix. **08.00** ITN world news. **08.30** Crossroads of the world. **09.00** Kenneth Copeland. **09.30** Prophecy countdown. **10.00** The mix. **11.00** The hour of power. **12.00** The mix. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.15** The mix. **15.00** It is written. **15.30** Touristic magazine. **16.00** Europa journal. **16.30** The mix. **17.30** The world tomorrow. **17.45** Earthfile. **18.00** Business weekly. **18.30** World sports special. **19.00** Super bike U.S.A. **19.30** Videofashion. **20.00** The Sunday movie. **21.30** The mix. **22.00** ITN news. **22.30** All mixed up - special profiles. **23.30** The great offshore. **00.00** The mix. **01.30** Super shop. **02.00** The mix all night.

Eurosport

06.00 Olympische spelen. **06.30** Eurosportnews. **07.00** Samenvatting. **07.30** Samenvatting. **09.00** Tennis. **10.00** Boksen. **13.00** Volleybal. **15.30** Ritmische gymnastiek. **16.30** Waterpolo. **18.00** Eurosportnews. **18.30** Atletiek. **21.00** Concours hippique. **22.00** Slotceremonie. **00.00** Samenvatting. **00.30** Eurosportnews. **01.00** Boksen. **03.00** Samenvatting. **03.30** Eurosportnews.

Duitsland 1

.35 **Disney Club.** Kindermagazine.
.00 **Die Seidenstrasse des Meeres.** Documentaireserie.
1.00 **Kunstsommer.** Reportage.
1.30 **(TT) Die Sendung mit der Maus.** Kindermagazine.
2.00 **●● Presseclub.**
2.45 **Programma-overzicht.**
2.47 **Tagesschau.**
3.10 **Week-overzicht EINS PLUS.**
3.15 **Musikstreifzüge.** Barbara Hendricks in Moskau.
3.45 **Das Mädchen aus der Zukunft.** Australische jeugdserie.
4.15 **Die Eisprinzessin.** Jeugdserie.
5.00 **Tagesschau.**
5.05 **Nicht unsere Tochter.** Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Michael Tuchner.
6.40 **Film aktuell.**
7.00 **ARD-Ratgeber: Geld.**
7.30 **Regenbogen.** Wir haben doch nirgends keine Heimat nicht, reportage over de Russische Duitsers.
8.00 **Tagesschau.**
8.05 **Wir über uns.**
8.10 **Mannsbilder.**
8.40 **(TT) Lindenstrasse.** Duitse serie.
9.09 **Die Goldene 1.**
9.10 **Weltspiegel.**
9.58 **Programma-overzicht.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Heisses Erbe Las Vegas.** Amerikaanse miniserie met Nicolette Sheridan, Vincent Irizarry, Anne-Marie Johnson e.a.
21.49 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.50 **Titel, Thesen, Temperamente.**
22.20 **Tagesthemen.**
22.35 **Weimar - Klassik, Kult und Stacheldraht.** Documentaire.
23.20 **Hundert Meisterwerke.** Serie kunstbeschouwingen.
23.30 **Miami Vice.** Amerikaanse misdaadserie. Met: Don Johnson, Philip Michael Thomas, Michael Talbott e.a.
00.15 **Tagesschau.**
00.20 **Kuss der Spinnenfrau.** Braziliaans/Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Hector Babenco. Met: William Hurt, Raul Julia, Sonia Braga e.a.
02.15-02.20 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Das innere Auge... erlebt den Alltag.

Duitsland 2

09.00 **Olympia-Studio.** Presentatie: Magdalena Müller en Günther Jauch.
09.05 **Paardrijden.** Springen individueel. Met de deelname van Ludger Beerbaum, Franke Sloothaak op 'Walzerkönig'. Eveneens zijn wereldkampioen Navet, de Fransman Godignon, de Engelsman J.Whitaker en de Oostenrijker Frühmann.
10.00 **Boksen.** Finales in de diverse gewichtsklassen. Favoriet in het halfzwaargewicht is de Duitser Torsten May.
12.55 **Heute.**
13.00 **Volleyball.** Finale heren met als favoriete ploeg het zestal uit Italië.
16.25 **Heute.**
16.30 **Olympia-Studio.** Presentatie: Magdalena Müller en Günther Jauch. Met finale waterpolo.
18.15 **Atletiek.** Start marathon heren; Aansl.: Das war Barcelona '92, terugblik.
18.58 **Programma-overzicht.**
19.00 **Heute.**
19.10 **Bonn direkt.** Presentatie: Klaus-Peter Siegloch.
19.30 **Olympia-Studio.** Live reportages, samenvattingen, actualiteiten, het Olympia-spel en studiogasten. Presentatie: Dieter Kürten. Vervolg van de heren-marathon.
21.55 **Heute.**
22.00 **Slotceremonie Olympische Spelen.** De Zomerspelen in Barcelona zijn voorbij, het Olympisch vuur wordt gedoofd tot 1996 in het Amerikaanse Atlanta. Tenor José Carreras zingt in het stadion de hymne: 'Amigos para siempre'.
00.00 **Heute.**
00.05-02.45 **Quo Vadis.** Amerikaanse speelfilm uit 1951 van Mervyn LeRoy naar de gelijknamige roman van Henryk Sienkiewicz. Met: Robert Taylor, Deborah Kerr, Leo Genn e.a. Rome, het jaar 60 n.C. De heerschappij van keizer Nero is doortrokken van moord en corruptie, terwijl het de moraal van het volk met brood en spelen hoog gehouden wordt. Tijdens de voorbereidingen voor de triomftocht van zijn legioenen leert Marcus Vinicius niet alleen ene Paulus uit Tarsus kennen, die de in Rome verboden christelijke leer predikt, maar ook de jonge gegijzelde koningsdochter Lygia.

Duitsland 3 West

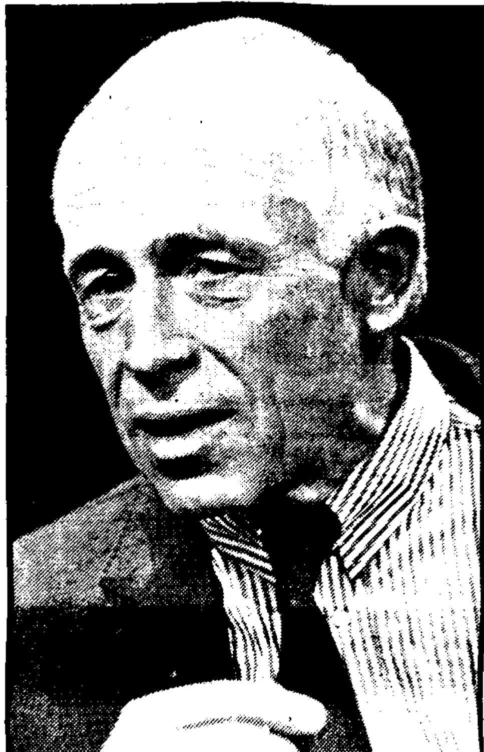
12.20 Viererbande. (herh.). **12.50** Von Rom zum Rhein - Die Römer, documentaireserie. **13.20** Kunst für jedermann: Museen heute, serie over musea. **13.50** Die Karpfenschlacht, tv-film. **14.45** West 3 aktuell. **14.50** Winnetous Erben auf Dollar-Jagd. **15.20** Pirat der sieben Meere, Italiaanse speelfilm uit 1962. **17.00** Hollymünd, amusementsprogramma. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Matt und Jenny, kinderserie. Aansl.: Zoolympics. **18.30** Denkmalschutz, documentaireserie over Historismus und Jugendstil. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **20.00** Kopfüber in die Nacht, Amerikaanse speelfilm uit 1985 van John Landis. **21.50** West 3 aktuell. **22.00** Spass im Sport. **22.30** Hayal, documentaire over het traditionele schimmenspel. **23.50** Rockpalast classics: Dire Straits, muziekspecial. **01.10** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

10.55 Denkanstösse. Overdenking. (herh.). **11.00** Musik um elf: Dietrich Fischer-Dieskau erzählt und singt. (herh.). **11.35** Concert voor viool en orkest no.2 in d, opus 22 van H. Wieniavsky. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** Das turbogeile Gummiboot, Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Robert Butler. **14.15** Geschichten vom Film, portret van Monika Teuber. (herh.). **15.00** Omnibus, discussieprogramma. (herh.). **17.00** Wir Deutschen: Reise zu den Schauplätzen der Vergangenheit, documentaireserie. **17.45** Hoppala, serie bloopers. **18.30** Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. **19.00** Freut euch des Nordens, amusementsprogramma. **19.45** Gaudimax. **20.15** In der Schorfheide, geschichtliche Wanderungen mit Günter de Bruyn. **21.00** Aktuell. **21.05** Gerhard Schmitt-Thiel präsentiert: Das war's - 18 Tage Plaza Barcelona. **21.50** Höhepunkte aus dem 100. Sprungbrett, compilatie. **22.45** Wortwechsel, interview met de onlangs overleden historicus Thomas Nipperdey. (herh.). **23.30** Weisser Fleck. **00.15** Aktuell. **00.17** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **Li-la-launeland.** Kinderprogramma.
08.45 **Die Schöne und das Tier.** Amerikaanse sprookjesfilm uit 1986.
10.20 **Flug der Entscheidung.** Amerikaanse speelfilm uit 1967.
12.00 **Kunst und Botschaft.** Serie kunstbeschouwingen.
12.05 **Onkel Buck.** Amerikaanse serie.
12.30 **Major Dad.** Amerikaanse serie.
13.00 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer.** Amerikaanse serie.
13.25 **Familie Munster.** Amerikaanse serie.
13.50 **Ultraman - Mein geheimes Ich.** Amerikaanse serie.
14.15 **Polizeibericht.** Amerikaanse serie.
15.00 **Die Spezialisten unterwegs.** Amerikaanse serie.
15.50 **Fantomas gegen Interpol.** Frans/Italiaanse misdaadfilm uit 1965.
17.45 **Chefarzt Dr. Westphall - Das turbulente Krankenhaus.** Amerikaanse ziekenhuis-serie.
18.45 **RTL aktuell.**
19.10 **Sielmann 2000 - Rückkehr in die Zukunft.** Serie reisreportages.
20.15 **Von Augenblick zu Augenblick.** Amerikaanse speelfilm uit 1978.
21.55 **Spiegel tv.** Nieuws-magazine.
22.40 **Prime time - Spätausgabe.** Reportage.
23.00 **Playboy late night.**
23.30 **Liebesstunden.**
00.00 **Kanal 4 - Wort am Sonntag.**
00.25 **Boxcar Bertha - Die Faust der Rebellen.** Amerikaanse speelfilm uit 1972 van Martin Scorsese. Met: Barbara Hershey, David Carradine, Berry Primus e.a. Het Amerikaanse Arkansas in de jaren dertig. Bertha Thompson en vakbondslid Bill Shelly, voeren een ongelijke strijd om sociale gerechtigheid.
01.50 **Alter schützt vor Liebe nicht.** Amerikaanse speelfilm uit 1950 van Alexander Hall. Met: Ronald Reagan, Charles Coburn, Spring Byington e.a.
03.20 **Von Augenblick zu Augenblick.** Amerikaanse speelfilm. (herh.).
04.50 **Captain Power.** Canadees/Amerikaanse sf-serie.
05.15 **Elf 99.**

● *Christel Priemer. (Duitsland 1 – 18.10 uur).*

SAT 1

06.00 Raumschiff Enterprise, Amerikaanse serie. **06.45** Quär beet, kinderprogramma. **10.50** Der Haftbefehl, Engels/Amerikaanse speelfilm uit 1967. **12.40** Kino News, filmtips. **12.55** So gesehen, meditatie. **13.00** Nieuws. **13.05** Herz ist Trumpf. **13.35** Männerwirtschaft. **14.05** Raumschiff Enterprise, Amerikaanse serie. **15.05** Godzillacyclus: Befehl aus dem Dunkel, Japanse science-fictionfilm. **16.30** Telewette. **17.10** Die Apachen, Amerikaanse western. **18.45** Nieuws en Sport. **19.20** Glücksrad. **20.15** Der Zigeunerbaron, Duitse muziekfilm. **22.00** Nieuws en Sport. **22.05** Jenseits von Eden, Amerikaanse speelfilm uit 1955. **23.55** James Dean - American Rebel, James Dean-documentaire uit 1988. **00.55** Stacheldraht und Fersengeld Amerikaanse comedyserie. **01.20** Befehl aus dem Dunkel, Japanse speelfilm uit 1965 van Inoshiro Honda. Met: Nick Adams, Akira Takarada, Jun Taziki e.a. **02.40** Programma-overzicht. **02.50** Sat 1 Text.

BBC 1

07.40 Open universiteit. **08.55** Olympic grandstand. **13.00** Sign extra, serie programma's met gebarentaal en ondertiteling. **13.30** Country file. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws. **15.00** (TT) Eastenders, soapserie. **16.00** (TT) Eldorado, serie over vakantieoord Costa Eldorado. **16.30** (TT) Columbo: Troubled water, Amerikaanse misdaadfilm. **18.00** Olympic grandstand. **23.00** (TT) Nieuws en weerbericht. **23.15** Heart of the matter, documentaire serie. **23.50** Doogie Howser MD, Amerikaanse serie. **00.15** (TT) The reivers, Amerikaanse speelfilm uit 1969. **02.00** Weerbericht.

BBC 2

07.35 Open universiteit. **10.05** Articles of faith, religieus magazine. **10.20** This

MTV

08.00 Awake on the wildside. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** MTViva Barcelona. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Kristiane Backer. **03.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style with Elsa Klensch. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** CNN Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN World report.

RTL4
14.30 Bells are Ringing (1960-USA). Sprankelende komische musical van Vincente Minelli met Judy Holliday, Dean Martin en Fred Clark. Songs o.a.: 'Just in Time' en 'The Party's Over'.

Duitsland 3 West
15.20 Sir Francis Drake II re dei sette Mari (1962-I/USA). Avonturenfilm van Rudolph Maté, ook bekend als: Seven Seas to Calais. Koningin Elizabeth hoopt in de 16e eeuw dat de piraten van Sir Francis Drake de Spaanse vloot verslaan en beroven. Met: Primo Zeglio en Rod Taylor.

RTL Plus
15.50 Fantomasse Dechaine (1965-USA). Het Fantoom ontvoert een atoomgeleerde wiens uitvinding hem de wereldheerschappij kan bezorgen. Dan blijkt dat de vinding incompleet is zonder de bijdrage van een tweede geleerde. Avontuur van André Hunebelle met: Jean Marais en Louis de Funès.

België/TV 1
20.00 Spetters (1980-NL). Met vakmanschap en vaart gemaakte film van Paul Verhoeven over drie werkende jongeren die motorcrosser willen worden. Eén van hen wordt invalide, de ander pleegt later zelfmoord. Met: Hans van Tongeren, Toon Achterberg en Renée Soutendijk.

Duitsland 3 West
20.00 Into the Night (1985-USA). Meeslepende film van John Landis over een mooie vrouw (Michelle Pfeiffer) die door moordenaars wordt opgejaagd. Verder met: Jeff Goldblum en Richard Farnsworth.

Super Channel
20.00 Journey (1972-CDN). Meisje wordt opgenomen door de commune die haar van zelfmoord heeft gered. Dan krijgt ze het gevoel dat ze de pionierscommune ongeluk brengt. Film van Paul Almond met o.a.: Geneviève Bujold en John Vernon.

RTL Plus
20.15 Moment by Moment (1978-USA). Lily Tomlin speelt een 40-jarige vrouw die door haar welgestelde echtgenoot bedrogen wordt, maar dan zelf ook een jonge minnaar vindt. Regie: Jane Wagner. Verder met: John Travolta en Andra Akers.

Nederland 1
22.15 Turtle Diary (1985-GB). Zalig origineel (hoewel zeer ingehouden) verhaal van Pinter, verfilmd door John Irving, over twee onderdrukte mensen die uiteindelijk bevrijd worden door een ongewone gedeelde belangstelling. Jeroen Krabbé speelt zijn eerste internationale rol naast o.a. Glenda Jackson en Ben Kingsley.

BBC 2
22.35 Play Misty for Me (1972-USA). Clint Eastwood is een diskjockey met een nachtelijk radioprogramma. Na een avondje plezier heeft hij genoeg van zijn fan Jessica Walter die hem vroeg 'Misty' te draaien. Regie is van Clint Eastwood.

Duitsland 2
00.05 Quo Vadis (1951-USA). Een groots epos van Mervyn LeRoy over de vervolging van de christenen tijdens de bloedige tirannie van keizer Nero in het antieke Rome. Sterren zijn: Robert Taylor en Deborah Kerr.

BBC 1
00.15 The Reivers (1969-USA). Schilderachtige en komische film van Mark Rydell met Steve McQueen en Sharon Farrell. Boerenzoon van twaalf maakt autotocht naar Memphis.

Duitsland 1
00.20 Kiss of the Spider Woman (1985-USA/BR). William Hurt en Raul Julia spelen twee celgenoten in een Zuid-Amerikaanse gevangenis in Hector Babenco's film. Hurt is homo, Julia is politiek gevangene. Om de tijd te doden fantaseert Hurt speelfilms.

RTL Plus
00.25 Boxcar Bertha (1972-USA). Barbara Hershey en David Carradine besluiten banken te gaan overvallen als ze zien dat het Amerikaanse grootkapitaal gewetenloos de arbeiders uitbuit. Regie: Martin Scorsese.

RTL Plus
01.50 Louise - Louisa - (1950-USA) Spring Byington is de grootmoeder uit de titel die Ronald Reagans huishouding in de war stuurt. Dat is meer dan vrouw Hussey en dochter Laurie kunnen verdragen in Alexander Hall's film.

RTL4
02.20 E Dio disse a Caino (1969-I/D). Western van Antonio Margheriti met Klaus Kinski en Peter Carsten. Na verraad door een vriend waardoor hij in de gevangenis terecht is gekomen zint een cowboy op wraak.

radio

Radio 1
7.05 RadiOlympia. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
8.02 Vroege vogels. 10.04 Tony van Verre ontmoette... (3) 10.30 Muziekmozaïek. 12.04 Nederlands op AVRO 2. 13.04 AVRO Radiojournaal. 14.04 De zomer van 1992. 16.04 Mezzo. 18.04 Album. 20.04 Ik huurde deze kamer, hoorspel. Herh. 21.04 Liedjes van de bovenste plank. 22.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3
7.02 Wakker. 8.02 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 Het steenen tijdperk. 19.04 Forza! 20.04 Leidsekade live. 21.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
8.00 Nws. 8.04 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Aspekten van de kamermuziek. Steinway concours 1992. Pianomuz. 12.00 De Nederlanden. 13.00 Nws. 13.04 Diskotabel. Edison winnaars klassiek 1992. A. Muz. uit de Middeleeuwen, Renaissance en vroege Barok. B. Eigentijdse muz. vanaf 1960. 14.15 Concert op de zondagmiddag. Radio Filharm. Ork. met altviool (In de pauze: Praten over muziek) 16.30 Vokalise. Festa teatrale. 18.00 Nws. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert. Pianomuz. 23.16-24.00 Het geluid van de planeet die langzaam verdwijnt, hoorsp.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat (13.00 Nws.). 14.00 Radio Romantica. 16.00 Club Veronica trend. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Mensen. 18.25 Liturgie & kerkmuziek. 18.40 De onbekende islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94: verzoekplaten, agenda, uitgaanstips. 11.00 Treffpunt, discussieprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

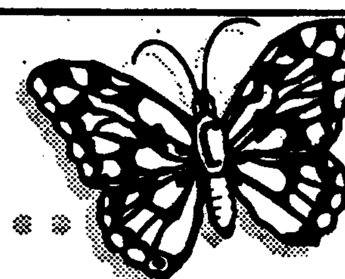
België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kind aan huis met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Zomereditie met luchtige muziekjes. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
Nieuws elk heel uur. 6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.35 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell.

RTL4 radio
Elk heel uur nieuws.
08.03 Geeuwen met Van Leeuwen, Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Oorwarmers, Jan de Boer. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf, Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

...rtentiecombinatie van 46 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-113295

De fijnste vakantie-trips

		vanaf
...nkrijk		
..., 3, 4 dg	Euro-Disneyland Parijs	ƒ 155
..., 3, 4 dg	Parijs met rondritten	ƒ 179
5 dg	Bourgogne Beaune	ƒ 639
4 dg	Elzas Colmar	ƒ 469
4 dg	Champagne Reims	ƒ 498
8 dg	Provence Arles Les Baux	ƒ 899
... dg	Nice Monaco Côte D'Azur	ƒ 1199
7 dg	Lourdes Pyreneeën	ƒ 799
... dg	Normandië Loire kastelen	ƒ 569
... dg	Klassiek Rome Florence	ƒ 1195
... dg	Toscane Siena Volterra	ƒ 989
...2 dg	Rondreis Ravenna Pompeï	ƒ 1595
... dg	Dolomieten Merano	ƒ 999
... dg	Bloemenrivièra San Remo	ƒ 1099
...land		
... dg	Vierwoudstedenmeer Brunnen	ƒ 598
7 dg	Lugano Meer van Lugano	ƒ 889
...rijk		
... dg	Salzburgerland Zell am See	ƒ 989
... dg	Salzburgerland Saalbach	ƒ 869
7 dg	Wenen Salzburg rondritten	ƒ 799
...land		
6 dg	Sauerland Arnsberg	ƒ 559
5 dg	Harz Goslar	ƒ 559
3, 4 dg	Berlijn met rondritten	ƒ 379
...nd		
4 dg	Londen met rondritten	ƒ 549
...marken		
4 dg	Kopenhagen met rondritten	ƒ 499
...oslowakije		
5 dg	Praag	ƒ 595

...et Zuiden Touringcars

Het Zuiden Touringcars
Plenkertstraat 44, Valkenburg (achterzijde casino).
Dagelijks geopend van 9-19 uur. Zondags van 14-17 uur.
(eigen parking).
Onze folder is ook bij elk reisburo verkrijgbaar.

...aag folder, bel 04406-15252

WADDENEILANDEN

...ELLING, LAST MINUTE NOG VRIJ AUG/ SEPT/ ...KAMERS MET D/T. DE VAERDERIJ 05620-9089.

...AND EN TERSCHELLING T.h. stacaravans en ...bungalows, volledig ingericht, vrij na 5 sept v.a. ...,- per week. Inl. 05180-1206 (niet op zondag).

...HELLING app. boerderij 'DE GROEDE', nabij ...ervaat 'de Boschplaat' luxe app. geschikt t/m 4 pers. Vrij na 22 augustus. Tel. 05620-9099.

ER IS MEER DAN...
...arrangementen met aktieve natuurkursus ...door EcoMare. Bel voor meer informatie ...V Texel 02220-14741 en vraag naar de Hotelnatuurvakantiefolder.
...NATUURVAKANTIE OP TEXEL.

...n op Terschelling ...ur 'n tent! ...AMP 05620-8583.

DRENTE

...WPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erk., ...g.'s t.h. vrij na 29-8. Inf. en kl. folder: Heemraad...pein. 85, Amstelveen, 020-6459541/6413940.

...ECREATIEPLAS Camping-naseizoen prijzen, ...pl. 15 x 15. Groepen tegen gereduc. tarief. Info ...park ERMERSTRAND 05915-64013 of 64014.

...ETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan ...ideaal wandel- fietsgebied voor rustzoekers. ...vakantie ƒ 568,- all-in. Inl: 05280-65803.

...R. Hotel Adolfs
...arr. HP v.a. ƒ 165,- ...r info. 05999-12204.

...en in Drenthe
...arr. HP ƒ 255,- p.p. ...Hotel 05928-14130.

...SION FIETEN
...arr. v.a. ƒ 32,50 p.p. ...oor inl. 05266-1276.

AKTIEVE VAKANTIES

Action Adventures org. aktiew'ends/doevakanties. Bel v. kl.br. 073-570679.

GELDERLAND

...ERSWIJK wegens ANNULERING vrijstaande ...Bung. in bos, speeltuin, recr.meer, cv, ktv, 3 ...a 22-8 t/m 5-9 ƒ 450,- per week. Tel. 074-664360.

... Hotel Restaurant "DE LOCHEMSE BERG" ...end gelegen in het Gelderse land temidden van ...gebieden die zich lenen voor adembenemende ...- of wandeltochten. Een folder ligt voor u klaar! Tel. 05730-51377.

...WE/VAASSEN, T.H stacaravans en kampeerpl. ...PRIJS V.A. 22-8! Recr.progr. t/m 5-9 tennisb., ...verw. zwemb., midgetgolf etc. Tel. 05788-1343.

...KAMPEREN IN DE GELDERSE ACHTERHOEK ...aug weer kampeerpl. vrij op ons recreatie centr. ...subtropisch zwembad, sauna, solarium, fitnes, ...styling, bar-bowling, restaurant, tennisbanen, ...markt, vis- en roeivijvers en verw. openlucht... MARVELD RECREATIE Elshofweg 6, 7141DH Groenlo. Tel. 05440-61638 folder op aanvr.

NOORD-HOLLAND

...ARTENSZEE/PETTEN T.H. Bung's in div. parken ...app. Spec. aanb. voor naseiz. Tel. 02246-1596.

...ARTENSZEE Bung's. Gratis zwemparadijs voor ...end/midweek of weekje sept/okt. Tel. 02246-3109.

SAMEN GEZELLIG NAAR LINNAEUSHOF
EUROPA'S GROOTSTE SPEELTUIN
EEN DAGVULLEND ATTRAKTIEPARK gelegen in BENNEBROEK aan de N208 Haarlem-Lisse
ALL-IN tarief ƒ 9,- p.p. (uitgezonderd motorskelters)
OPEN tot 5 oktober: 10.00-18.00 uur
INFOLIJN: 02502-47624

NOORD-BRABANT

...RONDVAARTEN DOOR DE BIESBOSCH VANUIT DRIMMELEN MET DE ZILVERMEEUW
Tot 4 sept.
...t/m vrij..............11.00, 13.00 en 15.00 uur.
...en zondagen........12.30 en 15.00 uur.
...ƒ 9,50/ kind. ƒ 4,75 3 t/m 11 jr. 01626-82609.

...TSVAKANTIE IN DE PEEL! Bel voor arrangementen, ...g gratis folder Motel Nobis Asten Tel. 04936-96800.

OISTERWIJK Hotel Pension de BELVERTSHOEVE. Gezell. fam. hotel in de bossen, kmrs. gelijkvloers met douche en toilet. Op arrang. aantr. korting. Van 21-8 tot 23-10. Nog mogelijkh. voor lang of kort verblijf. Vr. folder met prijzen: Scheibaan 13, 5062 TM. Tel. 04242-82384.

HOTEL BOSSCHENHOOFD
Een uniek Rustpunt in West-Brabant
In de Bosrijke Omgeving tussen Etten-Leur en Roosendaal.
Dit Gast-vrije Hotel biedt U één Vakantie-Arrangement voor het hele gezin, of individueel in de maanden Juli en Augustus
Fietsen in het Brabantse Land - Uitstapjes naar Breda - Zeeland of Antwerpen, gratis entree in het Recreatiepark "Bosbad Hoeven"
Wij bieden U een Arrangement voor 4 nachten op Half-Pensionbasis á ƒ 380,- pp op basis van een twee-pers. kamer. Kinderen op aparte Kamer, gratis logies. Overnachting in luxe kamers met uitzicht op de bossen, uitgebreid ontbijt-buffet en culinair verzorgde diners. Op de kamer ktv, minibar, mogelijkheid voor koffie-thee-chocomel, bad/douche/wc.
Voor Reservering/Informatie
Tel. 01652-14900.

ZEELAND

PARK PORT GREVE
DIREKT AAN ZEEUWSE GREVELINGENMEER
NIEUW! Parkplaza met o.a. subtropisch zwembad, restaurants, squash, tennis etc.
Bel voor een luxe 5-sterren vakantievilla 01119-1855

Nazomer in Zeeland
BUNGALOWVAKANTIE OF KAMPEREN?
vanaf 28 augustus verlaagd tarief!

KAMPEERPLAATSEN
STACARAVANS
CHALETS
BUNGALOWS

* INCL. GRATIS ENTREE in subtropisch zwemparadijs.

Direkt aan zee en strand met uitstapjes in bezienswaardige omgeving!

PLUS + + + + vakantie voor de auto!
De luxe reisbus "ROOMPOT EXPRESS" rijdt tot 4 september
4 dgn. per week naar Veere, Middelburg en Zierikzee

5***** RECREATIEPARK "DE ROOMPOT"
Kamperland - Zeeland
RESERVEREN: tel/01107-4200.

LIMBURG

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg.
"5 STERREN"- VOORZIENINGEN:
w.o. subtropisch zwembad etc.
Er is weer plaats v.a. 21 augustus!
Vraag ook naar onze all-in arrangementen waarbij 55- plussers 20% korting genieten.
Tevens voordelige weekend- en midweek-arrangementen
...
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

HULSBERG Hotel/pens. van Someren. langs mergell., speelt., terras, park.pl. 2 km v. Valkenb. 04405-1646.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

CAMPING MOOI BEMELEN
Geleg. tussen Valkenburg en Maastricht. Plaats vrij voor tent of caravan v.a. 8 aug. BUNGALOW EN CARAVAN VERHUUR vrij v.a. 22 aug. Inl. Tel. 04407-1321/2327.

PENSION LOUSBERG september aanbieding: 1 week Valkenburg v.a. ƒ 227,50,- p.p. Tel. 04406-12624.

Fam. Hotel VIJLERHOF. 04454-61710 Vijlen - Vaals. Fam. Hotel MERGELLAND. 04454-61459 Holset - Vaals. L/O 40,- H/P 55,- Tev. verh. vak.woningen ook aangep. gehandicapten. Vraag prospectus.

6-PERS. STA-CARAVANS TE HUUR
Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. van 5 sept t/m 19 sept 2 wk voor ƒ 495,- all-in ƒ 625,- all-in. Eigen tent of caravan na 22 aug gezins tarief ƒ 16,- per nacht. Inl. 04492-2044.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN: Welkomscocktail, 2 overn., 2 x ontbijt, 2x3 gangendiners, en 2 uren relaxen in de weldaad van 35°C mineraal water v/h kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 175,-p.p. kmrs. met d/wc, tv en tel. Bosr. omg. met wandel- en fietsroutes. Nabij Kasteeltuinen Arcen. Gr. folder 04703-2121.

Hotel de Oude Hoeve Arcen Nrd.L
Een bourgondische ervaring in huiselijke sfeer. Geniet van ons gastvrije hotel met luxe kamers voorzien van TV en telefoon. Nabij Thermaalbad en Kasteel tuinen. Bosrijke omg. met wandel/fietsroutes. DIVERSE VAKANTIE ARRANGEMENTEN. BEL EVEN VOOR DE GRATIS KLEURENFOLDER: 04703-2098.

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op groot Recratiepark aan de rand van het heuvelland. Veel faciliteiten en gunstige tarieven. Na seizoen v.a. ƒ 295,- per standplaats. Chalets t.h. v.a. ƒ 275,- per week. NU TE KOOP NIEUWE RECREATIE BUNGALOWS. Op nieuw gedeelte. Traditioneel gebouwde bungalows, 4 slp kmrs, goede isolatie, hoog rendement. Financiering mogelijk Prijzen v.a. ƒ 149.000,- v.o.n. incl. 250 m² eigen grond. RECREATIEPARK HOMMELHEIDE te SUSTEREN Tel. 04499-2900.

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG v.a. ƒ 495,-. Heen- en terugreis per touringcar, HP, 3 bustochten. Kmrs. t. en d. + t., zonder bus v.a. ƒ 370,- p.p. Alléén 3 bust. v.a. ƒ 445,- Gr. folder: 3***hotel/pension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg a/d Geul. Tel. 04406-13017.

Vakantie appartementen "A GE PANNESCHOP" Mechelen Z.L. 04455-1401.

BELGIE LUXEMBURG

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. ƒ 190,- p.w. all-in. Bezet tot 29 aug. Inl. 04459-1598.

FRANKRIJK

Onze bungalowtenten en stacaravans
staan volledig ingericht voor u gereed op 20 topcampings.
GRATIS GIDS met KORTINGSAKTIE.
Bel ROAN COMFORT CAMP 05756-4153.

DORDOGNE. Sfeerv. kl. camping 200 m. v. vestingstadje. Tev. verh. inger. caravans en bung.tenten. Gratis brochure: Tel. 09-3353289457 Ned. gespr.

Last Minute, JONGERENREIZEN busr. + tent, direct a. strand. BREAK AWAY Tel. 033-618600 of 06528-76471.

JONGERENCAMPING Cote d'Azur incl. bus. Vertr. 14-8 10 dgn ƒ 295,-, incl. tent ƒ 340,-; 17 dgn ƒ 320,-, incl. tent ƒ 410,-. Tel. 010-4771127.

3-Dgse busreis Parijs/Euro Disney v.a. ƒ 159,- p.p. Vertrek op vrijdag. GEBO REIZEN 038-544968.

DUITSLAND

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, boerijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags arr. (3 n.) DM 285.- p.p.
6-daags arr. (5 n.) DM 440.- p.p.
...
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (D) voor gratis prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49

BOPPARD. Gezellig Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do/wc/telef./ktv: H.P. v.a. DM 45,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Bel (wij spreken Ned.) of schrijf ons even voor een folder: HOTEL L'EUROPE***, Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard, tel. 09-49 6742 8020. Fax: 802802. Fam. A. Potharst.

HOTEL AM BERGHANG — **Gastvrij, sfeervol en... dichtbij**
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnenbad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur! Arrangementen 1992 "Voor elk wat wils", zoals
Groot Midweekarr. (5 nachten) DM 330,- p.p.
Incl. vorstelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's.
Nieuw: ons Happy-Weekend- of Luxe-Mini-Vakantie-arrangement.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim.
Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4667.

BOPPARD. Hotel GARNI.
Alle kamers met do/wc/ktv/telefoon v.a. DM 30,- p.p.p.n. Tel. 09-49.6742.802920. Fax: 802802. Wij spreken Ned.

OOSTENRIJK

BAD GLEICHENBERG:
10 dgse exkursiereizen met bezoek aan o.a. Wenen en Hongarije. Nog enkele plaatsen vrij op 21/8. Slechts ƒ 789,- HP. Winnemuller Reizen (SGR, ANVR), 08880-52245.

STACARAVANS a.d. Millstättersee Vrij na 29/8 v.a. ƒ 250,- p.w. 05120-15242.

WINTERSPORT

ONZE WINTERGIDS IS UIT. 10-dgse busreizen all-in, Dolomieten skisafari's en prachtige langlaufsafari's. Alle reizen ook mog. per auto. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor gratis folder reisburo Joy Tours Tel. 070-3633939 lid SGR/ANVR.

SPANJE

ROSAS 21 AUG. 10 dgn. app. + Busretour ƒ 348,- p.p. Villa aan zee 5 pers. ƒ 695,- p.w. Jongerenreizen camping/tent + bus "knalprijs" CBS 04929-64555.

GRATIS GIDS Busreizen 10-17 dgn. aug. Lloret Hotel Don Quichote*** ƒ 499,- Copacabana*** ƒ 599,- sept. ƒ 399,- Pineda Merce** ƒ 499,- sept. Hotels v.a. ƒ 299,- Boosten reizen Lid SGR Tel. 045-227777.

Last Minute, JONGERENREIZEN busr. + tent, direct a. strand. BREAK AWAY Tel. 033-618600 of 06528-76471.

Appartementen Picasso Benidorm.
Het beste met de meeste service. Ook voor autovakanties. Vr. fold. ma. t/m vrijdag 9.30 - 17.00 uur. LISMAN "PICASSO" tel. 030-328212.

EXTRA AANB. Hotel Espana in Calella, direkt bij zee, centrum. Halfp. 21/8 en 28/8 10 dgn. ƒ 339,- Hotel Rosa Nautica Malgrat Halp. 28/8 en heel sept ƒ 319,- Hotel Jaime 1 Salou 28/8 en heel sept. 10 dgn. ƒ 399,-. Vraag onze complete folder en lees alle voordelen; zoals meer dan 40 gunstig geprijsde hotels in sept/okt, Royal Class slechts ƒ 40,- retour, vast gereserv. bus plaatsen, dus nooit dringen, wel/niet roken enz.. Bel Solmar Tours 040-460560.

Costa Brava v.a. ƒ 225,-
Barcelona v.a. ƒ 225,-
Salou v.a. ƒ 240,-
Costa Blanca v.a. ƒ 265,-
Retourprijzen per pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen. Luxe bussen toilet - video - airco - royal class
Iberbus
020-6241010

JONGERENCAMPING Playa d'Aro, incl. bus. Vertr. 14-8 10 dgn. ƒ 295,-, incl. tent ƒ 340,-; 17 dgn ƒ 320,- incl. tent ƒ 410,-. Tel. 010-4771127.

PORTUGAL

ALGARVE najaar/winter/voorjaar v.a. 23 okt. wekelijks vertrek, 4 weken naar de zon al v.a. ƒ 695,- incl. vliegreis Transver app. en reisl. Primavera Reizen (SGR) Tel. 079-426350.

POLEN

Met PERFECT per luxe bus naar Polen! Vertrek nu ook v.a. Groningen Heerenveen en Zwolle. Tel. 03403-77996/05987-19019.

ITALIË

ROME-Florence-Pisa-Elba, 10-dgse ekskursiereizen v.a. ƒ 699,-. Prima hotel aan zee: inkl. vervoer, halfpens. Veel vertrekdata v.a. sept. iedere vrijdag t/m eind okt. N.I.T. 085-452424.

FLORENCE 7 dagen al v.a. ƒ 499,- Rome al v.a. ƒ 449,-. Schitterende 12-daagse rondreis BELLA ITALIA met bezoek aan Rome Florence en Venetië incl. halfpension v.a. ƒ 999,-. Florence, Pisa, Lucca en Elba, 8-daagse ... Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid SGR/ANVR.

DENEMARKEN

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
20.000 VAKANTIEWONINGEN
ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN
Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:
Dansk Feriehus Bookingburo Holland
Hoofdweg 99
9681 AC Midwolda
Telefoon 05975-1416*
D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

TSJECHOSLOWAKIJE

PRAAG 8 dgn ƒ 325,-, buspendel v.a. ƒ 175,-, Reuzengebergte 9 dgn ƒ 695,-. Rondreis Tsjechosl. 12 dgn ƒ 1195,-. App. en vak.won. MEVO REIZEN Holten tel. 05725-1547.

PRAAG vertrek iedere ma, wo, vr per luxe touringcar naar Praag inkl. hotel met halfpension en excursies. 4 dgn v.a. ƒ 189,-; 5 dgn v.a. ƒ 239,-; 6 dgn v.a. ƒ 289,-. Pendels v.a. ƒ 160,-. Veel specials met zomer/herfst/Kerst/Paasvakanties. N.I.T. 085-452424.

PRAAG, 7-daagse busreis al v.a. ƒ 299,-. 5-daagse vliegreis al v.a. ƒ 595,-. 8-daagse excursiereis incl. halfpension en prachtige exc. v.a. ƒ 498,-. MORAVIE of Zuid-Bohemen, prachtige 10-daagse reizen incl. boeiende excursies en volpension al v.a. ƒ 699,-. Ook binnenkort nog vertrekmogelijkheden! Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

10 Dagen Praag va. ƒ 295,- p.p. van 26-6 tot 11-9. Buspendel ƒ 189,- p.p. Inl. GEBO REIZEN 038-544968.

PRAAG: Kamers/app. ƒ 25. B.o.B. Travel 02290-39762.

HONGARIJE

Balaton/Budapest/Wenen, 7 dgs excursiereizen v.a. ƒ 389,- inkl. vervoer, halfpension. Prima hotel/kamers D/T. Royal Class ƒ 40,-. Vertrek v.a. eind aug. iedere zondag t/m eind okt. N.I.T. 085-452424.

LAST MINUTE boeking vak.huizen, hotels en app. bij het Balatonmeer. BALATON TRAVEL lid SGR 073-425738.

BUDAPEST, 7-daagse busreis v.a. ƒ 390,- 8-daagse verzorgde excursiereis v.a. ƒ 649,-. Gratis reisgids? Bel: Speciale Reizen Centrale: 050-145800/020-6202121 lid ANVR/SGR.

GRIEKENLAND

CORFU: volop zomer t/m okt.; v.a. mid. aug. weer enk. vak. won. a/zee vrij. ROSS HOLIDAYS 05908-10019 SGR.

Rustig Z.-Kreta, vl. + voord. app. vlakbij zee, evt. goedk. autohuur. Ook aanb. en last-minutes. Voor info: BOSMAN REIZEN 01184-72007* Lid SGR.

INDONESIË

Aktieve rondreizen SUMATRA, JAVA, BALI, SUNDA eilanden en SULAWESI 22-34 dgn. v.a. ƒ 2995,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

AZIË

Aktieve rondreizen INDIA/NEPAL/RAJASTHAN 25-27 dgn. ƒ 2985,-. Thailand 25 dgn. ƒ 2595,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

THAILAND
met Martinair v.a. ƒ 1399,-; 15-dgn. ***hotel ƒ 1795,-. Sri Lanka: v.a. ƒ 1475,-; 18-dgn. hotel L/O ƒ 1895,-; Nog pl. vrij aug/sept. Schakel Travel & Tours, tel. 085-649548.

EGYPTE

EGYPTE, prachtige 10-daagse rondreis Cairo, Luxor, Aswan v.a. ƒ 1499,- incl. vlucht, exc. en volpension. Speciale Reizen Centrale. Gratis reisgids? Bel: 050-120100 of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

Zomer en winter budget en luxe rondreizen, 8 en 10 dagen, verleng. mog. v.a. ƒ 999,- tot ƒ 2580,- incl. cruise, vol progr. Gr. broch. Bel. 036-5332300 TARA Tours Lid SGR.

AMERIKA

Aktieve rondreis MEXICO/GUATEMALA 31 dgn. ƒ 3795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

DIVERSEN

++ DE KAMPEERSPECIALIST ++
Fantastische en razendvoordelige busreizen incl. camping naar: Spanje, Frankrijk, Tsjechoslowakije, Hongarije, Italië en Griekenland al v.a. ƒ 279,-. Tevens (fiets) busretours door heel Europa. Gratis brochure: BIZZ 050-144285 (lid SGR).

Ashraf
Organiseert 3 tot 8 wkse en 20 tot 35 wkse avontuurlijke reizen, we overnachten in kleine gezellige hotels en reizen in kleine groepjes (12 of 17).
Je hebt veel eigen inbreng.
Azië Afrika
Latijns Amerika
ASHRAF 020-6232... Lid VAR/SGR.

VAKANTIE & RECREATIE

NEUERÖFFNUNG

Samstag, 8. August ´92.

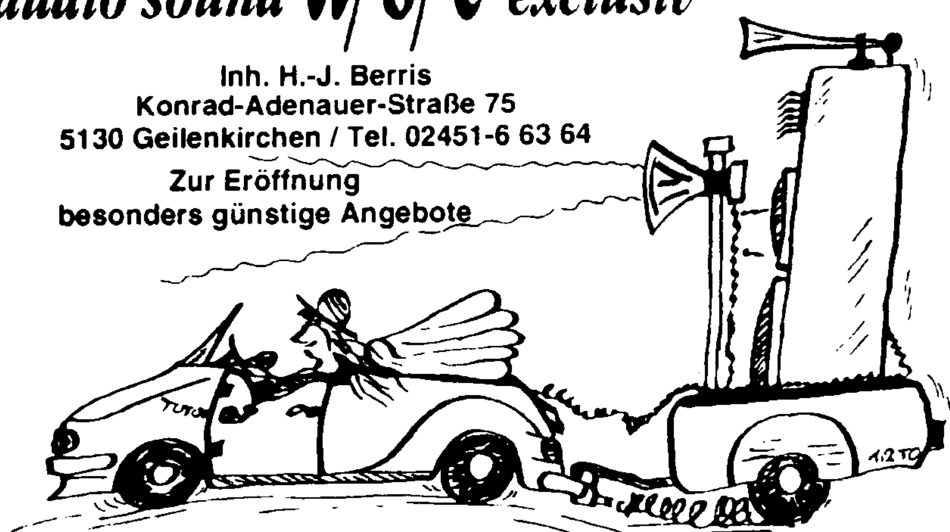
HiFi- und Lautsprecherfachhandel

audio sound **a/s/e** *exclusiv*

Jetzt Neu! Exklusiver Modeschmuck und Accessoires

Inh. H.-J. Berris
Konrad-Adenauer-Straße 75
5130 Geilenkirchen / Tel. 02451-6 63 64

Zur Eröffnung besonders günstige Angebote

Bei einem Glas Sekt können Sie sich unverbindlich in unserem Studio umsehen.

BOWLING & PARTYCENTRUM
HOEVE DE AAR BV

(Ons centrum is een onderdeel van Boresca Holding B.V., een landelijk opererende exploitatiemij. van Horecabedrijven en Bowling & Partycentra).

vraagt wegens uitbreiding een

ASSISTENT BEDRIJFSMANAGER

Onder de eindverantwoordelijkheid van de algemeen bedrijfsmanager zijn de essentiële taken van deze funktie onder meer:

* het promoten van de bowlingaktiviteiten
* verantwoordelijk voor de horeca-aktiviteiten
* leiding geven aan het personeel

Voor deze belangrijke funktie, die bij gebleken geschiktheid verdere perspektieven biedt binnen ons concern, bieden wij:

* een goede salariëring met uitstekende arbeidsvoorwaarden.

Onze gedachten gaan uit naar kandidaten in de leeftijdsgroep tot ca. 30 jaar die bij voorkeur reeds de nodige ervaring met de bowlingsport en de horeca hebben opgedaan.

Kandidaten dienen een Middelbare Horeca School opleiding te hebben.

Geïnteresseerden wordt verzocht brieven met pasfoto zo spoedig mogelijk te richten aan:

Bowling & Partycentrum Hoeve de Aar B.V.
Welterlaan 45, 6419 CN Heerlen
t.a.v. de heer N. Kromhout, telefoon 045-714432.

Verkoopster 20 uur per week

Leeftijd: tussen 18 en 25 jaar.
Opleiding: Mavo.

Wij bieden een leuke werkkring, salariëring volgens CAO en goede opleidingsmogelijkheden.

Inlichtingen over bovengenoemde functie kunnen worden ingewonnen bij
de hr. M. Ritt,
tel. 045-413440,
Akerstraat 118a,
Kerkrade.

Aufgeschlossene, begeisterungsfähige

VERKÄUFER/INNEN

Per sofort für unseren Ausstellungsraum in Düsseldorf gesucht.
Sie werden bei voller Provision ausgebildet. Wollen Sie ab

DM 80.000,-

pro Jahr verdienen, dann rufen Sie uns heute noch an Telefon 09-492116107829 (auch Sa./So.).

HIMCO, Europas älteste und erfolgreichste Touristik-Marketing-Firma

D1142

UNITED COLORS OF BENETTON

zoekt voor haar filiaal in Aken, Adalbertstr. 32

jonge dynamische verkoopster

37,5 uur per week

Schriftelijke sollicitatie of persoonlijk aanmelden:

HAWETEX-MODEHANDELS GMBH

z. Hd. Herrn Herbord
Postfach 228
5100 Aachen

Hij/zij zocht

Keyboard-verkoper m/v

Onze relatie is een nieuw project aan het opstarten en zoekt iemand die een uitdaging aandurft. Indien u zelf keyboard speelt en muziek met commercie kunt combineren, dan kunt u aan de slag als verkoper op markten in de regio.
Informatie bij Brigitte Naebers, tel. 045-27 40 40.

Vakantiekrachten m/v

Wij hebben nog plaatsingsmogelijkheden voor vakantiekrachten die minimaal 18 jaar zijn en in ploegendienst willen werken in produktiebedrijven.
Informatie bij Brigitte Naebers, tel. 045-27 40 40.

Heftruckchauffeurs m/v

Voor een relatie in Brunssum. Het werk is in de expeditie van een plasticverwerkend bedrijf. In dag- en middagdienst. U dient in bezit te zijn van een diploma.
Informatie bij Jos Nota, tel. 045-27 40 40.

Heftruckcursus

Heeft u enige heftruckervaring, dan kunt u in aanmerking komen voor een heftruckcursus. Wanneer u uw diploma gehaald heeft, zijn er gegarandeerd plaatsingsmogelijkheden.
Informatie bij Jos Nota, tel. 045-27 40 40.

Brunssum, Rumpenerstraat 79.

De uitzend-CAO

In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris, vakantie en sociale verzekeringen geregeld.

Ik vond

randstad uitzendbureau

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

VVN

Gerenommeerd bedrijf zoekt ervaren

KTV/VIDEO MONTEUR

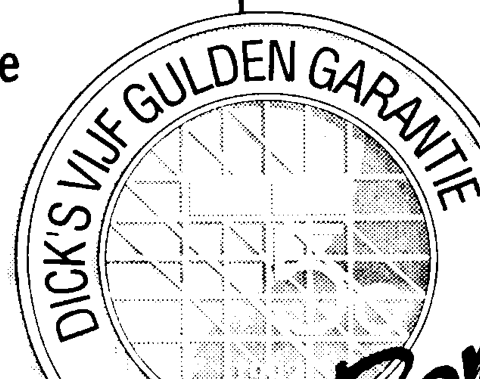
uitstekende condities, hoofdzakelijk binnendienstfunktie, regio Heerlen-Kerkrade.

Sollicitaties worden vertrouwelijk behandeld.
Br. o. no. HK 206 Limburgs Dagblad,
Postbus 2610, 6401 DC Heerlen

Gegarandeerd de voordeligste al moet er Dick geld bij!

1. Limburgs grootste collectie tapijt, tapijttegels, karpetten en vinyl
2. Gratis opmeten en leggen (m.u.v. trappen, tapijttegels en coupons)
3. Alle kwaliteitsmerken kamerbreed op de rol
4. Gratis bezorgd door heel Limburg
5. Dick's unieke 5 Gulden garantie: zie je hetzelfde tapijt ergens anders goedkoper, dan gaat Dick meteen 5 gulden per strekkende meter onder die prijs door!

MEENEEMKORTING 10% KORTING bij zelf halen en meenemen tot max. 10.- per strekkende meter.

De keus is aan u, Dick of te duur!

DESSO NOVELDA

Dit bekende zeer zware bouclé huiskamertapijt van Nederlands bekendste fabrikant. Nu extra laag geprijsd. Normaal 225,-

de laatste rollen OP = OP

Nu voor **169.-**

PEGULAN FASHION

IJzersterke eigentijdse vinyl geschikt voor elk gebruik (woonkamer, keuken, gang, trap, slaapkamer). In de kleuren zalm, aubergine, mint, antraciet en ivoor. 5 Jaar garantie. Normaal 139,-

Nu voor **98.-**

BRAZIL

IJzersterk huiskamertapijt met jute rug. Normaal 149,-

ZEER BEPERKTE EENMALIGE VOORRAAD

Nu voor **79.-**

500 cm breed

ARRAS

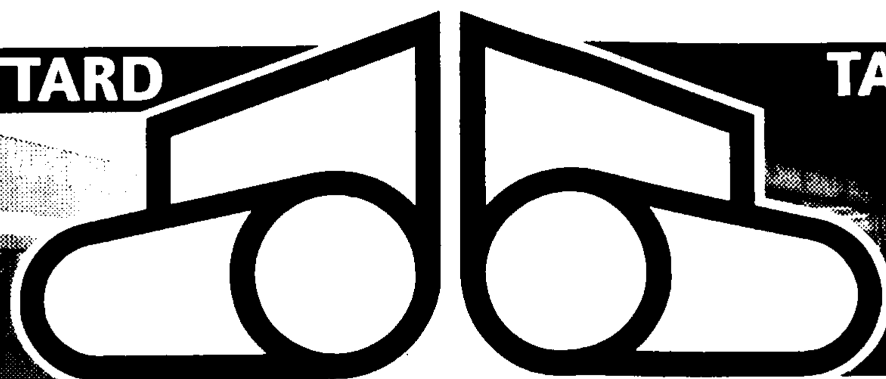
100% Zuiver scheerwollen 4 sterren berbertapijt; in 4 eigentijdse natuurtinten. 5 Jaar garantie. 400 cm Breed. Normaal 234,-

Nu voor **197.-**

Ook verkrijgbaar in 500 cm breed.

TAPIJTSTAD SITTARD
DR. NOLENSLAAN 110
SITTARD
(Industriepark Noord)
TEL. 046-526658

TAPIJTSTAD BEEK
MAKADO BEEK
TEL. 046-374996

DICK VAN DEN BERG

Altijd prijs in tapijt!

HELAAS, UW DRUKKER LEVERT VANDAAG PAS.
MAAR MORGEN MOET DIE REKLAMEKRANT WEL VERSPREID WORDEN...

Bel Spiral als 't supersnel verspreid moet worden!

Fabrieksstraat 7, 5961 PK Horst, Postbus 6094, 5960 AB Horst, telefoon 04709-84222, fax 04709-84333.

SPIRAL